

BULLARUM
DIPLOMATUM ET PRIVILEGIORUM
SANCTORUM ROMANORUM PONTIFICUM
TAURINENSIS EDITIO

LOCUPLETIOR FACTA

COLLECTIONE NOVISSIMA PLURIMUM BREVIVM, EPISTOLARVM, DECRETORVM ACTORVMQUE S. SEDIS

A S. LEONE MAGNO USQUE AD PRAESENS

CURA ET STUDIO

COLLEGII ADLECTI ROMAE VIROVM S. THEOLOGIAE ET S. CANONVM PERITORVM

QUAM

SS. D. N. PIUS PAPA IX

APOSTOLICA BENEDICTIONE EREXIT

AUSPICANTE

EMO AC REVMO DNO S. R. E. CARDINALI

ALOYSIO BILIO.

TOMUS XXIII

CLEMENS XII (ab an. MDCCXXX ad an. MDCCXXXIV).

AUGUSTAE TAURINORVM
A. VECCO ET SOCIIS EDITORIBVS
SUCCESS. SEBASTIANI FRANCO ET FILIORVM
M DCCC LXXII.

LECTORI BENEVOLO

EDITORES TAURINENSES

S.

Consulto tomum istum, totius operis XXIII, quem XXIV collectionisque Cocquelinianae postremus brevi excipiet, proferre in lucem retardavimus, ut longiorem temporis moram sociis subscriptoribus daremus, quo novas ad nos, vel ad bibliopolas apud quos volumina nostra venum prostant, schedulas subscriptionis pro *Continuatione Magni Bullarii Romani* transmittere valerent, prout illos in praefatiuncula tomi XXII quinque ante menses enixe precati sumus.

Equidem id iam promptissima voluntate praestitere non pauci, quibus ex animo grates rependimus. At multo plures adhuc accessuros speramus dum tomo XXIV extremam manum imponimus. Inde fiet, ut, novis resumptis viribus, incunctanter sapientissimi BENEDICTI XIV Bullarium quatuor voluminibus comprehensum, quod enixis precibus a nobis efflagitant plures, praelo subiicere aggrediamur.

CLEMENTIS PP. XII, quo auspicante magnum opus suum
 iniit Carolus Cocquelines, priorem Constitutionum partem
 ab anno I ad IV, quam volumine isto complexi sumus,
 ipsomet sospite edidit Romanus typographus. Faxit Deus
 ut et nos, qui sub PII IX Pontificis vere Maximi auspiciis
 magnum opus nostrum aggressi sumus, Ipsomet adhuc
 sospite, quin et vegeto, ad faustissimi ac celeberrimi Ipsius
 pontificatus Acta omnia edenda feliciter perveniamus. Vale.

Augustae Taurinorum, kal. februarii MDCCCLXXII.

A. VECCO ET SOCII.

INDICULUS
SS. PONTIFICUM CONSTITUTIONUM
 QUAE IN TOMO XXIII
 EXTRA ORDINEM CHRONOLOGICUM VAGANTUR.

<i>Datum A. D.</i>		<i>Pag.</i>
	LEO X.	
8 januarii 1518	In supremo	217
	GREGORIUS XV.	
14 iunii 1621	Cum in civitate nostrâ Bononiensi	530
	INNOCENTIUS XII.	
17 maii 1692	Exponi nobis	628
	BENEDICTUS XIII.	
24 septembris 1725	Avendo noi piena notizia	495
	CLEMENS XII.	
21 augusti 1732	Avendo gli uffiziali, bombardieri	438
24 decembris 1732	Avendo noi con speciale nostra Bolla	456
8 maii 1734	Nuper ad enixas	631

ADVERTENTIA. Tabulam novi ordinis cum ordine veteri comparati omittimus, quia sine
 ulla mutatione alter alteri admissim respondet.

INDEX

LECTIONUM VEL MENDOSARUM VEL DUBIARUM

EDITIONIS ROMANAE

QUIBUS OPPONUNTUR SINGULIS SINGULAE EMENDATIONES VEL LECTIONES

NOSTRAE EDITIONIS.

(Vide Adv. tom. xi pag. xii).

Edit. Rom. Main. Tom. XIII.			Edit. Taur. Tom. XXIII.		
Pag.	5 a	linea 19 contentae	Pag.	6 b	linea 5 contenta
»	5 b	» 28 magis graduato	»	7 a	» 7 ult. magis graduatus minus graduato
»	7 a	» 2 indiguerint	»	9 a	» 17 indiguerint
»	7 a	» 6 quae	»	9 a	» 21 quas
»	8 a	» 24 ult. ex eius	»	11 a	» 17 ex eis
»	10 b	» 27 ult. ecclesiam	»	14 a	» 8 ult. ecclesiarum
»	11 a	» 15 ult. alium	»	15 a	» 22 aliud
»	12 b	» 15 eorum	»	17 a	» 6 earum
»	12 b	» 16 solita	»	17 a	» 8 solitam
»	12 b	» 20 contingent	»	17 a	» 13 contingent
»	15 a	» 42 executoribus	»	21 a	» 23 exactoribus
»	16 a	» 39 nominandos	»	22 b	» 6 ult. nominandis
»	17 b	» 20 quodcumque	»	25 a	» 16 ult. quodcumque
»	18 a	» 8 ut supradictis	»	26 a	» 4 ut supra, dictis
»	18 b	» 10 ult. concessis	»	27 b	» 7 concessorum
»	22 a	» 21 ac eosdem	»	32 a	» 1 eosdem
»	22 a	» 30 quousque	»	32 a	» 11 quosque
»	22 a	» 10 ult. quoque	»	32 a	» 16 ult. quique
»	22 b	» 23 nominari	»	32 b	» 21 nominare
»	23 a	» 9 ult. ac	»	34 a	» 6 ut
»	23 a	» 2 ult. qualitercumque	»	34 a	» 14 qualiacumque
»	23 b	» 20 expediendis	»	34 a	» 6 ult. expediendae
»	24 b	» 22 quae nobis	»	36 a	» 16 quae a nobis
»	25 a	» 1 ult. quam	»	37 b	» 13 quae
»	25 b	» 8 praesentatio	»	37 b	» 6 praesentis
»	28 a	» 13 et	»	40 b	» 12 ult. eumque
»	28 b	» 22 ult. quantumcumque	»	42 a	» 10 quantumque
»	31 a	» 38 sitis	»	45 b	» 4 ult. istis
»	31 a	» 40 possit	»	45 b	» 2 ult. possint
»	32 a	» 22 inconcusse	»	47 a	» 17 ult. inconcusse observari
»	32 b	» 5 non ignoremus	»	47 b	» 5 ult. non ignoraremus

Edit. Rom. Main. Tom. XIII.			Edit. Teur. Tom. XIII.		
Pag.	linea	recreat.	Pag.	linea	recreat.
38 a	1	recreat.	55 a	1 ult.	subrogandos
38 a	13	subrogando	55 b	21	secundum
38 a	33	secundam	60 b	4 ult.	eisdem
41 a	5	eisdem	63 a	19	qui liber
41 a	5 ult.	quolibet	63 a	23	casus
42 a	1 ult.	ea sua	64 a	16	observarentur
43 a	18	observaverunt	66 a	6	Innocentio XII (?)
44 a	5 ult.	Innocentio XI.	66 a	19	absolutum
46 a	26 ult.	absoluto	70 a	19	redditus
48 b	8 ult.	reditus	70 a	22	diurnam
48 b	6 ult.	diurnam	70 b	6 ult.	ordinavimus
49 a	1 ult.	ordinamus	72 a	12	illasque
49 b	19	quasque	72 b	2 ult.	qui
50 a	10 ult.	quae	76 a	28	..... (?)
53 a	26	residentia	105 a	13 ult.	impuritas (?)
78 a	17	puritatis	135 b	7	illa
102 b	32	ille	141 b	17 ult.	nonnullas
106 a	14 ult.	nullas	142 a	14	concessa
106 b	13	concessae	142 a	6 ult.	gratia
106 b	34	gratiae	147 b	23	officia
109 b	3 ult.	officio	151 b	11 ult.	et per omnia uti posse
112 a	22 ult.	et per omnia	152 a	5	componendum
112 a	9 ult.	componendam	154 a	5	derogatorias
113 b	10	derogatorias	154 a	17	nec
113 b	21	necnon	156 a	9 ult.	in eodem
115 a	20	in eadem	158 a	8	facultatem
116 a	27	facultate	158 a	6 ult.	abfaturus
116 a	6 ult.	adfaturus	160 b	9 ult.	approbante
118 a	31	approbasse	162 b	16	in mi (gr. μ)
119 b	7	in ut	162 b	29	curandum
119 b	20	curandam	164 b	12	proferre
120 b	12 ult.	praeferre	164 b	17	obsoleverant
120 b	8 ult.	absolverant	166 b	20	ordine
122 a	10 ult.	ordinem	167 b	13 ult.	Praeter
123 a	32	Praeter	168 b	9 ult.	amittenda
123 b	4 ult.	omittenda	172 a	3 ult.	quo
126 b	6	quod	173 b	2	aliam
127 a	26 ult.	aliam	170 b	4	Matricula
129 a	25 ult.	Matriculae	179 a	22	singulas
181 b	20	singula	179 a	11 ult.	annus
132 a	12	annum	181 b	17	corroborabit
133 a	17 ult.	corroboravit	182 a	19	obtinerint
133 b	34	obtinerit	182 a	21	examinatoris officio
133 b	36	examinatoris	184 a	15 ult.	etsi
135 a	25 ult.	et	184 b	23	ab
135 b	14	ob	187 a	18 ult.	testimonio
137 b	19	testimonii	187 a	16 ult.	rationum
137 b	21	rationem	187 b	14 ult.	accepti rationem
138 a	5	acceptilationem	188 a	16	solvendo pares
138 a	34	solvendo	188 a	5 ult.	mandabit
138 a	5 ult.	mandavit	189 b	11	comparandi
139 a	24 ult.	comporandi	190 a	8	illi
139 b	20	illis	191 b	6 ult.	dispertienda
141 a	6	dispertendam	203 a	17	possessionem
149 a	21 ult.	possessionem	203 a	15 ult.	exigere
149 a	10 ult.	erigere	204 b	16 ult.	ut
150 a	30 ult.	et	207 a	6	iudici
151 b	10	iudice	207 a	15 ult.	dignoscuntur
151 b	27	dignoscuntur			

Edit. Rom. Main. Tom. XIII.			Edit. Teur. Tom. XIII.		
Pag.	linea	recreat.	Pag.	linea	recreat.
151 b	35	habileri	207 a	6 ult.	avidiori *
151 b	39	ex Tarraconenai... Barchi-	207 a	2 ult.	ex Tarraconensis... Bar-
		nonsensi... etc... respe-			chionensis... etc. ecclie-
		ctive			siarum... canonicatibus
					et praebendis respective
151 b	13 ult.	praefata	207 b	19	praefatae
152 b	41	eadem	209 a	22	eadem
153 a	37	iudicis	210 a	7	iudicii
153 a	39	complementum	210 a	9	complementum adhiben-
					tes
153 b	22	tradita	210 b	19 ult.	traditae
153 b	13 ult.	omiso	211 a	21	omiso, inserti forent
154 a	14	effectionem	211 b	6	affectionem
154 b	13	subiuncta	212 a	19 ult.	subiuncto
154 b	30	ac ullo	212 b	2	ac ut nullo
154 b	23 ult.	inserti	212 b	21	inserto
154 b	15 ult.	tempore	212 b	13 ult.	tempore addicti
155 a	18 ult.	consequendarum	213 b	19	consequendum
156 a	11 ult.	esse	215 a	5 ult.	esset
158 a	18	omnino	218 a	15 ult.	genare omnino
158 a	18 ult.	obtinentes	218 b	24	obtinentibus
158 a	16 ult.	omnibus	218 b	25	ut omnibus
160 b	24	Urbis praedicta	222 b	19	Urbis praedictae
163 b	5 ult.	eorundem	228 a	18	earundem
164 b	22	et	229 b	1	ut
165 a	11	Camerae praedictae	230 a	17	Camera praedicta
165 a	22 ult.	dignas	230 b	12	digna
165 a	7 ult.	quorumlibet	230 b	13 ult.	quorumlibet
166 a	28 ult.	ad eorumdem	232 a	24	ac eorumdem
167 a	17	tenore	233 b	18	tenorem
167 a	25	et personis	233 b	17 ult.	..... (?)
167 a	11 ult.	earum	234 a	22	earundem
167 b	7	clauso	234 a	2 ult.	clausa
167 b	8	enormissima	234 a	1 ult.	enormissimae
167 b	27	comprehendit	234 b	23	comprehendi
169 b	31	quibus et singulis	238 a	10	quibus omnibus et singulis
170 a	6	ampliamus	238 b	12	ampliamus
172 a	22	numera	242 a	4	munera
172 a	5	tam	242 b	8	tum
172 b	17	praepositum	242 b	12 ult.	praepositus
172 b	16 ult.	munere	243 a	15 ult.	munera
174 a	14	1730	245 a	2	1731
177 a	8	iuris	249 b	23	iuris reduci
177 a	6 ult.	suae	250 a	3 ult.	seu
177 a	2 ult.	iurisdictionis	250 b	2	iurisdictioni
177 b	25	esse	250 b	12 ult.	esset
178 a	2	congregationem	251 b	4	congregationum
178 b	24 ult.	in	252 b	20	in qua
178 b	3 ult.	religionibus	253 a	2	regionibus
179 a	27	quorum	253 a	9 ult.	quorum
182 a	13	collegium	257 b	1 ult.	collegii
182 b	25 ult.	dilectus	260 a	16	dilectus filius
186 a	20 ult.	gubernarent	264 b	11	gubernaret
189 b	17 ult.	curas	270 b	14	curias
190 a	35	cellis	271 a	12 ult.	sellis
190 a	36	cutri	271 a	11 ult.	turri
190 a	37	arca	271 a	9 ult.	area
190 a	40	multisque	271 a	6 ult.	multis, quae
190 a	45	pene	271 b	1	bene

Edi. Rom. Tom. xii.	Edi. Rom. Tom. xii.	Edi. Rom. Tom. xii.	Edi. Rom. Tom. xii.
Pag. 100 a linea 25 multorum	Pag. 971 b linea 2 multorum territorio	Pag. 977 a linea 15 erigendi	Pag. 402 a linea 9 ult. erigendis
" 190 a " 51 pastorale	" 971 b " 8 pastorem	" 977 b " 10 ult. duarum residentiarum	" 403 b " 13 ult. duabus residentia
" 190 b " 8 quam	" 971 b " 6 ult. quarum	" 978 a " 26 ceteris cui videlicet Moravia	" 404 a " 25 ceteris, qui videlicet in Moravia et Silesia consistunt Moravia
" 190 b " 10 vigentibus	" 973 a " 1 ult. praepositis	" 979 a " 1 confirmasset	" 405 b " 13 confirmatum fuisset
" 190 b " 28 ult. praeposita	" 973 a " 1 ult. praeposita	" 979 a " 3 demandatae	" 405 b " 15 non demandatae
" 190 b " 19 ult. integra	" 973 b " 9 integra	" 979 a " 6 ult. fidelis	" 406 a " 13 ult. fidelis
" 190 b " 34 ult. assignatam, delineatam	" 973 b " 9 assignata, delineata	" 980 b " 22 habes	" 406 a " 5 habeo
" 191 a " 6 infrascripta	" 973 b " 7 ult. episcopus infrascriptae	" 980 b " 27 habere	" 406 a " 10 habete
" 191 a " 12 exceptis iis, quae additis, quos	" 973 b " 1 ult. exceptis, iisque additis, quas	" 980 b " 38 dilectiones	" 406 b " 21 dilectionis
" 191 a " 29 ult. praest.	" 173 a " 13 ult. praestit	" 980 b " 40 apiritualibus	" 406 a " 24 spiritaliter
" 191 b " 7 ecclesias	" 973 b " 18 ult. ecclesiasticas	" 980 b " 48 desiderio	" 408 a " 32 desidero
" 191 b " 19 abbatia	" 973 b " 7 ult. abbatiae	" 980 b " 57 interrogati	" 408 a " 1 ult. interrogati an adhaerent
" 191 b " 17 ult. usque	" 974 a " 18 ult. insque	" 981 a " 10 bipartita	" 408 b " 24 tripartita
" 192 a " 5 abbatia	" 974 b " 11 abbatiae	" 981 a " 29 suprafacta	" 408 b " 9 ult. suprafacta
" 192 b " 16 reparations	" 975 b " 10 repartitione	" 983 a " 2 ult. fuerunt	" 413 a " 7 ult. fuerunt
" 192 b " 21 notandi	" 975 b " 16 notando	" 984 b " 19 ult. optatus	" 414 b " 22 optatos
" 193 a " 28 ult. existentes	" 976 b " 14 ult. existentibus	" 984 b " 12 ult. regii	" 414 b " 12 ult. regis 2
" 195 a " 10 sperantes	" 979 a " 13 ult. speramus	" 984 b " 4 ult. respicientem	" 414 b " 4 ult. respicientem 3
" 196 b " 9 regularium	" 982 a " 19 regularium praeposita	" 985 b " 7 universalibus	" 415 b " 2 ult. in universalibus
" 199 b " 24 ult. ideoque	" 987 a " 7 ult. ideo	" 987 a " 8 adsit	" 418 a " 16 absit
" 199 b " 7 ult. quae	" 987 b " 10 quas	" 987 a " 14 carens	" 418 a " 21 carebat (?)
" 200 a " 37 electus, et ut	" 288 a " 14 electus, ut	" 987 a " 19 ult. redditibus	" 418 b " 7 redditibus
" 201 a " 28 ult. unquam	" 289 b " 5 ult. nunquam	" 987 a " 18 ult. pro	" 418 b " 9 et, pro
" 201 a " 17 ult. quotiescumque	" 290 a " 8 quod quotiescumque	" 987 b " 19 valide	" 419 a " 9 validi
" 202 a " 20 ult. consuetudinibus	" 291 b " 13 constitutionibus	" 987 b " 28 cuilibet	" 419 a " 18 cuiuslibet
" 202 a " 9 ult. autem	" 291 b " 8 ult. autem ut	" 987 b " 16 ult. adimplendae	" 419 b " 5 adimplenda (?)
" 203 b " 28 ult. omnibus	" 294 a " 16 omnes	" 988 a " 9 approbandi	" 419 b " 12 ult. approbandum
" 205 b " 40 scopum	" 297 b " 16 scopo	" 991 a " 18 Congregationis	" 424 b " 2 ult. Congregationis ex altera partibus
" 214 a " 14 abbatia	" 312 a " 5 abbati	" 992 a " 25 ult. procuratorem	" 426 b " 6 ult. procuratore
" 218 a " 3 ult. decursarum	" 319 a " 6 ult. decursarum	" 992 a " 23 ult. procuratori	" 426 b " 5 ult. procuratore
" 221 b " 14 effectus	" 324 a " 7 affectus	" 993 a " 4 quibus	" 428 a " 15 quodque
" 221 b " 23 ult. nostrae	" 324 a " 18 ult. nostris	" 993 a " 8 ult. singulorum	" 428 b " 8 ult. singulorum
" 222 b " 20 cuilibet	" 326 b " 6 cuiuslibet	" 993 b " 23 et terris	" 429 a " 17 ult. et oriundos e terris
" 222 b " 18 ult. ut	" 327 a " 1 utque	" 994 a " 12 duo definitores et unus procurator fiscalis	" 430 a " 4 duo definitores, unus procurator generalis et secretarius capituli, vel procurator fiscalis
" 231 a " 11 ult. quique	" 338 a " 11 quippe	" 994 b " 2 oriundus ex Campos	" 430 b " 16 ult. oriundus ex Gallacia, alia vice ex Campos
" 234 a " 23 ult. habeat	" 342 a " 3 habeant	" 994 b " 5 magistri	" 430 b " 13 ult. magistri iubilati antiquiores
" 240 a " 14 subiectorum	" 349 b " 12 ult. subiectorum fiat	" 995 a " 35 permittentes	" 432 a " 6 permittens
" 240 a " 34 secundum hegumenos	" 350 a " 9 secundum post hegumenos	" 995 b " 4 sic	" 432 b " 3 etiam
" 252 b " 19 ult. pone hos	" 367 a " 11 post hos	" 995 b " 20 ult. causari	" 433 a " 11 causati
" 253 b " 29 nominati	" 368 a " 22 ult. non nominati	" 997 a " 12 studii	" 435 a " 15 studii theologiae speculativae, incumbere per annum studio
" 256 a " 1 ult. discessum	" 372 a " 5 discessurorum	" 999 a " 16 approbatas	" 438 a " 2 ult. approbate
" 256 b " 14 ult. novitii	" 372 b " 7 novitiis	" 308 a " 29 specialibus	" 453 b linea 11 ult. specialis
" 259 b " 21 ult. columna	" 375 b " 8 ult. columnae	" 311 b " 14 ult. per tali quali	" 459 a " 16 ult. per li quali
" 259 b " 14 ult. obiectae	" 375 b " 1 ult. obiecta		
" 262 b " 8 intelligendam	" 380 a " 27 intelligendum		
" 264 a " 15 relevat	" 382 a " 12 ult. relevat		
" 264 a " 15 ult. aliquod	" 382 b " 23 ult. aliquot		
" 264 b " 27 ult. ad infideles	" 385 b " 2 ult. ad infideles appellare		
" 263 b " 34 metropolitana	" 389 a " 2 metropolitanae		
" 272 a " 19 ult. ut, si	" 394 b " 9 si		
" 273 a " 1 tenoribus	" 395 b " 13 tenores		
" 276 a " 21 ult. concessa	" 401 a " 10 concessae		
" 276 b " 17 Crucis	" 401 b " 9 viae Crucis		
" 279 b " 27 ult. principissa	" 401 b " 7 ult. principissae		
" 277 a " 4 erigenda in ecclesiis	" 402 a " 15 ult. erigenda, eisdem gaudent privilegiis quibus		

Edi. Rom. Tom. xii.	Edi. Rom. Tom. xii.	Edi. Rom. Tom. xii.	Edi. Rom. Tom. xii.
Pag. 977 a linea 15 erigendi	Pag. 402 a linea 9 ult. erigendis	Pag. 977 b " 10 ult. duarum residentiarum	Pag. 403 b " 13 ult. duabus residentia
" 977 b " 26 ceteris cui videlicet Moravia	" 404 a " 25 ceteris, qui videlicet in Moravia et Silesia consistunt Moravia	" 979 a " 1 confirmasset	" 405 b " 13 confirmatum fuisset
" 979 a " 3 demandatae	" 405 b " 15 non demandatae	" 979 a " 6 ult. fidelis	" 406 a " 13 ult. fidelis
" 980 b " 22 habes	" 406 a " 5 habeo	" 980 b " 27 habere	" 406 a " 10 habete
" 980 b " 38 dilectiones	" 406 b " 21 dilectionis	" 980 b " 40 apiritualibus	" 406 a " 24 spiritaliter
" 980 b " 48 desiderio	" 408 a " 32 desidero	" 980 b " 57 interrogati	" 408 a " 1 ult. interrogati an adhaerent
" 981 a " 10 bipartita	" 408 b " 24 tripartita	" 981 a " 29 suprafacta	" 408 b " 9 ult. suprafacta
" 983 a " 2 ult. fuerunt	" 413 a " 7 ult. fuerunt	" 984 b " 19 ult. optatus	" 414 b " 22 optatos
" 984 b " 12 ult. regii	" 414 b " 12 ult. regis 2	" 984 b " 4 ult. respicientem	" 414 b " 4 ult. respicientem 3
" 985 b " 7 universalibus	" 415 b " 2 ult. in universalibus	" 987 a " 8 adsit	" 418 a " 16 absit
" 987 a " 14 carens	" 418 a " 21 carebat (?)	" 987 a " 19 ult. redditibus	" 418 b " 7 redditibus
" 987 a " 18 ult. pro	" 418 b " 9 et, pro	" 987 b " 19 valide	" 419 a " 9 validi
" 987 b " 28 cuilibet	" 419 a " 18 cuiuslibet	" 987 b " 16 ult. adimplendae	" 419 b " 5 adimplenda (?)
" 988 a " 9 approbandi	" 419 b " 12 ult. approbandum	" 991 a " 18 Congregationis	" 424 b " 2 ult. Congregationis ex altera partibus
" 992 a " 25 ult. procuratorem	" 426 b " 6 ult. procuratore	" 992 a " 23 ult. procuratori	" 426 b " 5 ult. procuratore
" 993 a " 4 quibus	" 428 a " 15 quodque	" 993 a " 8 ult. singulorum	" 428 b " 8 ult. singulorum
" 993 b " 23 et terris	" 429 a " 17 ult. et oriundos e terris	" 994 a " 12 duo definitores et unus procurator fiscalis	" 430 a " 4 duo definitores, unus procurator generalis et secretarius capituli, vel procurator fiscalis
" 994 b " 2 oriundus ex Campos	" 430 b " 16 ult. oriundus ex Gallacia, alia vice ex Campos	" 994 b " 5 magistri	" 430 b " 13 ult. magistri iubilati antiquiores
" 995 a " 35 permittentes	" 432 a " 6 permittens	" 995 b " 4 sic	" 432 b " 3 etiam
" 995 b " 20 ult. causari	" 433 a " 11 causati	" 997 a " 12 studii	" 435 a " 15 studii theologiae speculativae, incumbere per annum studio
" 999 a " 16 approbatas	" 438 a " 2 ult. approbate	" 308 a " 29 specialibus	" 453 b linea 11 ult. specialis
" 311 b " 14 ult. per tali quali	" 459 a " 16 ult. per li quali		

* Male in nota legitur duabus pro duobus.
 2 At lectio Main. retinenda.
 3 Male in nota legitur respicientem.

Edit. Rom. Main. Tom. XIII.	
Pag. 314 b linea 1 ult. in qua	
» 315 a » 6 ult. coque	
» 315 b » 1 ecclesie... dismembrata	
» 315 b » 2 celebrationi	
» 318 a » 7 singulis annis officia	
» 318 a » 20 ult. ex	
» 321 b » 9 ult. illiusve	
» 323 b » 22 ult. rigido... tempore	
» 323 b » 23 ult. si	
» 324 a » 8 statum	
» 326 b » 18 debet	
» 329 a » 21 ult. qui in	
» 329 b » 26 et quod	
» 323 a » 13 procuratori	
» 334 a » 24 corpo	
» 334 b » 23 ult. constitutione apostolica	
» 334 b » 18 ult. aliqui	
» 337 a » 4 decurrendi	
» 339 b » 22 ult. custodibus	
» 340 b » 17 ministro	
» 341 b » 11 An ea	
» 341 a » 18 ult. de omnibus	
» 341 b » 31 decrevimus et declaravimus	
» 342 b » 8 ult. is	
» 346 a » 20 exclusum	
» 347 b » 27 supra	
» 351 a » 26 ult. efficit	
» 352 a » 31 verant	
» 352 a » 41 eique	
» 352 a » 43 exerceret	
» 352 a » 5 pertractantem	
» 354 a » 85 possint	
» 362 a » 3 dicta	
» 362 b » 10 restringendum	
» 366 a » 6 illis	
» 366 b » 14 ult. concessa	
» 369 a » 4 et	
» 370 a » 15 ult. sub poena privationis	
» 370 b » 28 tunc	
» 371 a » 28 se seligendo	
» 371 a » 42 unum	
» 372 b » 4 et	
» 373 a » 7 ult. aliquo anno	
» 378 b » 12 desideret	
» 379 a » 18 ult. in illis tradita pro servata	
» 383 b » 22 prius	
» 383 b » 29 inter	
» 384 a » 22 ult. ac maioris	
» 384 b » 7 serua	
» 387 a » 24 vulgo	
» 387 a » 14 ult. quis	
» 387 b » 29 ult. et instituto	

Edit. Taur. Tom. XIII.	
Pag. 464 b linea 11 aut in (?)	
» 465 a » 5 ult. eique	
» 465 b » 3 ecclesie... dismembratae	
» 465 b » 5 celebratione	
» 469 b » 10 ult. singulis annis cogi, omniaque eiusdem Congregationis officia	
» 470 a » 22 in	
» 476 a » 13 illiusve	
» 477 b » 20 rigida... tempora	
» 479 a » 5 ult. et, si	
» 479 b » 20 ult. statuta	
» 483 b » 1 ult. debet frui	
» 488 a » 1 quin	
» 493 a » 12 ult. eo quod	
» 494 a » 8 procuratori	
» 485 b » 9 ult. corso (?)	
» 497 a » 5 constitutionis apostolicae	
» 497 a » 10 aliquo	
» 500 b » 11 occurrendi	
» 504 b » 26 custode	
» 506 a » 10 exministro	
» 507 b » 15 Ad ea	
» 508 a » 22 omnibus	
» 509 b » 10 decreverimus et declaraverimus	
» 509 b » 1 ult. lis	
» 514 b » 20 exclusam	
» 517 b » 15 ult. sub	
» 523 b » 8 ult. effecit	
» 525 a » 5 ult. non terant	
» 525 b » 6 eisque	
» 525 b » 9 exercerent	
» 527 a » 8 pertractantes	
» 528 b » 5 ult. posse	
» 541 a » 23 dicta	
» 542 b » 1 restringendum	
» 547 a » 15 ab illis	
» 551 b » 20 concessae	
» 551 b » 10 ult. ad	
» 553 a » 8 ult. sub poena privationis officiorum et inhabilitatis	
» 553 b » 13 ult. eum	
» 554 a » 2 ult. seligendo	
» 554 b » 14 unus	
» 555 b » 2 ult. qui	
» 557 a » 1 quo anno	
» 563 a » 1 ult. desideret	
» 564 b » 1 in illis tradita servata insererentur, praesentibus pro expressis habentes	
» 570 b » 10 ult. privus	
» 570 b » 3 ult. intra	
» 571 b » 25 ..... (?)	
» 572 a » 3 sericis (?)	
» 575 a » 16 ult. quod vulgo	
» 575 b » 15 quisquis	
» 576 a » 14 ex instituto	

Edit. Rom. Main. Tom. XIII.	
Pag. 388 b linea 26 ult. Patrimonium	
» 390 a » 29 ult. tribuunt	
» 391 a » 22 futuram	
» 392 b » 16 ult. provincia	
» 392 b » 34 ac	
» 394 a » 32 ult. ad privationis	
» 394 b » 34 ult. communitatem	
» 396 b » 17 excogitata	
» 397 a » 36 fuerint	
» 397 a » 42 fuerint	
» 397 b » 27 ult. decreto	
» 398 a » 11 affixum retinetur	
» 398 b » 16 ult. non	
» 398 b » 7 extensionum	
» 398 b » 1 ult. aliis	
» 399 b » 13 ult. 1607	
» 399 b » 7 ult. Regiminis	
» 399 b » 7 ult. circa	
» 400 a » 14 fuisset	
» 400 a » 17 reditus	
» 400 b » 25 ult. passive	
» 401 a » 5 reditus	
» 401 b » 29 quo	
» 402 a » 8 mixtas	
» 403 b » 30 ult. dictarum	
» 405 b » 29 mediante	
» 405 b » 21 ult. habeat	
» 406 b » 7 ult. motorum	
» 408 a » 26 statu	
» 409 b » 16 correctionis	
» 409 b » 23 in iuventutem	
» 417 a » 15 de	
» 417 b » 16 Congregata	
» 418 a » 11 existunt	
» 418 a » 25 ult. prolegatis	
» 418 b » 28 ult. et quod	
» 420 a » 34 dicta	
» 421 b » 13 desiderat	
» 422 b » 3 ult. nec non alibi	
» 422 b » 2 ult. et aliis	
» 423 a » 5 ab	
» 423 a » 7 poenasque	
» 424 a » 26 ult. ipso	
» 425 a » 15 ipsi	
» 426 b » 30 redditibus	
» 427 b » 7 animadvertens	

Edit. Taur. Tom. XIII.	
Pag. 577 a linea 4 ult. .... (?)	
» 579 a » 2 ult. tribuant	
» 580 b » 14 futuram	
» 582 a » 10 ult. provinciae	
» 582 b » 12 ult. ac eorum	
» 585 a » 15 ult. privationis	
» 586 a » 13 communitatum	
» 589 a » 14 ult. incogitata	
» 590 a » 5 ult. fuerint pares	
» 590 b » 3 fuerint pares	
» 591 a » 3 ult. decreta	
» 591 b » 10 ult. affixa retineantur	
» 592 a » 10 ult. se non	
» 592 b » 15 exemptionum 1	
» 593 a » 12 ult. alii	
» 594 b » 7 ult. 1605 et 1607	
» 594 b » 1 ult. Regiminis auxerit	
» 595 a » 1 eique	
» 595 a » 23 fuisse	
» 595 a » 26 redditus	
» 596 a » 15 passive pertinentes	
» 596 b » 15 redditus	
» 597 b » 26 quo statuit	
» 598 a » 11 ult. mixta	
» 601 a » 15 ult. et dictarum	
» 604 a » 20 mediate	
» 604 b » 5 alia	
» 605 b » 13 motuum	
» 607 b » 8 ult. statum	
» 609 b » 25 correctoris (?)	
» 609 b » 31 iuventutem	
» 620 a » 28 se	
» 620 b » 2 ult. Congregatio 2	
» 621 b » 15 existit	
» 622 a » 8 prolegati	
» 622 b » 9 ult. eo quod	
» 625 a » 18 dictae	
» 627 a » 19 desideret	
» 629 a » 1 et non alibi	
» 629 a » 2 et ab illis	
» 629 a » 8 ac	
» 629 a » 10 poenas	
» 631 b » 17 ipse	
» 633 a » 4 et ipsi	
» 635 b » 16 redditibus	
» 637 a » 10 animadvertentes	

1 Emendationem istam nunc addimus.
2 At lectio Mainardi retinenda.

CLEMENS XII

PAPA CCL

Anno Christi MDCCXXX.

An. C. 1730 **S**anctissimus dominus noster CLEMENS PP. XII, antea Laurentius S. R. E. cardinalis Corsinus, episcopus Tusculanus, patriâ Florentinus, creatus Summus Pontifex die XII iulii, ac quintam post diem coronatus anno MDCCXXX. Creavit cardinales septem et viginti. Octavum iam sui pontificatus annum agit, quem Deus, Ecclesiae suae bono, diutissime tueatur.

Sedit annos novem, menses sex, dies sex supra viginti. Obiit die VI februarii, anno MDCCXL (R. T.).

I.

Regulae, ordinationes et constitutiones Cancellariae Apostolicae sanctissimi domini nostri Clementis PP. XII¹.

Sancitae XII¹ iulii, publicatae die XXIV eiusdem. Sanctissimus in Christo pater et dominus noster dominus Clemens divina

¹ Hae regulae constitutionibus Pontificum, qui Clementi X praecessere, similes omnino cum fuerint repertae, atque hac de causâ in totâ Magni Bullarii continuatione omissae, hasce sanctissimi domini nostri reponendas duximus, ut curialium commodo inserviremus.

Bull. Rom. — Vol. XXIII.

providentiâ PP. XII, suorum praedecessorum vestigiis inhaerendo, normam et ordinem rebus gerendis dare volens, in crastinum suae assumptionis ad summi apostolatus apicem, videlicet die XIII mensis iulii anno ab incarnatione Domini MDCCXXX, reservationes, constitutiones et regulas infrascriptas fecit; quas etiam ex tunc, licet nondum publicatas, et suo tempore duraturas observari voluit; ac quas nos Petrus S. Laurentii in Damaso cardinalis Ottobonus S. R. E. vicecancellarius die XXIV mensis iulii in Cancellariâ Apostolicâ publicari fecimus.

1. In primis fecit easdem reservationes, quae in constitutione felicitis recordationis Benedicti PP. XII quae incipit *Ad regimen* continentur, et illas innovavit, ac locum habere voluit, etiamsi officiales, in eadem constitutione expressi, Apostolicae Sedis officiales ante obitum eorum esse desierint, quoad beneficia quae tempore quo officiales erant obtinebant; declarans nihilominus, beneficia, quae dictae Sedis officiales, qui ratione officiorum suorum huiusmodi eiusdem Sedis notarii erant, etiam dimissis ipsis officiis et quando-

Reservationes generales et speciales.

cumque assecuti fuerint, sub huiusmodi reservationibus comprehendendi; ac reservavit beneficia, quae per constitutionem piaem memoriae Ioannis PP. XXII, quae incipit *Execrabilis*, vacant vel vacare contigerint; quam constitutionem et reservationem Sanctitas Sua tam ad beneficia obtenta, quam alia quaecumque, de quibus ordinarii et alii collatores contra Concilii Tridentini decreta dispuerunt et disponent in futurum, extendit et ampliavit; et ea etiam beneficia omnia dispositioni suae reservavit, de quibus per dictos ordinarios aut alios collatores contra eiusdem Concilii decretorum formam dispositum fuerit. Decernens irritum, etc.

Reservatio cathedralium ecclesiarum et monasteriorum, ac de tempore vacationis episcopatum, vacaturorum beneficiorum.

ii. Item reservavit generaliter omnes ecclesias patriarchales, primatiales, archiepiscopales, episcopales, necnon omnia monasteria virorum valorem annuum ducentorum florenorum auri communi aestimatione excedentia nunc quomodocumque vacantia et in posterum vacatura, et voluit quod excessus huiusmodi in litteris exprimat. Ac etiam reservavit dignitates et beneficia omnia ad collationem, praesentationem electionem et quamcumque aliam dispositionem patriarcharum, primatum, archiepiscoporum et episcoporum, necnon abbatum ac aliorum quorumcumque collatorum et collatricum saecularium et regularium quomodolibet (non tamen ad collationem cum alio vel aliis, aut etiam ad alterius praesentationem vel electionem) pertinentia, quae post illorum obitum, aut ecclesiarum seu monasteriorum vel aliarum dignitatum suarum dimissionem seu amissionem vel privationem seu translationem, vel aliis quomodocumque vacaverint, usque ad provisionem successorum ad easdem ecclesias aut monasteria vel dignitates apostolica auctoritate faciendam, et ade-

ptam ab eisdem successoribus pacificam illorum possessionem, quomodocumque vacaverint et vacabunt in futurum. Decernens irritum, etc.

iii. Item, si qui de beneficiis ecclesiasticis, praesertim curam animarum habentibus, seu aliis personalem residentiam requirentibus, dum pro tempore vacant, apostolica auctoritate provisi seu providendi, ante illorum assecutionem alia cum eisdem incompatibilia beneficia ecclesiastica per eos tunc obtenta in fraudem reservationis suae resignarent seu dimitterent, voluit, decrevit et declaravit, quod, si imposterum quibusvis personis de aliquibus beneficiis ecclesiasticis tunc vacantibus seu vacaturis per Sanctitatem Suam aut eius auctoritate provideri, ipsosque providendos, intra vacationis et provisionis seu assecutionis eorundem beneficiorum tempora, quaecumque alia cum illis incompatibilia beneficia ecclesiastica saecularia, vel quorumvis Ordinum, ac etiam hospitalium, regularia, per eos tunc obtenta, nulla, speciali et expressa de eisdem in provisionibus praedictis facta mentione, simpliciter, vel causa permutationis, ac aliis quomodolibet, sive in Sanctitatis Suae vel alterius Romani Pontificis pro tempore existentis, aut legatorum vel nunciorum dictae Sedis, sive ordinario- rum vel aliorum collatorum quorumcumque manibus resignare seu dimittere aut iuribus sibi in illis vel ad illa competentibus cedere contigerit, omnes et singulae concessionem, collationem, provisionem et quaevis aliae dispositiones de beneficiis seu iuribus sic resignandis, dimittendis et cedendis pro tempore faciendae, cum inde sequutis quibuscumque, cassae et irritae nulliusque roboris vel momenti existant, nec cuiquam suffragentur; sed beneficia et iura, ut praefertur, resignata, dimissa et cessa,

Extensio reservationis beneficiorum per assecutionem pacificam vacaturorum.

eo ipso vacant, ac sub reservatione praedicta, quam Sanctitas Sua etiam quoad hoc extendit et ampliavit, comprehensa censeantur; ita quod de illis per alium, quam per eandem Sanctitatem Suam vel pro tempore existentem Romanum Pontificem, nullatenus disponi possit, in omnibus et per omnia perinde ac si per pacificam assecutionem beneficiorum aliorum huiusmodi vere ac realiter vacavissent. Ac ulterius voluit beneficium, de quo resignans fuerit auctoritate apostolica provisos, ac per cuius assecutionem beneficia vacare debebant, ut prius vacare, perinde ac si collatio favore resignantis facta non fuisset, salvis tamen quibuscumque iuribus competentibus alteri parti ad cuius favorem facta esset resignatio, etiam ex causa permutationis, summarie, simpliciter et appellatione remota exercendis. Decernens irritum, etc., attentari.

Reservatio dignitatum, nec non suorum et S. R. E. cardinalium familiarum beneficiorum.

iv. Item reservavit generaliter dispositioni suae omnes dignitates maiores post pontificales in cathedralibus, etiam metropolitanis et patriarchalibus, necnon valorem decem florenorum auri communi aestimatione excedentes principales in collegiatis ecclesiis. Reservavit etiam prioratus, praeposituras, praepositatus ac alias dignitates conventuales et praepatorias generales Ordinum quorumcumque (sed non militiarum) ac quaecumque beneficia, quae sui, etiam dum cardinalatus fungebatur honore, existentes, ac S. R. E. viventium nunc et qui erunt pro tempore cardinalium familiares continui commensales obtinent et in posterum obtinebunt eorum familiaritate durante, ac in quibus seu ad quae ius eis competit aut competierit, etiamsi ab ipsa familiaritate per obitum cardinalium eorundem vel aliis recesserint. Declarans dignitates, quae in cathedralibus, etiam

metropolitanis, post pontificales non maiores existunt, et quae ex Apostolicae Sedis indulgentia vel ordinaria auctoritate aut consuetudine praescripta vel aliis quovis modo in quibuscumque collegiatis ecclesiis principalem praerminentiam habere noscuntur, sub reservatione praedicta comprehendendi debere. Decernens irritum, etc.

v. Item reservavit generaliter omnia et singula beneficia ecclesiastica quorumcumque collectorum et unicum in quacumque civitate vel dioecesi qui suo tempore officia exercuerint subcollectorum fructuum et proventuum Camerae Apostolicae debitorum, illa videlicet beneficia dumtaxat, quae durante eorum officio obtinebant, et in quibus seu ad quae ius eis competeat. Decernens irritum, etc.

Reservatio beneficiorum collectorum et subcollectorum.

vi. Item reservavit omnia et singula beneficia ecclesiastica quorumcumque curialium, quos, dum Curia Romana de loco ad locum transfertur, eam sequendo decedere contigerit in quovis loco, quantumcumque etiam a dicta Curia remoto. Decernens irritum, etc.

Reservatio beneficiorum curialium, dum curia transferitur.

vii. Item reservavit generaliter idem dominus noster Papa dispositioni suae omnia beneficia cubiculariorum, etiam honoris nuncupatorum, ac cursorum suorum; declarans in praedecessorum suorum Romanorum Pontificum constitutionibus et regulis beneficiorum cubiculariorum etiam cubicularios honoris nuncupatos, etiam a die earum editionis et publicationis, intelligi et comprehendendi, ac comprehensos fuisse et esse: irritumque, etc., attentari, decernens, etc.

Reservatio beneficiorum cubiculariorum et cursorum.

viii. Item reservavit dispositioni suae generaliter quoscumque canonicatus et praebendas, ac dignitates, personatus et officia in S. Ioannis Lateranensis et Principis Apostolorum ac B. Mariae Ma-

Reservatio beneficiorum ecclesiarum S. Ioannis Lateranensis et S. Petri, ac B. Mariae Maioris de Urbe, et beneficiorum titulo-

rum cardinalium a Curia absentium. ioris de Urbe ecclesiis, necnon ad collationem, provisionem et praesentationem, seu quamvis aliam dispositionem S. R. E. cardinalium a Romanâ Curia absentium ratione suorum episcopatum, cardinalatus, ac ipsorum cardinalium titularum et diaconorum spectantia, quamdiu absentia huiusmodi duraverit, canonicatus et praebendas, dignitates, personatus, administrationes et officia, ceteraque beneficia ecclesiastica cum curâ et sine curâ vacantia, ac in antea vacatura, tam in eâdem Urbe quam in ecclesiis, civitatibus ac dioecibus dictorum episcopatum consistentia: ac decrevit irritum, etc.

Reservatio mensium apostolicorum, et alternativa pro episcopis residentibus. ix. Item cupiens sanctissimus dominus noster Papa pauperibus clericis et aliis benemeritis personis providere, omnia beneficia ecclesiastica, cum curâ et sine curâ, saecularia, et quorumvis Ordinum regularia, qualitercumque qualificata et ubicumque existentia, in singulis ianuarii, februaryi, aprilis, maii, iulii, augusti, octobris et novembris mensibus, usque ad suae voluntatis beneplacitum, extra Romanam Curiam aliâs quam per resignationem quocumque modo vacatura, ad collationem, provisionem, praesentationem, electionem, et quamvis aliam dispositionem quorumcumque collatorum et collatricum saecularium et quorumvis Ordinum regularium (non tamen S. R. E. cardinalium, aut aliorum sub concordatis inter Sedem Apostolicam et quoscumque alios initis, et per eos, qui illa acceptare et observare debuerant, acceptatis et observatis, quae laedere non intendit, comprehensorum) quomodolibet pertinentia, dispositioni suae generaliter reservavit. Volens in supplicationibus seu concessionibus gratiarum, quae de dictis beneficiis tunc vacantibus etiam motu proprio fieri, de mense in quo vacaverint dispo-

sitive mentionem fieri, alioquin gratias nullas esse, ac consuetudines etiam immemorabiles optandi maiores et pinguiore praebendas, necnon privilegia etiam in limine erectionis concessa, et indulta apostolica circa ea, ac etiam disponendi de huiusmodi beneficiis, aut quod illa sub huiusmodi reservationibus nunquam comprehendantur, etiam cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, et fortioribus, efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, quorum tenores pro expressis haberi et latissime extendi voluit, quibusvis personis et collegiis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentibus quomodolibet concessa, adversus reservationem huiusmodi minime suffragari. Insuper Sanctitas Sua, ad gratificandum patriarchis, archiepiscopis et episcopis intenta, ipsis, quamdiu apud ecclesias aut dioeceses suas vere et personaliter resederint dumtaxat, de omnibus et quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, cum curâ et sine curâ, saecularibus et regularibus, ad liberam ipsorum dumtaxat, non autem aliorum cum eis dispositionem, seu praesentationem, vel electionem, nec etiam cum consilio vel consensu seu interventu capitulorum vel aliorum, aut aliâs pertinentibus, quae in antea in mensibus februaryi, aprilis, iunii, augusti, octobris, et decembris extra Curiam ipsam vacare contigerit (dummodo aliâs dispositioni apostolicae reservata vel affecta non fuerint) libere disponendi facultatem tempore sui pontificatus tantum duraturam concessit. Ac etiam voluit, ut, si ipsi in collatione aut aliâ dispositione beneficiorum in aliis sex mensibus, videlicet ianuarii, martii, maii, iulii, septembris et novembris vacaturorum (quae etiam dispositioni suae, ut praefertur, reservavit) seu etiam aliorum dispo-

sitioni suae et dictae Sedis aliâs quomodolibet reservatorum vel affectorum, sese intromiserint, aut, quominus provisiones et gratiae Sanctitatis Suae de illis debitum effectum consequantur, impedimentum quoquo modo praestiterint, usu et beneficio praedictae facultatis eo ipso privati existant; ac collationes et aliae dispositiones de beneficiis illius praetextu deinceps faciendae, nullius sint roboris vel momenti. Illi vero, qui gratiam alternativae praedictae acceptare voluerint, acceptationem huiusmodi per patentes litteras manu propria subscriptas suoque sigillo munitas, et in suâ quisque civitate vel dioecesi datas declarare, et litteras ipsas sive ad datarium Sanctitatis Suae transmittere teneantur; quibus ab eo receptis et recognitis, ac in libro ad id deputato registratis, tunc demum, et non antea, uti incipiant gratiâ supradictâ. Insuper declaravit, quod si idem episcopus pluribus ecclesiis quomodocumque unitis ex apostolica concessione et dispensatione quomodocumque praesit, teneatur huiusmodi alternativae gratiam, quatenus eâ potiri velit, utriusque ecclesiae nomine explicite acceptare, aliâs illi non suffragetur. Et post factam acceptationem et admissionem in datariâ, neutri parti liceat nisi concordati consensu ab eâ recedere. Declarans praeterea, exceptionem positam in regulâ favore S. R. E. cardinalium, et indultum conferendi beneficia reservata concessum cardinali episcopo, non suffragari capitulo ratione communionis et consortii, iuxta declarationem felicitis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris sui editam die x septembris anno mdcxxvi, quam Sanctitas Sua in omnibus et per omnia approbat. Decernens sic in praemissis omnibus per quoscumque, etc., iudicari debere, ac irritum, etc.

x. Item voluit idem dominus noster Papa, quod concessa per felicitis recordationis Innocentium XIII¹ praedecessorem suum, et de eius mandato, expediantur in formâ *Rationi congruit, etc.*, sub die coronationis suae, ut moris est, et idem quoad concessa per pie memoriae Clementem XI etiam praedecessorem suum ad sex menses dumtaxat ab ipso die coronationis incipiendos observari voluit.

xi. Item declaravit omnium et singularum ecclesiarum cathedralium et monasteriorum provisiones, quas praedicti praedecessores sui ordinationi et dispositioni eorum, necnon omnia et singula beneficia ecclesiastica, quae dicti praedecessores etiam praedictae dispositioni cum interpositione decreti reveraverant (quae quidem ecclesiae, monasteria, necnon sic reservata beneficia tempore obitus eorumdem praedecessorum vacabant, aut ecclesiae ipsae, vel monasteria huiusmodi, si commendata, vel eis administratores deputati non fuissent, etiam tunc non vacassent), remansisse et remanere per huiusmodi reservationem et decretum affecta, nullumque de illis praeter Romanum Pontificem eâ vice se intromittere vel disponere potuisse, sive posse quoquo modo. Decernens irritum et inane, si secus super his attentatum forsitan erat tunc, vel imposteriorum contigerit attentari.

xii. Item praedictus dominus noster omnes et singulas ab Innocentio XIII² Romano Pontifice praedecessore suo infra annum ante diem eius obitus concessas gratiae vel iustitiae, litteris temporibus debitis earum executoribus seu iudicibus non praesentatis, omnino revalidavit, et in statum pristinum, in quo

¹ Forsan legendum *Benedictum XIII*, qui fuit praedecessor immediatus (R. T.).

² Forsan, ut antea, *Benedicto XIII* (R. T.).

De litteris in formâ *Rationi congruit* expediendis.

Declaratio reservationis ecclesiarum et beneficiorum per praedecessores reservatorum.

Revalidatio litterarum praedecessoris gratiae et iustitiae infra annum concessarum.

videlicet antea fuerant, vel pro quibus erant obtentae, quoad hoc plenarie restituit, ac decrevit per executores seu indices praedictos, vel ab eis subdelegandos, ad expeditionem negotiorum in eis contentorum procedi posse et debere iuxta illarum formam.

Revocatio
Unionum.

XIII. Item, rationabilibus suadentibus causis, ipse dominus noster, omnes uniones, annexiones, incorporationes, suppressiones, extinctiones, applicationes et dismembrationes, etiam perpetuas, de quibusvis cathedralibus, necnon aliis ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, personatibus, officiis et beneficiis ecclesiasticis, eorumve domibus, praediis et locis, per cessum vel decessum, aut aliam quamvis dimissionem vel amissionem, qualiacumque fuerint, invicem, vel aliis ecclesiis, monasteriis et mensis, etiam capitularibus, dignitatibus, personatibus, officiis, beneficiis, ac piis et aliis locis, universitatibus etiam studiorum generalium, et collegiis, etiam in favorem S. R. E. cardinalium, seu ecclesiis, monasteriis et beneficiis per eos obtentis, quomodolibet apostolicam vel aliam quavis, non tamen Concilii Tridentini, auctoritate, necnon pro fundatione seu dotatione, augmento vel conservatione collegiorum et aliorum piorum et religiosorum locorum ad fidei catholicae defensionem et propagationem honorumque artium cultum institutorum factas, quae suum non sunt sortitae effectum, ac quascumque concessionem et mandata super unionibus, annexionibus, incorporationibus et aliis praemissis taliter faciendis, revocavit, cassavit et irritavit, nulliusque decrevit existere firmitatis; nec alicui quascumque clausulas vel adiectiones aut decreta, quae Sanctitas Sua pro expressis haberi voluit, in quibusvis apostolicis, etiam quae motu proprio, aut ex certa scientia, et con-

sistorialiter processerunt et emanarunt, litteris, etiamsi in eis decretum esset, illas ex tunc effectum sortitas esse, aut ius quaesitum fore, quomodolibet contentae¹, adversus revocationem et irritationem huiusmodi voluit aliquatenus suffragari. Decernens irritum, etc.

XIV. Item revocavit quascumque facultates concessas quibusvis patriarchis, archiepiscopis, episcopis, et aliis personis ac praelatis, etiam utriusque signaturae referendariis, necnon Apostolicae Sedis nunciis, ac fructuum et proventuum Camerae Apostolicae debitorum collectoribus, de dispensando cum quibusvis personis super matrimonio contracto vel contrahendo in gradu prohibito, ac natalium et aetatis defectibus, et de incompatilibus beneficiis ecclesiasticis insimul retinendis, necnon de notariis publicis creandis, ac de disponendo quomodolibet de quibusvis beneficiis ecclesiasticis, et alias a praemissis officia ipsorum nunciorum et collectorum directe non concernentes, etiamsi in litteris desuper confectis sint clausulae restitutoriae, et derogatarum derogatarum, et aliae efficaciores, quas pro expressis haberi voluit, quoad omnia in quibus facultates ipsae non sunt sortitae effectum, etiamsi nunciis eisdem dictae Sedis legatis de latere competens sit concessa potestas. Decernens irritum, etc.

XV. Item revocavit quascumque facultates et litteras desuper confectas, per quas quicumque sui praedecessores Romani Pontifices quibusvis personis ordinariam collationem seu aliam dispositionem beneficiorum ecclesiasticorum de iure vel consuetudine habentibus, et quavis etiam patriarchali, archiepiscopali, episcopali, vel alia dignitate, vel alio (non tamen cardinalatus) honore fulgen-

¹ Potius lege *contentas* vel *contenta* (n. r.).

Revocatio facultatum quibusvis concessarum.

Revocatio facultatum conferendi beneficia reservata.

tibus, quavis consideratione vel intuitu, etiam motu proprio, et ex certa scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine, cum quibusvis clausulis, etiam derogatarum derogatarum, ac irritantibus et aliis decretis, quorum tenores haberi voluit pro expressis, concesserant, ut, quamdiu viverent, vel suis ecclesiis vel monasteriis praessent, aut ad aliud tempus, de beneficiis ecclesiasticis generaliter reservatis seu affectis ad eorum collationem, provisionem, praesentationem, electionem, et quamvis aliam dispositionem communiter vel divisim spectantibus, disponere libere et licite valerent, aut etiam ad id per eosdem praedecessores vicarii perpetui vel ad tempus constituti forent. Decernens irritum et inane, etc.

De dationibus.

XVI. Item, ut in apostolicis litteris committendi crimen falsi per amplius tollatur occasio, voluit et ordinavit, quod dictiones numerales, quae in dictis litteris ante nonas, idus et kalendas immediate poni consueverunt, per litteras et syllabas extense describantur, et illae ex praedictis litteris, in quibus huiusmodi dictiones aliter scriptae fuerint, ad Bullariam nullatenus mittantur, etc.

De concurrentibus in data.

§ XVII. Item voluit, quod de concurrentibus in data eiusdem diei super vacantibus seu certo modo vacaturis beneficiis, illi, quibus gratiae motu proprio conceduntur, ceteris simili modo gratias non habentibus, aliis graduati non graduatis, aut inter graduatos magis graduato¹, necnon colorato titulo possessores non possessoribus, ac inter personas alias in Curia praesentes absentibus ab ea, ac inter praesentes non beneficiati beneficiatis, et similiter inter absentes, ceteris paribus, oriundi non oriundo, et dioecesanus non dioecetano;

¹ Videtur legendum *magis graduatus minus graduato* (n. r.).

in reliquis vero singuli, qui prius apostolicas desuper litteras eorum executoribus praesentaverint, aliis in ipsorum, de quibus agi contigerit, beneficiorum assecutione praeferrantur.

XVIII. Item, ne, per varias quae pro commissionibus seu mandatis et declarationibus habendis in causis plerumque sunt suggestiones, iustitia postponatur, idem dominus noster decrevit et declaravit suae intentionis fore, quod deinceps per quamcumque signaturam, seu concessionem, aut gratiam, vel litteras apostolicas pro commissionibus seu mandatis, aut declarationibus huiusmodi, etiamsi motu proprio et ex certa scientia, ac etiam ante motam litem, a Sanctitate Sua emanaverint, vel de eius mandato faciendas, nulli ius sibi quaesitum quomodolibet tollatur.

XIX. Item voluit, quod, si quis in infirmitate constitutus resignaverit sive in Romanam Curiam sive extra illam aliquod beneficium, sive simpliciter, sive ex causa permutationis vel aliam dimiserit, aut illius commendae cessarit, seu ipsius beneficii unionis dissolutioni consenserit, etiam vigore supplicationis dum esset sanus signatae, et postea, infra viginti dies a die per ipsum resignantem praestandi consensus computandos, de ipsa infirmitate decesserit, et ipsum beneficium quavis auctoritate conferatur per resignationem sic factam, collatio huiusmodi sit nulla, ipsumque beneficium nihilominus per obitum censeatur vacare.

XX. Item voluit, quod, si contingat tam in Curia quam extra alicui personae de parochiali ecclesia, vel quovis alio beneficio exercitium curae animarum parochianorum quomodolibet habente, provideri, nisi ipsa persona intelligat et intelligibiliter loqui sciat idiomate loci ubi ecclesia vel beneficium huiusmodi

De no. latio ius magis.

Regula de r. i.

De datione.

consistit, provisio seu mandatum et gratia desuper quoad parochialem ecclesiam vel beneficium huiusmodi nullius sint roboris vel momenti. Decernens irritum, etc.

De non impetrando beneficio per obitum viventis.

xxi. Item, si quis supplicaverit sibi de beneficio quocumque tamquam per obitum alicuius, licet tunc viventis, vacante provideri, et postea per obitum eius vacet, provisio et quaevis dispositio, etiam vigore alterius novae supplicationis vel gratiae dicto supplicanti per obitum huiusmodi denuo faciendae, nullius sint roboris vel momenti.

De unionibus et unionum confirmatione.

xxii. Item voluit, quod petens beneficia ecclesiastica aliis uniri, teneatur exprimere verum annum valorem secundum communem aestimationem tam beneficii univendi, quam illius cui uniri petitur, alioquin unio non valeat, et semper in unionibus commissio fiat ad partes, vocatis quorum interest. Et idem voluit observari in quibusvis suppressionibus perpetuis, concessionibus, dismembrationibus et applicationibus etiam de quibuscumque fructibus et bonis ecclesiasticis, ac etiam in confirmationibus unionum singularumque dispositionum huiusmodi.

De Mendicantibus transferendis.

xxiii. Item de Mendicantibus transferendis, qui ad alios Ordines transierint pro tempore, voluit constitutionem felicis recordationis Martini Papae V praedecessoris sui desuper factam, et in libro Cancellariae Apostolicae descriptam, quae incipit *Viam ambitiosae cupiditatis, etc.*, firmiter observari.

De male promotis.

xxiv. Item de clericis extra tempora a iure statuta, sive ante aetatem legitimam, aut absque dimissoriis litteris, ad sacros ordines se promoveri facientibus pro tempore, etiam voluit constitutionem piae memoriae Pii II similiter praedecessoris sui desuper editam, et in dictae Cancellariae Apostolicae libro de-

scriptam, quae incipit *Cum ex sacrorum ordinum, etc.*, pari modo observari.

xxv. Item declaravit idem dominus noster, quod libra turonensium parvorum et florenus auri de Camera pro aequali valore in concernentibus litteras et Camera Apostolicam computari et extimari debeant.

De moneta.

xxvi. Item praedictus dominus noster Papa voluit, decrevit et ordinavit, quod quaecumque concessionem, gratiae et mandata, etiam motu proprio et cum derogatione huius constitutionis, quae ab eo pro quibusvis personis emanaverint de providendo eis de quibusvis beneficiis vacaturis per promotionem quorumcumque ad ecclesiarum et monasteriorum regimina, si huiusmodi concessionem et mandata diem promotionis promovendorum ipsorum praecesserint, necnon quaecumque collationes, provisiones et dispositiones pro tempore faciendae de praemissis et quibusvis aliis beneficiis ecclesiasticis saecularibus et regularibus, quae per promovendos vel assumendos ad quascumque praelaturas inter illarum vacationis et huiusmodi promotionis vel assumptionis tempora simpliciter vel ex causa permutationis ubicumque resignari vel aliis dimitti contigerit, cum inde sequutis pro tempore, sint cassae et irritae, nulliusque roboris vel momenti.

De beneficiis vacaturis per promotionem ad ecclesias et monasteria.

xxvii. Item, cum ante confectionem litterarum gratia apostolica sit informis, statuit et ordinavit idem dominus noster, quod iudices in Romana Curia et extra eam pro tempore existentes, etiamsi sint S. R. E. cardinales, causarum palatii apostolici auditores, vel quicumque alii, non iuxta supplicationum signatarum super quibusvis impetrationibus (nisi in dicta Curia dumtaxat sint commissiones iustitiam concernentes per placet, vel per S. R. E. vicecancellarium

De non iudicando iuxta formam supplicationum, sed litterarum expeditorum.

iuxta facultatem super hoc sibi concessam signatae), sed iuxta litterarum super eisdem impetrationibus et concessionibus confectarum tenores et formas iudicare debeant. Decernens irritum, etc. Et si litterae ipsae per praecoccupationem, vel alias, minus bene expeditae reperiantur, ad illorum, quorum interest, instantiam, ad Apostolicam Cancellariam remitti poterunt per eius officiales, quibus huiusmodi tenores et formas restringere convenit, ad formas debitas reducendae.

De regulis Cancellariae Prodecandis.

xxviii. Item, attendens dominus noster Papa quod super habendis de Cancellaria Apostolica regulis et constitutionibus inibi descriptis faciliter per eos, qui in Romana Curia indegnerint, ad ipsam Cancellariam recursus dirigi potest, nec consultum foret, quod, super earumdem regularum et constitutionum (quas iuxta varietatem concurrentium causarum et negotiorum aliquoties immutari convenit) probando tenore vel effectu, testium plerumque tenacem desuper memoriam non habentium depositionibus stari deberet, voluit, statuit et ordinavit, quod deinceps quilibet ex auditoribus causarum palatii apostolici, et aliis (etiamsi S. R. E. sint cardinales) in ipsa Curia pro tempore deputatis auctoritate apostolica iudicibus, etiam in causis actu pendentibus, super huiusmodi tenore vel effectu probando, dumtaxat stet fidemque adhibeat cedulae seu scripturae desuper a duobus maioris praesidentiae, quod danda sit, a tergo signatae, et etiam a duobus aliis litterarum apostolicarum abbreviatoribus in ipsa Cancellaria auscultatae, et vicecancellarii, seu dictam Cancellariam regentis, manu subscriptae, ut moris est; quidquid autem secus fieri contigerit, nullius sit roboris vel momenti.

1 Edit. Main. legit *indiguerint* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *quae pro quas* (R. T.).

xxix. Item dominus noster cupiens litium succidere anfractus, et, ne novis collitigantibus adversari idetur, providere, voluit, statuit et ordinavit, quod, quoties deinceps aliquem super quovis beneficio ecclesiastico collitigantem in iure vel ad ius, si quod forsitan eius adversario in dicto beneficio competierit, subrogari contigerit (dummodo praedictus collitigans in dicto beneficio intrusus non fuerit, nec super eo contra dictum adversarium, postquam illud per triennium pacifice possederit, lis tunc mota fuerit), aliorum quorumlibet de praemisso iure, sive tunc vacet, vel cum vacaverit, impetrationes vel concessionem, etiam motu proprio, infra mensem ante concessionem huiusmodi factae, nullius sint roboris vel momenti. Et nihilominus cupiens eorum fraudibus obviare, qui viventium beneficia, illorum praesertim quibus aut propter senium aut propter infirmitatem immineret vitae periculum, impetrant, ut illis decedentibus tamquam collitigantes in eorum iuribus facilius subrogentur, voluit, ut deinceps nullus in iure vel ad ius in beneficio defuncti, quod illo vivente in casibus praemissis vel similibus impetraverit, aliquo modo subrogetur, et subrogatio vel gratia, si neutri, si nulli, seu novae provisionis, aut perinde valere, taliter impetranti nullatenus suffragetur: quod etiam strictissime observari mandavit in impetrationibus beneficiorum per privationem et amotionem ex quibusvis criminibus et excessibus forsitan perpetratis, etiamsi usque ad definitivam sententiam, quae tamen in rem non transierit iudicatam, processum foret.

xxx. Item voluit et ordinavit, quod omnes gratiae, quas de quibusvis beneficiis ecclesiasticis, cum cura vel sine cura, saecularibus vel regularibus, per obitum quarumcumque personarum va-

De verisimili notitia.

cantibus, in antea fecerit, nullius roboris vel momenti sint, nisi, post obitum ante et datam gratiarum huiusmodi, tantum tempus effluxerit, quod interim vacationes ipsae de locis, in quibus personae praedictae decesserint, ad notitiam eiusdem sanctissimi domini nostri verisimiliter potuerint pervenire.

Non valent commissiones causarum, nisi littera expediat.
xxxii. Item quod omnes et singulae commissiones causarum, quas in antea fieri contigerit, obtentae, vel occasione concessionum dumtaxat apostolicarum de beneficiis ecclesiasticis gratiarum, super quibus litterae apostolicae confectae non fuerint, ac processus desuper habendi, nullius sint roboris vel momenti.

De impetrantibus beneficia per obitum familiarium cardinalium.
xxxiii. Item voluit, quod impetrans beneficium vacans per obitum familiaris alicuius cardinalis, teneatur exprimere nomen et titulum ipsius cardinalis, si ille in Curia fuerit, ipsius ad id accedat assensus, alias desuper gratia sit nulla; et idem servari voluit, si cardinales, quomodolibet ab ipsa Curia absentes et ubilibet etiam in locis infra duas dietas vicinis degentes, familiamque et lares in eadem Curia retinentes, ab ipsa Curia recesserint, ad eandem illico reversuri, et infra decem vel ad summum quindecim dies vere et personaliter reversi fuerint; ita quod cardinalibus, alias quam ut praefertur, ex quacumque causa quantumlibet necessaria et hic necessario exprimenda, absentibus, facultas praestandi consensum huiusmodi non competat, sed beneficia huiusmodi ad liberam Sanctitatis Suae et Sedis Apostolicae provisionem et dispositionem pertineant. Declarans regulas et constitutiones suorum praedecessorum etiam a die earum editionis et publicationis super assensu huiusmodi praestando sic intellectas et intelligendas fuisse; irritumque, etc., attentari, decernens. Quodque si praedicti fami-

liares, eorumdem cardinalium familiares esse desierint, seu ad aliorum cardinalium familiaritatem similem transierint, quoad beneficia, quae familiaritate priori durante obtinuerint, et in quibus vel ad quae, priori ipsa familiaritate durante, ius eis competierit, cardinales, quorum prius familiares fuerint, suum habeant adhibere consensum. Declarans, praesentem constitutionem locum non habere in illis beneficiis, quae familiares ipsi tempore obitus eorum in dicta Curia vel extra eam obtinerent, aut antea obtinuissent, et ratione officiorum per eos obtentorum dictae dispositioni generaliter reservata vel affecta fuisse apparerent; necnon illos quoad effectum dictae constitutionis familiares eorumdem cardinalium censi, qui ipsorum cardinalium familiares continui commensales ad minus per quatuor menses, computato etiam tempore ante promotionem ad cardinalatum, fuisse probantur. Decernens irritum, etc.

Super eadem familiaritate.
xxxiiii. Item dominus noster, ad evitandas lites et contentiones quae ex praecedenti sua constitutione exoriri possent, vestigiis praedecessorum suorum inhaerendo, voluit, statuit et ordinavit, quod, si beneficia, quae per obitum familiarium continuo commensalium eorumdem cardinalium in futurum vacabunt, cessantibus apostolicis reservationibus, ad alterius cardinalis collationem vel aliam dispositionem pertinere deberent, in dicta praecedenti constitutione non comprehendantur quoad hoc ut in provisionibus talium beneficiorum super expeditione litterarum illius cardinalis, cuius familiaris defunctus ille extitit, consensus requiri debeat; sed beneficia huiusmodi ad collationem seu quamvis dispositionem cardinalis ordinarii collatoris ut praefertur libere spectare censeantur; et si apud Sedem

Apostolicam beneficia huiusmodi per obitum dictorum familiarium vacaverint, tunc, in provisione talium beneficiorum super expeditione litterarum, illius cardinalis exigatur consensus, si in Romanam Curiam praesens fuerit, ad quem eorumdem collatio et dispositio ut praefertur pertinere deberet, itaut cardinalis ordinarius collator in concursu cum cardinali patrono semper praefertur debeat: salvis tamen semper indultis concessis et concedendis eisdem S. R. E. cardinalibus. Decernens irritum, etc.

Signatura per fiat praefertur alteri per concessum.
xxxiv. Item voluit idem dominus noster, quod, concurrentibus eadem die super quocumque beneficio per fiat et concessum, signaturam ex eius per fiat etiam ut petitur habens, alteri per concessum etiam motu proprio habenti praefertur, etiamsi in illa per concessum praegnantiores, et quantumlibet privilegativae essent clausulae.

De annali possessore.
xxxv. Item sanctissimus dominus noster, ut improbi lites exquirentium motus reprimantur, voluit, statuit et ordinavit, quod quicumque beneficium ecclesiasticum, tunc per annum immediate praecedentem pacifice possessum, et quod certo modo vacare praetenditur, deinceps impetraverit, nomen, gradum et nobilitatem possessoris eiusdem, et quot annis ipse illud possederit, ac specificam et determinatam, ex qua clare poterit constare quod nullum ipsi possessori in dicto beneficio ius competat, causam in huiusmodi impetratione exprimere, et infra sex menses ipsum possessorem ad iudicium evocari facere, causamque ex tunc desuper infra annum usque ad sententiam definitivam inclusive prosequi debeat et teneatur; alioquin impetratio praedicta et quaecumque inde sequutae nullius existant firmitatis; et item impetrans, de damnis
1 Forsan ex eis (n. r.).

et interesse possessorem praedictum propterea contingentibus eis satisfacere; et, si possessorem ipsum iniuste, sive et indebite molestare repertus extiterit, quinquaginta florenos auri persolvere Camerae Apostolicae sit adstrictus, nec alius quam praemissae vacationis modus, etiam per litteras si neutri, aut subrogationis, aut alias, sibi quoad hoc, ut beneficium huiusmodi ea vice consequi aut obtinere valeat, quomodolibet suffragetur, illudque nullatenus in antea litigiosum propterea censeatur. Quod etiam extendi voluit ad impetrantes beneficia ecclesiastica, cuiuscumque qualitatis, per privationem et amotionem vel alias propter commissa, excessus et crimina vacantia vel vacatura, et similiter ad impetrantes beneficia tamquam vacantia per devolutionem.

De triennali.
xxxvi. Item statuit et ordinavit idem dominus noster, quod, si quis quaecumque beneficia ecclesiastica, qualiacumque sint, absque simoniaco ingressu ex quovis titulo, apostolica vel ordinaria collatione aut electione, et electionis huiusmodi confirmatione, seu praesentatione et institutione illorum, ad quos beneficiorum huiusmodi collatio, provisio, electio et praesentatio, seu quaevis alia dispositio pertinet, per triennium pacifice possederit (dummodo in beneficiis huiusmodi, si dispositioni apostolicae ex reservatione generali in corpore iuris clausa reservata fuerint, se non intruserit), super eisdem beneficiis taliter possessis molestari nequeat: necnon impetrationes quaslibet de beneficiis ipsis sic possessis factas, irritas et inanes censi debere decrevit, antiquas lites super illis motas penitus extinguendo.

De non appellando a sententia delicti.
xxxvii. Item idem dominus noster, ut finis litibus celerius imponatur, et litigantium parcat sumptibus et expen-

sis, suorum praedecessorum constitutionibus et statutis inhaerendo, statuunt et ordinavit, quod in causis pendentibus, et quas imposterum contigerit attentari, nulli ante definitivam sententiam liceat appellare, nec appellatio, si fuerit emissa, debeat admitti, nisi ab interlocutoria quae vim habeat definitivae, vel a gravamine minime concernente negotium principale, quod non possit per appellationem a definitiva sententia reparari, nullaeque causae appellationum committantur, nisi in commissione exprimat, quod interlocutoria vim definitivae habeat, vel gravamen sit tale, quod in appellatione a definitiva non valeat reparari. Alioquin appellationes et commissiones imposterum, et quidquid inde sequutum fuerit, nullius sint roboris vel momenti, commissionibus appellationum iam in iudicibus praesentatis et exhibitis in suo robore permansuris, in quibus latis super eisdem sententiis, secundo vel ulterius ab eis non liceat appellare. Appellantes vero et appellationes etiam ab interlocutoriis et gravaminibus huiusmodi, suo, vel alterius nomine prosequentes, si succubuerint ultra expensas et damna, ad quae rescinda de iure condemnatus compellitur, viginti florenorum auri poenam mulctetur.

XXXVIII. Item statuit et ordinavit, quod in commissionibus de iustitia seu mandatis etiam consistorialibus per eum, seu de eius mandato vel auctoritate, in causis in quibus conclusum existat, in posterum concedendis, etiamsi in eis de conclusione huiusmodi implicite vel explicite mentio facta fuerit, nihil censeatur esse concessum, nisi per concessionem huiusmodi commissionis eidem conclusioni ac praesenti regulae derogetur expresse.

XXXIX. Item voluit et ordinavit, quod si aliqui religiosi petunt aliquod benefi-

cium ad nutum amovibile cum clausula, quod exinde pro solo nutu abbatis vel superioris amoveri non possint, litterae quoque ipsam clausulam nullatenus expediantur, nisi idem dominus noster ponat in signaturam, quod non possit amoveri, vel ad partem clausulam ipsam concedat.

XL. Item si committatur alicui beneficii resignationis receptio, ponatur clausula *Attente quoque provideas, etc.* Et si ex causa permutationis resignationes fiant, ponatur clausula *Quod neuter permulantium ius acquirat, etc.*, nisi quilibet ipsorum ius habuerit in beneficio per ipsum resignato.

XLI. Voluit, quod si petatur supplere defectus in genere, nullatenus litterae desuper concedantur, nisi in petitione desuper huiusmodi defectus exprimat, vel per *Fiat ut petitur* supplicatio signata fuerit.

XLII. Item voluit, quod desuper quovis beneficio ecclesiastico de iure patronatus laicorum non expediantur litterae, nisi ponatur expresse, quod tale beneficium tanto tempore vacavit, quod eius collatio ad Sedem Apostolicam legitime est devoluta, vel quia tempus patronus laicis ad praesentandum a iure praefixum lapsum existat, aut ad id patronorum ipsorum accedat assensus. Et si per ipsum iuripatronatus huiusmodi derogari contigerit, iuripatronatus huiusmodi mentio, dispositive ac specificae et determinate, non autem conditionaliter fiat, si illud ad aliquem regem, ducem, marchionem vel alium principem pertineat. Et si de hoc in litteris provisionis vel mandato de providendo de dicto beneficio similis mentio facta non fuerit, non censeatur quomodolibet derogatum.

XLIII. Item voluit, quod nulli saeculari de regulari, nec religioso de saeculari beneficiis commenda detur, nisi

De clausula ponenda in litteris permutationis beneficiorum.

De supplendis defectibus.

De derogatione iurispatronatus.

De commendis.

in signaturam per clausulam ad partem super petitione commendae huiusmodi de commenda ipsa mentio fiat.

De reformationibus.

XLIV. Item voluit, statuit et ordinavit, quod super quibuscumque reformationibus signatis super impetrationibus quorumcumque beneficiorum vacantium vel certo modo vacaturorum, in quibus petitur quod litterae super prima data expediri possint, si ex huiusmodi expeditione sub tali data cuiquam videatur posse fieri praedictum, litterae huiusmodi sub ipsa prima data nullatenus expediantur, nisi reformationes huiusmodi per *fiat sub prima data* signatae fuerint.

De consensu in resignationibus et pensionibus.

XLV. Item voluit et ordinavit, quod super resignatione cuiuscumque beneficii ecclesiastici seu cessione iuris in eo, quam in manibus suis vel in Cancellaria Apostolica fieri contigerit, apostolicae litterae nullatenus expediantur, nisi resignans vel cedens, si praesens in Romanam Curiam fuerit, personaliter, alioquin per procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum, expeditioni huiusmodi in eadem Cancellaria expresse consenserit et iuraverit ut moris est. Et si ipsum resignantem seu cedentem pluries super uno et eodem beneficio in favorem diversarum personarum successive consentire contigerit, voluit Sanctitas Sua, quod primus consensus tenere debeat, et alii posteriores consensus ac litterae eorum praetextu, etiam sub priori data expedite pro tempore, nullius sint roboris vel momenti, nec litterae reservationis vel assignationis, etiam motu proprio, cuiusvis pensionis annuae super alicuius beneficii fructibus expediri possint, nisi de consensu illius, qui pensionem persolvere tunc debeat.

De ingressu religionis.

XLVI. Item non dentur litterae super beneficiis vacaturis per ingressum reli-

gionis, nisi professio praecesserit datam desuper petitionis.

XLVII. Item voluit, quod si petatur aliquod beneficium vacans per modum in Cancellaria Apostolica exprimendum, talis impetratio non valeat, nec litterae desuper expediantur.

XLVIII. Item voluit, statuit et ordinavit, quod quotiescumque per signaturam suam, vel de eius mandato factam, super exequendis aliquibus cum adiectione proprii nominis vel dignitatis cuiusvis, iudex datur, litterae desuper expediantur cum expressione, quod idem iudex executionem faciat per se ipsum.

XLIX. Voluit, quod in litteris dispensationum super aliquo gradu consanguinitatis vel affinitatis, aut alias prohibito, ponatur clausula *Si mulier rapta non fuerit*; et si scienter, ponatur clausula in quaterno.

L. Voluit, quod in dispensationibus super defectu natalium quod possint succedere in bonis temporalibus, ponatur clausula *Quod non praedictetur illis* ad quos successio bonorum ab intestato pertinere debeat.

LI. Item, quod per quamcumque signaturam in quavis gratia nullatenus dispensatio veniat, nisi specialiter exprimat, vel dicta gratia totaliter effectum huiusmodi dispensationis concernat, vel alias nihil conferat aut operetur.

LII. Item, cum concessionem super gratiis dispensationum quarumcumque quibusvis per ipsum dominum nostrum concessarum vel concedendarum per regulas Cancellariae Apostolicae sint provide limitatae, licet aliquando in petitionibus super huiusmodi concessionibus oblatis multa sunt petita, ne quis talium concessionum praetextu id dispensative tenere aut facere praesumat ad quod concessionem huiusmodi se non extendant, voluit idem dominus noster quod

Non valet impetratio facta per modum in Cancellaria exprimen-
Jun.

De creatione faciendae.

De dispensationibus in gradibus consanguinitatis.

Super defectu natalium.

Super dispensationibus.

Nulli suffragetur dispensatio, nisi litteris confectis.

Non statuitur commissioni post conclusionem.

De litteris religionum expediendis.

nulla talis dispensatio cuiquam in iudicio vel extra suffragetur, antequam super ea litterae apostolicae sint confectae.

De clausula ponenda in litteris indulgentiarum.
LIII. Item voluit, quod in litteris indulgentiarum ponatur, quod si ecclesiae vel cappellae, aut aliàs, aliqua indulgentia fuerit concessa, de qua inibi specialis mentio facta non sit, huiusmodi litterae sint nullae.

De indulgentiis concessis ad instar.
LIV. Item voluit dominus noster, quod litterae super indulgentiis non expediantur ad instar, nisi specificentur.

De exprimento valore beneficiorum in impetrationibus.
LV. Item voluit, quod in gratiis, quas quibusvis personis de beneficiis vacantibus seu certo modo vacaturis fieri contigerit, illorum et aliorum quorumcumque beneficiorum, quae dictae personae tunc obtinuerint, seu de quibus eis fuerit provisum, vel concessum aut mandatum provideri, verus annuus valor per marchas argenti aut sterlingorum, vel libras turonensium parvorum, seu florenos auri, aut ducatos vel uncias auri, seu aliam monetam secundum communem aestimationem exprimat, nisi personae praedictae beneficia quae tunc obtinuerint, aut in quibus vel ad quae ius eis competit, iuxta ipsarum oblationes, aut aliàs, dimittere teneantur; alioquin gratiae praedictae sint nullae. Et idem servetur in gratiis quas a Sanctitate Sua motu proprio emanare contigerit, quoad beneficia tamen, de quibus per Sanctitatem Suam pro tempore providetur seu provideri mandatur, aut aliàs disponitur, ac litteris per quas pro tempore ad ecclesiarum¹ patriarchalium et cathedralium ac monasteriorum regimina promotis conceditur, ut monasteria et alia beneficia ecclesiastica saecularia et regularia per eos obtenta, et in quibus et ad quae ius eis competit, retinere possint.

De clausula in beneficiis va.
LVI. Voluit et ordinavit, quod quando

providet seu mandat provideri alicui de beneficio ecclesiastico vacante, tunc dari poterunt clausulae, si petatur, etiamsi illud *quovis modo, etc.*, seu per constitutionem *Execrabilis* vacet et specialiter reservatum inter aliquos litigiosum sit, et eius collatio devoluta fuerit, et si pro colligante vel subrogationem, *aut si neutri vel si nulli, etc.*, petente, si tunc lis specificè exprimat, nec detur aliqua generalis reservatio dispositiva, nisi desuper in concessione specialis et expressa, ac parte, et non sub conditione mentio fiat, et tunc reliquae reservationes ibi contentae veniant. Si vero tempore expeditionis inde litterarum generalis reservatio huiusmodi probari non possit, aut in novis provisionibus seu pro colligantibus, *si neutri vel si nulli, etc.*, sit expressum, quod ab aliquibus asseritur, illum, cuius beneficium conceditur, collectorem vel unicum subcollectorem, abbreviatorem vel familiarem, notarium, aut dictae Sedis officialem fuisse, clausula ponatur etiamsi dictum beneficium ex eo quod talis collector vel unicus subcollector, abbreviator vel familiaris, notarius aut dictae Sedis officialis fuit, dispositioni apostolicae generaliter reservatum existat, dummodo non sit in eo alicui specialiter ius quaesitum. In reliquis vero nulla clausula detur, unde reservatio generalis elici possit, nisi desuper signatura per duplex fiat signata sit, aut reservatio vel aliàs specialiter habeatur.

De expressione qualitatibus beneficiorum in impetrationibus.
LVII. Item voluit, quod super beneficiis ecclesiasticis de qualitatibus illorum, videlicet an dignitates, personatus vel officia sint, eique immineat cura animarum, et ad illa consueverint qui per electionem assumi, mentio fiat; aliàs gratiae desuper factae sint nullae. Et si qualitates huiusmodi affirmative vel conditionaliter non exprimentur, negativa

expresse desuper fiat in beneficiis, quae tales qualitates, vel ex eis aliquas consueverint habere.

De beneficiis vacantibus per contractum matrimonii.
LVIII. Item si reservetur beneficium per contractum matrimonii, non dentur alii modi vacationum de futuro, nec censeatur beneficium reservatum specialiter vel affectum, nisi sequatur matrimonium, sed in beneficiis per promotionem aut ingressum religionis vel assecutionem vacaturis, ponatur clausula, etiamsi non petatur, cum beneficia huiusmodi praemisso, vel aliàs quovis modo, etc., praeterquam per obitum obtinentis, vacare contigerit, etiamsi vacent. Decernens irritum, etc.

De clausula ponenda in litteris religiosorum.
LIX. Item voluit, quod si petatur aliquem religiosum recipi, et sibi de quovis beneficio ecclesiastico provideri per simplicem signaturam *fiat*, receptio huiusmodi dumtaxat detur, adiecto si petens idoneus sit, aut alium¹ canonicum non obsistat, et exprimat, si certus numerus regularium sit ibidem, cui etiam non derogetur, nisi expresse concedatur, et si numerus iste non existat, ponatur; dummodo receptionis locus huiusmodi nimium propterea non graveatur. Possintque executores provisionis huiusmodi ad receptionem emissionis professionis non expectato probationis anno procedere.

De translatione religiosorum.
LX. Item si regularis petat sibi de beneficio ab aliquo monasterio vel alio regulari loco dependente provideri, et appareat ex petitione huiusmodi quod alterius monasterii vel loci religiosus sit, licet ibi translatio non petatur, nihilominus illa veniat.

De clausula si est ita.
LXI. Item quod in litteris super beneficiis per constitutionem *Execrabilis* vacantibus, ponatur clausula *Si est ita*; similiter de quibuscumque narratis informationem facti requirentibus.

¹ Forsan *aliud* vel *aliquid* (R. T.).

Potenti provideri de vacante, dentur litterae de vacante, prout expedierit impetranti.
LXII. Item petenti sibi provideri de vacante, dentur litterae de vacante, prout expedierit impetranti.

Revocatio decimarum et aliarum impositionum.
LXIII. Item revocavit quascumque decimarum, necnon subsidiorum, vigesimae, et aliorum onerum impositiones ex quavis causa emanatas (non tamen decimarum, subsidiorum et onerum impositorum ex quavis causa et occasione expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes), et quascumque facultates super decimarum, vigesimae et onerum huiusmodi exactione quibusvis fructuum et proventuum Camerae Apostolicae debitorum collectoribus et Apostolicae Sedis nunciis ab eisdem praedecessoribus concessas. Suspendit quoque ad Suae Sanctitatis et Sedis Apostolicae beneplacitum quascumque plenarias indulgentias ab eisdem praedecessoribus ex quavis causa etiam expeditionis huiusmodi, si quae per nuncios vel quaestores deferebantur, concessas, necnon deputandi et eligendi confessores qui plenarie absolvant et alia faciant ad eandem indulgentiarum suspensarum effectum, reliquasque facultates ipsas indulgentias quomodolibet concernentes; praeterquam quoad ea in quibus indulgentiae et facultates in aliqua sui parte sint sortitae effectum, itaut illis, qui implentes iniuncta eis in litteris indulgentiarum huiusmodi iam consequuti sunt facultatem eligendi confessores qui absolvant eos plenarie in mortis articulo, per huiusmodi suspensionem non praeiudicetur, quin facultate ipsa uti possint in futurum: decrevit quoque irritum et inane quidquid facultatum revocatarum earumdem praetextu imposterum contigerit attentari.

Revocatio facultatum percipiendi pretium officiorum.
LXIV. Item revocavit, cassavit et annullavit, ac irritas declaravit quascumque facultates percipiendi pretium officiorum Romanae Curiae pro tempore

vacantium in toto vel in parte, et quasvis concessionem et collationem, aliasque dispositiones per felicis recordationis Innocentium XIII, aliosque praedecessores de dictis officiis, etiam ex die collationum, concessionum et dispositionum earumdem in antea vacaturis, in favorem quarumcumque personarum, ecclesiarum, monasteriorum, piorum locorum, collegiorum, seu eorum mensarum, etiam in vim contractus, et ex titulo oneroso, et sub quavis aliâ verborum formâ, quam et praemissorum tenores pro expressis haberi voluit, concessas et factas, quoad officia quae post obitum dictorum praedecessorum vacarunt et in posterum quomodolibet vacabunt. Item revocavit quoque, cassavit et annullavit, ac irritas declaravit quascumque infeudationes, investituras, gratias, concessionem quoquo modo, etiam in emphyteusim ad tempus seu in perpetuum, etiam motu proprio, et de plenitudine potestatis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis (extra tamen consistorium, et sine S. R. E. cardinalium consilio et consensu) a die constitutionis felicis recordationis Pii Papae V praedecessoris sui super prohibitione alienandi et infeudandi civitates et loca S. R. E. sub datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis dominicae MDLXVI, IV kalendas aprilis, pontificatus sui anno II, usque in praesentem diem, per quoscumque Romanos Pontifices suos praedecessores aut mandato vel auctoritate eorum quomodocumque et qualitercumque et quovis colore factas et concessas de civitatibus, terris, oppidis, castris, arcibus et locis S. R. E. et Sanctae Sedi Apostolicae et tam mediate quam immediate subiectis, tunc, videlicet de tempore dictarum infeudationum, investiturarum, gratiarum et concessionum nondum devolutis, necnon

quascumque prorogationes et extensiones quarumcumque infeudationum, investiturarum, gratiarum et concessionum de dictis civitatibus, terris, oppidis, castris, arcibus et locis, tunc, videlicet de tempore dictarum prorogationum et extensionum nondum finitarum, quibusvis personis cuiuscumque gradus, status, conditionis et praeminentiae, etiamsi imperiali, regali, ducali, aut aliâ quavis praefulgeant dignitate, etiam in vim contractus, et ex quocumque titulo, etiam oneroso, et per quascumque, tam sub plumbo, quam in formâ Brevis, sub anulo Piscatoris, aut etiam aliâs quomodocumque et qualitercumque expeditas litteras, ac sub quavis verborum formâ, quam et praemissorum omnium tenores Sanctitas Sua pro expressis haberi voluit, latissime extendendos.

LXV. Item, cum nonnulli in impetrationibus beneficiorum ecclesiasticorum pro tempore vacantium, et certo modo vacaturorum, asserendo illorum fructus, etc., certum per eos expressum annum valorem non excedere, nonnunquam obtineant a Sanctitate Sua, ut huiusmodi valorem annum augere possint, ut verius possit in confectione litterarum super huiusmodi impetrationibus summa aut valor annuus exprimi, aliter desuper non specificato, ne de veritate huiusmodi concessionis imposterum haesitari contingat, declaravit praetextu concessionis huiusmodi valorem ipsum usque ad tertiam partem valoris expressi, et in primâ, quae desuper fiet litterarum expeditione, dumtaxat augeri posse, et eas, quas litteris iam expeditis cum expressione valoris specificati, aut non integro augmento praedicto, denuo desuper expediri contigerit litteras cum aliquo augmento valoris huiusmodi, nullius esse roboris vel momenti, etiamsi motu proprio beneficiales gratiae et dis-

Quod fructus in tertiâ parte augeri possint vigore clausulae.

positiones quaecumque a Sanctitate Sua emanaverint.

De insordescentibus.

LXVI. Item, ne personis, pro quibus litterae Suae Sanctitatis emanabunt, ob generalem absolutionem a censuris ecclesiasticis, quibus ligati forent, ad earum effectum, indifferenter concedi, et in litteris apostolicis apponi solitam, praestetur occasio censuras ipsas vilipendendi et insordescendi in illis, statuit et ordinavit huiusmodi absolutionem et clausulam in litteris, quas in futurum cum illâ concedi contingent, non suffragari non parentibus rei iudicatae, incendiariis, violatoribus ecclesiarum, falsificatoribus, et falsificari procurantibus litteras et supplicationes apostolicas, et illis utentibus, receptatoribus et fautoribus eorum, ac res vetitas ad infideles deferentibus, violatoribus ecclesiasticae libertatis, viâ facti ausu temerario apostolicis mandatis non obtemperantibus, et nuncios vel executores Apostolicae Sedis et eius officialium eius commissa exequentes impediuntibus, qui propter praemissa vel aliquod eorum excommunicati a iure vel ab homine per quatuor menses scienter excommunicationis sententiam huiusmodi substinuerint, et generaliter quibuscumque aliis, qui censuris aliquibus etiam aliâs quam ut praefertur quomodolibet ligati, in illis per annum continuum insorduerint.

Officialis nihil exigant ultra debitum.

LXVII. Item idem dominus noster exactionibus, quas Sanctitas Sua non sine displicentiâ plerumque fieri intellexit per officiales Romanae Curiae, qui constitutis sibi emolumentis, pro exercitio officiorum quae obtinent, non contenti, ultra a prosequentibus negotiorum quarundam expeditionem in eadem Curia exigere non verentur, obviare volens,

1 Edit. Main. legit eorum (R. T.).

2 Edit. Main. legit solita (R. T.).

3 Potius lege continget (R. T.).

districte praecipiendo inhibuit omnibus et singulis quaevis officia in eadem Curia obtinentibus, ne de cetero quidquam praetextu officiorum, quae obtinerent, quovis colore, etiam celerioris expeditionis, ultra emolumenta huiusmodi exigere, seu ad hunc effectum expeditionem eorum, quae eis incumbunt, malitiose differre, sub excommunicationis, et praeter illam suspensionis a perceptione emolumentorum huiusmodi pro primâ ad semestre, et pro secundâ ad annum, et pro tertiâ vicibus, quibus sic excederent, privationis officiorum per eos obtentorum, in quibus sic excesserint, poenis. Ac voluit, quod S. R. E. vicecancellarius et camerarius excedentes ipsos respective, prout eis subsunt, per subtractionem emolumentorum eorumdem, ac aliâs ut praefertur, compellant ab huiusmodi illicitis exactionibus abstinere, ac contra eos per praedictas poenas, et alias, prout melius expedire viderint, procedant.

LXVIII. Item sanctissimus dominus noster provide considerans consuevisse quandoque Romanos Pontifices praedecessores suos beneficia, quae vacante Sede Apostolica vacare contigerant, dispositioni suae reservare, intendens de beneficiis huiusmodi tam conclavistis quam pauperibus clericis et aliis benemeritis personis providere, omnia et singula beneficia per regulas Cancellariae Apostolicae aut quasilibet alias apostolicas constitutiones temporales Romani Pontificis pro tempore existentis dispositioni quomodolibet et ex quavis causâ reservari solita, quae a die obitus felicis recordationis Benedicti XIII praedecessoris sui usque ad diem XII iulii currentis vacaverunt, et de quibus per quoscumque ordinarios collatores tunc dispositum non fuerat, seu minus valide dispositum fuerat, suae provisioni ac dispositioni reservavit. Decernens irritum, etc.

Reservatio beneficiorum vacantium Sede Apostolica vacante.

Revocatio in-
dubium reper-
virentibus.

LXIX. Item, quia ad opportunam nonnullorum suggestionem quandoque contingit, praedecessores suos Romanos Pontifices pro tempore existentes, sub contractorum debitorum vel diversis aliis praetextibus, concessisse et indulgisse beneficiatis, ut fructus suorum beneficiorum, aut partem eorum, anticipatis solutionibus ad tempus elocare, vel erga creditores aut quascumque alias personas obligare vel hypothecare, in solum dare, aut alias quomodolibet de eis disponere liceret ad tempus minime restrictum ad vitam supplicantium, cum gravi successorum praepudicio et ecclesiarum detrimento; ideo indemnitati ecclesiarum et successorum in beneficiis huiusmodi salubriter consulere volens, revocavit, cassavit et annullavit omnia et singula indulta et facultates in ea parte, qua necdum vere et realiter sortita sunt effectum, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores suos hactenus ad favorem quarumcumque personarum concessas, quibus eis vel eorum singulis ullo modo, et ex quavis causa vel praetextu permittitur fructus certos vel incertos, iura, obventiones et emolumenta quaecumque quorumlibet beneficiorum per eos obtentorum anticipatis solutionibus ultra unicum annum elocare, arrendare, ad firmam vel responsionem concedere, vel eos ad favorem quarumcumque personarum quomodolibet obligare vel hypothecare, in solum dare, aut de eis quomodolibet et ex quavis causa disponere pro tempore ad vitam beneficiariorum et tempus, quo beneficia huiusmodi obtinuerint, minime restricto et coactato; illorum tenores, etc.; decernens irritum, etc.

Quod familiae
non cum
praebentur
sub regalis
auctoritate.

LXX. Item, cum S. R. E. cardinales sanctissimo domino nostro assistant, ac propterea debeant specialibus praerogativis et privilegiis gaudere, idem do-

minus noster statuit, ordinavit et declaravit, quod in quibuscumque constitutionibus et regulis per Sanctitatem Suam edendis non comprehendantur neque comprehensi censeantur ipsi cardinales, nisi illae eorumdem cardinalium favorem concernant, vel constitutiones edendae de eorumdem cardinalium vel maioris partis eorum consilio editae fuerint, seu in eisdem regulis et constitutionibus facta fuerit ipsorum cardinalium expressa mentio.

LXXI. Item Sanctitas Sua statuit et declaravit, quod praemissis, et quibusvis aliis regulis Cancellariae suo tempore edendis et publicandis, nunquam censeatur derogatum in quibuscumque constitutionibus, litteris, Brevibus, indulgitiis et aliis ordinationibus apostolicis, etiam motu proprio et ex certa scientia emanatis, per quaecumque verba et decreta derogatoria, irritantia, universalialia et amplissima, et clausulas quantumvis efficacissimas, etiam derogatoriarum derogatorias, atque specialis et individuae expressionis vim habentes et habentia, nisi facta fuerit de illis expressa mentio, et non aliter, nec alio modo.

LXXII. De potestate reverendissimi domini vicecancellarii et cancellariam regentis.

Primo, quod possit committere absolutionem illorum, qui ignoranter in supplicationibus vel in litteris apostolicis aliquid scriberent, corrigerent vel delerent.

Item, quod possit corrigere nomina et cognomina personarum (non tamen eorum quibus gratiae et concessionis sunt) ac beneficiorum, dum tamen de corpore constet.

Item, quod possit omnes causas beneficiales, etiam non devolutas, committere in Curia, cum potestate citandi ad partes.

Item, quod processus apostolicam aucto-

Quod regulae
Cancellariae
non compre-
hendantur sub
generalibus de-
rogationibus.

Potestates vi-
cecancelarii et
regentis.

Clemens Papa XII,
URBIS. — Motu proprio, etc.

Prooemium.

Nos, volentes dilectos filios conclavistas, qui conclavi, in quo nos divinam favente clementiam ad summi apostolatus apicem assumpti fuimus, nobis et venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus uti familiares continui commensales inservientes interfuerunt, quique ea de causa labores, vigiliis et incommoda plura subierunt, habitam ratione obsequiorum huiusmodi, favoribus, gratiis et privilegiis pro cuiusque meritis exornare.

§ 1. Ipsosque conclavistas (quibus hodie, ac aliis participantibus descriptis in rolo seu divisione subscripto seu subscripta per venerabilem fratrem nostrum Antonium Franciscum de Valentibus, archiepiscopum Theodosiensem nuncupatum, datarium nostrum, summam decem millium scutorum auri in auro stamparum ex pretio tot officiorum vacabilium ad nos spectantium gratiose donavimus) in veros, indubitatos et non fictos familiares continuos commensales nostros, ac eos, qui ex illis clerici existunt, seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque tres praefatae S. R. E. cardinales singulatim in quolibet ordine antiquiores gradu, nobilitate et aliis meritis dignos tali dignitate iudicaverint, in nostros et Sedis Apostolicae notarios, sine tamen praepudicio dilectorum filiorum de numero participantium notariorum, recipimus, et tam illos quam alios conclavistas singulos, qui singulatim ab iisdem tribus cardinalibus digni tali honore reputati fuerint, sacri palatii et aulae Lateranensis comites et milites, et tam illos quam omnes etiam quoscumque alios conclavistas indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, quique Urbis vel alicuius alterius ex civitatibus

Eos familiae
continuos
commensales
notarios,
comites, milites,
etc. creat.

ritate decretos aggravare possit cum invocatione brachii saecularis, et sententias executioni demandari facere contra intrusos et intrudendos, per litteras apostolicas desuper conficiendas, et non alias.

Item, quod possit signare supplicationes manibus duorum referendariorum signatas de beneficiis ecclesiasticis saecularibus et regularibus dispositioni apostolicae generaliter non reservatis, quorum cuiuslibet valor centum florenorum auri de Camera vel totidem librarum taronensium parvorum seu totidem in alia moneta, secundum communem aestimationem, valorem annum non excedet.

Item, quod possit signare supplicationes, etiam duorum referendariorum manibus signatas, de novis provisionibus, si neutri, et subrogationibus pro colligantibus, in quibus non detur clausula generalem reservationem importans.

Item, quod possit ad ordines suscipiendos arctatis prorogare terminos de dictis suscipiendis ordinibus, usque ad proxima tunc a iure statuta tempora, in quibus sic arctati successive ad ipsos ordines promoveantur.

Placet, publicentur et adscribantur L.

Dat. die 13 iulii 1730, pontif. anno 1.

Lectae et publicatae fuerunt supradictae regulae, ordinationes et constitutiones in Cancellaria Apostolica ab uno ex reverendissimorum patrum dominorum maioris praesidentiae abbreviatoribus, anno Incarnationis dominicae MDCCXXX, die vero XXIV mensis iulii, pontificatus praelibati sanctissimi domini nostri Clementis XII anno 1.

IOSEPH MARIA MINICOTIUS *procurator*.

II.

Gratiae et privilegia conclavistis postremi conclavis conceduntur¹.

¹ Eadem privilegia concessere Romani Pontifex post Clementem VIII const. *Aequitati consen-*

tanum, etc. anno MDXCVI. Morem vero huiusmodi antiquiorem fuisse ibid. fatetur Cherubinus.

temporali dominio eidem S. R. E. mediate vel immediate subiectis cives esse voluerint, singulos in eâ ipsâ civitate, quam singillatim quisque eorum elegerit, et ad quam ab eisdem tribus cardinalibus se admitti petierit, veros cives, et ad instar, et sine ullâ prorsus differentiâ inter eos et singulos alios veros originarios et antiquissimos etiam nobiles et participantes cives ipsius Urbis vel civitatis, itaut ipsum ius civilitatis ad quoscumque illorum haeredes eodem modo transeat, creamus, constituimus et deputamus, ac nobilitatis et civilitatis titulo, honore et insigniis decoramus, aliorumque familiarium et continuorum commensalium nobis actu in palatio nostro apostolico inservientium, ac in illius tinello comedentium et bibentium, ac nostrorum et Sedis praefatae notariorum, palatii et aulae praedictorum comitum, militum et nobilium, ac civium huiusmodi originariorum numero et consortio favorabiliter aggregamus, et pro veris, indubitatis et non fictis familiaribus continuis commensalibus, ac notariis nostris, comitibus, nobilibus, militibus et civibus deinceps haberi volumus et reputari mandamus; eisque ut in quibuscumque impetrationibus, concessionibus et litteris, tam gratiam quam iustitiam separatim seu utramque mixtim concernentibus, se familiares continuos commensales, nostrosque comites, milites, nobiles et cives etiam originarios nominare possint, nec propterea impetrationes, concessiones et litterae huiusmodi subreptionis vitio subiaceant, sed validae et efficaces existant, ac ex nunc deinceps in perpetuum omnibus et quibuscumque, ac prorsus similibus antelationibus, praerogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis, ac iuribus quibus alii

nostri familiares tempore dictae assumptionis nostrae ad summi apostolatus apicem, ac quibus alii eiusdem Sedis notarii, etiam de numero participantium existentes, etiamsi habitum et rocchetum notariorum ipsius Sedis non deferant, palatiique et aulae praefatorum comites, milites, nobiles etiam originarii ac antiquissimi cives eiusdem Urbis vel civitatis, quam ut praefertur elegerint, quique ex utroque parente vere nobili et cive originario et antiquissimo procreati, de iure, statuto, consuetudine, vel aliâs ex aliquo speciali privilegio, seu aliâs quomodolibet, etiam quoad assequutionem quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam per quascumque litteras seu constitutiones apostolicas pro tempore editas, utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri, gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, ubique locorum in iudicio et extra, sine tamen eorundem notariorum de numero participantium praeiudicio, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite valeant realiter et integre in omnibus et per omnia, etiamsi in Urbe et civitate huiusmodi non habitaverint, perinde ac si de vere nobili genere et ex utroque parente nobili originario ac antiquissimo cive procreati forent, et huiusmodi praerogativae, privilegia, exemptiones, gratiae, favores, concessiones, indulta et iura, quae pro aliis nobilibus et civibus originariis emanarunt, et quae ratione nobilitatis et civilitatis naturalis et originariae aliis competant, pro eisdem conclavistis in specie emanassent seu emanarent, et eis naturaliter de iure, statuto, consuetudine, fundatione, vel aliâs competere, auctoritate et tenore similibus indulgemus.

§ 2. Ac conclavistas praefatos a solutione et exactione quarumcumque decimarum (non tamen decimarum subsi-

Etiam a decimis, etc.

diorum et onerum in subsidium expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes impositarum et impositorum) et cuiuscumque pedagii, subsidii, gabellae, et cuiuscumque oneris ordinarii et extraordinarii ubicumque locorum et ex quacumque quantumvis urgentissima et inexcogitabili causâ et occasione, etiam ad instantiam imperatoris, regum et rerumpublicarum, etiam Venetae, et aliorum quorumcumque principum, impositorum et imponendorum pro tempore, ex nunc prout ex tunc, et e contra, et, postquam casus huiusmodi impositionis et solutionis evenerit, liberamus et eximimus, liberosque et exemptos fore et esse decernimus; districtius inhibentes dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus eiusdem S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis, ac quibuscumque aliis officialibus Camerae nostrae Apostolicae, ac executoribus decimarum (praeterquam decimarum, subsidiorum et onerum in subsidium expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes, ut praefertur, impositarum et impositorum) necnon cuiuscumque pedagii, subsidii, gabellae et aliorum, ut praefertur, impositorum onerum huiusmodi, ac aliis personis cuiuscumque ecclesiasticae vel saecularis dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, ne eos ad aliquam solutionem cogere seu compellere, aut super praemissis eorumque usu, possessione, vel quasi, directe vel indirecte quovis quaesito colore vel ingenio molestare, vel aliâs quomodolibet impedire quoquo modo praesumant; necnon eisdem conclavistis, quod bona quaecumque ad ipsos et eorum quemlibet spectantia, et per eos etiam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine, saecularium

1 Potius exactoribus (R. T.).

et quorumvis Ordinum et militiarum atque hospitalium quorumcumque regularium, necnon canonicatum et praebendarum ac dignitatum quorumlibet per eos aliâs obtentorum et obtinentorum, aut aliâs quomodolibet et quovis quaesito colore vel ingenio, seu eorum industria, legitime tamen et aliâs licite, acquisita et acquirenda, etiam in dictâ Urbe eiusque districtu ac ubique existentia, spoliis minime subiaceant;

§ 3. Sed conclavistae praefati, etiamsi religioni alicuius militiae (non tamen S. Ioannis Hierosolymitani) adscripti, et in eâ expresse professi fuerint, de illis in favorem quarumcumque personarum, de iure tamen capacium, etiamsi curiales esse desierint, et in quocumque loco quantumvis remoto etiam extra eorum propriam residentiam eos decedere contigerit, testari vel aliâs disporre, iisque ab intestato decedentibus, legitimi eorum haeredes quicumque succedere libere et licite valeant, simili modo concedimus et indulgemus: praecipientes et mandantes eisdem praefatae S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis, et quibusvis aliis spoliarum huiusmodi collectoribus et subcollectoribus, ac militiarum (non tamen dicti S. Ioannis Hierosolymitani) praedictarum receptoribus, officialibus aut prioribus, et quibusvis aliis personis, tam saecularibus quam regularibus, etiam cuiusvis militiae et cuiusvis gradus, status, ordinis et praecminentiae, etiamsi speciali notâ digni existant, ne in huiusmodi bonis manus apponant, neque haeredes praefatorum conclavistarum desuper molestare audeant seu praesumant: ac etiam decernentes, donationes, etiam per viam testamenti et codicillarum, per ipsos conclavistas de eorum bonis huiusmodi faciendas, semper et perpetuo validas et efficaces fore.

Facultas testandi, etiamsi religioni alicui aut militiae nomen dederint, exceptâ militia S. Ioannis Hierosolymitani.

Dispensatio
circa delatio-
nem habitus et
tonsurae pro
habentibus pen-
sionem vel pen-
siones ducato-
rum ducatorum
auri cuiuscum-
que generis illa
vel illae sint.

§ 4. Ac cum eisdem conclavistis, etiam in militia S. Ioannis Hierosolymitani et in quavis aliâ militia expresse professis, quod ratione quarumcumque pensionum annuarum eis et eorum cuilibet super quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum ac etiam mensarum episcopalium, archiepiscopalium, abbatialium, necnon dignitatum quarumcumque ac monasteriorum, etiam per eiusdem S. R. E. cardinales ad praesens obtentorum et in posterum quomodolibet obtinendorum, fructibus, etc., ac etiam distributionibus quotidianis, non tamen ultra summam ducentorum ducatorum auri de Camerâ, pro quolibet eorum nunc et pro tempore reservatarum et assignatarum, ac reservandarum et assignandarum, habitum et tonsuram clericalem gestare, et in illis, dummodo aliâs ipsi habitum decentem et honestum ac per milites praefatos gestari solitum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam desuper cogi seu compelli, minusque aliquas sententias, censuras, nec etiam privationis seu cessationis ipsarum pensionum poenas occasione praemissorum incurrere possint, sed easdem pensiones, usque ad praefatam summam ducentorum ducatorum huiusmodi ascendentes, et reservatas et in posterum reservandas, ut praefertur, etiamsi matrimonium, quoad milites alicuius militiae, videlicet cum militia compatible, iam contraxerint, vel posthac contrahere voluerint, cum unicâ et virgine tantum, recipere, et, quoad vixerint et quilibet eorum respective vixerit, retinere libere et licite valeant, de specialis dono gratiae dispensamus.

§ 5. Et insuper conclavistis praefatis et eorum singulis, ut quicumque loci Ordinarii, vel canonici metropolitanarum vel cathedralium, seu duarum insignium Urbis collegiarum ecclesiarum, aut

personae aliae quaecumque ecclesiasticae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in Romanâ Curia quam extra eam, ad id per eos et eorum singulos eligendi seu eligendae, quascumque pensiones annuas eis et eorum singulis super quibuscumque fructibus, etc., iuribus, obventionibus et emolumentis universis certis et incertis quarumcumque mensarum episcopalium, archiepiscopalium et abbatialium, ac etiam distributionibus quotidianis, etiam ratione servitii et mercedis, dignitatum, canonicatum et praebendarum, ceterorumque aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, saecularium, et quorumvis Ordinum regularium (non tamen per S. R. E. cardinales obtentorum) reservatas seu reservandas, seu fructus, etc., huiusmodi beneficiorum reservatos seu reservandos, etiamsi semel vel pluries translatae seu translatae fuerint, usque ad summam centum ducatorum auri de Camerâ similitum, in toto vel in parte, ac in unâ seu pluribus vicibus, ac etiam in mortis articulo cassare et extinguere; ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, etc., huiusmodi, usque ad summam praefatam centum ducatorum, uni vel pluribus aliis personis ecclesiasticis, vel etiam clericali characterè tunc temporis nondum insignitis, cum clausulâ tamen ex tunc prout postquam dicto characterè rite insigniti fuerint, seu aliâs pensionem seu fructuum huiusmodi capacibus, per eosdem conclavistas et illorum singulos nominandis¹, etiam quaecumque quotcumque et qualicumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, similiter eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo et formâ quibus eisdem conclavistis

¹ Male edit. Main. legit *nominandos* (B. T.).

reservatae seu reservati erant, etiam absque beneficia huiusmodi obtinentium consensu, integre persolvendas, et per eos propriâ auctoritate percipiendas, exigendas et levandas, aut percipiendos, exigendos et levandos, reservare, constituere, concedere et assignare possint, itaut praefati translarii in quasi possessione pensiones seu fructus, etc., huiusmodi exigendi, in qua ipsi conclavistae tempore translationis per eos vigore praesentium faciendae existebant, in omnibus et per omnia subrogati esse censeantur, concedimus et indulgemus, etiamsi similem gratiam a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris aliâs forsitan obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, tam vigore aliorum privilegiorum conclavistarum, quam ex quocumque alio indulto et privilegio, quorum effectum per hanc novam gratiam et concessionem impedire nolumus, sed cumulative concessam et concessas esse volumus, itaut quilibet eorum cumulative et ampliative praefatis facultatibus praesentibus et praeteritis privilegiis hac in re concessis uti, frui et potiri possint; decernentes, novas reservationes, constitutiones, concessionem, assignationes et translationes pensionum ac fructuum, etc., huiusmodi, ut praefertur, faciendas, ex nunc prout postquam factae fuerint, plenam roboris firmitatem obtinere, ipsaque beneficia, super quorum fructibus, etc., aliisque huiusmodi reservatae fuerint, obtinentes ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore.

§ 6. Necnon conclavistis praefatis, qui S. Ioannis Hierosolymitani, seu cuiusvis alterius militiae regularis, etiam expresse professi sunt, ut, etiamsi ab eorum conventu absentes existant, dummodo tamen quinquennalem seu aliam debitam residentiam in conventu fecerint, et consueta servitia praestiterint, quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, ac quarumvis pensionum et commendarum eorum militiae seu religionis capaces existant, perinde ac si in eadem militia seu religione antianitatem de iustitiâ consequuti fuissent, similiter indulgemus.

§ 7. Praeterea eosdem conclavistas, si qui eorum defectum natalium patiantur, ex quocumque damnato et illicito coitu, etiamsi ex nobilibus parentibus et vilibus feminis procreati existant, legitimamus, omnemque ab illis geniturae huiusmodi maculam sive notam abstergimus et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus, et cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis et maternis ac aliorum consanguineorum seu cognatorum vel aliorum quorumcumque, sine tamen praeiudicio venientium ab intestato vel fideicommissio, seu aliâs de iure validâ dispositione, et praeterquam in bonis ecclesiasticis et ab Ecclesiâ provenientius, succedere, et illa donationis vel alio quovis titulo consequi et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succedere, eos ad omnia iura, legitimas successiones ex testamento, vel ab intestato haereditates, legata, libertates restituendo realiter et cum effectu, ac ad dignitates, honores et quaecumque alia officia saecularia publica vel privata etiam assumi, illaque gerere et exercere, in omnibus et per omnia ac si de legitimo matrimonio procreati forent, ac, eodem defectu non obstante, si aliud canonicum eis non obstet impedimentum, ut clericali characterè, qui illo nondum insigniti sunt, insigniri, et ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, si nondum ad illos promoti sint, promoveri, ac postmodum characterè et ordinibus huiusmodi ac illorum

Legitimitas illegitimum et ad ecclesiastica beneficia habitatio.

Concessio antianitatis equilibus Hierosolymitanis, seu alterius militiae.

privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, et quaecumque et qualiacumque cum curâ et sine curâ beneficia ecclesiastica, etiamsi, personatus administrationes et officia etiam curata et electiva in cathedralibus et metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel earum perpetuae vicariae, ac canonicatus et praebendae ac dignitates, non tamen maiores post pontificalem in cathedralibus, nec principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si eis aliâs canonice conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur vel aliâs assumantur ad illa et instituantur in eisdem, recipere, et, dummodo plura simul non sint quam quae a Concilio Tridentino permittitur, quoad vixerint retinere libere et licite valeant, similiter dispensamus.

Dispensatio a defectibus, quibus, collationibus, vel acquisitione beneficiorum, pensionum, etc., praeter simoniam, iuris essent.

§ 8. Ac omnes et quoscumque defectus, si qui forsantur, in omnibus et quibuscumque provisionibus ac permutationibus beneficiorum quorumcumque eorumdem conclavistarum, tam ob multipliciter titulorum, ac ob incurSIONEM quarumcumque censurarum, etiam irregularitatis, et similiter in expeditionibus litterarum apostolicarum super illis, quam aliâs ex quavis causâ provenientes, quoad praeteritum tantum, ac sine praedictis iuris alicui quaesiti, et dummodo non intercesserit simoniae labes, nec aliqualis desuper pendeat, sanamus: ac provisiones huiusmodi vigore praesentium in utroque foro, perinde ac si novas provisiones huiusmodi obtinuissent, revalidamus, et, quatenus opus sit, omnibus et singulis dignitatibus et aliis cum curâ et sine curâ beneficiis ecclesiasticis quomodolibet qualificatis et nuncupatis, etiam cuiusvis Ordinis regularibus, per eos respective obtentis, de novo etiam respective pro-

videmus: ac omnes et singulas pensiones eis et eorum singulis super quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum quomodolibet qualificatorum et nuncupatorum, etiam alicuius Ordinis regularium, fructibus, etc., ac etiam distributionibus quotidianis respective reservatas, similiter de novo reservamus: ipsisque conclavistis eorumque singulis quoscumque fructus, etc., ecclesiasticos, occasione quarumcumque dignitatum, canonicatum et praebendarum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque et quarumcumque pensionum annuarum, ipsis et eorum cuilibet respective collatorum et reservatorum, tam ex antedictis quam ex aliis defectibus et occasionibus, etiam ratione omissionis recitationis Horarum canonicarum, vel eorum non promotionis ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, vel non susceptionis gradus doctoratus, indebite perceptos, cuiuscumque quantitatis fuerint, gratiose remittimus et condonamus: ac cum eis super inhabilitate et irregularitate per eos propterea quomodolibet contractâ, vel etiam ex eo quod censuris huiusmodi ligati missas et alia divina officia (dummodo tamen non in contemptum clavium) celebraverint, aut aliâs in divinis se immiscuerint, quodque, illâ et praemissis eisdem non obstantibus, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines aliâs rite, et dummodo nullum aliud alicui eorum obstet canonicum impedimentum, promoveri, et in illis et in susceptis per eos aliâs rite ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare libere et licite valeant, dispensamus.

§ 9. Quodque omnes et quaecumque gratiae, provisiones, commendae et quavis aliâs litterae apostolicae provisionum quorumcumque beneficiorum ecclesiasti-

Litterae apostolicae pro beneficiis, pensionibus, etc., gratias eis dantur.

corum huiusmodi, prout nostris familiaribus continuis commensalibus, eisdem conclavistis et eorum cuilibet gratis dentur concedantur et expendantur: ac etiam litterae ipsae in formâ Brevis, tam de capiendâ possessione nomine dictae Camerae Apostolicae, quam aliâs, uti illis super provisionibus quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum dari poterunt, similiter gratis dentur, concedantur et expendantur, ac dari, concedi et expediti omnino debeant, etiam praecipimus et mandamus.

Validatio horum privilegiorum, ac celebrationum a Summis Pontificibus cuilibet illorum concessorum.

§ 10. Ac eisdem conclavistis et eorum cuilibet, ut alia similia vel dissimilia indulta, privilegia, facultates et gratias, hactenus eis et eorum cuilibet per nos et Romanos Pontifices praedecessores nostros et Sedem praefatam concessa, in suo robore et firmitate cum praesentibus stare, ac illorum omnium et singulorum tenores, perinde ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus haberi volumus pro expressis, quam imposterum concedenda specialia vel generalia, quibus per praesentes, ac praesentibus per illa minime in aliquo praeiudicare intendimus; itaut quocumque et qualiacumque fuerint, unum alteri derogare non censeantur, sed eos et eorum quemlibet illis simul ac cum praesentibus praedictis cumulative vel singulariter, prout eisdem conclavistis et eorum cuilibet magis expediens videbitur, frui et gaudere posse decernimus (dummodo tamen praesentibus non adversentur), similiter concedimus et indulgemus.

Exemptio ab inscriptione, seu a registrando in Camera.

§ 11. Postremo eosdem conclavistas eorumque aliquem ad praesentem motum proprium, seu litteras super praesentibus, si videbitur, conficiendas, in dicta Camera insinuandum, aut admitti et registrari petendum minime teneri,

Male edit. Main. legit quodcumque (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XXIII.

nec illum seu illas, etiamsi motus proprius et litterae huiusmodi infra legitimum tempus insinuatus, admissus et registratus non fuerit, seu illae insinuatae, admissae seu registratae non fuerint, propterea minus validum seu validas censi, sed suos plenarios effectus sortiri debere, ac motum proprium et litteras huiusmodi, et in eis contenta quaecumque, sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis et constitutionibus apostolicis similium gratiarum revocatoriis, vel quae eas limitarent vel moderarentur, quae a nobis et dictâ Sede pro tempore, et ex quibusvis causis, etiam urgentissimis, etiam in favorem fidei, ac divini cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel aliâ quavis auctoritate, hactenus vel imposterum emanaverint, minime comprehensum et comprehensas esse, et, quoties illae emanabunt, toties eum et eas in pristinum statum restitutum repositum et plenarie reintegratum, et restitutas, repositas et plenarie reintegratas, seu restituendum, reponendum et plenarie reintegrandum, et restituendas, reponendas et plenarie reintegrandas esse censi.

§ 12. Et insuper, cum dilectus filius Iosephus Ferretus, Romanus, litterarum apostolicarum expeditor, tamquam dictorum conclavistarum procurator, in praemissis sedulam pro eis operam navaverit, propterea, et aliorum meritorum suorum et obsequiorum nobis et dictae Sedi impensorum intuitu, volentes ipsum specialibus favoribus et gratiis prosequi, eidem Iosepho, licet ipse in conclavi praedicto non intervenerit, nihilominus omnibus et singulis supradictis gratiis, privilegiis et facultatibus, immunitatibus, libertatibus, honoribus, praerogativis, praecementiis, indultis,

Extensio horum privilegiorum ad procuratorem conclavistarum.

exemptionibus, ceterisque praemissis (non tamen quoad participationem decem millium scutorum auri huiusmodi per nos, ut supra, dictis¹ conclavistis donatorum, et inter eos, ut praefertur, distributorum seu distribuendorum) tamquam conclavista frui et gaudere libere et licite possit et valeat, perinde ac conclavi huiusmodi vere et realiter interfuisset (constitutionibus, ordinationibus, ceterisque supradictis et aliis contrariis nequaquam obstantibus), motu, scientiâ et auctoritate similibus, de speciali gratiâ indulgemus; sicque per quoscumque iudices, etiam commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet in quavis instantiâ aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definire debere, irritum quoque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

^{Expediio gratiosa per viam secretam.} § 13. Et insuper dilecto filio nostro Petro S. Laurentii in Damaso nuncupati praedictae S. R. E. cardinali Ottobono nuncupato, eiusdem S. R. E. vice-cancellario et litterarum apostolicarum summatori, ac dilectis filiis Camerae Apostolicae ministris loco secretariorum apostolicorum suppressorum, praesidenti plumbi, aliisque officialibus ad quos litterarum praefatarum desuper conficiendarum expeditio per viam secretam quomodolibet spectat et pertinet, sub poenâ indignationis nostrae motu simili et ex certâ scientiâ ac de apostolicae potestatis plenitudine paribus etiam mandamus, ut praefatas litteras super praedictis omnibus et singulis, tam coniunctim quam separatim, pro singulis, quibus concessa fuerunt, ac seorsim et separatim, cum omnibus et quibuscumque derogationibus, decre-

¹ Male edit. Main. legit ut supradictis (R. T.).

lis et clausulis in eis concessis, gratis, etiam quoad compositionem in Dataria nostrâ, et per eandem viam secretam absque alio mandato expediant et expediri faciant.

§ 14. Insuper omnia et singula privilegia, gratias et concessionem, eisdem conclavistis et eorum cuilibet a diversis Summis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris hucusque concessa, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus confirmamus et approbamus, ac de novo liberalissime concedimus.

^{Aliarum gratiarum confirmatio.}

§ 15. Non obstantibus praemissis, ac de certo eorumdem notariorum numero, etiamsi ad illum non sit devenum, ac nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de praestando consensu in pensionibus, et felicis recordationis Pii PP. IV de similibus et dissimilibus gratiis in dictâ Camera infra tres menses praesentandis et registrandis, ac Pii V, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, contra illegitimos, necnon Pictavensis Concilii, ac nostris et Cancellariae praefatae regulis, etiam in crastinum dictae assumptionis nostrae ad summi apostolatus apicem editis et in dictâ Cancellariâ publicatis, ac etiam in universalibus et provincialibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, ac etiam urbis Romae ac aliarum civitatum, oppidorum et terrarum Camerae praedictae, et quarumvis universitatum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus, naturis, decretis et novis reformationibus, etiam legibus, tam pontificiis quam imperialibus, regiis et ducalibus, et sacris canonibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eo-

^{Derogatio contrariorum.}

rumque superioribus et personis ac locis quibuscumque, in genere vel in specie, ac cum quibusvis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam vim contractus et statuti perpetui continentibus, ac etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, et consistorialiter, ac aliâ, in contrarium concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis...¹ eorumque tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque: cum clausulis opportunis.

Fiat motu proprio L.

^{Aliae clausulae.}

Et cum absolute a censuris ad effectum, etc., et quod obstantiae etiam beneficiae conclavistarum, et ab eis subrogatae huiusmodi, ac dispensationes ac indulta habeantur pro expressis, seu in toto vel parte exprimi possint in litteris, et in casibus regulae de insordescitibus, cum opportunâ illius necnon alterius regulae de non tollendo iure quaesito derogatione et quarumcumque aliarum constitutionum apostolicarum, et conciliorum etiam generalium, et statutorum et stabilimentorum, usuum, naturarum, constitutionum synodali, statutorum et privilegiorum Populi Romani, et Cluniacensis, Cisterciensis, S. Benedicti, S. Augustini et aliorum Ordinum et militiarum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, et ecclesiis et monasteriis, civitatibus et locis et personis et

¹ Quae desunt supple ex seq. pag. 37 (R. T.).

dominiis temporalibus, sub quibuscumque verborum formis, et cum quibusvis efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam consistorialibus, etiam contra alienigenas et alias personas certis modis non qualificatas, aut aliâs quomodolibet concessis¹; quorum tenores praesentibus pro plene sufficienter et latissime, ac de verbo ad verbum, prout ipsis conclavistis magis placuerit, exprimi possint, etiam cum suspensione quarumcumque gratiarum, indultorum quibusvis ordinariis collatoribus conferendi beneficia ecclesiastica, etiam reservata, ad eorum collationem, etc., pertinentia, et in omnibus aut certis expressis causis, quomodolibet concessis, latissime extendendis, itaut omnia tollantur: et quod sola praesentis motus proprii nostri signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio et extra, regulâ quacumque contrariâ non obstante: et quod praemissorum omnium et singulorum indultorum, concessionum, gratiarum et derogationum maior et verior specificatio et expressio fieri possit in litteris, si videbitur, in quibus singulorum conclavistarum nomina et cognomina, qualitates, ordines, gradus, dioecesis, patriae, et cetera requisita exprimi et describi, seu pro expressis et descriptis haberi possint (inter eos sacrista et magistri caeremoniarum cappellae nostrae, necnon secretarius collegii eorumdem cardinalium, et ceteri alii in notulâ per ipsos magistros caeremoniarum factâ et descriptâ adnotati et descripti, si aliâs ad pensiones et beneficia huiusmodi habiles et capaces fuerint, comprehendantur et adnotentur) simul vel ad partem, etiam in unâ non factâ mentione de aliâ vel aliis, prout videbitur, expediendis.

§ 16. Volumus autem, quod litterarum

¹ Forsan legendum concessorum (R. T.).

^{Extensio gratiarum huiusmodi favore sacristae, magistrum caeremoniarum et secretarii S. C.}

^{Transumptio in illis.}

super praesentibus conficiendarum, seu praesentis Motusproprii nostri transumptis impressis, et sigillo ac manu alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis et etiam subscriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae originalibus litteris seu praesenti Motu proprio nostro originali adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae, aut exhibitus vel ostensus foret.

Fiat L.

Datum Romae, apud S. Petrum, XVII kalendas augusti, anno 1.

Dat. die 14 Iulii 1730, pontif. anno 1.

Nihil, quia factum Principis.

DOMINUS MANTUANUS.

Reg. lib. 1 Secretorum fol. 101.

Nomina autem ipsorum conclavistarum sunt haec quae sequuntur.

Reverendissimus dominus Ioannes Baptista Gamberucci, Romanus, archiepiscopus Amasenus, basilicae S. Mariae Maioris de Urbe canonicus et apostolicarum caeremoniarum praefectus; reverendissimus dominus frater Augustinus Nicolaus de Abbatibus Oliverius, Pisarenensis, episcopus Porphyriensis, basilicae S. Ioannis in Laterano de Urbe canonicus, sacrista; reverendus pater dominus Dominicus Rivera, Urbinas, protonotarius apostolicus de numero participantium supernumerarius, basilicae Principis Apostolorum de Urbe canonicus, ac sacri collegii secretarius; reverendus pater dominus Ignatius Reali, Romanus, utriusque signaturae referendarius, ac eiusdem basilicae canonicus; Venantius Philippus Piersanti, presbyter Camerinensis, laudatae basilicae perpetuus beneficiatus, Placidus Eustachius Ghezzius, presbyter Romanus, eiusdem basilicae clericus beneficiatus, Nuntius Sperandio presbyter Aquilanus, praefatae basilicae perpetuus beneficiatus, Franciscus Diversinus presbyter Romanus, Ioannes Philippus Farnia presbyter e Civitate Plebis, basilicae Prin-

cipis Apostolorum de Urbe beneficiatus, con-
diutor, Ioannes Lucca subdiaconus Roma-
nus, eiusdem basilicae clericus beneficiatus,
magistri caeremoniarum; abbas Marcellus
Passari presbyter patritius Arianensis, Ioseph
Maria Cardoni laicus Lucanus, Ioannes Gian-
dotti laicus Romanus, nostri dum cardina-
latus honore fugebamur; Iacobus Collex
clericus Leodiensis, Simon Ruggieri presby-
ter Neapolitanae dioecesis, Angelus Antonius
Mattioli laicus Spoletanae dioecesis, Franci-
sci episcopi Portuensis Pignatelli; Franci-
scus Velli, presbyter Praenestinus, basilicae
Principis Apostolorum de Urbe clericus be-
nificatus, Petrus Cheller clericus Ambur-
gensis, Francisci episcopi Ostiensis Barberini;
abbas Martinus Xaverius Viscardi presbyter
Aretinae dioecesis, Ioannes Baptista Scarselli
sacrae theologiae doctor, presbyter Bono-
niensis, Marcus Mittarelli civis Bononiensis,
clericus coniugatus, Iacobi episcopi Alba-
nensis Boncompagni, Ioannes Caesar Peluc-
chius clericus Romanus I. U. D., Propertius
Galeotti presbyter Nepesinus, Iacobus Cae-
sari laicus Recanatensis dioecesis, ac Domi-
nicus Mandelli clericus coniugatus Romanus,
subrogatus praefato Galeotti qui exivit e
conclavi infirmus, Petri episcopi Sabinensis
Ottoni; Bartholomaeus Catenacci eques
Hierosolymitanus, presbyter Amerinus, can-
onicus Philippus Zuffi presbyter Ferrariensis,
Ioannes Baptista Angelici clericus Cae-
senatensis, Thomae episcopi Praenestini Ruffi,
venerabilium fratrum nostrorum episcoporum
S. R. E. cardinalium: abbas Lucas Nicolaus
Recchi clericus Ripanus, Ioannes Argenti
laicus romanus, Iosephi Renati tituli S. Lau-
rentii in Lucina Imperialis; abbas Petrus
Polidorus presbyter Auxanensis, Franciscus
Bacci laicus Urbevetanus, Annibalis tituli
S. Clementis Albani; Ioseph Castellucci pres-
byter Potentinus, Ioseph Maria Cardini lai-
cus Aretinus, Ioannes Baptista de Innocen-
tibus clericus Sabinensis dioecesis, Ludovici
tituli S. Praxedis Pici; Antonius Leprotti,
physicae et medicinae doctor, laicus Muti-
nensis dioecesis, Ioannes Andreas Stacchini
laicus Ianuensis dioecesis, Antonius Maria
Preti presbyter Bononiensis, Ioannis Anto-

nii tituli S. Petri in Vincula De Via; Maria-
nus Soccinus clericus Senensis, abbas An-
gelus Ginannesky presbyter Clusinae dioece-
sis, Antonii Felicis tituli S. Balbinae Zon-
dadarii; Thomas de Ceccottis clericus Rea-
tinus, canonicus insignis collegiatae S. Ma-
riae ad Martyres de Urbe, Franciscus Ma-
ria Lucca laicus Romanus, Petri Marcellini
tituli S. Mariae Transtiberim Corradini; Mi-
chaël Neel presbyter Baiocensis, sacrae fa-
cultatis Parisiensis doctor, socius Sorbonicus
et abbas commendatarius B. M. V. de Lungo
Vado, Basilus Laurentius Barbier clericus
Parisiensis, abbas commendatarius S. Ioan-
nis Baptistae Monasterii Novi, Franciscus
Soldini laicus Florentinus, Armandi Gasto-
nis tituli SS. Trinitatis in Monte Pincio De
Rohan; Ubaldo Monacelli presbyter Eugu-
binus, canonicus insignis collegiatae S. Eu-
stachii de Urbe, Carolus Gessi laicus Urbi-
nalensis, Curtii tituli S. Eustachii Orighi;
Alexander Flavianus de Taulignan subdia-
conus Carpentoratensis, Ioannes Hugo de
Morgues de Saint-Germain presbyter Ancien-
sis, archidiaconus maior ecclesiae metropo-
litanae Cameracensis, Franciscus Bassius
laicus Camerinensis, Melchioris tituli S. Ma-
riae Angelorum de Thermis Polignac; ab-
bas Antonius Sartoni clericus, patritius Ari-
minensis, Caietanus Bononi laicus Comensis,
Benedicti tituli Ss. XII Apostolorum Ode-
scalchi; Georgius Udalricus Kellerman pres-
byter Bambergensis, sacrae theologiae do-
ctor, Bernardus Pirlò laicus Mechliniensis,
Iosephus Kramer laicus Badensis, Damiani
Hugonis tituli S. Mariae de Pace Schonborn;
abbas Guidus de Guerapin de Vauréal pres-
byter Meldensis, doctor Sorbonicus, abbas
S. Mariae de Mulesmeu, magister oratorii
regis christianissimi, Georgius Lazarus Ber-
ger de Charancy presbyter Aeduus, doctor
Sorbonicus, archidiaconus et canonicus Mel-
densis, Franciscus Rivet laicus Parisiensis,
Henrici tituli Ss. Quirici et Iulitae de Bissy;
Iacobus Verdè presbyter Albiganensis dioe-
cesis, Bernardinus Benedetti clericus coniu-
gatus Spoletanus, Ioannes Angiolini laicus
Alexandrinus, Innici tituli S. Thomae in
Parione Caraccioli; comes Ioannes Fabius

de Braschis I. U. D., clericus Caesenatensis,
Ludovicus Mosconi clericus coniugatus Pe-
rusinae dioecesis, Nicolai tituli Ss. Nerei et
Achillei Spinulae; abbas Caesar Vicecomes
de Aragonia presbyter ac patritius Mediola-
nensis, I. U. D., Angelus Dominicus Federici
presbyter Novariensis, sacrae theologiae do-
ctor, praepositus S. Iulii in insula eiusdem
S. Iulii, Franciscus Montius laicus Medio-
lanensis, Giberti tituli S. Alexii Borromaei;
baro Georgius de Redegelt clericus e Da-
nia, Petrus Silva laicus Fulginas, Iulii tituli
S. Chrysogoni Alberoni; Franciscus Polioni
presbyter dioecesis Civitatis Castellanae, Vin-
centius Sansoni laicus Ariminensis, Georgii
tituli S. Agnetis extra Moenia Spinulae; ab-
bas Didacus Mauri clericus Neapolitanus, in
Romanâ Curia advocatus, Caietanus Tesori
clericus coniugatus dioecesis Alatinae, Pro-
sper Beretta laicus Romanus, Cornelii tituli
S. Caeciliae Bentivoli; Cosma Torretti presby-
ter Senensis dioecesis, Ioannes Baptista Lu-
catti clericus coniugatus Senensis, Ludovici
tituli S. Priscae Belluga; Antonius Thomas
Lazzaretti presbyter Senensis, canonicus ec-
clesiae cathedralis Grossetanae, Ioannes
Georgius Grau laicus Hungarus, Michaëlis
Friderici tituli S. Sabinae de Althan; abbas
Ioannes dell'Aquila clericus Beneventanus,
abbas Franciscus Galante presbyter Toleta-
nae dioecesis, archidiaconus maior ecclesiae
metropolitanae Montis Regalis, Hieronymus
Ramonelli laicus Gerundensis dioecesis, Al-
vari tituli S. Bartholomaei in Insula Cien-
fuegos; Angelus Pattumi presbyter Senensis,
Franciscus Maria de Fabiis laicus Romanus,
Bernardinus Tarotius laicus Romanus, do-
mini Bernardi, Mariae tituli S. Bernardi
ad Thermas de Comitibus; abbas Faustus
Cosatti presbyter Senensis, Dominicus Cen-
cianus laicus Florentinus, Ioannis Baptistae
tituli S. Matthaei in Merulana de Alteriis;
abbas Sanctes Lanucci presbyter ex oppido
Mondavii Fanensis dioecesis, I. U. D. et in
Romanae Sapientiae archigymnasio publicus
sacrorum canonum et legum professor, Ste-
phanus Felici clericus Spoletanus, Vincentii
tituli S. Honuphrii Petra; abbas Carolus
Guezzugli clericus Camerinensis dioecesis,

Severinus Vagnarolus presbyter S. Severini, basilicæ Principis Apostolorum de Urbe clericus beneficiatus, Prosperi tituli S. Silvestri in Capite Marefuschii; abbas Caesar Maria Testa presbyter Neapolitanus, Bernardus Liguori presbyter Beneventanus, Antonius Garavina laicus Faventinus, Nicolai tituli S. Mariae in Domnica Coscia; abbas Antonius Sambuco presbyter Brixienensis, Ioannes Antonius Ceccarinus laicus Pisarenensis, domini Angeli tituli S. Marci Quirini; abbas Cornelius Ercolani clericus Foroliviensis, Felix Molini presbyter Romanus, Nicolai Mariae tituli Ss. Iohannis et Pauli Lercarii; abbas Ioannes Iacobus ex marchionibus Millo, presbyter ac patritius Casalensis, Antonius Pace laicus Forosempronienensis, Prosperi tituli S. Crucis in Hierusalem Lambertini; abbas Aegidius Isabelli presbyter Potentinus, Michael Seraphini laicus Bituntinus, Francisci Antonii tituli S. Sixti Finny; Ioannes Baptista Ruele presbyter Tridentinae diocesis, Franciscus Antonius Giovanelli laicus Ierspurgensis, S. R. I. eques, Ioseph Pigler laicus Bavarus, Sigismundi cardinalis de Kollonitz; Leopoldus ex baronibus Pilati clericus Viennensis in Austria, canonicus cathedralium Tridentinae et Jauriensis ac praepositus S. Adalberti, Felix Lasena Caramici clericus coniugatus Romanus, Henricus Premsel laicus Prussianus, Philippus Ludovici cardinalis de Sinzendorf; Ioannes Pelagalli clericus Firmanus, Iacobus Philippus Lazzari laicus Bononiensis, fratris Vincentii Ludovici tituli S. Pancratii Gotti; Ioannes Baptista Masi presbyter Ravennatensis, Dominicus Cappia presbyter Aquileiensis, D. Leandri tituli S. Calixti de Porzia; Victorius de Martinis clericus Pistoriensis, in Romanâ Curia advocatus, canonicus Bernardus Sirelli presbyter Soranus, Petri Aloysii tituli S. Laurentii in Pane et Perna Carafa; abbas Franciscus Cologni clericus Neapolitanus, Ubertus Limburgo laicus Leodiensis, Iosephi tituli S. Mariae Transpontinae Accoramboni; abbas Ioannes Sotii presbyter Romanus, Ferdinandus Pasqualini laicus Mantuanus, Camilli tituli S. Stephani in Monte Caelio Cybo; comes Caesar Me-

rendi clericus Foroliviensis, Ioannes Petrus Salverti laicus Comensis, Francisci tituli S. Petri in Monte Aureo Burghesii; comes Ioannes Baptista Corderius clericus Montis Regalis provinciae Taurinensis, Franciscus Spondonarius laicus Alexandrinus, ac Petrus Martini laicus Niciensis, subrogatus praefato Spondonario qui exivit e conclavi infirmus, Fr. Vincentii tituli S. Mariae in Via Ferrerii; Paulus Antonius Frescobaldi clericus Florentinus, in Romanâ Curia advocatus, abbas Franciscus Taddei clericus Urbevitanus, Thomas Dardini laicus Florentinus, ac Ioannes Nicolaus Checconi presbyter Florentinus, I. U. D., subrogatus praefato Taddei qui exivit e conclavi infirmus, Alamani cardinalis Salviati, presbyterorum S. R. E. cardinalium: Andreas Iannese laicus Praenestinus, Aloysius Rossi laicus Bononiensis, Laurentii S. Agathae in Suburra de Alteriis; abbas Christophorus Venturelli clericus Amerinus, Ioannes Labusiera laicus Romanus, Caroli S. Angeli in Foro Piscium Columna; Darius Guicciardi presbyter Comensis diocesis, canonicus insignis collegiatae S. Sirii, I. U. D., Urbanus Bizzarri clericus Romanus, Fabii Ss. Viti et Modesti Oliverii; abbas Thomas Barbucchelli clericus Ravennatensis, Philippus Cassi laicus Romanus, Caroli S. Mariae in Aquiro de Marinis; abbas Franciscus Iustiniani clericus Ianuensis, Antonius Baldani clericus Romanus, canonicus insignis collegiatae S. Mariae ad Martyres de Urbe, Alexandri S. Mariae in Cosmedin Albani; Livius Guarinus laicus Foroliviensis, Philippus Rubbioli laicus Romanus, Hieronymus Scalzi laicus Romanus, ac Vincentius Raymundus Cappelletti laicus Lucanae diocesis, subrogatus praefato Rubbioli qui exivit e conclavi infirmus, Alexandri S. Mariae de Scala Falconerii; abbas Dominicus Volpi clericus Barenensis, Nicolaus Passerini laicus Auximanus, Dominicus Georgii laicus Pisanus, Nicolai S. Mariae ad Martyres Iudice; abbas Laurentius Pius Bonsius clericus Florentinus, Franciscus Maria Strisciamonti laicus Pistoriensis, Antonii S. Nicolai in Carcere Tulliano Banche-rii; abbas Michaelangelus Giacomelli presby-

ter Pistoriensis, Nicolaus Pacini presbyter Pistoriensis, Ioseph Bazzi laicus Romanus, Caroli S. Mariae in Porticu Collicola, diaconorum S. R. E. cardinalium: pater Gaspar Cerati Parmensis, presbyter Congregationis Oratorii de Urbe; frater magister Fridericus Amadeus Lucanus Ordinis Eremitarum S. Augustini, subsacrista; Vincentius Telenus laicus Viterbiensis, physicae et medicinae doctor, custos fontium et squarum conclavis; Ioannes Baptista Lizzani presbyter Romanus, sacrae theologiae doctor, cum praefato reverendissimo archiepiscopo Amaseno caeremoniarum praefecto; Ioannes Franciscus Valentini presbyter Verulanus, pontificiae cappellae ceroferarius, cum dicto reverendissimo episcopo Porphyriensi sacrista; Ioseph ex comitibus Livizzani clericus Mutinensis, cum praedicto reverendo patre domino Rivera sacri collegii secretario; Franciscus Fracassi presbyter Romanus, sacri collegii pro-ratiocinator, cum eodem reverendo patre domino Rivera; Iacobus Curtius laicus Urbinas, cum dicto fratre magistro Amadeo subsacrista; Alexander Pascoli Perusinus, Franciscus Soldati Romanus, medici physici; Victorius Massinus Florentinus, Iacobus Mansuetus Romanus, aromatarius; Iacobus Antonius Bassius Mantuanus, Patritius de Henricis Arpinas, eius auxiliatores; Nicolaus Maria Baffi Eugubinae diocesis, subrogatus praedicto de Henricis qui exivit e conclavi infirmus; Ioannes Dominicus Barili Romanus clericus coniugatus, Dominicus Arduiti Urbinas, Iacobus Poleti Parmensis, Matthaeus Diottallevi Urbinas, eorum auxiliatores; Albertus Peppoli faber lignarius, Matthaeus Mili faber caementarius, Franciscus Mossius a Morbegno Novocomensis diocesis, famulus magistrorum caeremoniarum; Franciscus Contiliani, Franciscus Ridolphi, Ioseph Bazzotti, Isidorus Guardi, Ioannes Ferrini, Petrus Rossi, Petrus Valfrè, Prosper Lippi, Philippus Mezzarota, Ioseph Albonetti, Franciscus Fusi, Carolus Galli, Ioannes Montanari, Ioannes Pianneto, Ioseph Cavillas, Ioannes Moretti, Ioannes Ranieri, Bernardinus Ponzani, Ioseph Morgani, Thomas Melchiorre, Antonius Cannel-

toli, Ioseph Maiocchi, Paulus Bettoli, Dominicus Canobi, Ioseph Passi, Iacobus Lozzi, Ioseph Marini, Ioseph Giusti, Iacobus Ceccherini, Franciscus Maria Almerighi, Georgius Remigius de Bernardo, Leonardus Galli, Sebastianus Fritelli, Alexius Dragoni, Simon Savellini, Carolus Pozzi, Gregorius Ulissi, Thomas Raggi, scopatores conclavis.

III.

*Privilegia, exemptiones et indulta concessa dapiferis, qui in conclavi suae assumptionis S. R. E. cardinalibus inservierunt*¹.

Clemens Papa XII,

URBIS. — Motu proprio, etc.

Romanum decet Pontificem, divina-
rum ac humanarum rerum dispensato-
rem, summâ dispositione illius qui dat
gratiam et largitur praemia, constitutum
in terris, aequâ lance illarum perpen-
dere merita personarum, quae se Apo-
stolicae Sedi obsequentiores exhibue-
runt, easque potioribus prosequi favori-
bus ac maioribus decorare praerogati-
vis, ut sciant quam liberali benignae-
que Matri earum assiduas vigilias et
indefessos impenderint labores, ac in
favoribus et praerogativis sic eis clar-
gitis Matris venerentur liberalitatem.

§ 1. Hinc est quod nos, volentes di-
lectos filios nostros, dum cardinalatus
honore fungebamur, ac venerabilium
fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium
dapiferos, qui conclavi, in quo divina
favente clementiâ ad summi apostolatus
apicem assumpti fuimus, inservierunt,
quique eâ de causâ labores, vigilias et
incommoda plura subierunt, habitâ ra-
tione obsequiorum huiusmodi, favoribus,
gratiis et privilegiis pro cuiuscumque

¹ Haec quoque privilegia a Summis Pontifi-
cibus recens creatis concedi solent.

meritis exornare, ac¹ eosdem dapiferos et eorum singulos motu proprio, non ad ipsorum dapiferorum vel alterius pro ipsis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, certa²que scientia nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, in veros, indubitatos et non fictos familiares continuos commensales nostros, et eos, qui ex illis clerici existunt, seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque³ tres ex praefatis cardinalibus in quolibet ordine antiquiores gradu, nobilitate et aliis meritis dignos tali dignitate iudicaverint, in nostros et Apostolicae Sedis notarios, sine tamen praeiudicio dilectorum filiorum de numero participantium, tenore praesentium recipimus: et tam illos quam alios dapiferos singulos, qui singillatim ab eisdem tribus cardinalibus digni tali honore approbati fuerint, sacri palatii et aulae Lateranensis comites et milites: ac tam illos quam alios omnes quoscumque dapiferos indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, quoque³ Urbis et alicuius alterius ex civitatibus temporali dominio dictae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis cives esse voluerint, singulos in ea ipsa civitate, quam singillatim quisque eorum elegerit, et ad quam ab eisdem cardinalibus se admitti petierit, veros cives ad instar, et nulla prorsus differentia inter eos et singulos alios veros originarios et antiquissimos et nobiles participantes cives ipsius Urbis vel civitatis, itaut ipsum ius civilitatis ad quoscumque eorum haeredes eodem modo transeat, creamus, constituimus et deputamus, ac nobilitatis et civilitatis titulo et honore et insigniis decoramus: alio-

¹ Coniunct. ac redundat (R. T.).

² Pessimo edit. Main. legit quousque pro quosque (R. T.).

³ Legerem quique pro quoque (R. T.).

rumque familiarium continuorum commensalium nobis actu in palatio nostro apostolico servientium, et in illius tinello comedentium et bibentium, nostrorum et Sedis Apostolicae notariorum, palatiique et aulae praefatae comitum, militum et nobilium et civium huiusmodi originariorum numero et consortio favorabiliter aggregamus, et pro veris indubitatis et non fictis familiaribus continuis commensalibus ac notariis nostris, comitibusque, militibus, nobilibusque ac civibus deinceps haberi et reputari volumus et mandamus.

§ 2. Eisque in quibuscumque impetrationibus ac concessionibus et litteris tam gratiam quam iustitiam separatim, seu utramque mixtim concernentibus se familiares continuos commensales nostros, et comites, milites, nobiles, ac cives et originarios nominari¹, nec propterea impetrationes, concessionis et litterae ipsae subreptionis vitio subiaceant, sed validae et efficaces existant, ac ex nunc deinceps et in perpetuum omnibus et quibuscumque prorsus similibus antelationibus, antelationum praerogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis et declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis ac iuribus, quibus alii nostri familiares tempore dictae assumptionis postrae ad summi apostolatus apicem, ac quibus alii eiusdem Sedis notarii, etiam de numero participantium existentes, etiamsi habitum et rocchetto notariorum ipsius Sedis non deferant, palatiique et aulae praefatae comites et milites ac nobiles originarii et antiquissimi cives eiusdem Urbis, vel civitatis quam ut praefertur eligerint, quicumque ex utroque parente vere nobili ac cive originario et antiquissimo procreati de iure, statuto, con-

¹ Aptius lego nominare (R. T.).

Ut ad tales nominare possint, indulget.

suetudine, vel alias ex aliquo speciali privilegio, seu alias etiam per quascumque litteras seu constitutiones apostolicas pro tempore editas utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possint et poterunt quomodolibet in futurum, ubique locorum, in iudicio et extra, sine tamen eorumdem notariorum de numero participantium praeciudicio, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite valeant, realiter et integre in omnibus et per omnia, etiamsi in Urbe et civitate huiusmodi non habitaverint, perinde ac si de vero nobili genere ex utroque parente originario et antiquissimo cive procreati forent, et huiusmodi praerogativae, privilegia, exemptiones, gratiae, favores, concessionis, indulta et iura, quae pro aliis nobilibus et civibus originariis emanarunt, et quae ratione nobilitatis et civilitatis naturalis et originariae aliis competunt, pro eisdem dapiferis in specie emanassent seu emanarent, et eis naturaliter de iure, usu, consuetudine, fundatione vel alias competere, vigore praesentium indulgemus.

A solutione decimarum exempt.

§ 3. Ac singulos dapiferos praefatos a solutione et exactione decimarum ecclesiasticarum ubique locorum et ex quacumque quantumvis urgentissima et inexcogitabili causa et occasione, etiam ad instantiam imperatoris, regum, reipublicarum, etiam Venetorum, et quorumcumque aliorum principum impositarum et pro tempore imponendarum (non tamen decimarum, subsidiorum et onerum impositorum in subsidium expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes) liberamus et eximimus, liberosque et exemptos fore et esse decernimus.

Proventus ecclesiasticos quavis occasione male percept.

§ 4. Necnon ipsis dapiferis eorumque singulis quoscumque fructus et proventus ecclesiasticos, tam occasione pen-

sionum annuatim ipsis vel eorum alicui¹ reservatarum, quam ratione omissionis recitationis horarum canonicarum indebite perceptos, cuiuscumque quantitalis fuerint, gratiose remittimus et condonamus: ac cum eis super inhabilitate per eos propterea quomodolibet contracta, vel etiam ex eo quod censuris ligati missas et alia divina officia (non tamen in contemptum clavium) celebraverint, aut alias in divinis se immiscuerint, ut, illa et eisdem praemissis non obstantibus, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, alias tamen rite, promoveri, et in illis etiam susceptis alias rite per eos ordinibus et in altaris ministerio ministrare etiam libere et licite valeant, dispensamus.

§ 5. Ac eosdem dapiferos, si qui eorum defectum natalium patiuntur ex quocumque damnato et illicito coitu, etiamsi ex nobilissimis parentibus ac vilibus feminis forsitan procreati sint, etiamsi legitimi alias existant, legitimamus, omnemque ab illis geniturae huiusmodi maculam sive notam abstergimus et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus: ac cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis et maternis et aliorum consanguineorum seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque (non tamen feudalibus et emphyteuticis aut ecclesiasticis vel ab Ecclesia acquisitis, ac sine praeciudicio venientium ab intestato vel ex fideicommissis, seu alias de iure valida dispositione) succedere, et illa donationis seu alio quovis titulo consequi et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succedere, eos ad omnia iura legitima et successiones ex testamento vel ab intestato haereditates, legata, libertates restituendo et reintegrando realiter et cum effectu: necnon ad dignitates, honores et quaecumque alia officia saecularia publica vel privata

Illegitimos legitimis restituit natalibus.

etiam assumi, illaque gerere et exercere in omnibus et per omnia ac si de legitimo matrimonio procreati forent: ac eodem defectu non obstante, si aliud canonicum eis non obsistat impedimentum, ac clericali caractere, qui illo nondum insigniti sunt, insigniri, et ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, si ad illud nondum promoti sunt, promoveri, et postmodum caractere et ordinibus huiusmodi, illorumque privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, ac quaecumque et qualitercumque¹ cum curâ et sine curâ beneficia ecclesiastica, etiamsi personatus, administrationes et officia, etiam curata et electiva in cathedralibus et metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel eorum perpetuae vicariae, ac canonicatus et praebendae, non tamen in cathedralibus, ac dignitates, non tamen in eisdem cathedralibus post pontificalem maiores, nec principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si sibi aliâs canonicè conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur, vel aliâs assumantur ad illa, et instituantur in illis, recipere, et, dummodo plures simul non sint quam quae a Concilio Tridentino permittuntur, quoad vixerint retinere libere et licite valeant, similiter dispensamus.

Expediti non litterarum apostolicarum pro his gratis fieri solent.

§ 6. Quodque omnes et quaecumque gratiae, provisiones, commendae, ac praesentes et quaevis aliae litterae apostolicae, ac etiam in formâ Brevis pro illis expediendae², gratis ubique expediantur; non tamen de capiendâ possessione nomine Camerae Apostolicae, quam in favorem litterarum apostolicarum, ubi illis super provisionibus quorumcumque beneficiorum ecclesiastico-

¹ Coniunctio ac delenda vel ut legend. (R. T.).

² Forsan quatiacumque (R. T.).

³ Male edit. Main. legit expediendis (R. T.).

rum dari poterunt, prout in nostris familiaribus et continuis commensalibus etiam gratis dantur ac conceduntur, ac dari et concedi debent, praecipimus et mandamus.

§ 7. Ac dapiferis praefatis et eorum singulis, ut quicumque loci Ordinarii vel canonici metropolitanarum aut aliarum insignium ecclesiarum, aut personae quaecumque ecclesiasticae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in Romanâ Curia quam extra eam, ad id per eos et eorum singulos eligendi seu eligendae, quascumque pensiones omnes eis eorumque singulis super fructibus, redditibus, proventus, iuribus, obventionibus et emolumentis universis, certis et incertis, ac distributionibus quotidianis, quarumcumque mensarum episcopalium, archiepiscopalium et abbatialium, et dignitatum, canonicatum et praebendarum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum (non tamen per S. R. E. cardinales obtentorum et imposterum obtinendorum), eum curâ et sine curâ, saecularium aut quorumcumque Ordinum regularium, seu fructus, redditus et proventus, aliaque emolumenta et distributiones huiusmodi reservatas seu reservatos, ac reservandas seu reservandos, etiamsi aliâs semel vel pluries translata seu translati fuerint, usque ad summam centum ducatorum in toto vel in parte, ac etiam in mortis articulo cassare et extinguere; ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, redditus et proventus, et alia emolumenta et distributiones huiusmodi, usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis ecclesiasticis, per eosdem dapiferos et eorum singulos nominandis, quocumque, quaecumque et quacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, aliâs tamen pensionum hu-

Facultatem concedit resignandi pensiones usque ad summam centum ducatorum.

iusmodi capacibus, similiter eis, quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo et formâ quibus eisdem dapiferis reservatae seu reservati erant, etiam absque beneficia huiusmodi obtinentium consensu, integre persolvendas seu persolvendos, et per eos percipiendas, exigendas, levandas, ac percipiendos, exigendos, levandos, reservare, constituere et assignare valeant: ipsique translarii in possessionem dictas pensiones exigendi, in qua ipsi dapiferi tempore translationis per eos vigore praesentium faciendae existebant, in omnibus et per omnia subrogati esse censeantur, etiam concedimus et indulgemus, etiamsi similem gratiam a praedecessoribus nostris aliâs forsitan obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, cuius effectu cumulative eos gaudere et potiri volumus; decernentes, ipsas translationes, et novas reservationes, constitutiones et assignationes pensionum, seu fructuum, reddituum, proventus, aliorumque huiusmodi, plenam roboris firmitatem obtinere, ipsosque beneficia, super quarum fructibus, redditibus et proventus reservatae fuerint, obtinentes ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore.

Cum his super delatione habitus clericali dispensat.

§ 8. Ac eisdem dapiferis, ut, ratione quarumcumque pensionum eis et eorum cuilibet super quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, ut praefertur, vel aliâs quomodolibet qualificatis, non tamen ultra summam ducentorum ducatorum auri de Camera pro quolibet, nunc et pro tempore reservatarum et reservandarum, habitum et tonsuram clericales gestare, et in illis, dummodo ipsi habitum decentem et honestum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam cogi seu compelli, minusque aliquas sententias aut censuras, etiam privationis seu cessationis ipsarum pensio-

num, incurrere possint: ipsasque pensiones ad praefatam summam ducentorum ducatorum ascendentes et reservatas, ut praefertur, etiamsi matrimonium contraxerint cum unicâ tantum virgine, recipere et retinere.

§ 9. Postremo, quod bona quaecumque ad dictos dapiferos et eorum quolibet spectantia, et per eos, etiam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam canonicatum et praebendarum et dignitatum quarumcumque, per eos aliâs obtentorum et obtinendorum, aut aliâs quomodolibet et quovis quaesito colore vel ingenio, seu eorum industriâ, legitime tamen et licite acquisita et acquirenda, etiam in Urbe eiusque districtu, et ubicumque existentia, spoliis minime subiaceant; sed ipsi dapiferi, etiamsi religioni alicuius militiae, non tamen S. Ioannis Hierosolymitani, adscripti fuerint, de illis in favorem quarumcumque personarum, de iure tamen capacium, etiamsi curiales esse desierint, et in quocumque loco quantumvis remoto eos decedere contigerit, testari, et aliâs disponere, eis ab intestato decedentibus eorum haeredes quicumque succedere libere et licite valeant, simili modo concedimus et indulgemus: praecipientes et mandantes dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis Camerae nostrae Apostolicae, ac quibuscumque aliis spoliatorum huiusmodi collectoribus, ac militiarum praefatarum officialibus, aut procuratoribus, ne in huiusmodi bonis manus apponant, neque haeredes dictorum dapiferorum desuper molestare audeant seu praesumant: ac etiam decernentes donationes, etiam per viam testamenti et codicillorum per ipsos dapiferos de eorum bonis huiusmodi, servatis de iure servandis, faciendas, semi-

Etiam bona a spoliis exempta fore declarant.

per et perpetuo validas et efficaces fore, nec eosdem dapiferos eorumque aliquem ad litteras super praesentibus conficiendas in dictâ Camerâ insinuandum, aut admitti et registrari faciendum teneri; nec illas, etiamsi intra tempus legitimum insinuatae, admissae seu registratae non fuerint, propterea minus validas censi, sed suos plenarios effectus sortiri debere, easdemque praesentes, et in eâ contenta quaecumque, sub quibusvis limitationibus, revocationibus, suspensionibus, modificationibus, decretis, constitutionibus apostolicis similium gratiarum revocatoriis, vel quae eas limitarent aut moderarent, quae a nobis et dictâ Sede pro tempore et de quibusvis causis, etiam urgentissimis, etiam in divini cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel aliâs quavis auctoritate hactenus vel imposterum emanaverint, minime comprehendi; sed, quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum repositas et reintegratas esse et censi; sicque per quorumque iudices, etiam commissarios, quavis auctoritate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Expeditionem harum et quarumcumque litterarum eorum favore gratis fieri mandat.

§ 10. Et insuper dilectis filiis rescribentario et computatori collegii scriptorum litterarum apostolicarum, aliisque ad quos earumdem litterarum expeditio spectat, in virtute sanctae obedientiae et sub poenâ indignationis nostrae, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus mandamus, ut easdem praesentes, et forsâ alias litteras, super praemissis omnibus tam coniunctim quam

1 Praep. a nos addimus (R. T.).

divisim, ac pro singulis quibuscumque derogationibus, decretis et clausulis in eis contentis, gratis de mandato nostro ubique in omnibus officiis, etiam abbreviatorum, sollicitatorum, secretariorum, seu illorum suppressorum loco ministrorum Camerae Apostolicae plumbi et registri, absque aliquâ pecuniarum exactione etiam per viam compositionis faciendâ, omni contradictione et dilatione cessantibus, signent, expediant et expediendi faciant.

§ 11. Non obstantibus eisdem praemissis, ac de certo notariorum numero, etiamsi ad illum non sit deventum, quibus aliâs per praesentes non intendimus derogare, ac regulâ nostrâ de praestando consensu in pensionibus, ac felicitis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de similibus vel dissimilibus gratiis in Camerâ Apostolicâ infra tres menses praesentandis ac registrandis, ac venerabilis memoriae S. Pii Papae V, etiam praedecessoris nostri, contra illegitimos, ac Pictaviensis concilii, et aliis apostolicis, ac etiam in universalibus provincialibusque conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, et monasteriorum, ecclesiarum, Ordinum, ac etiam urbis Romae et aliarum civitatum, oppidorum et terrarum, aut Camerae praefatae, ac quarumvis universitatum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, stabilimentis, usibus et decretis, ac etiam novis reformationibus, ac etiam legibus, tam pontificiis, quam imperialibus, regiis et ducalibus, etiam sacris canonibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, superioribus et personis et locis quibuscumque, in genere vel in specie, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, effi-

Clausulae derogatorias.

cacissimis et insolitis clausulis, irritantibus et aliis decretis, etiam vim contractus et statuti perpetui continentibus, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, aliâs forsâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis, inter alia disponentibus quod beneficia Urbis non nisi personis certis modo et formâ qualificatis et oriundis ex certis locis ac trium Ordinum militarium expresse professis conferri et commendari soleant; quibus omnibus, etiamsi aliâs pro eorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse, harum serie, motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque: cum clausulis opportunis.

Fiat motu proprio L.

Aliae clausulae.

Et cum absolute a censuris ad effectum, etc., et, in casibus regulae de insordescantibus, cum opportunâ illius, necnon alterius regulae de non tollendo iure quaesito, aliisque necessariis et opportunis derogationibus, quatenus opus sit, et quod indultorum, concessionum, gratiarum, derogationum, aliorumque praemissorum omnium et singulorum maior et verior specificatio et expressio fieri posset in litteris, in quibus singulorum dapiferorum nomina et cognomina, ordines, qualitates, gradus, dioeceses, patriae et alia requisita exprimi

et describi, seu pro expressis et descriptis haberi possint, iuxta notulam per ipsos seu eorum deputatos confectam, simul vel ad partem, etiam in unâ non factâ mentione de aliâ vel aliis, prout videbitur expedire et expedienda, etc.

§ 12. Volumus autem quod litterarum super praesentibus conficiendarum transumptis, etiam impressis, et sigillo et manu alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis et subscriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra illud exhibeatur, quae originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Volumus praeterea, quod sola praesentatio motus proprii signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio et extra illud: regulâ quaecumque contrariâ non obstante.

Fiat L.

Datum Romae, apud S. Petrum, XVII kalendas augusti, anno I.

Dat. die 16 iulii 1730, pontif. anno I.

Reg. lib. I. secr., fol. 41.

Nomina eminentissimorum dominorum cardinalium et dapiferorum sunt haec quae sequuntur:

Laurentius Corsinus, nunc CLEMENS XII, Florentinus; Alexander Gregorius marchio Capponus, Romanus.

EPISCOPI V.

Franciscus episcopus Portuensis sacri collegii decanus cardinalis Pignatellus, archiepiscopus Neapolitanus; abbas Ioannes Baptista Zolla, patritius Brixienis, praepositus cathedralis Brixienis.

Franciscus episcopus Ostiensis et Veliternensis S. R. E. cardinalis Barberinus, Romanus; Pompeius Cumpagnoni clericus Maceratensis.

Iacobus episcopus Albanensis S. R. E. cardinalis Boncompagnus, archiepiscopus Bononiensis; Iulius Gabriellus, Romanus.

1 Male edit. Main. legit quam (R. T.).

2 Potius lege praesentis (R. T.).

Fides transumptorum.

Petrus episcopus Sabinensis S. R. E. cardinalis Ottobonus S. R. E. vice-cancellarius, Venetus; Ioannes Carolus marchio Molinari, Mediolanensis, abbas S. Mariae de Claravalle et S. Dominici de Garugate, Mediolanensis.

Thomas episcopus Praenestinus S. R. E. cardinalis Rufus, episcopus Ferrariensis, Neapolitanus; Carolus Antonius comes Longini Civitatis Castellii.

PRESBYTERI XL.

Joseph Renatus tituli S. Laurentii in Lucina S. R. E. cardinalis Imperialis, Ianuensis; Dominus Georgius Rhodiginus, abbas S. Mariae de Sacco Longo.

Annibal tituli S. Clementis S. R. E. cardinalis Albanus S. R. E. camerarius, Urbinas; comes Hieronymus Bonarelli de Columna, patritius Anconitanus.

Ludovicus tituli S. Praxedis S. R. E. cardinalis Picus de Mirandula; comes Antonius Barberi, nobilis Vicentinus.

Ioannes Antonius tituli S. Petri ad Vincula S. R. E. cardinalis de Via, Bononiensis; abbas Fabius Buccelli Montis Politianensis.

Antonius Felix tituli S. Balbinae S. R. E. cardinalis Zondadarius, Senensis; Pompeius Tomasi nobilis Cortonensis, eques et commendator ordinis S. Stephani PP.

Petrus Marcellinus tituli S. Mariae Transyberim S. R. E. cardinalis Corradinus, Sertinus; comes Aloysius Hubertus Radicati de Cocconato.

Armandus Gasto tituli SS. Trinitatis in Monte Pincio S. R. E. cardinalis de Rhoan de Soubize, episcopus Argentinensis, Gallus; Claudius de Saint-Simon, Parisiensis, abbas S. Petri Gemmeticensis.

Curtius tituli S. Eustachii S. R. E. cardinalis Origus, Romanus; Franciscus Maria Renzoli nobilis Viterbiensis, archipresbyter cathedralis Viterbiensis.

Melchior tituli S. Mariae Angelorum ad Thermas S. R. E. cardinalis de Polignac, Gallus; Dionysius de Blond, Gallus, abbas S. Romani de Blaie.

Benedictus tituli Ss. XII Apostolorum S. R. E. cardinalis Odescalus, Mediolanensis, archiepiscopus Mediolanensis; comes Ioseph Maria Castelli, Mediolanensis.

Damianus Hugo tituli S. Mariae de Pace S. R. E. cardinalis de Schonborn Bachaim, Germanus, episcopus Spirensis; Philippus Ernestus de Bruggen, ex liberis nobilibus Curlandiae.

Henricus tituli Ss. Chirici et Iulittae S. R. E. cardinalis de Thiard de Bissy, episcopus Meldensis, Gallus; Gilbertus de Drée de la Serrée, Burgundus.

Innicus tituli S. Thomae in Parione S. R. E. cardinalis Caracciolus, episcopus Aversanus, Neapolitanus; abbas Franciscus Florellus Romanus.

Nicolaus Caietanus tituli Ss. Nerei et Achillei S. R. E. cardinalis Spinula, Ianuensis; comes Valentinus Canale, nobilis Interamensis.

Gibertus tituli S. Alexii S. R. E. cardinalis Borromeus, episcopus Novariensis, Mediolanensis; abbas Camillus Rasponi, nobilis Ravennatensis.

Iulius tituli S. Chrysogoni S. R. E. cardinalis Alberonus, Placentinus; marchio Xaverius Matteucci, nobilis Firmanus.

Georgius tituli S. Agnetis extra moenia S. R. E. cardinalis Spinula, Ianuensis; Emanuel Callesa y Tapia nobilis Burgensis, canonicus ecclesiae metropolitanae Burgensis.

Cornelius tituli S. Caeciliae S. R. E. cardinalis Bentivolus, Ferrariensis; Philippus Ascevolinus, Romanus.

Ludovicus tituli S. Priscae S. R. E. cardinalis Belluga et Moncada, Hispanus; abbas Carolus Guido Forti, eques Ordinis S. Stephani PP. Pisciensis.

Michael Fridericus tituli S. Sabinae S. R. E. cardinalis de Althan, episcopus Vaciensis, Germanus; abbas Adrianus Vincentii Mareri ex comitibus de Ascrea, Reatinus.

Alvarus tituli S. Bartholomaei in Insula S. R. E. cardinalis Cienfuegos, archiepiscopus Montisregalis, Hispanus; Ioseph Saturnius Gonzales de Sepulveda y Picbinoti, nobilis Aragonensis civitatis Caesaraugustanae.

D. Bernardus Maria tituli S. Bernardi ad Thermas S. R. E. cardinalis de Comitibus, Romanus; Ioseph Isidorus Ferranti clericus Aesinus.

Ioannes Baptista tituli S. Matthaei S. R. E.

cardinalis de Alteriis, Romanus; Ioannes Vitellius marchio Vitelleschi, nobilis Fulginatensis.

Vincentius tituli S. Onuphrii S. R. E. cardinalis Petra, Neapolitanus; comes Franciscus Maria Negroni Romanus.

Prosper tituli S. Silvestri in Capite S. R. E. cardinalis Marefusus, Maceratensis; comes Gabriel Simonettus, nobilis Auximanus et Anconitanus.

Nicolaus tituli S. Mariae in Domnica S. R. E. cardinalis Coscia, Beneventanus archiepiscopus, Beneventanus; Angelus Antonius abbas Puppius, Romanus.

Dominus Angelus Maria tituli S. Marci S. R. E. cardinalis Quirinus, episcopus Brixiensis, Venetus; comes Marcus Torre, patritius Veronensis.

Nicolaus Maria tituli Ss. Ioannis et Pauli S. R. E. cardinalis Lercarius, Ianuensis; Claudius de Saint-Simon Parisiensis, eques S. Ioannis Hierosolymitani.

Prosper tituli S. Crucis in Hierusalem S. R. E. cardinalis Lambertinus Bononiensis, episcopus Anconitanus; Ioseph Maria Puoti abbas Ss. Stephani et Viti, patritius Argentinus, I. U. D.

Franciscus Antonius tituli S. Sixti S. R. E. cardinalis Finy, Minerbinensis; abbas Cosmus Bernardinus patritius Lucensis.

Sigismundus tituli Ss. S. R. E. cardinalis de Kollonitz, archiepiscopus Viennensis in Austria, Germanus; Ioseph Christianus Salliet, nobilis Svecus, sacrae theologiae doctor et canonicus.

Philippus Ludovicus tituli Ss. S. R. E. cardinalis de Sinzerdoff, episcopus Iaurinensis, Germanus; Antonius Raurador, nobilis Barchinonensis.

Fr. Vincentius Ludovicus tituli S. Pancratii S. R. E. cardinalis Gotti, Bononiensis; Carolus Franciscus Mattei Romanus.

Dominus Leander tituli S. Calixti S. R. E. cardinalis Porzia episcopus Bergomensis, de Friulo; abbas Hieronymus comes Leoni, nobilis Cenetensis, ex antiquis dominis Roccae de Ferro.

Petrus Aloysius tituli S. Laurentii in Pane et Perna S. R. E. cardinalis Caraffa, Nea-

politanus; abbas Philippus de Amato, patritius civitatis Amarteanae.

Ioseph tituli S. Mariae Trauspontinae S. R. E. cardinalis Accorambonus, episcopus Imolensis, Spoletanus; Michael de Aste, patritius Romanus, commendator Ordinis Ss. Mauritii et Lazari Sabaudiae.

Camillus tituli S. Stephani in Monte Caelio S. R. E. cardinalis Cybo, de Massa Carrariae; Philippus marchio Vecchiarelli, nobilis Romanus.

Franciscus tituli S. Petri in Monte Aureo S. R. E. cardinalis Burghesius, Romanus; Aeneas Silvius Piccolomineus e dominis Pannoniae, patritius Senensis.

Fr. Vincentius tituli S. Mariae in Via S. R. E. cardinalis Ferrerius, episcopus Vercellensis, Niciensis; Carolus Franciscus comes de Villanova, Taurinensis.

Alamanus tituli Ss. S. R. E. cardinalis Salviatus, Florentinus; Chiappinus Vitelli, Florentinus.

DIAGONI IX.

Laurentius tituli S. Agathae in Suburra S. R. E. cardinalis de Alteriis, Romanus; Hieronymus Asdrubal Fagnani.

Carolus tituli S. Angeli in Foro Piscium S. R. E. cardinalis Columna, Romanus; comes Brutus Marcellus Porta, Comensis.

Fabius tituli Ss. Viti et Modesti S. R. E. cardinalis de Abbatibus Oliverius, Pisaurensis; abbas Alexander Baviera, Senogalliensis.

Carolus tituli S. Mariae in Aquiro S. R. E. cardinalis de Marinis, Ianuensis; Guidobaldus comes Iuliani, Bononiensis, abbas S. Nicolai de Mantua.

Alexander tituli S. Mariae in Cosmedin S. R. E. cardinalis Albanus, Urbinas; abbas Franciscus Dominicus Clementi, Romanus.

Alexander tituli S. Mariae in Schala S. R. E. cardinalis Falconerius, Romanus; Oratius Falconerius, nobilis Romanus.

Nicolaus tituli S. Mariae ad Martyres S. R. E. cardinalis de Iudice, Neapolitanus; Antonius David abbas Porro, nobilis Mediolanensis.

Antonius tituli S. Nicolai in Carcere S. R. E. cardinalis Bancherius, Pistoriensis;

dominus Michael Benodet et Luessia, nobilis Oscensis, I. U. D.

Carolus tituli S. Mariae in Portico S.R.E. cardinalis Collicola, Spoletanus; marchio Gaspar Orsinus de Cavalariis, patritius Romanus.

IV.

Confirmatio decreti Congregationis Rituum pro Ordine fratrum B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum circa recitationem officii B. M. V. sub titulo de Remedio.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Tenor decreti
R. Congregationis
Rituum.

§ 1. Emanavit nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum.

Cum sub die XII iulii MDCCXXVII sacra Rituum Congregatio ad instantiam patrum Calceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum indulserit, ut ab ipsis quotannis dominicâ secundâ octobris recitari possit officium B. Mariae Virginis sub titulo de Remedio cum antiphonis et lectionibus ut in festo S. Mariae ad Nives, sumptis ex breviario romano lectionibus secundi nocturni; cumque, ratione concessionis praedicti officii, tum approbationis lectionum propriarum secundi nocturni, quae a patribus Trinitariis praetendebatur, variae contentiones et lites exortae fuerint inter ipsos Trinitarios et patres Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum; habitoque per patrem magistrum fratrem Alexandrum Illomei, praedicti Ordinis de Mercede procuratorem generalem, ad eandem sacram Rituum Congregationem recursu, accedentibus etiam particularibus instantiis patris procuratoris generalis Ordinis Praedicatorum, necnon patris procuratoris generalis Ordinis Carme-

litarum: eminentissimus et reverendissimus dominus cardinalis Belluga, in ponentem seu relatorem deputatus, infrascriptum dubium inter partes concordatum exminandum proposuit, videlicet: An sit revocandum decretum diè XII iulii MDCCXXVII concedens patribus SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum officium B. Mariae Virginis sub titulo de Remedio, uti patronae minus principalis: in casu, etc. Et sacra eadem Congregatio, utraque parte tam in scriptis quam in voce informante audita, discussisque iuribus hinc inde deductis, variisque circumstantiis consideratis, rescribendum censuit: Affirmative, die XXI ianuarii MDCCXXX: factaque de his per me secretarium sanctissimo domino nostro Benedicto XIII relatione, Sanctitas Sua decretum sacrae Congregationis approbavit; necnon patribus Trinitariis quoad praedictum officium B. Mariae Virginis de Remedio perpetuum silentium imposuit, die XIII eiusdem mensis, et anni MDCCXXX — N. M. TEDESCHI archiepiscopus Apamenus, secretarius.

Loco † sigilli.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilecti filii Iosephi Mezquia procuratoris generalis praedicti Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum nobis subinde expositum fuit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiti summopere desideret: nos, specialem ipsi Iosepho gratiam facere volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesertim, auctoritate apostolicâ, tenore praesen-

1 Potius lege eumque (R. T.).

Procuratoris
Ordinis B. M.
Mariae Redem-
ptionis Captivo-
rum postulatio
pro confirma-
tione huiusmodi
decreti.

tium approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae Congregationis cardinalium.

Validatio praesentium litterarum.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX iulii MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 29 iulii 1730, pontif. anno I.

F. cardinalis OLIVERIUS.

V.

Circa continuationem visitationis apostolicae ecclesiarum et locorum piorum Urbis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Visitatio ab Innocentio XII instituta.

§ 1. Cum felicitis recordationis Innocentius Papa XII praedecessor noster

1 Visitationem huiusmodi indixit Innocentius PP. XII, anno MDCCXIII, constit. *Agrum universalis Ecclesiae*, etc., in nostro Bullario num. XLII. Sequentes vero Pontifices Clemens XI, an. MDCCI, Innocentius XIII, MDCCXXI, ac Benedictus XIII, anno MDCCXXIV, eam persequi suis constitutionibus mandarunt.

Bull. Rom. — Vol. XXIII.

6

circa pontificatus sui primordia pastoralem cleri romani, omniumque almae huius Urbis ecclesiarum, piorumque locorum et operum visitationem instituerit, eamque ipsemet in patriarchalibus eiusdem Urbis ecclesiis inchoaverit, ac sibi in eo munere adiutores nonnullos ex sacro venerabilium fratrum nostrorum tunc suorum S. R. E. cardinalium collegio delegerit et assumpserit, eisque quosdam Romanae Curiae praelatos et alios subinde cardinales adiunxerit, qui visitationem ipsam peragerent et negotia illam concernentia expedirent, ac secretarium, iudicem, cancellarium, seu actuarium commissarium, et fiscalem, aliosque forsitan officiales et ministros sacrae visitationis huiusmodi deputaverit, variasque eisdem cardinalibus, ac eorum et dictorum praelatorum Congregationi, necnon officialibus et ministris praedictis facultates, praecipientias et indulta concesserit et impartitus fuerit, et aliâs, prout in diversis ipsius Innocentii praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis expeditis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur; et, sicut accepimus, memorati quidem cardinales visitatores, unâ cum praelatis coadiutoribus, etiam pie memoriae Clementis XI, Innocentii XIII, ac Benedicti etiam XIII Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum iussu, visitationem huiusmodi tam in eisdem patriarchalibus quam in aliis collegiatis et fere omnibus parochialibus ecclesiis, ac in multis monasteriis regularium tam virorum quam mulierum, necnon collegiis, hospitalibus, confraternitatibus et aliis locis piis dictae Urbis postea persecuti fuerint, salutaribusque monitis et decretis, ubi opus fuerit, providerint; visitatio tamen

ipsa in omnibus ecclesiis, ac locis et operibus piis praedictis nondum sit peracta, sed multa negotia eam concernentia adhuc pendeant indecisa:

Nondum tamen in integrum peracta.

§ 2. Hinc est quod nos, pastorali studio considerantes quantopere visitatio huiusmodi utilis et necessaria sit non modo ad tollendos abusos, sed etiam ad praecavendum, ne deinceps introducantur, quantumque boni ex illa hactenus provenerit, et, benedicente Domino, proventurum sit si visitatio ipsa continuetur et absolvatur, ac in ea, quae ad Dei cultum et gloriam animarumque salutem opportuna et conducibilia sunt, sicut hactenus factum est, imposterum quoque pie prudenterque statuatur:

Continuari praecipitur.

§ 3. Motu proprio et ex certa scientia et mera deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, memoratam visitationem continuari et absolvi, causasque indecisas in Congregatione praedicta pendentes, prout aequitatis atque iustitiae ratio suaserit, terminari; visitationes particularium ecclesiarum ac locorum et operum piorum iam inchoatas absolvi; necnon ecclesias ac loca et opera pia tam hucusque visitata, quae iteratam visitationem exposcere videbuntur, quam nondum visitata, visitari; ceteraque omnia et singula visitationem huiusmodi concernentia fieri, geri, statui et ordinari, ac executioni demandari debere, tenore praesentium decernimus et mandamus.

Singula privilegia congregationum visitationis componentibus conservantur et revocantur.

§ 4. Ac omnes et singulas facultates, privilegia, gratias, praeceminentias, praerogativas et indulta quaecumque praedictis cardinalibus et praelatis, eorumque Congregationis necnon omnibus et singulis officialibus et ministris supradictis, a memoratis Innocentio XII, Clemente XI, Innocentio XIII ac Bene-

1 Edit. Main. legit *quantumcumque* (R. T.).

dicto etiam XIII praedecessoribus per suas respective litteras desuper emanatas quovis modo respective concessa et attributa, per obitum eorumdem praedecessorum minime cessasse, nec cessare, sed in suis robore et firmitate permanere, omnibus et singulis praedictis respective adhuc competere et suffragari debere, decernimus pariter et declaramus; et, quatenus opus sit, facultates, privilegia, gratias, praeceminentias, praerogativas et indulta huiusmodi eisdem cardinalibus et praelatis, eorumque Congregationi, ac officialibus et ministris praedictis, in omnibus et per omnia, prout eis respective a supradictis Innocentio XII, Clemente XI, Innocentio XIII, ac Benedicto XIII praedecessoribus concessa et attributa fuerunt, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus denuo concedimus, tribuimus et impartimur.

§ 5. Decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, cuiuscumque gradus, ordinis, praeceminentiae et dignitatis existant, etiam cardinalatus honore fulgentes, aut alias specifica et individua mentione et expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, necque causae, propter quas praesentes emanarunt, adductae, verificatae vel iustificatae fuerint, aut ex alia quacumque quantumvis iusta, pia et privilegiata causa, colore, praeextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam quantumvis magno et substantiali

Legalitas praesentium litterarum.

ac individuum expressionem requirente defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, retractari, ad terminos iuris reduci, seu in controversiam revocari, aut adversus illas a perditionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari vel intentari, seu impetrato, aut etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessa vel emanata quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam, etc., causarum palatii apostolici auditores, necnon eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quaecumque praeceminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et defini debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac omnibus et singulis illis quae memoratus Innocentius XII praedecessor in suis litteris supradictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 7. Volumus autem, ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Mariam Maio-

rem sub annulo Piscatoris, die 11 augusti MDCCXXX, anno 1.

Dat. die 2 augusti 1730, pontif. anno 1.

F. card. OLIVERIUS.

VI.

Confirmatio indulti et usus celebrandi missas et officia sanctorum Ordinis canonicorum regularium S. Augustini pro Congregatione S. Antonii Vienneus eiusdem Ordinis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Iosephus Depluvii procurator generalis Congregationis S. Antonii Vienneus Ordinis canonicorum regularium S. Augustini, quod ipsa Congregatio, vigore indulti ei alias a Sede Apostolica concessi, quod, ut asseritur, in viridi observantia existit, reperitur in possessione seu quasi possessione recitandi ac celebrandi missas et officia Sanctorum dicti Ordinis canonicorum regularium S. Augustini ad instar similis concessionis dudum a sanctae memoriae Pio PP. V. praedecessore nostro per suas in simili forma Brevis die xviii decembris MDLXX expeditas litteras, quarum initium est *Licet Ecclesia*, etc., Congregationi Lateranensi eiusdem Ordinis factae, quae subinde ad alias passim Ordinis praedicti Congregationes, et nominatim S. Salvatoris in Italia, S. Genovefae in Gallia, ac reformatam a B. Petro Fourier in Lotharingia, apostolica auctoritate extensa seu ampliata fuit.

Procuratoris generalis S. Antonii Vienneus postulator.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expo-

Pontif. X. annuit pontif.

1 Facultatem celebrandi festa nonnullorum sanctorum sui Ordinis canonicis regularibus sancti Augustini Congregationis Lateranensis concessit Pius Papa V, anno MDLXX constit. *Licet Ecclesia Dei*, etc.

sitio subiungebat, dictus Iosephus praemissa, quo firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi plurimum desideret: nos, eundem Iosephum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, memoratum indultum ipsi Congregationi S. Antonii Viennensis a Sede praefata concessum, ac usum in ea vigentem recitandi et celebrandi missas et officia Sanctorum Ordinis canonicorum regularium S. Augustini ad instar enarratae concessionis ab eodem Pio praedecessore dictae Congregationi Lateranensi factae ac ad alias supradicti Ordinis Congregationes extensae et ampliatae, sicut praemittitur, auctoritate praefata, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiacimus.

Præsentium
litterarum aucto-
ritas.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam caesarum palatii apostolici auditores et dictae Sedis nuncios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate,

scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Congregationis S. Antonii Viennensis ac Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariorum
derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die XII augusti MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 12 augusti 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

Ex lib. mensis aug., tass. 16.

VII.

Confirmatio quorundam decretorum anno MDCCXXV a sanctissimo domino nostro, uti eiusdem Ordinis protectore et a Benedicto XIII specialiter ad hoc delegato, editorum pro bono Ordinis S. Francisci provinciae Romanae illiusque fratrum regimine¹.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias, dum cardinalatus honore fugebatur, emanarunt a nobis, uti tunc

Sanctissimus
dominus noster,
aler. in nouari.

¹ Alia nonnulla statuta edidit Benedictus XIII anno MDCCXXIV, die XVI novembris, constit. *Universalis Ecclesiae*, etc., in Bullario XXXIX.

has omnes etiam
Tertii Ordinis
S. Francisci
protectores.

Tertii Ordinis S. Francisci apud Sedem Apostolicam protectore et a felicis recordationis Benedicto XIII praedecessore nostro ad hoc specialiter delegato, nonnulla decreta pro salubri eiusdem Ordinis illiusque fratrum gubernio ac directione, tenoris qui sequitur, videlicet:

Series decretorum ab eodem tunc temporis emanatorum.

Laurentius tituli S. Petri ad Vincula S.R.E. presbyter cardinalis Corsinus, Tertii Ordinis S. Francisci apud Sanctam Sedem protector et ad infrascripta per sanctissimum dominum nostrum Benedictum divinam providentiam PP. XIII specialiter delegatus. Visis supplicibus libellis patris magistri Ludovici patriarchae sanctissimo domino nostro porrectis, rimatisque statutis generalibus fratrum Tertii Ordinis anno MDCLIX compilatis, et per clarae memoriae cardinalem Carpensem dicti Ordinis protectorem approbatis, necnon constitutionibus sanctae memoriae Urbani VIII anno MDCXXXIX emanatis, ac Brevis sanctae memoriae Innocentii XII, anni MDCXCIII, et pluries tam in voce quam in scriptis audito super teuore dictorum supplicum libellorum patre procuratore generali dicti Ordinis, utendo facultatibus desuper per eundem sanctissimum dominum nostrum nobis tributis et communicatis, per hunc infrascriptum modum decernimus, declaramus, et per capita separata sententiamus:

De electione
procuratoris
generalis Ordinis
a definitorio
generalis vel capituli
intermedio.

I. Et signanter quoad electionem procuratoris generalis Ordinis decernimus ac declaramus, imposterum faciendam esse iuxta formam dicti Brevis sanctae memoriae Innocentii XII, nimirum a definitorio generali tam capituli generalis quam capituli intermedii, ita tamen ut in electione servetur etiam dispositio cap. I, num. XXIII, statutorum generalium anno MDCLIX emanatorum, in quo praecipitur ne quisquam ultra triennium eodem fungatur officio, nisi uno nimirum anno ab eodem vacaverit; adeoque in futuris electionibus ille religiosus, qui functus fuerit officio procuratoris generalis per triennium, nequeat ad idem officium iterum eligi vel confirmari, nisi per annum vacaverit, non obstante cap. V *De elect.* Const. Urban., in quo permittitur patri ge-

nerali quod confirmare possit ultra triennium procuratorem generalem, quod plane cap. V revocatum fuisse et esse per dictum Breve sanctae memoriae Innocentii XII decernimus et declaramus.

De procuratore
huiusmodi non
eligendo ex pro-
vincia, ex qua
sit generalis
actualis, aut
fuerit antecessor.

II. Et ad effectum ut in huiusmodi electione debitae iustitiae distributivae servetur ratio, praecipimus et mandamus quod procurator generalis praedictus non solum eligi nequeat pro toto sexennio ex illa provincia ex qua sit generalis actualis, prout disposuit praedictum Breve sanctae memoriae Innocentii XII, sed neque in primo cuiuslibet sexennii triennio eligi valeat ex illa provincia, ex qua sit generalis immediate antecessor.

Prior, qui per
tres annos officio
prioris functus
fuerit, in
priorem aut
praesidentem
alicuius conventus
non nisi
transacto anno
eligi possit.

III. Ut autem dictum c. I, n. XXIII, statutorum generalium servetur etiam quoad electionem priorum, ad eliminandum abusum introductum eligendi religiosum illum, qui tribus annis officium prioris exercuit, in praesidentem eiusdem vel alterius conventus, decernimus et declaramus, quod prior ille, qui per tres annos officio praedicto functus est, eligi non valeat neque in priorem neque in praesidentem, nisi transacto anno; ille vero qui praesidens fuit alicuius conventus pro maiore parte anni, non possit ad officium prioris eligi nisi ad biennium, itaut tempus praesidentatus praedicti supra annum in triennio computetur ad effectum vacationis.

Ad officia quaecumque non nisi
filius illius provinciae
admittendi.

IV. Ad abolendum pariter alterum abusum, quo filii unius provinciae eliguntur in priores, definitores, et aliquando etiam in provinciales alterius provinciae, decernimus, declaramus et sententiamus quod in futurum, quacumque praetensa consuetudine non obstante, quod ad officia quaecumque cuiuslibet provinciae admittantur filii eiusdem provinciae tantum, sub poena nullitatis electionis: in casu vero deficientiae religiosorum in provinciis parvis, servandum esse cap. V *De elect.* Const. Urban., quo decernitur, quod in sitis¹ provinciis parvis, si necessitas urgeat, definitores et discreti provinciales admitti possint² etiam ad alia officia provinciae.

- ¹ Forsan istis pro sitis (n. T.).
² Edit. Main. legit possit (n. T.).

Provincialis provinciae romanae singulis annis vel prioribus coenobiis Ss. Cosmae et Damiani visitare tenentur.

v. Declaramus insuper et decernimus, quod provincialis provinciae Romanae, in executionem cap. iv statutorum generalium, ultra visitationem patris generalis, semel in anno, vel saepius pro rei necessitate, possit et debeat auctoritate sua provinciali visitare coenobium Ss. Cosmae et Damiani Urbis. Volumus tamen quod per praesens decretum nullum inferatur praedictum praetentis iuribus patris generalis quoad pertinentiam dicti coenobii, quae iura unicuique ex partibus salva esse decernimus.

Quod visitatio alicuius conventus extra Urbem procuratori generali remitti non possit.

vi. Quamvis autem pater generalis, in casu quo fuerit aliis occupationibus detentus, curam visitationis provinciarum possit alteri demandare; attamen visitationem alicuius provinciae vel conventus extra Urbem Romanam patri procuratori generali committere non posse decernimus et declaramus, attentam incompatibilitate inter unum et alterum officium, ac ita imposterum servari praecipimus.

De electione discreti conventualis.

vii. Quo vero ad electionem discreti conventualis, decernimus ac mandamus ut in proximo futuro capitulo generali proponatur omnibus vocalibus, num expediat demandare quod imposterum pater generalis pro tempore nequeat praeesse et interesse huiusmodi electionibus, vel saltem remanere debeat in arbitrio vel voluntate capitulorum conventualium tempus quo ad electionem discreti devenire placeat, itaut pater generalis inhibere non possit ut electio non perficiatur nisi adveniente tempore suae visitationis; praefatoque capitulo generali committimus et demandamus, ut decreta et remedia super his iuxta sensum maioris partis vocalium conficiat ac exhibeat.

De compilatione omnium decretorum a capitulis generalibus, vel aliis capitulis editorum.

viii. Cui quidem capitulo generali, ut praefertur, proximo futuro, pariter committimus et demandamus, quod examinare debeat et definire, an expediat devenire ad compilationem omnium decretorum usque modo a capitulis generalibus et congregationibus intermediis confectorum, et, quatenus maior pars in partem devenerit affirmativam, deputandos esse per dictum capitulum unum vel plures patres ad praedictam compilationem perficiendam intra determinatum tem-

pus ab eodem capitulo praefiniendum: si vero compilationem praedictam non esse faciendam capitulum decreverit, imprimendas esse Constitutiones Urbanas decernimus et mandamus sumptibus omnium provinciarum intra terminum trium mensium post expletum capitulum generale.

ix. Verum circa reliqua exposita et praetensa per patrem Ludovicum patriarcham quantum ad magistrorum admittendos in definitorio provinciali, et ad praetensa vota magistrorum provinciae romanae in capitulis provincialibus, et exprovincialium in congregationibus intermediis, nihil innovandum, et respective servandas esse Constitutiones Urbanas, statuta generalia, et Breve Innocentii XII, decernimus et mandamus.

x. Attamen quia ex interessentiâ plurium superiorum et officialium generalium in congregationibus et capitulis provincialibus provinciae romanae maximum ex multiplicitate extraneorum suffragiorum oritur eisdem provinciae praedictum, ex specialibus causis in hac provinciâ concurrentibus, demandamus et praecipimus, quod, quibuscumque non obstantibus, in capitulis et congregationibus praefatae provinciae votum decisivum et consultivum habere possit et debeat dumtaxat pater generalis actualis, exclusis aliis superioribus et officialibus generalibus, cuiuscumque provinciae sint et qualitatis; et ita praecipimus, mandamus et respective declaramus, non solum isto, sed omni, etc. — Datum ex nostris aedibus hac die xxix martii mdcclxxv. — L. card. CORSINUS, protector et delegatus apostolicus. *Loco † sigilli.*

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilecti filii Iosephi Mariae Ruccioli, fratris expresse professi ac ministri provincialis provinciae Romanae dicti Ordinis, nobis nuper expositum fuit, ipse decreta huiusmodi, quo firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae praesidio communiri plurimum desideret: nos, ipsius Iosephi Mariae votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere

Pro magistris admittendis in definitorio generali nihil innovandum.

Quod in congregationibus et capitulis provincialibus provinciae romanae ex exteris alicummodo patris generalis actualis votum decisivum et consultivum habere debeat.

Huiusmodi decretorum confirmationem per SS. D. N.

volentes, cumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta praesentia, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque apostolicae firmitatis robor, vim et efficaciam adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, qui desuper quomodolibet intervenisse dici, praetendi vel censi possunt, amplissime supplemus et sanamus.

Præsentium litterarum filios et observantia.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcussè observari¹, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores ac S.R.E. cardinales etiam de latere legatos, aliosve quoslibet quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium in contrarium derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione

apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxi augusti mdcclxxx, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 21 augusti 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

VIII.

Jubilaeum universale ad implorandum divinum auxilium initio sui pontificatus pro salutari sanctae Ecclesiae catholicae regimine¹.

Clemens Papa XII,
universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Ubi primum supernae vocis humilitatem nostram ad B. Petri Cathedram regendam evocantis sonitus auribus nostris intonuit, timor et tremor venerunt super nos, et contexerunt nos tenebrae, meritoque ad Dominum cum Propheta exclamavimus: *Audivi auditum tuum, et timui: consideravi opera tua, et expavi²*; cum non ignoremus³ et muneris magnitudinem et virium nostrarum imbecillitatem, animoque prospiceremus miseram temporum conditionem et undique circumstantes difficultates, angustias ac

Exordium a praesente universalis Ecclesiae statu petendum.

¹ *Cantic.*, HABACUC.

² Potius lege *ignorarem* (R. T.).

³ Vocem *observari* nos addimus (R. T.).

pericula, et (quod nos maxime angebat) sancta Dei Ecclesia, tot haeresibus et in religione dissidiis lacera, multorumque filiorum suorum a salutari Christi norma graviter deviantium vitii foeda oculis nostris obversaretur, facta quasi vidua plorans in nocte, et lacrymae eius in maxillis eius¹; ut illud iure congeri possemus: Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum². Quae in amaritudine animae nostrae cogitantes, non aliter delatam apostolicae servitutis sarcinam, quam ut increbrescentis divinae vocis imperio, quemadmodum par erat, humiliter obsequeremur, dolentes suscepimus. Caelesti autem monito edocti, quod, sicuti nemo de sua iustitia praesumere, ita de Dei misericordia diffidere nemo debet, Patrem totius consolationis assidue deprecamur, ut, qui tanti sibi nobis honoris auctor, fore non dedignetur administrationis adiutor, ac, ne sub oneris gravitate succumbamus, supponat manus suas et virtutem largiatur, qui contulit dignitatem. Idipsum et vos, quibus pastorem curam impendere coepimus, et deinceps, quamdiu divinae bonitati placuerit, impensuri sumus, coniunctis nobiscum precibus agatis.

Adhortatio ad christifideles, ut sanctis operibus se suffragentur.

§ 1. Deposito itaque per veram penitentiam peccatorum pondere, precibus, ieiuniis, aliisque pietatis operibus auxilium ex alto sinceris concordibusque suffragiis imploremus, ut, a quo omne datum optimum et omne donum perfectum descendit, det nobis spiritum consilii et fortitudinis, quo commissum nobis dominicum gregem feliciter regere ac cum illo ad aeternae vitae gloriam pervenire mereamur. Et quia praecipuae pastorales muneri nostri partes

¹ HIEREM.

² HIEREM.

sunt, omnibus ecclesiis, quarum nobis divinitus iniuncta est sollicitudo, idoneos praesules constituere, precemur aeternum pastorem, ut, qui vicariam suam in terris potestatem humilitati nostrae concedere dignatus est, tales nobis tribuat ecclesiis universis pastores praeficere, qui et ipsi facti forma gregis populum curae suae creditum non solum doctrinam verbi, sed etiam exemplo boni operis prospere dirigant, et ecclesias sibi commissas uberius pietatis incrementis locupletent.

§ 2. Antistites vero catholici, in partem sollicitudinis nostrae vocati, in hoc serio incumbant, ut eos deligant ordinis ecclesiastici ministros, praesertim animarum rectores, qui munia sua digne impleant, et vivos lapides in aedificium caelestis Hierusalem praeparare admittantur. Religiosi quoque et sanctimoniales vota sua Domino in sanctitate et iustitia reddant, ut suavis Christi odor de bona eorum conversatione fragrans sanctam matrem Ecclesiam recreat¹. Ac omnes demum fideles, abiicientes opera tenebrarum, et induentes arma lucis, ita dirigant in conspectu Domini vias et gressus suos, ut fidei, quam profitentur, finem et repromissionem, salutem scilicet animarum suarum, reportare valeant, iugiter memores oportere nos, quotquot et qualescumque tandem sumus, post emensum huius mortalis aevi stadium, manifestari ante tribunal Christi, ut referat unusquisque, prout gessit, sive bonum, sive malum. Oremus unanimiter, ut Deus pacis, qui reges in thronos collocat, dies nostros in sua disponat, ac principum christianorum animos vinciat in vinculo charitatis, Turcarum aliorumque infidelium vires et consilia conterat. A magno patrefamilias supplices petamus,

Quodque ipsis incumbat munus selectos ministros sibi comparare.

¹ Potius lege recreet (A. T.).

ut vineam suam, quam plantavit, electam custodiat; haereticos et schismaticos ad catholicae fidei veritatem Ecclesiaeque unitatem reducat, populumque suum protegat, et ab iracundiae suae flagellis ac terroribus misericorditer liberet. Haec vero ut ferventiori spiritus ardore, uberiorique fructu fiant, priscum ac laudabilem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum morem secuti, caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem fidei nostrae commisit divina dignatio, proferre et liberali manu erogare decrevimus.

Indictio praedicti iubilaei.

§ 3. Itaque de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in alma Urbe nostra degentibus, qui solemnem processione, quam dominicam tertia currentis mensis septembris ab ecclesia S. Mariae Angelorum in Thermis ad basilicam S. Mariae Maioris nuncupatam de eadem Urbe una cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon patriarchis, archiepiscopis et episcopis, quos in Romanam Curiam adesse contigerit, ac christianorum regum et principum oratoribus apud nos existentibus, praelatis quoque et officialibus eiusdem curiae, universoque clero et populo, benedicente Domino, de more agemus, devote interfuerint, vel S. Ioannis in Laterano, Principis Apostolorum et S. Mariae Maioris dictae Urbis ecclesias seu basilicas, vel earum aliquam, intra spatium illius vel alterius proxime subsequentis hebdomadae saltem semel devote visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium pias ad Deum preces, ut supra, effuderint, ac quartam et sextam feriis et sabbato alterius ex praefatis hebdomadis ieiuna-

verint, et peccata sua confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum in dominica die immediate sequenti vel alia die intra eandem hebdomadam reverenter sumpserint, ac pauperibus aliquam elemosynam, prout unicuique suggererit devotio, erogaverint;

§ 4. Ceteris vero extra Urbem praedictam ubicumque degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis, seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios, seu officiales, vel alios, ut praefertur, faciendae decursurarum, saltem semel visitaverint, ibique ut supra oraverint, ac quartam et sextam feriis ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominica immediate sequenti, vel alia die intra eandem hebdomadam sanctissimam communionem refecti fuerint, et pauperibus aliquam elemosynam, ut praemittitur, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur.

Existentibus extra Urbem, qui pacto indulgentias hasce assequi possunt.

§ 5. Navigantes vero et iter agentes, ut cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitata ecclesia cathedrali, vel maiori aut parochiali loci eorum domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque tam laicis quam ecclesiasticis, saecula-

Pro navigantibus, claustralibus, et aliorum impeditis.

ribus vel regularibus, etiam in carcere aut in captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex iam approbata a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

De confessario eligendo eiusque facultate

§ 6. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis saecularibus et regularibus cuiusvis Ordinis, Congregationis et instituti tam in Urbe praefata quam extra eam ubique locorum ut praefertur degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam saecularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem ex approbata, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causa latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliis per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant, et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis et eorum cuilibet in

supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

§ 7. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum ubicumque existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, eis deficientibus, illis qui curam animarum exercent (non tamen qui per dictos praedecessores a S. R. E. communionem quomodolibet separati fuerint), ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla, etiam impressa, acceperint, illa statim absque ulla mora, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

§ 8. Non intendimus autem per praesentes super aliqua irregularitate, publica vel oeculta, nota, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae; neque pariter easdem praesentes iis, qui etiam eorum nomine speciatim non expresso a communionem S. R. E. ut praefertur segregati, seu a nobis et Apostolica Sede, vel ab aliquo praelato vel iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliis in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

§ 9. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim

De huiusmodi subilato ubique publicando.

De casibus reservatis.

Clausulae derogatoriae.

quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulam nostram de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quoruncumque Ordinum et Congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, Congregationibus et institutis illorumque personis quomodolibet concessis, approbata et innovata; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam in eis traditam pro servata habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praemissorum, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Uiles transumptorum.

§ 10. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earundem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Majorem, sub annulo Piscatoris, die IX

septembris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 9 septembris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVARIUS.

IX.

Confirmatio statutorum et decretorum pro Congregatione Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum, in capitulo et definitorio generalibus dictae Congregationis factorum.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos urget, ut, paternam christifidelium Altissimi obsequiis sub arctioris vitae regularis instituto mancipatorum curam peculiari charitate gerentes, ea, quae pro felici prosperoque illorum regimine et gubernio provide constituta esse noscuntur, quo firma semper atque stabilia permaneant, apostolici muniminis praesidio roboremus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius modernus procurator generalis Congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum, quod alias (postquam felicitis recordationis Benedictus Papa XIII praedecessor noster per quasdam suas in simili forma Brevis die IV augusti MDCCXXVII expeditas litteras quaedam decreta definitorii ge-

Alia non absimilia statuta pro regimine provinciarum huiusce Congregationis, ac praecipue pro Congregatione S. Ioaehimi Poloniae, confirmavit Benedictus XIII constit. *Militantis Ecclesiae*, etc., num. CXCVI; constit. vero *Exponi nobis*, etc., num. CCXVI, capitulo ac definitorio generalibus facultatem concessit decreta et statuta condendi pro regimine omnium provinciarum suae Congregationis, quae hic a sanctissimo domino nostro confirmantur.

Exordium

Iuxta facultatem Congregationis huius a Benedicto XIII concessam decreta edita fuerunt.

neralis eiusdem Congregationis pro salubri provinciae S. Ioaehimi, non ita pridem in regno Poloniae institutae, potissimum edita approbaverat, ac, per alias suas in pari forma Brevis litteras die xxvi februarii mcccxxviii postmodum emanatas, capitulo generali Congregationis praefatae, tunc proxime celebrando, ac deinde eidem definitorio generali facultatem concesserat novas condendi leges seu constitutiones ad uniforme gubernium in omnibus ipsius Congregationis provinciis, tam eatenus intra et extra Hispaniarum regna et dominio erectis, quam ubicumque imposterum erigendis, stabilendum, necnon ad capitulorum generalium et provincialium celebrationem spectantes, habendo tamen prae oculis decreta definitorii generalis pro dicta provincia S. Ioaehimi sic ut praemittitur edita et approbata, quae nihilominus explicare, extendere, moderari, et ad uniformitatem dicti gubernii accomodare possent, itaut novae leges seu constitutiones sic condendae ab hac Sancta Sede approbarentur, et alias, prout in binis memorati Benedicti praedecessoris litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis haberi volumus, plenius continetur) nuperum capitulum ac successive definitorium generalia praedicta, facultati et litteris praefatis inhaerendo, diversa statuta ac nova decreta pro uniformi omnium provinciarum dicti Ordinis regimine ediderunt, et ad Sanctam Sedem transmitti curarunt, ut nostro et eiusdem Sedis patrocinio munirentur.

Quae hic referantur.

§ 2. Nos vero eadem statuta et nova decreta venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negociis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis discutienda commisimus, qui, audita desuper dilecti filii nostri Ludo-

vici eiusdem S. R. E. presbyteri cardinalis Bellugae et Moncada nuncupati ad eiusmodi negotium examinandum a dictis cardinalibus deputati relatione, illa per eundem Ludovicum cardinalem corrigi ac moderari mandarunt, prout re ipsa ab ipso Ludovico cardinali correctae, modificatae, ac in unum volumen redactae fuerunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Statuta ac decreta a capitulo generali ac generali definitorio Ordinis Discalceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum stabilita ac ordinata pro uniformi gubernio omnium provinciarum tam hactenus intra et extra Hispaniarum regna erectarum, quam ubique imposterum erigendarum.

Sanctissimus dominus noster felicitis recordationis Benedictus XIII per suas litteras sub forma Brevis expeditas die iv augusti mcccxxviii auctoritate apostolica approbavit et confirmavit omnia et singula decreta, quae definitorium generale Ordinis Discalceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum Congregationis Hispaniae statuerat pro bono regimine provinciae S. Ioaehimi, auctoritate apostolica in regno Poloniae erectae, et per alias litteras etiam in forma Brevis expeditas die xxvi februarii anni mcccxxviii Sanctitas Sua benigne indulsit, et amplam facultatem concessit capitulo generali tunc proxime eodem anno celebrando, et, post ipsius capituli celebrationem, definitorio generali tunc futuro et nunc existenti, ad effectum statuendi uniforme gubernium omnium provinciarum tam hactenus intra et extra Hispaniarum regna erectarum, quam ubicumque in posterum erigendarum, ac condendi et statuendi novas leges et ordinationes non solum pro dicto uniformi regimine, sed spectantes etiam ad capitulorum generalium et provincialium celebrationem, habendo tamen prae oculis praedictas litteras pro regimine provinciae S. Ioaehimi expeditas, quas similiter concessit posse explicari, extendi, moderari et accomodari ad praedictum regimen unifor-

Benedicti XIII pro huiusmodi decretorum facultate concessiones.

me; ideoque praedictum capitulum generale proxime praeteritum et post ipsum subsequens praesensque definitorium generale, supradictis facultatibus et concessionibus iunitendo, sequentia decreta et ad uniforme omnium provinciarum Ordinis statuta ordinarunt, et statuerunt primo quod praedictum Breve pro bono regimine provinciae S. Ioaehimi, et in eo gubernium illius provinciae sanctissimo domino nostro felicitis recordationis Benedicto XIII confirmatum, extendatur ad omnes totius religionis provincias modo erectas et imposterum erigendas, tenore sequenti, quo decreta illa explicata, extensa et accomodata sunt vi facultatis capituli et definitorii generalis concessae per litteras supracitatas et ultimo expeditas ab eodem sanctissimo domino, scilicet:

De tempore celebrandi capitula provincialia.

I. Quod capitulum provinciale in singulis Ordinis provinciis celebretur de triennio in triennium sabbato, si fieri possit, ante quartam dominicam post Pascha, itaut in duabus provinciis, vel in tribus, si creverit numerus provinciarum cuiuscumque familiae, celebretur anno praecedenti ad capitulum generale; in alia aut aliis provinciis, anno post capitulum generale, nisi iusta de causa superior generalis ex familia assumptus aliquod capitulum anteponat vel postponat, quod facere poterit per tres tantum menses; tunc enim celebrabitur tempore et die designando ab ipso superiore generali, et semper extra curias principum in domo ad arbitrium praedicti superioris, consulto tamen definitorio provinciali, destinanda.

Quod definitores provinciales iurisdictionem suam exercere possint post confirmationem apostolicam, etc.

II. Quod definitores provinciales, quos pro efformatione provinciarum definitorium generale vi praedictarum facultatum elegit, post capitulum generale proxime praeteritum, quatuor scilicet pro unaquaque provincia, quique modo nullam iurisdictionem exercent ex defectu confirmationis apostolicae, immediate post confirmationem praedictae Sedis definitoria celebrare, aliaque sui muneris facere possint.

Quod vocales a definitorio electi pro unaquaque provin-

III. Quod ceteri vocales similiter electi a definitorio generali iuxta praedictam facultatem, ipsique definitores provinciales vocem

activam habeant et exercere possint in capitulo provinciali suae respective provinciae, et respective in suo definitorio ipsi definitores, si ante primum capitulum aliquo definitorio competat electio.

clia vocem activam habeant in capitulis provincialibus suarum provinciarum.

IV. Quod, ut futuris temporibus nullum capitulum provinciale concurrat ipso die et anno cum capitulo generali ad quod concurrere debent provinciales, omnia capitula sex provinciarum, quae prima et immediata erunt, celebrentur a sabbato ante quartam dominicam post Pascha anni proxime venturi mcccxxxii, usque ad sabbatum ante quartam dominicam post Pascha anni immediate sequentis mcccxxxiii, tempore et diebus intra praedictum annum designandis a definitorio generali pro commodiore cuiuscumque capituli celebratione.

De concurrentia capituli provincialis cum generali.

V. Quod sequentia capitula provincialia, quae secunda erunt cuiuscumque provinciae, celebrentur ante et post capitulum generale modo supradicto, itaut in provinciis, in quibus haec priora capitula prius celebrata fuerint, secunda celebrentur sabbato ante quartam dominicam post Pascha anni mcccxxxv, et in aliis, in quibus posterius haec prima celebrata fuerint, eodem sabbato celebrentur anni mcccxxxvi, sic enim futuris temporibus de triennio in triennium sine concurrentia capituli generalis celebrabuntur.

De tempore celebrandi sequentia capitula provincialia post primum generale.

VI. Quod ad capitulum provinciale superior provincialis per suas litteras convocet gremiales iuxta instructionem superioris generalis, qui per sex menses ante capitulum tenebitur illi notam facere designationem domus, temporisque et diei, ut ea omnia denunciet in litteris convocatoriis eis qui concurrere debent et possunt. De his autem convocatoriis idem intelligatur quod dictum est circa capitulum generale Ordinis, ut earum vi gremiales reputentur vocati. At vero de illis superior provincialis certiore faciat praesidem capituli illico ac in domum capitularem accedat praeses.

De convocazione gremialium ad capitula provincialia et litteris convocatoriis.

VII. Quod in quocumque capitulo provinciali cuiuscumque familiae, scilicet intra et extra Hispaniam, praeses erit superior generalis Ordinis, si adfuerit intra illam; si vero extra illam fuerit, praeses erit in al-

De praeside capituli provincialis.

terâ familiâ superior generalis illius, sive sit commissarius sive vice-commissarius sit. In propriâ vero familiâ superioris generalis Ordinis, si praedictus superior generalis fuerit extra illam, praeses erit ille quem pro tempore suae absentiae elegerit in praesidem totius familiae; si autem ob iustus causas, vel quia duo capitula eodem anno concurrant in provinciis longe inter se distantibus, superior generalis, nisi magno labore ad aliquod capitulum provinciale concurrere nequeat, tunc et eo casu poterit designare praesidem pro capitulo provinciali, cuius praesidentiam pro se non selegit. Ceterum semper tenebitur eligere praesidem ex provinciâ intra quam celebrabitur capitulum, et, nisi instante defensorio provinciali concurrentibusque omnibus suffragiis praeter unum, designare non poterit praesidem ex alterâ eiusdem familiae provinciâ assumptum.

De modo eligendi praesidem capitulum provinciarum, quae primum generale praecedunt.

VIII. Quod in his primis capitulis provincialibus praecedentibus capitulum generale in quo ministri generalis electio incidit, cuiuscumque capituli provincialis praeses sit minister generalis vel defensor generalis filius illius provinciae, vel quem ipse minister generalis ex eadem provinciâ designet in praesidem; quod intelligendum est intra et extra Hispaniam, et quatenus contingat fieri divisionem familiarum in futuris capitulis generalibus cum confirmatione Sanctae Sedis ad instar illius divisionis quae habetur in religione S. Francisci, tunc praesidentia vel praesidis designatio fiet a commissario generali respectu provinciarum illius familiae, quam commissarius generalis gubernabit.

De illis qui ad capitula provincialia concurrere debent etiam sub poena ultimatæ.

IX. Quod ad capitulum provinciale, nisi detenti fuerint infirmitate vel impedimento inevitabili, concurrere debent sub poenâ privationis vocis activae et passivae in perpetuum superior provincialis, defensores provinciales, duo ministri socii, redemptor captivorum, et procurator provinciae; itaut si in aliquâ familiâ fuerit aliquis procurator plurium provinciarum in alicuius principis communi curiâ, hic suffragium habere debeat in capitulo suae provinciae, de qua

assumptus fuerit; et in eo casu, licet sit alius procurator particularis eiusdem provinciae, hic non habeat suffragium. Deinde suffragium habere possunt, quin cogantur adesse capitulo, qui aliquando fuerint superiores generales aut defensores generales Ordinis vel familiae ex eâ provinciâ assumpti, vel qui fuerint provinciales illius; demum ad capitulum et extra domum capitularem sub praedictâ poenâ privationis accedere tenentur duo socii in defectum.

De praesidentibus.

X. Quod in aulâ capitulari et extra illam tempore capituli sedeant, praecedant et praesideant capitulares eo modo et formâ, quibus dictum est de vocalibus capituli generalis. Monemus autem patres defensores generales actuales, ut tempore huiusmodi capituli extra domum capitularem in alio conventu commorentur, nisi actuali infirmitate impediuntur a praedictâ domo capitulari ad alium conventum pergere, vel nisi aliquis ipsorum sit praeses capituli.

De tempore, quo capitulares domum capitularem ingredi debent.

XI. Quod capitulares solum ingredi poterunt domum capitularem feriâ quintâ immediate ante celebrationem capituli, exceptis illis qui excipiuntur respectu capituli generalis, et ademptis sociis secundis, qui nisi vocati accedere non poterunt. Studentes autem, qui examinandi fuerint post electiones, accedere poterunt. De cetero autem circa praeambula ante electiones, similiter observanda sunt omnia quae statuta sunt circa capitulum generale in constitutionibus Ordinis. Eligibilitatis vero scrutinia pariter fiant hoc nimirum modo: eadem feriâ quintâ praeses capituli omnibus gremialibus manifestet catalogum, a defensorio provinciali ipsi traditum, omnium religiosorum qui intra provinciam iuxta nostras constitutiones, inspectis graduatione et interstitiis, apti sint, ut ex illis fiat eligibilitatis scrutinium.

De modo eligendi provinciales per gremiales.

XII. Quod feriâ sextâ congregentur in aulâ capitulari, ut, ex aptis iuxta catalogum illis creditum a praeside ad officium provincialis, unusquisque gremialium in schedulâ unâ scribat nomina quinque eorum, quos iuxta suam conscientiam selegerit inter omnes ad tale munus. Postea omnium schedulae extrahantur ab urnâ aut vase

destinato, et a praeside duobusque immediate vocalibus secrete regulentur, itaut, selectis illis qui plures voces habuerint, iuxta dicta de hoc scrutinio in capitulo generali faciendo, eorum nomina scribantur ab uno trium, et facto, iuxta ibidem dicta, scrutinio usque ad numerum quintum eligibilium, eligibiles declarentur et publicentur, ut gremialibus omnibus constet ipsos eligibiles esse, ut ex illis suo tempore eligant in provincialem illum quem omnibus inspectis quisque iudicet eligendum.

Similiter de electione defensorum provinciarum, ministrorum et sociorum.

XIII. Quod post hoc scrutinium fiat secundum ad defensorum provincialium selectionem; et quia inter defensores nulla inaequalitas est officii, quisque gremialium in suâ schedulâ nominare debet octo ex aptis ad munus defensoris, et scrutinium fieri debet octo ex illis qui plures voces habeant, itaut solum nominentur proxime eligibiles in defensores octo ex omnibus aptis, ut ex eis tempore suo eligant vocales quatuor defensores provinciae. Similiter tertium fiat scrutinium ad ministrorum selectionem, et ad illud ex aptis, ut dictum est, unusquisque vocalium in suâ schedulâ scribat talem numerum religiosorum aptorum, ut in medietate excedat numerum domorum provinciae pro quibus eligendi sunt ministri (hoc enim more fit inter Carmelitas Excalceatos); et facto scrutinio, regulatisque vocibus modo dicto, selegantur eligibiles in ministros usque ad ministeriorum duplicatum numerum, ut ex his omnibus ministri eligi possint, quin vocales teneantur eligere in ministrum alicuius domus unum ex duobus determinate sumptis, sed valeant eligere quem mauerint ex contentis in supradicto numero. Denique ad sociorum omnium selectionem fiat scrutinium sicuti ad seligibilitatem defensorum.

De graduatione domorum ad electionem.

XIV. Quod praeses capituli manifestet vocalibus graduationem domorum a se factam praecise ad eligendos ministros pro illis ut habetur in Clementinis constitutionibus nostris, et statim separentur capitulares a defensorio, quod solum deputare debet dictos vocales ad legendas epistolas missas ad capitulum, iuxta dicta de capitulo generali.

De iuramento & vocalibus praestando.

XV. Quod sequenti die sabbato, nempo factis omnibus quae fieri debent in capitulo generali, congregentur in aulâ capitulari, et, factâ a praeside exhortatione linguâ omnibus communi, fiant absolutio, electorum iuramentum, electio secretarii capituli, scrutatorum, secretarii scrutini, et pronunciatoris, eadem formâ eisdemque factis iuramentis sicut dictum est de capitulo generali in constitutionibus Ordinis; et his omnibus finitis, ad electiones procedant vocales.

De praesidentibus ad electionem provinciarum.

XVI. Quod ante prandium fiat semper, et sola fiat electio ministri provincialis; quâ factâ, omnes vocales, praeter praesidem et superiorem provincialem, cuius officium expirat, pergant processionaliter in ecclesiam cantantes hymnum *Te Deum, etc.*, et ibi ab eo benedictionem accipiant eo modo et formâ, quibus iuxta nostras constitutiones Clementinas fit in electione ministri generalis. Vespere autem congregetur capitulum, et, si provincialis electus praesens fuerit, sedeat immediate ad praesidis sinistram, non tamen praesideat aliis vocalibus, quamvis eos praecedat, nec officium exerceat usquequo finiatur capitulum; nec, si absens sit, illum capitulum expectet, sed prosequatur, et fiant electiones quatuor defensorum provincialium, quorum praecedentia post confirmationem iuxta ordinem electionis regulanda erit.

De electione ministrorum conventualium.

XVII. Quod sequentibus diebus, qui omnes pro celebratione capituli ad summum erunt novem, fiant electiones ministrorum conventualium secundum graduationem domorum antea dictam, et, post omnium praelatorum electiones, eligantur canonice duo socii ex ministris noviter electis, qui ad capitulum provinciale futurum concurrere debeant ut socii primi. Praeterea eligantur alii duo, qui fuerint aliquando ministri, quamvis in eo capitulo in ministros non sint electi, ut ad capitulum futurum accedant vocati tamquam socii secundi, quorum primus, deficiente aliquo gremiali cui concurrere non sit liberum, suffragium habeat pro eo, et secundus suffragium habeat si deficiat alter, quique ambo in loco proximo extra domum capitularem manere debent tempore capituli, ut praesto sint concurrere

si vocentur; non autem eligi poterit in socium primum aut secundum qui in eo capitulo socius fuerit, quamvis in eo eligatur in ministrum.

De casu electionis non secuta.

xviii. Quod in casu quo post trinum scrutinium adhuc non fuerit electio canonica secuta, tunc, omissis scrutiniis, eo ipso habeatur tamquam legitime electus vi huius constitutionis ille pro quo fuerit maior numerus suffragiorum, quam pro alio aut aliis; si vero pro duobus fuerit aequalis numerus suffragiorum maior quam pro aliis, tunc antiquior in professione reputabitur et habeatur tamquam legitime electus.

De socio substituto.

xix. Quod si per mortem, aut aliam quamvis causam, socius aliquis pro suo munere non possit accedere ad capitulum, tunc definitorium provinciale tempore apto eligat socium loco illius.

De nota maledictio.

xx. Quod si aliquis praelatus vel particularis religiosus aliquid animadvertendum vel nota dignum habuerit, id credat provinciali suo, vel alicui socio ex primis suae provinciae, ut ipse tradat destinatis a definitorio provinciali ad legendum epistolas.

Facultas concedendi notas ordinationes.

xxi. Quod factis canonice electionibus, fiant omnia ut habentur in constitutionibus nostris Clementinis num. xvi, fol. 168, usque ad verbum *captivorum*, et postea addatur: Capitulum provinciale, quamvis non possit novas constitutiones statuere, poterit ordinationes facere ad melius regimen suae provinciae, dummodo nihilo sint contrariae ordinationibus factis a capitulis generalibus vel generalibus definitoriis.

De examine studentium.

xxii. Quod, ordinationibus factis, extra aulam capitularem fiat examen studentium qui concurrere debent ut ex illis eligantur lectores, iuxta dicta de capitulo generali.

Sex patres graviores consilium.

xxiii. Quod capitulum eligat sex patres ex gravioribus provinciae, quorum consilio et assensu pater provincialis, quando casus occurrerit, eiiciat ab Ordine aliquem, instructo processu et plene probatis causis expulsionis, servatisque decretis Congregationum et Summorum Pontificum; et praeterea eligat ad eundem effectum alios quatuor vel sex patres subrogandos ordine suae electionis. Edit. Main. legit subrogando (n. 7.).

ctionis in defectum alicuius vel aliquorum ex sex prius electis.

Leguntur decreta S. Inquisitionis.

xxiv. Quod his factis legantur coram toto capitulo decreta sacrae Romanae et generalis Inquisitionis; et praeses capituli hortetur gravioribus ad strictam observantiam illorum.

De electione redemptoris et procuratoris provinciae.

xxv. Quod decretis lectis, praeses capituli imponat praeceptum, ut habeatur in nostris constitutionibus Clementinis n. xix, fol. 170; et, si aliquod impedimentum inventum fuerit, ad praesidem capituli et definitorium cum suo provinciali spectet iudicium; nullo autem invento, vel si inventum fuerit iudicio facto, capitulum albis nigrisque lapillis eligat redemptorem captivorum pro sua provincia, et procuratorem provinciae pro ea: quod si in aliqua familia fuerit curia communis plurium provinciarum Ordinis, et provinciae alternatim elegerint procuratorem omnium illarum, provincia illa, cui secundum dictam alternativam competit electio huiusmodi procuratoris, prius eligat illum in suo capitulo provinciali, et postea eligat procuratorem particularem eiusdem provinciae.

De confirmatione electionum.

xxvi. Quod totum capitulum confirmet electionem patris provincialis, praesesque, necnon provincialis, cuius officium expirat, ac definitorium provinciale confirmet omnes alias electiones.

De defunctis infirmis, etc.

xxvii. Quod his omnibus expeditis, socius primus surgat, et coram capitulo legat catalogum religiosorum qui in illo triennio decesserunt in sua provincia; deinde, si aliqui religiosi petierint aliquod sublevamen propter ipsorum fractam valetudinem, aut aliam iustam ac rationabilem causam, capitulum tale sublevamen indulgeat quatuor vel quinque magis indigentibus. Ac demum surgat secretarius capituli et legat electiones omnes, statuta, ceteraque omnia acta et disposita in ipso capitulo, quae cuncta et scribenda et subscribenda sunt, sicuti dicitur de capitulo generali in constitutionibus nostris, n. xx, fol. 71; et statim dissolvatur capitulum.

De socio provinciali praeterito, etc.

xxviii. Quod postea immediate praeses capituli imponat praeceptum omnibus capituli Male edit. Main. legit secundam (n. 7.).

tularibus, ut intra vigintiquatuor horas coram ipso manifestent quidquid notarunt circa mores, regimen et observantiam durante triennio in patre provinciali praeterito, necnon circa regimen et suorum officiorum executionem in definitoriis provincialibus antecedentibus (definitorum enim visitatio circa mores in quacumque visitatione provinciae facta supponitur, quia a visitatore visitari debent etiam definitores provinciae) visitatione conclusa; si aliquid dignum poena vel reprehensione fuerit inventum, praeses ipse, si superior sit, reos puniat vel reprehendat; si autem non fuerit superior, visitationem mittat superiori generali familiae, ut ipse iudicet reum aut reos.

Missae de Requiem ultimo die capituli.

xxix. Quod die sequenti ultimoque capituli missa solennis *De requiem* pro religiosis nostris defunctis et benefactoribus nostris, concioque et solemne responsorium habeatur; qua functione peracta, capitulares fraternam charitate amplectantur, et in suos conventus proficiscantur.

Facultas recedendi hac vice capitulum.

xxx. Quod pro hac unica prima vice capitulum provinciale cuiuscumque provinciae possit reeligere et providere in eisdem officiis definitorum provincialium sociorumque, prout melius expedire ipsi videatur, illos qui ex defectu confirmationis apostolicae, quamvis electi fuerint, sua officia non exercuerint.

De suffragio minister domus capitularis.

xxxi. Quod in casu, quo minister generalis designet in praesidem capituli provincialis aliquem ex alio quovis titulo vocalem, tunc minister domus capitularis habeat votum in capitulo provinciali; et, si ipse minister fuerit socius actualis, suffragium habeat socius primus in defectum.

Definitorium provinciae se iustitiae.

xxxii. Quod definitorium provinciale congregetur immediate post capitulum provinciale, et postea de semestri in semestre in domo quam designabit de una in aliam congregationem, quodque congregetur etiam quoties provinciali benevisum fuerit.

Sex membra et facultates.

xxxiii. Quod definitorium provinciale surgere debet ex patre provinciali uti praesidente et ex quatuor definitoriis provincialibus, qui omnes decisivum suffragium

habebunt, et insimul poterunt admittere renunciaciones, eligere definitores novosque ministros, redemptores et procuratores suae provinciae, quotiescumque vacaverint eorum officia, quocumque titulo vacent; poterunt etiam eligere chronistam provinciae, necnon praebere consensum ut libri typis mandentur, et cum informatione patris provincialis concedere iuxta nostras constitutiones religiosas eas praevias licentias audiendi confessiones mulierum, cum quibus praesentari se debeant Ordinariis locorum, ut ab eis approbationem obtineant, et facere ordinationes ad melius esse suae provinciae, aliaque faciendi facultatem exercere, quae per delegationem definitorii generalis, vel per novas constitutiones ad universale regimen Ordinis spectantes, pertineant ad ipsum. Praeterea ad ipsum pertinet, de consensu superioris generalis, seligere studentem theologiae, ut nominetur, et sit collega nostri collegii romani.

De casu discordiae definitorum suffragiorum.

xxxiv. Quod in casu discordiae suffragiorum observetur in definitorio quod stabilitum est pro capitulo.

Facultas eligendi provinciam, si vacet.

xxxv. Quod si provincialis deficiat, et illius officium quocumque titulo vacet, definitorium provinciale (praeside designando, vel potius designato, pro casu a superiore generali) et socii actuales novum eligant superiorem provinciae, qui minister provincialis nominetur, et illius officium solum duret usque ad immediatum capitulum provinciale.

De socio definitore in hac provincia a provincialibus designatis.

xxxvi. Quod definitores provinciales habitent in conventibus suae provinciae a provincialibus designatis, nunquam tamen poterunt esse plures quam duo in eodem conventu vel collegio, nisi per breve tempus, et ubicumque fuerint, sedeant post ministrum, nisi praesens fuerit definitor generalis, qui eisdem definitoriis provincialibus praesidere debet.

xxxvii. Quod si in conventu non fuerit minister, fuerit tamen praeses designatus per superiorem generalem vel eius definitorium, ipse praeses omnes definitores praecedere debet sicut minister, neuter tamen praesidere eisdem definitoriis.

XXXVIII. Quod praedicti definitores provinciales nunquam se intromittant in regimine domus, nisi absentibus ministro, praeside iam dicto, et vicario; tunc enim, quamvis ibidem sit aliquis defensor generalis, praesides erunt domus definitores provinciales: sed defensorem generalem non praecedent, nec in actibus, quibus ipse adfuerit, illi praesidentiam habebunt.

Quibus subiecti esse debent.

XXXIX. Quod ubicumque fuerint definitores provinciales, immediate subiiciantur superiori provinciae seu provinciali, non vero praecedant ministrum domus nec praesidem eum. XXXVII dictum, nisi tempore actualis defensorii provincialis.

XL. Quod in aliis domibus, in quibus provincialis non fuerit, definitores provinciales licentiam et benedictionem accipiant a defensore generali in eisdem existenti ad exeundum a domo, et a patre ministro socium petant; non tamen ipsi, sed socii tantum benedictionem accipiant a ministro aut a praeside per superiorem generalem aut per defensorium generale designato.

XLI. Quod si defensor generalis non fuerit domi, ipsi definitores provinciales petant patri ministro licentiam ad exeundum e domo, ab eodemque ministro socium et benedictionem accipiant.

XLII. Quod liceat defensoribus provincialibus sine alicuius etiam superioris impedimento aut examine scribere aut recipere epistolas ad illos missas, et similiter alloqui quascumque personas, dummodo observent regulam et constitutiones quoad loca et tempora.

De suffragiis.

XLIII. Quod in faciendis suffragiis pro religiosis et superioribus observetur regimen totius religionis.

De promotionibus.

XLIV. Quod ut possint obtinere officia provinciae, reputentur filii illius omnes in ea professi, et etiam omnes illi qui ante eius erectionem intra eandem functi fuerunt aliquo officio, aut fuerant conventuales in illa, necnon illi quos superior generalis incorporaverit, iuxta nostras constitutiones.

De electionibus non relictis.

XLV. Quod, cum omnes electiones, quae fieri debent in praedictis capitulis provincialibus, antea factae fuerint in capitulis

generalibus, deinceps capitulum generale nullam ex his electionibus faciat.

XLVI. Quod, cum inter capitula generalia alia hucusque fuerint intermedia, scilicet post triennium electionis ministri generalis, et alia huiusmodi capitula fuerint electiva ministri generalis, deinceps futuris temporibus universus Ordo, omnesque provinciae unice congregentur ad capitulum generale electivum ministri generalis, quod iuxta nostram regulam celebrari debet de sexennio in sexennium.

De capitulo generali pro electione ministri generalis.

XLVII. Quod in praedicto capitulo generali simul cum ministro generali eligantur definitores generales Ordinis de sexennio in sexennium, et quod, ut in futuris temporibus id ita fiat, praesentes definitores generales Ordinis, qui in capitulo generali ministri generalis electivo electi fuerunt, unus videlicet de qualibet ex sex Ordinis provinciis, confirmentur et prorogentur usque ad capitulum generale Ordinis electivum ministri generalis, sicut capitulum generale praecedens sibi statuit vi facultatis praedicti Brevis apostolici ultimo expediti, ultimoque antea expressi.

Et defensorum generalium.

Haec statuta et determinata sunt quaedam a capitulo generali, alia vero a defensorio generali post capitulum, quod per annum integrum in discutiendis et his determinandis studio quotidiano omnique meditatione incumbens, haec proponenda sanctissimo domino pro tempore, et illorum confirmationem petendam decrevit; ordinando imo et praecipiendo procuratori generali pro tempore, ut quamprimum confirmanda procuret. In quorum fidem praesentes fieri iussimus manu nostra et secretarii nostri chirographo subscriptas, sigilloque nostri defensorii impressione munitas, in hoc nostro Matritensi conventu, die xxvii mensis maii, anno Domini MDCCXXX. — Frater ALEXANDER A CONCEPTIONE, minister generalis. *Loco + sigilli.* De mandato patris nostri ministri generalis, frater BERNARDINUS A CONCEPTIONE, secretarius.

§ 3. Quare praedictus procurator generalis nobis humiliter supplicari fecit ut statuta et decreta huiusmodi aposto-

Confirmatio statutorum.

licae confirmationis patrocinio communitur de benignitate apostolica dignemur. Nos igitur, ipsius procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium, qui rem universam mature per binas vices discussurunt, consilio, statuta et decreta praeinserta, ac omnia et singula in eis contenta, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 4. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariis.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quate-

nus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Valida transumptio.

§ 6. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi septembris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 11 septembris 1730, pontif. anno I
F. card. OLIVERIUS.

X.

Confirmatio Brevis Urbani VIII super subiectione provinciae Romanae Ordinis Minorum S. Francisci Capucinorum nuncupatorum pro tempore existentibus ministro generali, et, in eius absentia, procuratori et commissario generali eiusdem Ordinis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Dudum a felicis recordationis Urbano PP. VIII praedecessore nostro, ad

Valida transumptio.

favorem tunc existentium ministri generalis et procuratoris ac commissarii generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum, emanarunt litterae in simili forma Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet:

URBANUS PP. VIII, *ad perpetuam rei memoriam*. Iniuncti nobis a Domino apostolici muneris ratio postulat, ut religiosorum virorum, qui, spretis huius saeculi vanitatibus, divini numinis obsequiis sub suavi religionis iugo et strictioris observantiae regulis se manciparunt, paternam curam gerentes, in his eiusdem muneris partes sedulo intendamus, per quae prospero felicitque eorum statui et directioni opportune consulatur, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Hinc est quod nos, quo difficultates, quae, ut accepimus, Ordini fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum aliquid molestiae adferunt, e medio tollantur, quantum cum Domino possumus, providere volentes, ministrum provincialem provinciae Romanae dicti Ordinis, ipsamque provinciam cum omnibus et singulis eius domibus locisque regularibus et conventibus, dilectis filiis modernis et pro tempore existentibus ministro generali et procuratori generali eiusdem Ordinis, dum hic vices ipsius ministri generalis sustinet, commissariusque generalis appellatur et est, iis legibus eoque modo, quo ceterae provinciae ceterique ministri provinciales Ordinis huiusmodi iuxta eius constitutiones apostolicam auctoritate confirmatas subiectae et subiecti sunt, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, subiicimus, ac praesentibus nostris litteris alias a nobis die xvi martii mdcxxvi emanatas minime obstare, nosque per secundodictas litteras auctoritate commissarii generalis dicti Ordinis, cui minister provin-

cialis romanae provinciae praedictae, ipsaque provincia, more ceterarum provinciarum ceterorumque Ordinum, parere debent, eo maxime tempore quo dictus minister generalis transmarinas et ultramarinas provincias incolit invisitque, noluisse nec intendisse derogare declaramus. Mandantes propterea dilecto filio moderno et pro tempore existenti ministro provinciali aliisque officialibus et fratribus dictae provinciae romanae quomodolibet nuncupatis, nunc et pro tempore existentibus, in virtute sanctae obedientiae, ac sub suspensionis et irregularitatis depositionisque ab eorum officiis et muneribus, perpetuaeque privationis vocis activae et passivae ipso facto incurrendis, aliisque arbitrio dilecti filii nostri Antonii videlicet S. Petri ad Vincula presbyteri cardinalis S. Onuphrii nuncupati, nostri secundum carnem fratris germani, moderni et pro tempore existentis Ordinis praedicti apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, poenis, ut ministrum generalem, ac procuratorem generalem dum vices ipsius ministri generalis sustinet, estque commissarius generalis praefatorum, in suos superiores recipiant et agnoscant, eorumque salubria monita et iussa suscipiant humiliter, et efficaciter adimplere procurent. Non obstantibus, quatenus opus sit, praedictis nostris litteris, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordini et provinciae, ac ministro provinciali, aliisque fratribus praedictis, et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenori-

1 Edit. Mala. legit eiusdem (A. T.).

bus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu proprio et ex certa scientia et de apostolicae potestatis plenitudine, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio facienda esset, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiii maii mdcxxxix, pontificatus nostri anno xvi. — M. A. MARALDUS.

Procuratoris generalis pro huiusmodi Brevis confirmatio ne proce.

§ 2. Cum autem, sicut modernus procurator et commissarius generalis dicti Ordinis nobis nuper exponi fecit, ipse, ad tollenda quaecumque impedimenta et dubia quae super praemissis oriri possent, praemissa, quo firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi summopere desideret: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Quia quidam a sanctissimo domino nostro humiliter conceditur.

§ 3. Nos igitur, ipsius procuratoris et commissarii generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasti-

cis, sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praesertim Urbani praedecessoris litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis et expressis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus ac innovamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac illas ab omnibus et singulis, ad quos spectat et in futurum quandocumque spectabit, exacte et accurate observari praecipimus et mandamus.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac quatenus opus sit, praesertim litteris, necnon omnibus et singulis illis quae dictus Urbanus praedecessor in illis concessit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x octobris mdcxxx, pontificatus nostri anno i.

Dat. die 10 octobris 1730, pontif. anno i.

F. card. OLIVERTUS.

Præsentium litterarum validatio.

Et contrarium cum quorumcumque derogatio.

XI.

Confirmatio constitutionum Ordinis monachorum S. Hieronymi in Hispania.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ecclesiae Catholicae regimini, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae sapientiae atque bonitatis abundantiam praesidentes, ea, quae pro felici prosperoque monasticorum Ordinum, in Ecclesia Dei pie sancteque institutorum ac bonorum operum fructus assidue proferre satagentium statu ac gubernio provide prudenterque constituta et ordinata esse noscuntur, ut firma semper atque inviolata persistant, et sub illorum directione christifideles, divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipati, vota sua Altissimo in sanctitate et iustitia reddere, populumque christianum bono vitae suae exemplo fructuosius aedificare, et spiritualium aromatum odore perfundere valeant, apostolici muniminis nostri praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabili-

Procuratoris
exp. testu.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Reinoso monachus expresse professus Ordinis sancti Hieronymi in Hispania, sacrae theologiae magister, ac B. Mariae de Guadalupe, S. Laurentii de Escorial, nonnullorumque aliorum dicti Ordinis monasteriorum in Romana Curia procurator, quod diversae constitutiones ac leges, quas *extravagantes* appellant, cum earum prologo, pro salubri eiusdem Ordinis illiusque monasteriorum ac monachorum regimine, gubernio et progressu, de mandato venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum per dilectum filium no-

strum Vincentium tituli S. Onuphrii eiusdem S. R. E. presbyterum cardinalem Petra nuncupatum compilatae, ac in unum volumen redactae fuerunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Incipiunt constitutiones monachorum Ordinis sancti patris Hieronymi Ecclesiae doctoris.

PROLOGUS.

Ad laudem et gloriam omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti, qui est unus in essentia, trinus in personis, alpha et omega, principium et finis omnium, et ad salutem universorum et singulorum modernorum futurorumque Ordinis sancti patris Hieronymi monachorum, ac bonum statum et firmam dicti Ordinis conservationem, infrascriptae sunt constitutiones et leges extravagantes, quae ab universis et singulis praefati Ordinis monachis perpetuo inviolabiliter et religiose observari debent: ordinationibus et usibus quibuscumque quorumlibet monasteriorum in contrarium penitus abrogatis. Ex huiusmodi tamen constitutionibus et legibus extravagantibus, aut ex quibuscumque aliis, quae in posterum fuerint legitime ordinatae et promulgatae, etiamsi monachi universi Ordinis, vel eorum aliqui, ignorantia, negligentia, vel ex certa scientia, seu quavis alia causa, ipsis non obtemperaverint vel contraverint, in totum vel in parte, nullum peccatum mortale seu veniale, vel culpam aliquam, animam pertingentem, incurrant; sed tantummodo poenae corporali subiiciantur, si quae propter praemissam inobservantiam vel contraventionem fuerit cuiquam imposita, nisi expresse in aliqua vel aliquibus constitutionibus et legibus extravagantibus aliter caveatur.

Antequam vero singulae exponantur constitutiones et leges extravagantes, plurimum ad posterorum eruditionem conferet breviter explicasse constitutionum ipsarum et legum extravagantium nomen et originem; deinde compilationum seriem; atque tandem huiusce modernae sive postremae compilationis causam, maturitatem et auctoritatem.

Quae constitutiones dicuntur, sunt antiquae

Constitutiones
Ordinis.aliquatione, ea-
rumque origo.

leges fundamentales, cum quibus Ordo sancti patris Hieronymi, a Gregorio XI sanctae memoriae institutus, Deo bene iuvante, adolevit et prima rudimenta habuit. Quantae igitur sint auctoritatis et venerationis, ipsa antiquitatis reverenda dignitas, quae immota et firma in tot saeculorum revolutionibus stetit, primorum patrum sapientia et prudentia, quae in ipsis constitutionibus et in singulis earum apicibus elucet, ac tutissimum Ordinis experimentum suadet et comprobant. Huiusmodi primitivae constitutiones ordinari et disponi coeperunt anno a natiuitate Salvatoris nostri MCDXV, quae deinde in capitulis generalibus Ordinis, celebratis in monasterio S. Bartholomaei de Lupiana, iugibus laboribus et vigiliis discussae et examinatae, tandem anno decurrente MCDXXXIV in uno codice promulgatae fuerunt; quilibet¹ constitutionum monachorum Ordinis sanctissimi patris Hieronymi nuncupabatur.

Compilationum
extravagantium
historia, earum
que nomen u-
rigo.

Quoniam vero humanarum rerum singulares vicissitudines, et ea suis² innumeris, nec praevideri, neque provideri universim possunt ab hominibus, quantavis sapientia et prudentia praeditis; temporum successu necesse fuit alias in capitulis generalibus perpetuas condere leges iuxta methodum et formam praescriptam in antiqua constitutione VIII, et Ordinis stylum et morem; quae posteriores leges, ne divisae dispersaeque in foliis a monachorum manu et memoria facile exciderent, in uno collectae, libro constitutionum fuerunt insertae, ut quisque faciliter nosceret, quo iure uti, quibusque legibus vivere in Ordine oporteret. Ab earum origine sub nomine *extravagantium* hae posteriores leges nuncupari coeperunt, eo quia extra corpus antiquarum constitutionum vagarentur. Quod proinde nomen distinctionem ab antiquis ipsis constitutionibus indicat, nihil vero legislativae auctoritatis imminuit; cum ipsae extravagantes leges sint Ordinis perpetuae et obligatoriae. Harum extravagantium compilationes plures editae fuerunt, sicuti necessitas

¹ Forsan legendum *qui liber* (N. T.).

² Quid legendum *pro ea suis* non mihi suppetit, forsitan *casus* (N. T.).

et utilitas postulavit, vel ex earum numero, qui augebatur, vel ex ordinis sive dispositionis perfectiori methodo; nam in sine libri antiquarum constitutionum quodam insecebantur, deinde in calce singularum constitutionum iuxta propriam materiam divisae et applicatae fuerunt. Prima igitur extravagantium compilatio ordinata et edita habetur in capitulo generali anni MCDLXXX, secunda prodiit anno MDXII, tertia supervenit anno MDLXXXII, quarta accessit anno MDXCVII, quinta successit anno MDCXIII, sexta tandem in lucem venit anno MDCCXVI.

Collatis monachorum studiis in hac compilatione anni MDCCXVI, non eadem omnium fuit opinio, neque idem iudicium, cum tamen omnium eadem esset voluntas, idemque zelus erga Ordinis decorem et utilitatem. Etenim aliqua religionis insignia monasteria eorumque monachi, compilationem anni MDCXIII propugnantia, hanc compilationem MDCCXVI impugnare coeperunt; alia vero non minus digna monasteria, illorumque monachi, e converso pro eadem ultima compilatione insurrexerunt adversus antiquam anni MDCXIII. In huiusmodi opinionum, non animorum dissensione et conflictu, monasteria illa compilationem ultimam impugnantia, ad tribunal legationis apostolicae in regnis Hispaniarum processerunt, gravemque huiusmodi controversiam in capitulo generali anni MDCCXXVI, cui praeesse nuncius apostolicus debebat, examinari, resolveri et omnino extingui suppliciter postularunt.

Apostolicus nuncius, quo omnibus maturius et consultius provideret, in dicto generali capitulo, cui praesuit, quatuor monachos ex qualibet parte, scientia, prudentia, Ordinisque constitutionum et legum cognitione pollentes, eodem assistente generali capitulo, deputavit et designavit, ipsis iniungens, ut, intra sex mensium spatium congregati, utramque compilationem mature examinarent, omniaque dubia et difficultates summo studio inter se conferrent, ut, eorum relatione audita, omnibus rationibus utrinque perpensis, ipse nuncius apostolicus, quid in Domino iustum et expediens sibi videretur, resolvere et definire posset.

De mandato
nunci apostolice
legationis in Hispania
facta compilatio
legum extravagantium.

Ab eodem receptis compilatis sub die MDCCIII.

Collationibus inter se factis, monachi deputati in contrarias lverant sententias: quatuor antiquam anni MDCCIII, quatuor modernam anni MDCCXVI compilationem propugnantes tam verbo quam scriptis coram eodem nuncio apostolico. Qui tandem, omnibus utrinque circumspiculis, sub die XVII octobris MDCCXVI definitive pronuntiavit, ut, abrogata compilatione anni MDCCXVI, observarentur in Ordine leges, constitutiones et extravagantes in compilatione anni MDCCIII, exceptis illis quae sacro Concilio Tridentino, decretis sanctae memoriae Clementis VIII et aliis constitutionibus apostolicis, necnon resolutionibus sacrae Congregationis forent contrariae; praeterea observarentur decem et novem capitula, nempe extravagantes quae in generali abrogatione aliarum reservatae fuerunt in capitulis generalibus anni MDCCV, MDCCVIII et MDCCXI; tandem servarentur aliae omnes extravagantes, quae ab anno MDCCIII legitime et canonice in nostro Ordine editae et promulgatae fuerunt.

Appellatum hinc ad S. Sedem.

Decreto nuncii apostolici partes non acquieverunt, sed, appellatione interposita ad Sanctam Sedem, controversia cum omnibus actis delata fuit ad sacram Congregationem eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis episcoporum et regularium praepositam. Itaque in supremo eodem tribunali diu inter partes concertatum fuit, sed tandem, informationibus tam voce quam scriptis auditis, pleneque discussis, ponente eminentissimo et reverendissimo domino Vincentio tituli S. Onuphrii cardinali Petra, sub die VII aprilis MDCCXXIX, haec fuit eminentissimorum et reverendissimorum patrum resolutio: *Dilata, et ad mentem eminentissimi ponentis; ac interim servetur decretum nuncii apostolici.* Mens est, ut fiat nova compilatio constitutionum per eminentissimum ponentem iuxta ipsius votum in sequenti modo expressum: « In nova compilatione ponantur constitutiones omnes fundamentales, quae non sint revocatae, sive oppositae sacro Concilio Tridentino, constitutionibus apostolicis, et resolutionibus sa-

1 Pessime edit. Main. legit observaverunt (R. T.).

cræ Congregationis; quae vero sunt revocatae, ita noviter suppleantur: quatenus revocatio sit in aliqua particula seu parte, addendo vel minuendo emendetur; quatenus vero revocatio destruat integram constitutionem, enunciative fiat mentio antiquarum legum in his tantum quae sunt decoris Ordinis sive monasteriorum, dispositive autem circa eandem materiam fiat constitutio observanda: apponantur extravagantes, quae continentur in compilatione anni MDCCIII in suis locis, dummodo non sint revocatae: addantur extravagantes post dictam compilationem usque ad moderna tempora in locis opportunis, dummodo non sint revocatae, ut supra: adiungantur etiam in suis locis opportunis capitula decemnovem publicata sub anno MDCCV, dummodo non sint contraria sacro Concilio Tridentino et apostolicis constitutionibus: ex capitulis, privatis, rotulis, actis, aliisque quae habentur in annotationibus compilationis MDCCIII et in ordinationibus compilationis anni MDCCXVI, sumantur aliquae leges quatenus necessariae, sive plurimum utiles videantur pro recto gubernio Ordinis, in minori tamen numero possibili, iuxta arbitrium eminentissimi ponentis, et suis locis collocentur; reliquae vero annotationes, rotuli sive ordinationes, ut supra, separentur a codice constitutionum, et, quatenus capitulum generale expediens iudicaverit, typis imprimantur in codice particulari, sub titulo eidem beneviso, cum expressa tamen declaratione in principio libri, quod in eodem contenta vim legis obligativam non habent, sed tantum instructivam et doctrinalem, dummodo tamen non sint contraria sacro Concilio Tridentino, sacris canonibus, constitutionibus apostolicis, resolutionibus sacrae Congregationis, et legibus contentis in novissima hac compilatione: post factam vero novam compilationem ipsa referatur in sacra Congregatione ».

Mandatis igitur sacrae Congregationis obsequendo, grande huiusmodi opus novae compilationis assumptum fuit ab praeclaudato eminentissimo et reverendissimo domino cardinali Petra, atque singulis fere apicibus antiquae compilationis anni MDCCIII, alte-

Nova facta compilatio.

riusque novae anni MDCCXVI iugi contentoque studio examinatis et discussis, duobus monachis Hispanis, qui utrinque iura propugnaturi ad Urbem accesserant, pluries pleneque auditis, atque difficultatibus non paucis ad regulam iuris et rationis examinatis, haec novissima prodiit compilatio constitutionum et legum extravagantium.

Quid de extravagantibus actum.

In hac compilatione, ut numeris omnibus consurgeret absolutissimum opus, consilium fuit, circa aliquas, praesertim extravagantes, declinandum et respective declarandi in sensu vel in verbis implexam obscuritatem, supervacuam similitudinem, molestam prolixitatem, apparentem contrarietatem, paucis additis vel respective sublatis. Ordo sive locatio constitutionum, prout in antiquis compilationibus disponebatur, servatus fuit: leges vero extravagantes, ut potuit, iuxta materias sub ipsis constitutionibus contentas, collocatae fuerunt ex antiquo more. Et quidem antiquae constitutiones desumptae fuerunt ex prima latina editione an. MDCCXXVII, ut ex textu originali monachi audirent vocem primorum patrum, qua cum ipsis locuti sunt; leges vero extravagantes ex actis idiomate hispanico iuxta latinam translationem, partium consensu approbatam, expositae fuerunt.

Nova compilatio a dicta S. Congregatione approbata.

Haec igitur novissima compilatio, quae ex privato studio eiusdem eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis Petra processit, deinde, eodem referente, sedulo examinata et plene approbata fuit a sacra Congregatione sub die XVI decembris MDCCXXIX, cum hoc sequenti decreto: « Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis episcoporum et regularium praeposita, ponente eminentissimo et reverendissimo domino cardinali Vincentio Petra tituli S. Onuphrii, censuit et decrevit, supplicandum sanctissimo domino nostro pro expeditione litterarum in formam Brevis super approbatione apostolicae compilationis constitutionum Ordinis S. Hieronymi cum suo prologo factae ab eminentissimo et reverendissimo cardinali Petra ponente de mandato sacrae Congregationis; itaut capitulum generale ipsum

Bull. Rom. — Vol. XXIII.

prologum, constitutiones, extravagantes, aliaeque contenta et disposita in eadem compilatione, mature corrigere et derogare non valeat. Ceterum, ad omnem ambiguitatem tollendam, tam constitutiones quam leges extravagantes, cum omnibus additionibus et correctionibus suis, sicuti in praesenti compilatione, pro originalibus habeantur, etiamsi non concordent cum aliis compilationibus vel actis Ordinis ex quibus desumptae fuerunt; proindeque ad perpetuam rei memoriam haec ipsa compilatio in archivio religionis reponatur et caute custodiatur ». Ceterae autem omnes et singulae compilationes, usque nunc factae, nullius imposterum sint auctoritatis legislativae.

Omnes igitur praecleari Ordinis sancti patris Hieronymi monachi enixe animum intendant, ad observantiam constitutionum et legum extravagantium, quae in huiusmodi opere tam provide quam salubriter sunt compilatae, ut per bona opera certam eorum vocationem faciant, atque, Deo propitio, Ordo ipse, nedum incolumis in spiritualibus et temporalibus servetur, sed in melius semper usque in finem saeculorum procedat.

CONSTITUTIO I.

Antiqua statutum erat constitutione, ut prior pro tempore monasterii S. Bartholomaei de Lupiana, Ordinis nostri prior maior, generalis et caput totius Ordinis esset, eiusque electio ad monachos capitulares praedicti monasterii, et non ad aliquos alios, in solidum et solummodo pertineret, atque in eodem monasterio continuo ipse pater generalis residentiam teneret, propterea quod iam dictum monasterium primum olim fuit, in quo Ordo initium habuit, exindeque propagatus fuit, et quasi in medio aliorum monasteriorum constitutum erat. Confirmatores autem electionis praedictae nequaquam consentirent eligi in priorem maiorem monasterii S. Bartholomaei, qui infra duos menses non posset in eodem monasterio personaliter interesse et suo uti officio; itaut aliter facta electio statim per eos cassaretur, et ad alterius electionem procederetur.

Quoniam vero, procuratore generali totius

Da electione patris generalis nostri Ordinis et ad quos dicta electio pertinet.

Ordinis necnon monasterio praedicto S. Bartholomaei de Lupiana auditis, ex decretis a sacra Congregatione eminentissimorum S.R.E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praeposita editis et deinde confirmatis in forma specificâ a venerabili Innocentio XI° cum litteris apostolicis in forma Brevis, praeceteris definitum et resolutum est ut imposteriorum electio patris generalis sit faciendâ a totâ religione, non vero a solo monasterio S. Bartholomaei Lupianae, quodque idem monasterium possit tantum in electione concurrere cum eiusdem priore et procuratore, sicut concurrunt cetera alia Ordinis monasteria, idem autem prior S. Bartholomaei, a vocalibus eiusdem monasterii iuxta generale Ordinis statutum eligendus, definitur sit perpetuus cum praecedenti supra ceteros alios, et vacante generalatu, vicarius generalis usque ad novam patris generalis electionem remaneat; praeterea, attentâ renunciatione a praedicto monasterio S. Bartholomaei de Lupiana ex rationabilibus causis factâ et a capitulo intermedio acceptatâ, etiam ex auctoritate capituli generalis Ordinis super residentia superioris generalis in eodem monasterio S. Bartholomaei, imposterum idem pater generalis in collegio Abulensi eiusdem Ordinis resideat, ubi nimirum a capitulo generali anno MDCLXXXIV eius residentia statuta fuit; prout latius in praedictis litteris apostolicis in forma Brevis continetur: Hinc, veteri penitus abrogatâ constitutione, perpetuis futuris temporibus exequi et observari inviolabiliter praecipimus et mandamus omnia et singula quae in dicto Brevis apostolico disponuntur. Superior autem generalis nostri Ordinis non eligatur, nisi talis de quo verisimiliter praesumatur quod intra duos menses haberi poterit eius in monasterio suae residentiae praesentia personalis ad residendum ibidem et suo utendum officio. Aliter vero facta electio statim cassetur, et ad electionem aliam procedatur.

Electus vero canonice in generalem nostri Ordinis, quicumque prior vel monachus ad acceptandum officium generalatus per definitores possit compelli: de speciali tamen gratiâ libera ac irrevocabiler cuilibet priori domus

1 Paulo post legit XII (n. r.).

de Guadalupe, suorum immensitate arduorum negotiorum attentâ, concedimus quod si forte idem prior in generalem eligatur, ad acceptandum nullatenus compellatur.

EXTRAVAGANTES.

1. Obsequendo, ut par est, decretis a sacra Congregatione eminentissimorum S.R.E. cardinalium episcoporum et regularium negotiis praeposita editis, et deinde in forma specificâ confirmatis a sanctae memoriae Innocentio XII in litteris apostolicis in forma Brevis, statuimus et ordinamus: In casu vacationis officii patris generalis durante triennio quod inter unum et alterum capitulum generale intercedere debet, pro electione novi superioris generalis capitulum generale hoc tempore intermedio non convocetur, sed solum sexdecim monachi ex octo designatis monasteriis dicti Ordinis, prior nempe et procurator cuiuslibet eorum, dictum novum superiorem generalem, qui vacantis generalatus officii tempus, quod usque ad proximum securum capitulum generale superest, compleat, uti vocales seu electores ad id specialiter deputati, eligant; quodque ius eligendi huiusmodi, rursus, eveniente aliâ simili vacatione, ad alios sexdecim monachos, priores pariter et procuratores respective aliorum octo monasteriorum nostri Ordinis, spectet: itaut quando-cumque similis vacatio contingat, ista alternatio inter priores et procuratores quadraginta octo monasteriorum, quibus noster Ordo constat, per stas vices seu turnos in huiusmodi electione intermediâ servetur. Turni autem ita perpetuo constituentur:

Turnus primus. — S. Bartholomaeus de Lupiana, S. Hieronymus Cordubae, S. Catharina de Monte Curban, S. Hieronymus Hispalis, S. Maria de Prado Vallis Oleti, S. Maria Murtae Barcinonae, S. Hieronymus Matriti, S. Maria della Esperanza.

Turnus secundus. — S. Maria de Guadalupe, S. Hieronymus Vallis Hebron, S. Maria de la Estrella, S. Michael Regum, S. Hieronymus Granatae, S. Maria Lucis, S. Maria Victoriae Salmanticae, S. Maria Pietatis de Benavente.

Vacante generalatu non elapso triennio, ad quos procuratoris generalis spectet electio.

Turnus tertius. — S. Laurentius Regius, S. Hieronymus de Cotalva, S. Maria de Frex del Val, S. Anna de Tendilla, S. Enggratia CaesarAugustae, S. Maria Rosarii de Bornos, S. Isidorus del Campo, S. Maria de Valdebusto.

Turnus quartus. — S. Maria de la Sisla, S. Blasius de Villavitirosa, S. Hieronymus de Yuste, S. Maria de la Murta Valentiae, S. Maria del Parral Segobiae, S. Maria Pietatis de Baza, S. Maria Vallis de Ezya, S. Hieronymus de Caravaca.

Turnus quintus. — S. Hieronymus de Guisando, S. Maria de la Mexorada, S. Hieronymus de Espexa, S. Hieronymus de Zamora, S. Michael de Monte, S. Antonius de Porta Caeli, Collegium Salmaticense, S. Petrus de la Nora.

Turnus sextus. — S. Catharina de Talavera, S. Maria de Armedilla, S. Ioannes de Ortega, S. Leonardus de Alba, S. Maria Remediorum de Barrameda, S. Michael Angelorum de Alpechin, S. Maria Gratiarum de Carmona, S. Hieronymus a Iesu Abulae.

Pro huiusmodi vero turnorum principio, et successivâ serie ad regulam dirigendâ: Primus turnus incipiat a capitulo generali anno MDCXC, usque ad immediate sequens generale capitulum anni MDCXCIII, quo quidem tempore, cum forma electionis intermediae alterata fuerit, secundus turnus nequaquam ab ipso anno MDCXCIII incipiat, sed quidem eodem triennio intermisso, a capitulo generali MDCXCVI, quo iterum reasumpta et confirmata eadem forma intermediae electionis extitit, usque ad generale capitulum anni MDCXCIX; deinceps vero a tertio turno de triennio in triennium successive ordine perpetuo turni praedicti sequantur: absolutis vero omnibus sex turnis, iterum incipiat primus, et succedant quolibet triennio, ut praefertur, sequentes ordine circulari. Quod si in triennio, quod pertinet ad aliquod ex praedictis sex turnis, non succedat vacatio generalatus et capitulum electionis intermediae, nihilominus tamen pro triennio immediato huiusmodi ius eligendi pertranseat ad turnum sequentem. Quod si vero vacatio generalatus duplex

succedat in unico triennio, tunc in primâ vacatione procedat turnus iuxta ordinem, in alterâ vero succedat sequens turnus; itaut unicus turnus duplicem electionem intermediam nunquam faciat in eodem triennio.

Quoniam vero ex generalium capitulorum decretis monasterium S. Hieronymi de Caravaca, quod in quarto turno comprehenditur, fuit redactum in vicariam absolutam absque priore, proindeque in eodem dicto turno, deficiente priore et procuratore praedicti monasterii, sexdecim vocales concurrere ad electionem non possunt, ut in Brevis apostolico statuitur, sed tantum quatuordecim ex septem reliquis monasteriis vocales, duo nempe pro unoquoque ut supra: obsequendo decretis sacrae Congregationis cum oraculo sanctissimi domini nostri praecipimus et mandamus, quod in eodem quarto turno electio intermedia fiat ex quatuordecim vocalibus septem monasteriorum, donec et quousque idem monasterium S. Hieronymi de Caravaca ad pristinum statum restituatur cum priore.

II. Si contingat vocales in electione patris generalis, tam in generali quam in dicto intermedio capitulo celebrandâ, inter se dissidere, aut electionem minus canonicam fieri, electio huiusmodi ad sex dumtaxat scrutinia reducat, hac formâ videlicet, ut si in primo, secundo, tertio, quarto et quinto scrutinii huiusmodi electio canonica sequuta non fuerit, duo monachi, qui plura quam ceteri suffragia sortiti erunt, eligantur, in quos vocales in sexto scrutinio sua suffragia omnino dirigere teneantur. Quod si nec in hoc sexto et ultimo scrutinio ob paritatem suffragiorum electio canonica perfecta fuerit, eorum duorum alter, qui prius ad habitum regularem admissus fuerit, electus intelligi et declarari debet. Attamen si in quinto scrutinio suffragia in diversas personas collata fuerint, pluresque paria suffragia obtinuerint, tunc quoque duo, qui prius similiter quam ceteri ad habitum regularem admissi fuerint, ex his eligantur. At si quis in hoc quinto superior, alii pares suffragiis extiterint, superiori suffragiis, ex his qui pares sunt, is pariter, qui priusquam

Quid de monasterio de Caravaca.

Quid agendum, cum vocales in electionibus inter se dissident.

ceteri ad habitum praedictum admissus fuerit, adiungatur: ut deinde in sexto scrutinio, primo quidem casu in duos ex his qui paria suffragia obtinuerunt, sicut praemittitur, eligendos; secundo vero in superiorem suffragiis, illique, ut praemissum est, adiungendum, omnis electorum suffragia restringi et conferri debeant. Quae pariter ab eodem sacra Congregatione episcoporum et regularium approbata, et successivo Breui apostolico praedicto confirmata sunt.

Generalis officium post triennium expirat, quo absolute idem reelegi non possit.
 m. Pater generalis per triennium tantum duret in officio a tempore eiusdem electionis, eiusque expiret officium, statim ac electi et nominati fuerint definitores in capitulo generali. Praeterea ordinamus quod generalis absolutus immediate et successive reelegi non possit, nisi post novennium vacationis ab eodem officio absoluto¹; etiamsi electus fuerit inter capitulum et capitulum, et quolibet brevi tempore generalis fuerit: quae dispositiones ex auctoritate apostolica firmitatem et robur habent.

Duo successive generales ex eodem monasterio non eligendi.
 iv. Non possit eligi in generalem monachus aliquis professus eiusdem monasterii, cuius erat professus generalis immediate absolutus et vacans, nisi intercesserit novennium inter huiusmodi vacationem et dictam electionem: quod etiam auctoritate apostolica confirmatum est.

Assistentes in scrutinio, qui sint eligendi.
 v. In scrutinio ad regulanda suffragia electionis pater generalis in capitulo generali simul cum patribus definitores assistant tamquam scrutatores, singuli ex visitatoribus generatibus cuiuscumque territorii antiquiores habitu, et in horum absentia alter socius convisitator. At vero in capitulo intermedio duo scrutatores ex vocalibus dicti capituli eligantur, qui simul cum patribus, privati capituli deputatis, scrutinio et regulationi suffragiorum intersint, quorum antiquior electionem factam publicare debeat.

Qui praesides in capitulis intermediis.
 vi. Patres, privati capituli deputati, conveniant ad praesidendum simul per modum unius cum patre vicario generali capitulis generalibus intermediis cum iurisdictione praesidum, absque tamen suffragio approbandi vel reprobandi, et quin ob dictum

¹ Potius lege absolutum (R. T.).

praesidium titulum vocem activam habeant in dictis capitulis.

De electione fratris absentis in generalem.
 vii. In casu, quo eligatur in dicto capitulo intermedio generalis professus monasterii valde distantis, electores non discedant a monasterio S. Bartholomaei vel eius circula, ultra sex leucarum distantiam, donec, compulsoria transmissa ad electum citandum per deputatos privati capituli, habeatur notitia authentica, dictum electum suum electioni praestitisse consensum. Qua habita, poterunt electores ad propria monasteria redire, ibidem dumtaxat permanentibus dictis privati capituli deputatis, ut ad debitum effectum electionem factam perducant, et obedientiam nomine totius religionis noviter electo generali praesentialiter praestent. Si tamen electus non acceptaverit, impotensve fuerit pro dicto officio generalis exercendo procedant, dicti electores ad novam electionem modo et forma debitis.

Prior S. Laurentii Regalis, si fuerit electus, ad acceptandum compelli nequeat.
 viii. De gratia speciali libere concedimus priori pro tempore existenti monasterii S. Laurentii Regalis, suarum magnitudine occupationum attentam, quod si fuerit electus in generalem nostri Ordinis, ad acceptandum nullatenus compelli possit.

De vicario generali.
 ix. Adsit vicarius generalis, qui, deficiente persona patris generalis per mortem, seu aliter, Ordini nostro praesideat; et hic vicarius generalis sit in posterum, non vicarius (ut hactenus), sed prior pro tempore existens monasterii S. Bartholomaei de Lupiana: quod decrevit et declaravit sacra Congregatio episcoporum et regularium, et apostolica auctoritate est confirmatum.

De casu quo vacet prioratus S. Bartholomaei.
 x. Sacra Congregatio S.R.E. cardinalium, negotiis episcoporum et regularium praeposita, statuit et decrevit, quod si contingat prioratum monasterii S. Bartholomaei quomodolibet vacare, dum prior ipsius monasterii, vacante generalatu, munus vicarii generalis exercet, tunc praesideat Ordini deputatus capituli privati, qui loco et sessione ceteros deputatos praecedat, cum iurisdictione vicarii generalis, donec sit facta et confirmata electio prioris monasterii S. Bartholomaei, qui munus vicarii generalis exercere debet.

De facultatibus vicarii generalis sede vacante.

xi. Pater vicarius generalis, sede vacante, habeat iurisdictionem et facultatem in negotiis ordinariis Ordinis, videlicet nominandi confirmatores pro electionibus, aliisque rebus executivis, ex quarum dilatione oriri potest aliquod damnum aut praesudicium, et denique omnem facultatem patris generalis pro religionis gubernio in negotiis sede vacante occurrentibus, eo modo quo illam habet idem pater generalis: excepto tamen quod non possit dispensare in constitutionibus, mandatis et ordinationibus capituli generalis, nec contravenire mandatis aut praecipis factis a patre generali.

xii. Si pater generalis mortuus fuerit, aliter vacaverit tribus mensibus ante lapsum triennii, pro adeo brevi tempore generalis non eligatur, sed Ordinarius praesideat generalis vicarius dictis tribus mensibus iuxta formam et limitationes in immediata extravaganti determinatas et statutas.

xiii. Pater vicarius generalis teneatur convocare et citare monasteria illius turni, ad quem spectat electio intermedia patris generalis, quatenus concurrant ad capitulum intermedium, electionemque novi generalis in eo celebrandam infra duos menses a die vacationis generalatus; ipso tamen vicario generali citatione huiusmodi omittente vel renuente, possit et debeat omnino fieri a patribus deputatis capituli privati, vel a quolibet illorum in solidum; qui si fuerint etiam negligentes, fiat dicta convocatio a priore vel vicario monasterii Villae Delitiosae, ut ordinatur in constitutione LXX, excepto tamen si generalatus vacaverit tribus mensibus ante lapsum triennii, quibus praesidere debet Ordini idem pater vicarius generalis, iuxta extravagantem supra immediate positam.

De acceptante episcopatum.

xiv. Eo ipso, quod aliquis monachus acceptat episcopatum, vacet officium generalatus, aut aliud quodcumque officium quod habeat in Ordine.

CONSTITUTIO II.

De tempore, quo durare debent priores in eorum officio.
 In officio suorum prioratum durent dumtaxat per triennium, a tempore confirmationis suae electionis computandum, omnes priores

monasteriorum nostri Ordinis iuxta litteras apostolicas sanctae memoriae Gregorii PP. IX nostri Ordinis fundatoris; ita quod triennio cuiuslibet prioris transacto, ipso facto expiret eius officium, et fiat nova electio, prout monachis illius monasterii videbitur expedire: ordinationibus, statutis seu consuetudinibus cuiuscumque monasterii nostri Ordinis, etiam iuramento seu quacumque alia munitione etiam apostolica vallatis, in contrarium editis, factis vel servatis, non obstantibus quibuscumque.

EXTRAVAGANTES.

i. De cetero perpetuis futuris temporibus nullus prior nostri Ordinis possit reelegi immediate in eodem prioratu, quem terminat: quod est confirmatum per bullam apostolicam. Et idem intelligatur de prioribus monasteriorum monialium nostri Ordinis.

Non reeligenda prior immediate post transactum primum triennium.
 ii. Priores monasteriorum novorum, quae non habent electionem, vacent in capitulo generali, et provideantur a patre generali et a patribus definitores per schedulas secretas datas a secretario; non tamen ipsi priores immediate reelegi possint in eodem prioratu; quando vero vacaverint prioratus monasteriorum novorum inter capitulum et capitulum, provideantur a patre generali; ceterum semper huiusmodi prioratus conferantur monachis prudentia et experientia praeditis, qui honori et disciplinae Ordinis nostri, ut necesse est, in ipsis monasteriis novis consulant.

Monasterium de Caravaca sine priore.
 iii. Monasterium de Caravaca non habeat priorem nec vocem in capitulo generali, sed sit vicaria absoluta.

Duratio officii priorum.
 iv. Priores novorum domorum, qui in capitulo generali eliguntur et providentur, durent in suis prioratibus usque ad proxime futurum capitulum generale, in quo vacent etiamsi propter mobilitatem dominicae tertiae post sanctissimum Pascha, in qua celebratur dictum capitulum generale, naturale triennium tunc finitum sit, sive adhuc tunc non expiraverit, sicut in generalatus dignitate fieri solet: quod auctoritate apostolica est confirmatum, et observari mandatum.

CONSTITUTIO III.

Ubi et quando celebrari debet nostrum capitulum generale.

Generale capitulum nostri Ordinis in dicto monasterio S. Bartholomaei de triennio in triennium perpetuo celebratur, quod teneri incipiat tertia dominica post festum Resurrectionis dominicae computanda. Ob aliquam tamen legitimam et rationabilem causam, puta famem, bellum, pestem, vel aliam magnam manifestamque causam, possit alibi praedictum generale capitulum celebrari ad dispositionem capituli generalis, si eodem durante capitulo causa huiusmodi pateat vel rationabiliter praesumatur; sed si inter capitulum et capitulum aliqua de praedictis causis contigerit, vel verisimiliter timeatur, tunc pater generalis et personas ad tenendum privatum capitulum assignatae, quas dictus pater generalis ad se ob hoc faciat congregari, praedictam possint facere generalis capituli mutationem in aliud monasterium eiusdem Ordinis ad illud per eos assignandum. Aut si forsitan sibi melius videatur, dilatetur per eos dictum generale capitulum ad annum sequentem vel aliud triennium, prout negotiorum necessitas vel utilitas eos adduxerit ordinandum. Non tamen fiat talis dilatio, nisi consentiant quatuor ex his qui concurrunt in ipso privato capitulo. Cum vero huiusmodi mutatio seu dilatio facta fuerit, notificetur per eandem dilatantes prioribus et conventibus nostri Ordinis tempore opportuno. Quae constitutio est approbata auctoritate apostolica quantum ad locum celebrationis capituli generalis.

EXTRAVAGANTES.

Missae Spiritus Sancti celebranda in omnibus monasteriis, et collecta dicenda.

I. In quolibet nostrorum monasteriorum celebretur missa Spiritus Sancti ipsa die qua celebratur in monasterio S. Bartholomaei pro electione patris generalis et patrum definitorum, necnon pro negotiis Ordinis in dicto capitulo ordinandis. Et durante capitulo generali saltem fiat in missa collecta et deprecatio post elevationem, cum orationibus competentibus, nisi fuerit festum duplex.

Officia darentur quoque ad nostrum capitulum generale.

II. Tam dignitas et officium patris generalis, quam priores novarum domorum, visitatores, ceteraque alia officia et munera,

quae in capitulis generalibus providentur et eligi solent, darent in suis officiis usque ad novi capituli generalis celebrationem, quantumcumque dictum capitulum generale ex causa pestis, famis, belli, vel similibus, ut in hac constitutione, prolongetur: quod auctoritate apostolica confirmatum et observari mandatum fuit.

III. Priores et procuratores monasteriorum magis distantium a monasterio S. Bartholomaei ad capitulum generale venturi a propriis monasteriis non exeant ante tertium diem Paschae Resurrectionis dominicae, ut reperiantur in suis monasteriis pro hebdomada maiori et sanctissimo Paschate celebrandis; propinquiores vero praelibato monasterio, ita moderate accipiant dies pro itinere necessarios, ut sine vagatione ad dictum capitulum generale accedant, nec euntes aut revertentes per curiam regiam transitum faciant sine licentia speciali patris generalis.

IV. Si contingat capitulum generale in aliud tempus cum quatuor deputatorum privati capituli consensu prolongari ob causas in hac constitutione expressas, si istae cuiuslibet ditorum quatuor deputatorum iudicio cessaverint tempore opportuno et sufficienti ad convocandum et congregandum generale capitulum, debeat et teneatur pater generalis, ab ipsis vel quolibet illorum requisitus, prolongatione facta non obstante, convocare et congregare dictum generale capitulum tempore designato in constitutione celebrandum; quod si renuerit vel omiserit, a dicti privati capituli deputatis possit et debeat convocari, ut tempore praescripto celebretur, ut in constitutione disponitur.

V. Si contingat generalatum vacare, existente aliqua ex causis in hac constitutione praescriptis ad dilatandum capitulum generale, aut eam ipsius vacationis tempore taliter accidere quod duae saltem ex tribus partibus electorum pro capitulo intermedio designatorum, eidem interesse debentium, citari et convocari, ad dictumque capitulum vel per se vel per suos procuratores commode accedere nequeant; pater vicarius generalis possit capitulum privatum congre-

Quo tempore quia vocalium a monasterio exire debeat ad capitulum generale accessurus.

De causa prolongationis capituli cessante.

De generalatu vacante.

gare, et dictum capitulum intermedium cum quatuor illius deputatorum consensu in aliud tempus prorogare valeat. Verum si duae praedictae electorum partes ex tribus personaliter vel per suos procuratores commode ad dictum capitulum accedere possint, praedicta causa non obstante, capitulum intermedium omnino convocetur, et per electores praesentes die praefixo ad electionem patris generalis debite procedatur.

A quibus faciendae sint expensae capituli generalis.

VI. Expensae necessariae ad celebrandum capitulum generale subministrari debeant a monasterio S. Bartholomaei de Lupiana ex redditibus praestimonii de Utrera, quod ad hunc effectum clarae memoriae cardinalis Ostiensis cum Brevis sanctae memoriae Nicolai V Ordini nostro aggregavit. Si autem ad huiusmodi expensas ministrandas dicti praestimonii redditus insufficientes fuerint, ab omnibus Ordinis monasteriis pro rata suppleantur, computando expensam diurnam cuiuscumque monachi capitularis cum famulo et aequitatu octo regales cum dimidio monetae Castellae, sicut decretum et mandatum est a sacra Congregatione episcoporum et regularium.

CONSTITUTIO IV.

De electione et officio procuratoris ad capitulum generale.

Singuli priores monasteriorum nostri Ordinis cum singulis procuratoribus suorum conventuum personaliter veniant ad generale capitulum celebrandum. Huiusmodi procuratorem quilibet conventus de magis idoneis et discretioribus suae domus per viam scrutinii eligendo constituat, ita quod ille qui plures numero quam alius voces habuerit, procurator illius monasterii habeatur, licet in eo maior pars capituli non concurrat; quod si duo vel plures aequali numero voces habuerint, unius eorum per priorem acceptetur electio, qui secundum suam conscientiam magis idoneus et discretior videatur. Idem autem procurator socius sit prioris ad capitulum venientis; alioquin, nisi priores a veniendo, et conventus a mittendo procuratores huiusmodi legitimo impedimento excusentur, vice illi in generali

1 Edit. Main. legit redditus (n. T.).

2 Male edit. Main. legit diurnam pro diurnam (R. T.).

capitulo careant voce sua, nec alteri eam possint committere, et nihilominus ad eiusdem capituli arbitrium puniantur. Si vero prior aliquis infirmitate seu alia iusta causa impediatur venire, causas huiusmodi per suas litteras insinuet capitulo generali, suumque procuratorem constituat, qui vicem suam teneat in ipso capitulo. Similiter etiam conventus non valens commode procuratorem de suis monachis destinare, procuratorem deputet aliquem Ordinis monachum. In nullo tamen casu ultra tres personas, computato priore, de una et eadem domo ad generale capitulum licebit admittere, nec quisquam ibidem duas possit voces habere, etiamsi plurium procurator existat; liceat autem sibi unam, quam maluerit, praedictarum vocum eligere. Priores autem et conventus legitime impediti, nisi procuratores ad capitulum miserint, ut praefertur, ad arbitrium eiusdem capituli puniantur. Priores autem et procuratores huiusmodi, ante sabbatum praedictam tertiam dominicam post Pascha immediae praecedens, S. Bartholomaei monasterium intrare non debent. Sane ad capitulum generale procurator nullus admittatur, nisi professus et in sacris ordinibus constitutus; de cuius utique procuratoris electione sive constitutione idem conventus generali capitulo fidem faciat per suas patentes litteras, nominibus aliquorum monachorum de eligentibus roboratas et conventuali sigillo munitas. In quibus quidem litteris non est opus huiusmodi potestatem ad longum exprimere, sed sufficit constare generali capitulo, quod talis est procurator talis conventus ad idem capitulum destinatus. Tenor quoque huiusmodi potestatis fiat in forma sequenti:

« Noverint universi quod in monasterio N., dioecesis N., Ordinis monachorum S. Hieronymi, die N., mense N., anno a nativitate Domini, etc., omnes et singuli monachi eiusdem monasterii professi in sacris constituti constitimus et ordinamus nostrum certum et specialem procuratorem patrem N., presbyterum ipsius monasterii, ad omnia et singula faciendae, tractandae, consentiendae, firmandae, seu dissentiendae, sive revocandae, quaecumque fuerint exponenda, dicenda, tractanda, examinanda seu

1 Potius lege ordinavimus (R. T.).

Tenor mandati procuratoris.

definienda in capitulo generali per priores et monachos eiusdem Ordinis tenenda isto anno praesenti in monasterio S. Bartholomaei dicti Ordinis, quae generalem statum seu utilitatem totius Ordinis tangerit, seu concernere quomodolibet poterunt, etiam quoties fuerit opportunum ad substituendum alium procuratorem nostri Ordinis professum in sacris constitutum ad omnia et singula supradicta; et quia praedicta vera sunt, rogamus monachos infrascriptos in sacris constitutos, quatenus litteras huiusmodi suis nominibus roborarent; quasque sigillo dicti conventus fecimus sigillari.

Facultates priorum et procuratorum huiusmodi capituli.

Praefati autem priores et procuratores nomine et vice suorum monasteriorum potestatem habeant consentiendi seu contradicendi quibuscumque in generali capitulo dicendis, tractandis et agendis ad communem statum Ordinis pertinentibus. Nullatenus tamen iidem procuratores habeant potestatem consentiendi, quod duratio prioratum quomodolibet ultra triennium protendatur; quin potius pro expresse prohibitis, immo pro veris contradictoriis habeantur, nisi super hoc eis in suis procuratoriis expressa et specialis fuerit attributa potestas sive facultas. Ceterum procurator impeditus generali capitulo interesse, alium ad illud substituatur loco sui, nisi substituendi potestas expresse sibi fuerit in procuratorio denegata. Quovis etiam casu hi qui non venient ad generale capitulo, per suas patentes litteras statum suorum monasteriorum tam spirituales quam temporales ipsi capitulo intimare non differant; et priores humiliter misericordiam, hoc est, ab onere suorum prioratum absolutionem exprecant.

EXTRAVAGANTES.

Monasteria monialium quae habeat locum denegatur.

1. Priorissae et monasteria monialium nostri Ordinis, etiam per procuratores, voce careant in capitulo generali; per procuratores tamen monasteriorum priorum, qui illarum curam habent, negotia, quae in capitulis generalibus agere velint, transmittant.

Priores praesentes esse debent electioni procuratoris capituli, dandisque ei commissionibus.

2. Priores non habent votum in electione procuratoria pro capitulo generali; verum tamen sint praesentes ipsius electioni, ut in constitutione disponitur; et post factam

1 Potius lege illasque (R. T.).

electionem ipsi priores pariter praesentes sint, et audiant commissiones quas vocales capitulariter dicto procuratori imposuerint; quia si contrarium fiat, multa oriri possunt inconvenientia et controversiae.

III. Si in aliquo monasterio vacaverit prioratus tempore capituli generalis, vicarius non possit venire nec mittere alium procuratorem ad capitulum generale, quam illum dumtaxat quem elegerit conventus. Id ipsum in capitulo intermedio servari debeat, si aliquod monasterium turni, ad quem spectat electio, priore caruerit tempore ipsius celebrationis.

Pro monasteriis, in quibus prioratus vacaverit, nec vicarius nec alius procurator admittendus.

IV. Vicarius non eligatur in procuratorem capituli generalis.

Vicarius eligi non possit.

V. Procuratores conventuum qui venient ad nostrum capitulo generale, non proponant nomine suorum conventuum, quod a personis particularibus fuerit eis iniunctum et commendatum, et quod a suis conventibus illis fuerit commissum, afferant in scriptis subscriptum a maiori parte dicti capituli. Poterunt tamen portare epistolas et memorialia personarum particularium eis mandata et commissa ad definitores, absque eo quod necesse sit ut a suis prioribus signentur.

Procuratores conventuum, non nisi mandata capitulorum afferre possunt.

VI. Procuratores deputandi a prioribus impeditis venire ad generale capitulo, vicem et vocem ipsorum in eo habituri, ut in constitutione disponitur, necessario constituantur vel ex patribus lectoribus iubilatis, vel ex monachis qui priores aut visitatores definitoresve generales extiterint, et quorum monasteria tres personas et voces pro dicto generali capitulo prius deputatas non habeant.

Qui possint eligi procuratores a prioribus impeditis.

VII. Omnes patres exgenerales possint personaliter interesse capitulis tam generalibus quam intermediis, in eis que votum activum et passivum habere tam in electione patris generalis quam in reliquis in dictis capitulis faciendis: dummodo quoad votum passivum subiecti sint legibus et extravagantibus, quibus ceteri monachi nunc subii-ciuntur et imposterum subiecti erunt. Ceterum vox dictorum patrum exgeneralium minime computetur in numero trium, quae concurrere possunt ad generale capitulo ex

De exgeneralibus, eorumque privilegia.

1 Apud lege qui (R. T.).

hac constitutione; sed praeter duos aut tres monachos, qui ad dicta capitula generalia et intermedia respective concurrere possunt ex quolibet monasterio, omnes etiam exgenerales eiusdem monasterii professi concurrant et vocem habeant; dummodo personaliter dictis capitulis interveniant; quod auctoritate apostolica est confirmatum.

Priores et procuratores cuius expensis accedere debeant.

VIII. Priores et procuratores, ad capitula tam generalia quam intermedia convenientes, veniant et accedant sumptibus et expensis monasteriorum illorum, quorum voces in dictis capitulis habent: patres vero exgenerales expensis monasteriorum suae professionis.

De procuratoribus vocalium capituli intermedii, eorumque facultatibus.

IX. Vocales capituli intermedii, sive priores sive procuratores existant, infirmitate seu alia iusta de causa impediti, possint procuratores constituere, suas vices et voces habituros in dicto capitulo, prout haec constitutio disponit de prioribus et procuratoribus capituli generalis, dummodo causam praedictam per suas litteras capitulo praedicto notificent. Constituantur vero procuratores personae habentes qualitates et condiciones requisitas per suprapositam extravagantem; nulliusque monasterii ultra duas voces admittatur tertia in dicto capitulo intermedio.

Conditiones requirendae in eligendis in procuratores capituli generalis.

X. Monachi eligendi in procuratores capituli generalis monasteriorum professionis et collegiorum nostrorum, necessario habere debeant licentiam alicuius Ordinarii dioecesis ad audiendas confessiones, et etiam viginti annos completos ab habitus receptione; nisi lectores theologiae scholasticae fuerint, qui post decem annos completos ab habitu recepto, ad habendam in capitulo vocem requisitos, in tales procuratores eligi poterunt. Eligendi vero in procuratores capituli generalis novarum domorum sint praecise vel ex visitatoribus generalibus actualibus, non tamen eiusdem territorii, vel ex patribus lectoribus iubilatis, aut regiae maiestatis praedicatoribus, vel ex monachis qui prius priores vel definitores aut visitatores generales extiterint.

Tempus electionis procuratoris capituli generalis.

XI. Procuratores capituli generalis in monasteriis electionia iuxta morem eligantur mensibus novembris et decembris immedia-

tis ante dicti capituli celebrationem; ad quorum electiones priores monasteriorum eligentium omnes vocales infra duodecim leucas a suis monasteriis quomodolibet commorantes, die et hora electionis assignatis, citare debeant; et, postquam factae fuerint electiones, notificare teneantur patri generali procuratorem electum, diemque et horam suae electionis.

XII. Si contingat tempore electionis procuratoris capituli generalis prioratum alicuius nostrorum monasteriorum quomodocumque vacare, illius vicarius non habeat vocem in dicta electione, illam tamen debeat habere ad eligendum alterum ex duobus, inter quos sint aequaliter divisa electorum suffragis. At vero, non vacante prioratu, sed absente priore ab aliquo monasterio tempore dictae electionis, vicarius ex commissione prioris electionem praedictam celebrans, vocem suam habeat in illa; possitque pariter in aequalitate suffragiorum eligere alterum ex duobus qui sint pares suffragis. Quod idem in reliquis actibus capitularibus ex commissione prioris absentis a vicariis nostrorum monasteriorum celebratis pariformiter observetur.

Vicarius monasterii vacante prioratu habet in electione vocem non habet.

XIII. Ex concordia et concessione totius Ordinis procurator capituli generalis collegii Salmantini B. Mariae de Guadalupe debeat eligi necessario ex monachis professis ipsius monasterii de Guadalupe; nec dicti procuratoris vox et persona computari debeat inter tres personas et voces singulis monasteriis a constitutione concessas, quas ultra dicti procuratoris vocem praedictum monasterium insuper habere possit et valeat.

Procurator capituli generalis collegii Salmantini ex monachis eiusdem eligendus.

XIV. Pater generalis prima die capituli, iuxta stylum et morem, nominet unum ex prioribus, alterumque ex procuratoribus habilioribus et discretioribus, qui omnia mandata procuratorum ad capitulo venientium diligenter examinent, illorumque legitimitatem recognoscant, examenque et recognitionem huiusmodi, atque inde sequuta, legitimosque vocales ad capitulo concurrentes, in eoque vocem habentes, postea in prima sessione capituli generalis exacte et fideliter referant.

A generali vero, prima die capituli, eligendi duo qui examinent mandata procuratorum.

CONSTITUTIO V.

De sede priorum et procuratorum in capitulo generali.

Certam sessionem sive locum in generali capitulo teneat quilibet prior vel monachus procurator secundum antiquitatem fundationis monasterii, cuius prior vel procurator existat. Volumus tamen quod procuratores priorum cunctos procuratores conventuum in sessione praecedant. De gratia tamen speciali multis ex causis rationabilibus statuimus et concedimus, quod monasterium S. Mariae de Guadalupe nostri Ordinis Toletanae dioecesis in omnibus et per omnia praerogativas et libertates, vocem et locum in quibuscumque actibus in Ordine nostro habeat, ac si ante omnia monasteria ipsum post monasterium S. Bartholomaei fuisset immediate fundatum.

EXTRAVAGANTES.

De officio et sessione vicarii et hebdomadarii S. Bartholomaei.

I. Vicarius S. Bartholomaei et hebdomadarius praecedant in refectorio omnes procuratores capituli generalis, atque absentibus definitores sedeat vicarius in mensa principali, et signum faciat cum campanula. In choro vero hebdomadarius sedeat in sede ad ipsam pertinente; vicarius autem in diversis sedibus sedeat, attentam qualitate et praecedentiam praelatorum et personarum ibi praesentium, faciatque signa de more consueti.

Cessio prioris monasterii sancti Laurentii.

II. Volens nostra religio gratis et favoribus a rege nostro Philippo II acceptis se gratam ostendere, concessit regio monasterio S. Laurentii a maiestate sua fundato sedem et antiquitatem immediate post monasteria S. Bartholomaei et B. Mariae de Guadalupe, itaut sedes prioris S. Laurentii sit secunda in choro ex parte vicarii post priorem S. Bartholomaei.

Praecedentia prioris S. Bartholomaei inter ceteros priores.

III. Ex sacrae Congregationis episcoporum et regularium decreto, quod cum apostolico Brevi est confirmatum, prior S. Bartholomaei praecedat in omni loco omnibus prioribus Ordinis nostri.

Ordo servandus in sessionibus.

IV. In praecedentia et sessionibus capituli generalis servetur hic ordo, videlicet: Generalis immediate absolutus et vacans statim post definitores omnibus praecedat in cunctis locis, quibus Ordo fuerit congregatus;

deinde immediate post illos patres exgenerales et priores secundum suam in generali antiquitatem; post priores actuales, priores absoluti monasteriorum S. Bartholomaei, B. Mariae de Guadalupe et S. Laurentii Regalis, omnes visitatores generales secundum cuiusque territorii classem et antiquitatem, subinde patres lectores iubilati, quibus succedant procuratores priorum absentium, et immediate post illos procurator et secretarius generalis ante omnes monasteriorum procuratores, prout hactenus de more servatum est.

CONSTITUTIO VI.

Visitatores generales triennii proxime praeteriti veniant omnino ad sequens capitulum generale; idem etiam de visitoribus particularibus fiat, si specialiter per patrem generalem fuerint evocati. Qui quidem omnes visitatores permittantur interesse capitulo generali, nullam tamen vocem in eo habeant, nisi priores vel procuratores existant, licet possint loqui quidquid sibi bene videbitur. Visitores vero particulares, qui non venerint, definitores per suas litteras plenam suae visitationis informationem, quemadmodum visitores generales facere debent, praesertim quoad misericordias priorum et status reparationemque monasteriorum, mittere teneantur.

Quod visitores generales sent ad capitulum, et specialiter mittant informationem suam.

EXTRAVAGANTES.

I. Prima die qua ingrediuntur capitulares monasterium S. Bartholomaei, visitores generales Castellae, unusque ex deputatis capituli privati a patre generali designandus, faciant scrutinium inter priores et procuratores qui veniunt ad capitulum, si forte interfuerint subornationes, dona aut promissiones pro electione definitorem et futuri generalis; et quos delinquentes invenerint, iuxta nostras constitutiones puniant et castigent.

Scrutinium inter priores et procuratores prima die faciendum, ad removeudas subornationes, etc.

II. Eadem die pater generalis assignet duos ex privati capituli deputatis, qui post meridiem visitent visitores generales, et audiant querelas, si quae contra illos proclamatae aut inventae fuerint; processus vero servetur, tradaturque definitores futuris,

ut determinent tantum et declarent illos habiles aut inhabiles ad electionem generalem; alia vero, si quae fuerint, definienda serventur post electum et confirmatum futurum generalem.

CONSTITUTIO VII.

De electione et facultate definitorem.

Decretis a sacra Congregatione eminentissimorum S.R.E. cardinalium episcoporum et regularium negotiis praeposita, successive confirmatis Brevis apostolico supra constitutione prima enuntiato, obtemperantes, declaramus: Priorem pro tempore monasterii S. Bartholomaei definitorem perpetuum cum praecedentia supra ceteros priores; quamobrem in posterum, non octo ut antiquitus, sed septem dumtaxat personae in definitores capituli generalis; quarum tres tantum sint priores, et quatuor monachi, ex procuratoribus monasteriorum in eodem capitulo existentes, ab illis qui in eodem capitulo vocem habent, sine personarum et nationum acceptione, ante omnia eligantur. De monasterio autem S. Bartholomaei, ultra priorem et procuratorem eiusdem monasterii, poterunt electores, si velint, eligere definitorem monachum aliquem professum ipsius monasterii, dummodo tamen sit persona notabilis et discreta, in numero dictorum quatuor monachorum procuratorum computandum. Quae quidem electio definitorem fiat hoc modo: Assignentur et dentur in publico per maiorem partem capituli tres scrutatores, qui prius vota sua, deinde singulorum omnium votum habentium secreta recipiant. Quibus receptis, et facta inter se collatione secreta solius numeri eligentium, personas quoque eligentes nullatenus tempore aliquo declarando, unus ex eisdem scrutatoribus omnes electos in definitores statim et publice in generali capitulo publicet quorum illi sint definitores, in quos plura eligentium vota, non totius capituli, sed respectu partium minorum, concurrent. Si tamen in numero pari circa aliquos vota concurrerint electorum, tunc ille definitor existat, quem scrutatores ipsi vel duo eorum in definitorem, tamquam magis idoneum, declaraverint assumendum; super quo ipsorum conscientiam oneramus. Causam quoque rationabili nos movente, nostris monasteriis infra ditionem serenissimi domini regis Arago-

num constitutis, de gratia speciali concedimus, quod ex aliquo eorumdem monasteriorum unus prior vel monachus, qui respectu priorum et monachorum suae propriae nationis in definitores electorum plures, ut supra praemittitur, voces habuerit, in definitorem quolibet generali capitulo eligatur, etiam si in eum pauciores voces, quam in singulos priores et monachos nationis Castellae ad officium praedictum electos, concurrant. Hi autem septem definitores (ut praefertur) electi cum priore S. Bartholomaei, qui est de per se, et pater generalis una cum ipsis, habeant in negotiis particularibus omnimodam et plenam potestatem ordinandi, statuendi, definiendi omnia et singula quae secundum Deum et nostri Ordinis observantiam utiliora esse viderint in eodem capitulo ordinanda, statuenda, definienda. Ea vero quae per eos vel maiorem partem ipsorum fuerint ordinata, statuta vel definita, sine contradictione aliqua inter personas, quas tangit negotium, inviolabiliter observentur. Nullatenus tamen possint definitores absque consensu eiusdem capituli statuta, constitutiones vel ordinationes de novo facere, sive iam facta tollere vel mutare, nec aliquam dispensationem perpetuam contra huiusmodi statuta concedere. Ceterum praedicta definitorum potestas, nisi in aliquibus casibus multum arduis et causa magna quae per prius toti generali capitulo vel ipsius duabus partibus multum evidens et perutilis videatur, nullatenus possit tolli eisdem.

Generalis facultates durante capitulo exercent.

Verum, finito generali capitulo, nullo modo praedicta potestate utantur, nisi in aliquibus casibus et certis diebus immediate capitulum ipsum sequentibus potestas aliqua per idem capitulum eisdem specialiter concedatur. Generali quoque durante capitulo, pater generalis ampliolem potestatem non habeat, quam habet unus definitorum, nisi in foro conscientiae; possit tamen aliquid quasi interloquendum dicere in rebus modicis, in quibus nulla videbitur dubitatio. Praeterea, dum publica tenebitur capituli generalis audientia, pater generalis et definitores, nullo alio inter eos sedente, contigui sedeant, observato inter eos ordine qui servatur in sessione capituli generalis. Verum quidquid fuerit per patrem generalem et definitores ordinandum, statuendum, vel defi-

niendum seu determinandum, ante per aliquem ad hoc designatum in publica audientia totius generalis capituli proponantur, nisi talia sint quae ibidem non deceat publicari. Quae autem fuerint per eodem ordinata, statuta, definita seu determinata, ultimâ die capituli in eadem audientia per patrem generalem seu per aliquem defnitorum, quem ipse assignaverit, perlegantur. Omnia vero quae in capitulo generali fuerint tractata, dicta, seu determinata, in secreto penitus teneantur, donec ipsum capitulum sit finitum. Si tamen talia sint, quae utilitas petit seu honestas admonet ut in notitiam multorum non veniant, nullatenus aliquibus temporibus revelentur. Qui autem contrarium fecerit, debite puniatur.

EXTRAVAGANTES.

Qui excludantur ab officio defnitorum.

1. Non possint eligi in defnitores capituli generalis neque patres capituli privati immediate praecedentis deputati, neque aliquis omnium visitorum generalium suam visitationem in dicto generali capitulo terminantium, qui similiter non poterunt eligi in deputatos capituli privati triennio suae visitationis, nec denique ullus ex defnitoribus capituli generalis immediate praeteriti, ut suorum munerum et officiorum possint residentia subici et rationem reddere. Quae omnia a sacra Congregatione episcoporum et regularium sunt approbata et observari mandata.

In quolibet monasterio unus tantum defnitor eligi possit.

II. Ex professis unius et eiusdem monasterii non possit esse nec eligi nisi unus solummodo defnitor, neque prior et procurator unius monasterii, quamvis diversorum monasteriorum professi in defnitores simul eligi pariter valeant. Quoad monasterium vero S. Bartholomaei remaneat in suo vigore et vi constitutionis dispositio: nempe quod ultra priorem et procuratorem eligi possit in defnitorem alter monachus dicti monasterii S. Bartholomaei, qui sit persona notabilis et discreta, loco et numero unius procuratorum in defnitores eligendorum, prout in ipsâ constitutione disponitur.

Defnitores capituli generalis alio modo officio

III. Defnitores capituli generalis non possint in eo eligi in visitatores generales, nec
1 An recta lectio iudicet lector scijs (R. T.).

exerant a defnitorio provisi aliis officiis et muneribus praeter illa quibus gaudebant, quando defnitores electi fuerant; poterunt tamen eligi in deputatos capituli privati. Hoc idem observetur in capitulo privati deputatis, videlicet, ut de aliquo officio pro-videri non possint in eodem capitulo.

eo in capitulo gaudere non possint.

IV. Procuratores defnitores habeant votum in electione priorum domorum novaram, cum non possint exire a defnitorio aliis officiis provisi, sed dumtaxat cum eisdem quibus ante electionem perfruebantur.

Missa pro Philippo II celebranda.

V. In sequenti sabbato post electum et confirmatum patrem generalem, totus Ordo celebret missam solemnem defunctorum pro catholico rege Philippo II felicis memoriae.

Procurator S. Bartholomaei non necessario defnitor.

VI. Procurator monasterii S. Bartholomaei non sit defnitor ex necessitate, sed poterit eligi si electoribus id convenire videbitur, sicut declaratum fuit a sacra Congregatione episcoporum et regularium.

De suffragiis et assistantibus electioni defnitorum.

VII. Ad regulanda suffragia electionis defnitorum sint scrutatores, et assistant simul cum praeside capituli pater generalis immediate absolutus ac omnes et singuli visitatores generales; aliquo vero vel aliquibus illorum deficientibus, subrogetur vel subrogentur deputati capituli privati secundum suorum monasteriorum antiquitatem. Visitor antiquior Castellae publicet et nominet electos in defnitores, et in absentia illius socius convisitor, et in utriusque defectu, subsequens visitor antiquior.

Conditiones requisitae ad passivam defnitoris electionem.

VIII. Eligendi in defnitores debeant ad minus exstitisse vel priores vel visitatores generales, sive lectores iubilati sive praedicatores regiae maiestatis cum exercitio, vel deputati privati capituli.

CONSTITUTIO VIII.

Tunc censeantur omnino firma quaecumque ordinationes vel statuta in generali capitulo facta, cum a duobus proxime sequentibus capitulis expresse revocata non fuerint, interim tamen plenarie observentur. Item quoque censemus de quacumque dispensatione, ad relaxationem rigoris Ordinis pertinente, alicui monasteriorum seu personae Ordinis per capitulum generale concessâ vel concedendâ. Tamen

Quae ordinationes habebunt vim legis in nostro Ordine.

libertates et praerogativas monasterio S. Bartholomaei in primo generali capitulo concessae, ita inviolabiliter serventur, prout commutatae et elargitae ipsi sunt ex decretis sacrae Congregationis successivo Brevis apostolico confirmatis.

EXTRAVAGANTES.

Ordinationes unius capituli omnino proponantur in duobus sequentibus.

I. Ut omnis imposterum dubitatio in nostrarum legum creatione et observantia tollatur, sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praeposita statuit et decrevit, quod perpetuis futuris temporibus pater generalis et defnitorium teneantur omnino proponere ordinationes vel statuta quaecumque, in nostro generali capitulo facta, in duobus aliis proxime sequentibus capitulis generalibus; et nisi, sicut praecipitur, proposita fuerint; huiusmodi statuta et ordinationes vim obligativam amittant.

Si approbentur in tertio in legem extravagantem transgessent.

Propositione factâ, quae revocata et reprobata fuerint cum maiori parte suffragiorum per secretum scrutinium, prorsus extincta remaneant; quae vero similiter approbata et confirmata fuerint in secundo immediate sequenti capitulo generali, sine ulla intermissione observentur, atque iterum proponantur in tertio proxime sequenti capitulo generali; in quo si ita pariter approbentur et confirmentur, omnino firma sint et in legem extravagantem transeant.

Si tamen in aliquo ex his capitulis secus non fuerit statutum.

Si vero capitulum generale in secundâ vel tertâ propositione expediens iudicaverit, aliqua statuta et ordinationes, in praecedentibus capitulis facta, diuturniori tempore esse probanda, ut ad legem extravagantem eleventur, sive censuerit quod aliqua statuta vel ordinationes observentur absque eo quod teneatur in proxime sequentibus capitulis procedere ad formandam legem extravagantem, tunc eadem statuta vel ordinationes innovare seu de novo facere poterit, atque ita noviter facta vim obligativam tantum habeant usque ad proximum sequens capitulum generale; atque in actis capitularibus describantur et publicentur. Nunquam vero in legem extrava-

gantem transeant, licet pluries fuerint similiter innovata, nisi ulterius approbentur et confirmentur in duobus proxime sequentibus capitulis generalibus, ut supra; atque ita sacra Congregatio perpetuo et inviolabiliter servari mandavit, quibuscumque in contrarium non obstantibus.

De rotulis capituli generalis.

II. Firmam vim legis tantum habeat quod disponitur et ordinatur in nostris constitutionibus, extravagantibus et ordinario: rotuli vero capituli generalis et privati vim obligativam habeant et observentur, quousque publicetur in monasteriis rotulus capituli generalis proxime sequentis: litterae vero visitorum generalium usque ad visitationem generalem immediate sequentem observari debeant sub poenis in illis contentis.

Declaratio legum ad quos pertinet.

III. Declaratio nostri Ordinis legum pertineat ad N. capitulum generale aut ad privatatum, vel ad patrem generalem infra triennium inter generale et generale capitulum, qui consuletur si aliquod dubium occurrat, et interim declaratio prioris observetur. Nullae tamen declarationes vel interpretationes nostrarum constitutionum et extravagantium, a capitulo generali factae, vim legis extravagantis habeant et assumant, nisi in duobus proxime sequentibus capitulis generalibus, ut supra, propositae et confirmatae fuerint.

Exemptiones patrum generalium absolutarum.

IV. Patribus generalibus absolutis exemptiones sequentes conceduntur:

1. In toto nostro Ordine quilibet sacerdos duas celebret missas pro singulis illorum ex hoc saeculo decedentibus; qui vero sacerdotes non fuerint, missarum aequivalentiam, ut dicitur, nempe vespersas cum nocturno et laudes defunctorum dicere debeant.

2. Liberi sint et exempti ab onere missarum communitatis, et a quocumque alio officio praeterquam prioris aut deputati.

3. Assistere choro, nisi fuerint priores, non teneantur.

4. Ad capitula generalia et intermedia possint personaliter convenire, in eisque vocem activam et passivam intervenientes habere.

5. In omnibus locis praecedant quibuslibet monachis et prioribus Ordinis, excepto priore, cui subsunt, et visitoribus generali-

bus vel specialibus, confirmatoribusque in actu visitationis et confirmationis monasteriorum ubi resideant.

6. Possint tam ad prandium quam ad coenam in communi refectorio conventus vel in designato pro infirmis comedere, vel ubi ipsis magis commodum fuerit; et in refectorio communi in mensa principali sedeant, vel ubi ipsis magis commodum videatur.

7. Ipsa designetur socius in necessariis ministraturus tam in cellis quam extra monasterium progredientibus.

8. Eorum cella eodem modo ac cella prioris sit privilegiata, et insuper ingredi possint in alias cellas cum omnibus associatis.

9. Si in propriis suae professionis monasteriis commorentur, in communi refectorio sicut persona prioris tractari debeant; extra illud vero tam ad prandium quam ad coenam extraordinarium ipsis tribuatur; et insuper egressuris a monasterio socius et mulae pro ipsis parentur, ut decore et auctoritate debitis a monasterio egrediantur.

Exemptiones lectorum. v. Patribus lectoribus actualiter legentibus et iubilatis exemptiones sequentes conceduntur:

1. Ad onus missarum pro communitate non teneantur.

2. Ad nullum officium in tabellis communibus designentur.

3. Gaudeant et vocentur titulo paternitatis.

4. Eorum cellae sint iubilatae, et ingredi possint in aliorum monachorum cellas, heris silentii exceptis; praeterea ipsis designetur socius pro assistentiâ in dictis cellis.

5. Choro assistere non teneantur, nisi in festis principalioribus a priore secundum consuetudinem monasterii celebrandis; in quibus, primis et secundis vesperis, processioni et missae intervenire debeant. Ad matutinum vero primis diebus tribus Natalis, Resurrectionis Domini et Pentecostes, die Epiphaniae, Ascensionis et Corporis Domini, Assumptionis beatissimae Virginis, sancti patris nostri Hieronymi, Omnium Sanctorum, Commemorationis defunctorum, Patroni vel titularis monasterii aut collegii, et in triduo maioris hebdomadae; praete-

rea sabbato sancto ad completorium, vigiliâ Nativitatis Domini ad primam, dominicâ Pentecostes ad tertiam, et in die Ascensionis ad nonam accedant.

6. Actuales lectores legere non teneantur, nisi usque ad Pentecostem; imposterumque ab illo die pro ipsis legant substituti, qui poterunt esse passantes.

7. Postquam duodecim annos in lecturâ philosophiae et theologiae in nostris collegiis compleverint, ceteris requisitis observantiae religionis et integritatis concurrentibus, iubilati existant et declarentur; omnibusque supradictis exemptionibus perfuantur, dummodo tamen ex debito officiorum Ordinis, si quae ipsi habeant, puta prioris, vicarii, aut aliorum, assistentiae chori et communitatis non teneantur.

vi. Patres vicarii generales, qui exercite Ordini sede vacante praefuerunt, iisdem gaudeant exemptionibus, quibus lectores iubilati; excepto tamen quod missas pro communitate celebrare teneantur.

vii. Monachis qui quatuor munera seu dignitates obtinuerunt et compleverunt, servantur exemptiones sequentes, nimirum: Quod non teneantur accedere ad matutinum mediâ nocte, nisi in festis solemnioribus celebrandis a priore, nec pariter ad aliquam horam canonicam diebus ferialibus et simplicibus per totum annum.

Munera autem seu dignitates ad has exemptiones lucrandas sunt: prioratus domus electionis aut collegii, vel huius rectoratus integre completus; defnitor capituli generalis; visitator generalis, qui in regnis Castellae duodecim ad minus monasteria, in Baeticae regnis decem, et in Aragoniae sex exercite visitaverit; secretarius generalis; et procurator generalis.

viii. Monachis triginta annos a receptione habitus habentibus servari debeant exemptiones in singulis monasteriis consuetudine et praxi introductae et observatae, ad quas lucrandas vicariis, novitiorum magistris et correctoribus cantus, ultra annos habitus, superaddantur illi quibus haec officia obtinuerunt.

ix. Patribus praedicatoribus regiae mai-

Iisdem privilegiis fruuntur vicarii generales.

Exemptiones pro iis qui quatuor ex his relictis dignitatibus compleverint.

Aliae pro monachis triginta annos habitus habentibus.

Aliae pro prioribus.

dicatoribus actualibus regis. statis residentibus in curiâ, in praedicationis huiusmodi exercitio servantur sequentes exemptiones:

1. Teneantur monasteria suae professionis vestiarium ipsis tribuere, necnon alimenta iuxta taxa in capitulo generali praescribendam.

2. Habeant vocem in omnibus electionibus sui monasterii, atque ad prioris electionem, etiam extra vigintiquinque leucas comorantes, citari debeant.

3. Post quatuordecim annos in huiusmodi exercitio praedicationis, sint iubilati cum his emptionibus, nempe: Non teneantur ad chorum, nisi in festivitatibus maioribus a priore celebrandis; ab onere missarum communitatis sint omnino liberi; non legantur nec designentur ad aliquod officium in tabellis; et denique gaudeant titulo paternitatis.

Praedicatores vero regiae maiestatis, qui in propriis monasteriis residentes, singulis annis tres saltem sermones in regiâ basilicâ, sive ad suae maiestatis consilia, vel alibi praedicant in curiâ, post dictos quatuordecim annos omnibus dictis exemptionibus gaudeant.

CONSTITUTIO IX.

De misericordiis, quae demandari debent in capitulo generali.

Misericordiam sibi fieri, antequam ad aliam in generali capitulo procedatur, prior S. Bartholomaei flexis genibus coram defnitoribus in eodem capitulo publice ac humili verbo petat. Cui primo sedens unus de defnitoribus dicat: Quae est misericordia quam petitis? Et tunc dictus prior respondeat: Peto, ut absolvatis me ab onere huius prioratus, quem indignus gubernio; quia ad illum regendum insufficientem me reputo. Cui respondeat defnitor: Dante Domino, deliberabit Ordo, utrum vestra petitio sit admittenda vel ne, vobisque imposterum respondebit; surgatis ergo, et ad vestrum locum redeatis. Per eundem quoque modum successive faciant alii omnes et singuli priores in eodem capitulo consedentes, incipiendo a primo sedentibus, seriatim id petendo; quibus prior S. Bartholomaei singillatim respondeat, prout sibi fuit responsum. Super huiusmodi autem misericor-

diis cum prioribus ut praedicitur faciendis, videant defnitores, generali durante capitulo, cum grandi maturaque deliberatione, praehabitis, si sit opus, veris informationibus. Quas utique misericordias ultimâ die capituli faciant, cum quibus viderint expedire, utilitate ac honestate Ordinis et monasteriorum attentis potius quam personarum favore; super quo eorum conscientias oneramus. Itaque praedictâ ultimâ die, antequam aliquid aliud pronuncietur ibidem, cuilibet priorum absolvendorum per unum de defnitoribus ordine praedicto in scriptis respondeatur publice, sic dicendo: Circa misericordias per priores petitas Ordo deliberavit et defnivit modo qui sequitur, videlicet: N. priores talis monasterii Ordo facit misericordiam quam petiit, ipsosque absolvit a prioratibus quos habebant; et sic fiat de aliis prioribus etiam absentibus quibuscumque, quibus misericordia huiusmodi fuerit facienda: aliis autem, quibus non fiet misericordia, dicatur quod suo, sicut ante, utantur officio. Praeterea si pater generalis et defnitores super faciendâ absolute alicuius prioris se in partes aequales dividerint, petant a generali capitulo personam aliquam sibi dari, quae pro determinatione concordet parti, quam aestimat saniori ratione moveri. Hoc idem etiam observetur in quibuscumque aliis negotiis generalis capituli, in quibus similis occurrat dissensio. Si autem hoc in capitulo contingat privato, ipsi de capitulo huiusmodi personam sibi eligant, quae similem, ut praefertur, una cum ipsis habeat potestatem. Praeterea dum tractandum fuerit aliquid in speciali de aliquo priore vel monacho, aut de domo cuius est prior vel monachus, hoc tractetur et determinetur ipso, quem vel cuius domus negotium tangit, absente. Qui vero remanserint, sint iudices in causâ illius absentis, vel domus eius. Sane qui fuerint a prioratibus absoluti seu privati, ad eosdem prioratus illâ vacatione nequeant eligi vel assumi.

EXTRAVAGANS UNICA.

Priores, quibus ex dispositione huius constitutionis facienda erit misericordia, et a prioratibus absolvendi sunt, prius vocati Syntaxim reformet lector sciens (R. T.).

vel personaliter vel per suos procuratores in definitorio audiantur, illisque notificentur causae et rationes ad suam absolutionem et misericordiam faciendam definitores moventes; quibus si dicti priores pleno non satisfecerint, patres definitores ipsos hortentur, ut sponte renuntient, libereque cedant prioratibus, et si secus fecerint, ad misericordiam sine strepitu iudiciali procedatur.

CONSTITUTIO X.

Ad habendum capitulum privatum quatuor professi a patre generali et definitores assignandi.
Ad tenendum capitulum privatum, quoties illud intra triennium teneri oporteat, pater generalis et definitores, sua praehabita deliberatione maturâ, assignent in ultimâ die quatuor personas nostri Ordinis, priores vel monachos, aut mixtim ex utrisque, discretas, a monasterio in quo residet pater generalis non multum remotas. Quod quidem capitulum teneatur ad dispositionem patris generalis, pro negotiis videlicet quae sibi multum ardua videantur, aut quae absque dispendio non patiuntur moram usque in futurum capitulum generale. Qui utique assignati omnino veniant, cum per praedictum patrem generalem fuerint evocati. Si tamen evocati, seu eorum aliqui, sint infirmi, aut alio iusto impedimento detenti, causam huiusmodi praedicto patri generali notificent: quo casu ipse loco illius vel illorum, ut praedicitur, impeditorum, alium vel alios eligat, prout viderit expedire. Idem faciat si aliquis vel aliqui eorum vel omnes sint rebus humanis exempti, vel secundum iudicium suum sint nimis in remotis locis occupati. Attendat tamen pater generalis, quod visitatores seu confirmatores generales vel speciales, aut personas pro capitulo privato, sive pro quibuslibet aliis negotiis assignatas a generali capitulo, non mutet ex eo quia praedicti assignati mutaverint statum suum; utpote, si ille, qui erat tempore generalis capitulo prior, postmodum non sit prior, aut e contrario; sed oportebit quod alia iusta et rationabilis causa ad huiusmodi mutationem, si quam oporteat facere, eum moveat. Praeterea quaecumque fuerint ordinata seu definita per iam dictum privatum capitulum, quoties, ut praemittitur, fuerit congregatum, firma et valida in toto nostro Ordine teneantur. Si quae vero per

idem privatum capitulum fuerint minus bene ordinata seu definita, per sequens generale capitulum debite corrigantur.

EXTRAVAGANTES.

i. Deputati pro capitulo privato eligantur per scrutinium et per schedulas secretas a patre generali et octo definitoribus, ita ut electus quinque suffragia ex novem habere debeat.

Li vero per suffragia secreta eligantur.

ii. Pater generalis non possit remove aliquem ex designatis pro capitulo privato, sine consilio et consensu visitorum generalium regnorum Castellae; super quo stricte eorum conscientiae onerantur. Neque possit remove visitatorem generalem assignatum a capitulo privato, sine consensu capitulo privati deputatorum.

Aliquem vero electorum pater generalis remove non possit.

iii. In posterum pater generalis non possit remove visitatores assignatos a capitulo generali, sine consensu capitulo privati.

Nec visitatores designatos a capitulo generali.

iv. Si contingat quod moriatur aut impediatur aliquis ex visitoribus generalibus, non possit pater generalis nominare neque in eius locum eligere visitatorem sine consensu capitulo privati, nisi solum remaneant visitanda quatuor, quinque aut sex monasteria. Verum ne visitatio incepta in aliquo monasterio detineatur, si alter visitorum graviter aegrotaverit, vel mori contingat, convisitor ex monasteriis propinquioribus socium debita requisita habentem nominare possit pro visitatione inceptâ perficiendâ et proseguendâ in uno vel duobus aliis monasteriis. Si tamen infirmitas fuerit diuturna, aut visitor obierit, statim convisitor notificet patri generali, ut de visitatore, ut supra, provideat.

Neque eorum aliquo defuncto successorem per se eligere.

v. Non celebretur capitulum privatum post congregatum capitulum generale in monasterio S. Bartholomaei, nisi urgente, gravi et extremâ necessitate; et tunc nullus inhabilitetur, quin prius vocetur et audiatur; aliâ inhabilitatio invalida sit, nullumque habeat effectum.

Nemo inhabilitandus non auditum.

CONSTITUTIO XI.

Certas personas in generales visitatores personarum et domorum nostri Ordinis; constitutas

De electione et facultate vi-

in sacris, Deum timentes, discretas et sanctae religionis zelum habentes, pater generalis et definitores, diligenti deliberatione praehabita, in ultimâ die capitulo generalis publice in eodem capitulo nominent et assignent, qui personas et monasteria Ordinis eisdem assignata infra triennium visitent, in tertio videlicet anno suae assignationis; quam utique visitationem faciant secundum formam traditam in quadam nostrâ constitutione infrascriptâ. Ceterum nullus visitor suum visitet convisitatorem, sed possit tantum informationes recipere, et, quatenus opus sit, ad patrem generalem transmittere ut provideat. Neque visitor aliquis visitet domum, cuius est professus, donec habet facultatem redeundi ad domum suae professionis; sed, loco illorum qui, ut praefertur, visitare non debent, assignentur praedictâ ultimâ die et in eodem capitulo alii visitatores ad huiusmodi visitationem speciales. Habeant autem omnimodam et plenariam potestatem emendandi et corrigendi negligentias et excessus tam priorum quam monachorum Ordinis nostri post visitationem proximè praeteritam contingentes. Si autem negligentiae seu excessus correctione indigentes, qui ante huiusmodi visitationem praeteritam contigerunt, visitatores praeteritos latuerunt, tunc visitatores praesentes possunt et debent talia corrigere, et, prout expedit, emendare. Nullam tamen possunt facere constitutionem seu ordinationem de novo, quae communem Ordinis statum concernat, nec monachorum domus visitare; nisi de prioris, aut, priore absente, vicarii licentiâ, confessiones recipiant, nec praetextu suae potestatis aliquem a suo prioratu, nisi de speciali licentiâ capitulo generalis vel patris generalis, absolvant, nisi in casibus infrascriptis, videlicet: Pro haeresi, pro simoniâ manifestâ, pro carnali impudicitâ, pro dilapidatione, bona monasterii enormiter alienando, pro furto, homicidio, gravi sortilegio, solemnî periurio, pro conspiratione, hoc est cum aliquibus malitiosâ concordia ad obviandum Ordinis disciplinae aut statutis capitulo generalis, si fuerit falsarius litterarum domini Papae, aut cardinalium, aut principum, aut episcoporum vel priorum nostri Ordinis, si, contra communem nostri Ordinis instituta, gratias aut pri-

visitorum generalium.

vilegia impetraverit vel retinuerit, vel uti praesumpserit. In quibus casibus, factâ huiusmodi absolutione, electioni celebrandae novi prioris intersint, et ipsam confirmant aut infirmant. Nullatenus tamen ipsarum visitorum aliquis eligi poterit in hoc casu, nec alio quocumque modo vacaverit, nisi morte vel triennii elapsu; nec dicti visitatores recipere possint renuntiationem alicuius prioratus absque speciali potestate capitulo generalis vel patris generalis, sibi ad hoc specialiter concessâ; nec ab ipsâ domo discedant, priusquam sit illi de priore provisum. Sane si persona electa ab eodem monasterio longe distet, et interim praedictos visitatores ibidem moram trahere foret nimis damnosum, suaeque visitationis impedimentum, tunc ipsi dent confirmatores illius electionis non multum remotos, et illi, cum fuerint vocati, teneantur ad illam domum illico pervenire, et ea quae ad confirmatorum pertinent officium exequi; neque ab illâ domo animo non revertendi recedant, donec illi de priore provideant. Quod si praedictis visitoribus melius et facilius videatur quod ipsimet ad dictam domum tempore congruo revertantur, tunc confirmatores alios non assignet, sed ipsi huiusmodi electionis et confirmationis negotium modo debito exequantur. Ad haec, quocumque casu viderint expedire, possunt praefati visitatores priorem suspendere ab officio et administratione prioratus ad tempus, vel usque ad capitulum generale, et huiusmodi absolutionem s. u. privationem, si quam fecerint, protinus patri generali in scriptis notificent, ut idem huiusmodi negotium sciat, et, si oporteat, provideat in eisdem. Praefatam quoque potestatem confirmandi vel infirmandi electiones habeant generales visitatores in prioratibus domorum suae visitationis, quas, tempore quo in eisdem domibus generalem suam visitationem exercent, etiamsi aliâs quam per privationem vacare contigerit.

EXTRAVAGANTES.

i. Officia quae providentur a definitoribus, qualia sunt visitorum generalium, deputatorum capitulo privati, et priorum notarum domorum, conferantur per electionem cum scrutinio, et non per compromissum: idemque servetur in privato capitulo.

Officia, quae providentur a definitoribus per scrutinium conferentia.

Mandatum pro visitatoribus a generali et definitoribus subscribenda.

II. Mandatum commissionis traditae visitatoribus generalibus sit subscriptum a patre generali et ab omnibus definitoribus, remaneatque et conservetur apud patrem generalem, quousque, tempore visitationis adveniente, dictis visitatoribus cum sigillis ab ipso consignetur.

Numero visitatorum.

III. Sex eligantur visitatores generales sub hac forma, nimirum: duo pro visitandis monasteriis in regnis Castellae et Legionis constitutis; duo alii pro existentibus in provinciâ Baeticae visitandis, simul cum monasteriis B. Mariae de Guadalupe, S. Catharinae Talabricensis et S. Hieronymi de Juste, prout bucusque practicum fuit; et duo pro monasteriis regnorum Aragoniae, una cum monasterio de la Nora et Caravaca visitandis; quorum alter monasteriorum dictorum Aragoniae regnorum professus esse debeat.

De visitatione personae patris generalis.

IV. Persona patris generalis a visitatoribus generalibus Castellae generaliter visitetur interim quo celebratur capitulum generale, et quidquid resultaverit ex dictâ visitatione contra personam patris generalis, consignetur definitoribus qui illud pronunciant in definitione; quod auctoritate apostolicâ confirmatum est.

Visitatorum in visitatione exempto a patre generali.

V. Pater generalis visitatoribus generalibus aliquod monasterium aut monasteria suae visitationis aut designationis non auferat, neque etiam in ipsis monasteriis casum aut casus aliquos visitatoribus limitet, nec personam aut personas ab eorum generali visitatione reservet.

Priores praecedant visitatoribus.

VI. Patres visitatores generales signa faciant consueta monachis sero venientibus ad chorum, eorumque excusationes recipiant, licentiasque concedant inde egressuris; idemque omnino fiat tarde ad refectorium accedentibus, alia tamen signa faciant priores. Quoad vero locum in choro vel in refectorio priores semper praecedant visitatoribus, atque ita ad gratias servetur.

Officium visitationis vacet per acceptationem prioratus.

VII. Ipso facto, quod visitator generalis acceptat aliquem prioratum, absque aliâ renunciatione vacet officium visitationis generalis.

Visitatores non

VIII. Visitatores generales non possint eligi

in priores nec in procuratores capituli generalis in monasteriis sui territorii, nisi in proprio suae professionis.

Abgeodi priores nisi in proprio professionis monasterio.

IX. Visitatores generales, nedum monasteria suae professionis visitare non possint, ut constitutio disponit, verum nec ea ubi in triennio suae visitationis tamquam subditi aut superiores vixerint.

qui possint eligi in visitatores.

X. Eligendi in visitatores generales debeant praecise definitores generales, vel capituli privati deputati, aut priores monasteriorum electionis et collegiorum, vel lectores iubilati, aut praedicatores regiae maiestatis in exercitio extitisse.

XI. Visitatores generales possint in suâ visitatione quemcumque priorem, propter eius diuturnam infirmitatem actualem vel habitualement, vitam communem sequi actibusque communitatis regulariter assistere impotentem, a suo prioratu absolvere.

Visitatio generalis fieri non possit a patre generali.

XII. Visitatio generalis fieri non possit a patre generali, sed unice a visitatoribus generalibus in capitulo generali nominandis, ut in constitutione disponitur et hactenus observatum fuit, sicut capitulum generale MDCXCVI resolvit ex commissione sacrae Congregationis episcoporum et regularium.

CONSTITUTIO XII.

Non exeat pater generalis extra monasterium S. Hieronymi a Iesu de Abula, ubi est assignata eius residentia a religione et confirmata a venerabili Innocentio XI die XXII novembris anno MDCCLXXXVIII, ad locum seu partes aliquas ultra quinque leucas ab eodem distantes, nec etiam intra easdem ad villam aliquam accedat, nisi in casu multum necessario, in quo, si non iret, maximum damnum religioni in personis vel in rebus verisimiliter immineret. Quem utique patrem generalem hortamur in Domino, ne etiam infra dictas quinque leucas extra dictum monasterium, in quantum poterit commode, exire frequentet, ut in monasterio pro expediendis negociis Ordinis facilius valeat inveniri.

De assistentiâ patris generalis in monasterio S. Hieronymi Abulensi.

EXTRAVAGANTES.

I. Iustâ etiam causâ interveniente pater generalis non exeat a monasterio suae resi-

Non exeat nisi de capitulo suo.

rum deputatorum.

dentiae ultra quinque leucas in constitutione praescriptas, absque consilio capituli privati deputatorum, vel saltem duorum ex illis illuc ad id accedere debentium.

Ad eius autem substitutionem quodlibet Ordinis monasterium concurrere debeat.

II. Ad congruam substitutionem patris generalis monachorumque eius assistentiae designatorum concurrat collegium Abulense secundum illius possibilitatem; reliquum vero a cunctis Ordinis monasteriis persolvi debeat proportionabiliter per aes et libram iuxta uniuscuiusque redditus, prout a sacra Congregatione episcoporum et regularium decretum fuit et in posterum observari mandatum.

Archivium Ordinis in monasterio Abulensi existat, quo sine generalis licentia nihil possit extrahi.

III. Archivium nostri Ordinis existat in dicto collegio Abulensi, ubi residet pater generalis, duasve claves habeat, quarum unam pater generalis, et, generalatu vacante, prior vel vicarius praeses dicti monasterii, alteram secretarius generalis, eoque vacante vel absente, secretarius secundus habeant; a dicto vero archivio nullatenus possit extrahi aliquod instrumentum, bulla, actorum liber, processus, seu quodlibet aliud in ipso archiviatum et custoditum, sine licentiâ in scriptis dicti patris generalis, seu vicarii generalis sede vacante, relictaque in eo cautione ab extrahente subscriptâ super restitutione instrumenti ab ipso extracti. In dicto autem archivio serventur omnes processus criminiosorum monachorum, donec vivis excesserint, licet delictum tantummodo sit semiplene probatum: post mortem vero inquisitorum vel condemnatorum servetur consuetudo antiqua cremandi processus omnes criminales respective.

CONSTITUTIO XIII.

De facultate patris generalis et de remissione monasterii quod ab ipso fuerit extra territorium.

Habeat pater generalis infra triennium, videlicet inter capitulum et capitulum generale, plenariam et omnimodam potestatem quam habet capitulum generale. Nec potestas huiusmodi alteri committatur, nisi in certo aut certis articulis ea aliquâ rationabili causâ et ad certum tempus de consensu dicti patris generalis omniumque definitorum contingat aliter ordinari. Verumtamen statuta per generale capitulum facta idem pater generalis revocare non possit, nec de novo aliqua facere, quae factum Ordinis communcie concernant. Caveat quoque

ne in dispensationibus circa constitutiones Ordinis faciendis potestatem sibi concessam excedat, nec eadem potestate nullatenus abutatur; immo, Deum semper habendo praes oculis, favore, odio et quolibet alio impedimento postpositis, se viriliter et virtuose in omnibus exercendo, bonam honestatem et decentem nostrae religionis observantiam semper et ubique ostendat; alioquin per generale capitulum veniet puniendus. Quod si aliqua domus nostra per eum se sentit intolerabiliter pergravari, supplicet sibi quod desistat a tali gravamine. Quod si renuerit, domus, quae damnum timet, significet hoc pro privato capitulo deputatis: at illi a die requisitionis usque decem dies, expensis domus vocantis, ad monasterium ubi residet pater generalis, ad privatam capitulum tenendum conveniant; et si quod invenerint gravamen removeant; si autem gravamen tolerabile culerint, conquerentes ipsorum arbitrio castigentur. Est enim intentionis nostrae, quod parvum aut mediocre incommodum propter bonum obedientiae toleretur.

EXTRAVAGANTES

I. Pater generalis non possit Romam scribere in rebus pertinentibus ad totum Ordinem sine consensu capituli generalis aut privati; et noster Ordo habeat protectorem et procuratorem in Curia Romanâ.

Monachus Romanus sententiam in rebus ad Ordinem pertinentibus sine consensu capituli generalis.

Insuper monachi qui necessitatem habuerint scribendi patri generali, non dicant Domine, nec Domine pater, sed tam in literis quam in nostris locutionibus dicatur et appelletur noster pater generalis, et non generis tantum; idemque observetur a monachis cum suis prioribus.

II. Si contingat (quod Deus avertat) patrem generalem facere aut tractare aliqua in praeiudicium et damnum Ordinis, quicumque illius monachus possit libere scribere deputatis capituli privati, aut cuilibet illorum, sumptibus Ordinis; sicut in rebus ad proprium monasterium S. Bartholomaei pertinentibus, quilibet monachus illius poterat habere recursum ad visitatores generales iuxta nostras constitutiones antiquas, quando prior eiusdem monasterii S. Bartholomaei erat simul generalis totius Ordinis.

Monachus in rebus pertinentibus quilibet monachus deputatis capituli privati scribere possit.

III. Pater generalis non possit ponere praesidentes in monasteriis professionis, etiam vacantibus prioratibus.

Liber secretariae efformandus pro registratione decretorum, dispensationum, etc.

IV. Formetur liber secretariae, in quo scribantur omnia decreta, dispensationes, causae et iustificationes illarum, et pater secretarius generalis teneatur dictum librum praesentare coram patre generali et definitorio subsequenti, ut videatur rectitudo dictarum dispensationum; id ipsum observetur in sententiarum tam a paternitate sua quam a visitoribus vel iudicibus Ordinis legitime promulgatarum dispensationibus ab ipso patre generali concessis.

Pater generalis neminem ab obedientia priorum et regulari observantia queat eximere

V. Pater generalis nullum possit eximere monachum ab obedientia immediate suorum priorum; nec a praeceptis et censuris, prout de iure et nostris constitutionibus, ab ipsis suis monachis impositis, vel in eis dispensare, sive in his quae pertinent ad relaxationem regularis observantiae et constitutionum Ordinis, sine legitima et iusta causa coram illo probanda, quae constet de manifesto gravamine aut excessu priorum; neque pariter valeat ad se avocare causas dictorum monachorum, in prima instantia a suis prioribus de iure cognoscendas, nisi in gradu recursus aut appellationis a definitiva vel interlocutoria vim definitivae habente. In casu vero manifestae omissionis et negligentiae priorum in causis inchoandis, prosequendis et definiendis, cum delicta fuerint publica, dictus pater generalis priorem vel priores de sua omissione et negligentia arguere debeat, et, quatenus opus sit, compellere possit, ut in dictis causis procedant, ipsis designato termino competenti ad illarum definitionem; intra quem si dicti priores negligentes fuerint, possit ad se avocare causas praedictorum, de illis cognoscere, easque definire per se aut suos visitatores, dictosque priores de huiusmodi omissione et negligentia punire.

Primum est monasterium regimen servandum iuxta a patre generali non remittendum.

VI. Pater generalis liberum relinquat prioribus regimen et gubernium suorum monasteriorum, quod ad ipsos immediate spectat, reservato tamen in omnibus recursu ad eundem patrem generalem, ut decrevit sacra Congregatio episcoporum et regularium

pro monasterio S. Bartholomaei. Neque pater generalis ponere et removere possit officiales in monasteriis (exceptis officialibus in domibus novis). Quoad vero remotionem, sine praevio ad illum recursum et causae cognitione, auditis partibus, praecipere nequeat prioribus ut ab officiis removeant vicarium, magistrum novitiorum, lectores Scripturae, procuratores, depositarios, aliosque officiales, a dictis prioribus simul cum suis capitulis vel deputatis electos et provisos; quatenus vero ipsi patri generali, ut supra, constiterit, quod in aliquibus monasteriis non fuerint debite et legitime officiales praedicti electi, aut quod officia fuerint provisiva de personis indignis aut malae administrationis, tunc poterit cogere priores ut provisos removeant et de personis dignis provideant; et si priores non obtemperaverint, contra illos procedat cum remediis facti vel iuris.

VII. Pater generalis rigorose procedat in dispensandis mandatis et poenitentis a iudicibus Ordinis impositis, ne nimia indulgentia occasio iterandi culpas existat; quare, si aliqua dispensatio ab ipso fuerit concedenda, prius a iudicibus informationem accipiat, ut per eam ex ipsis intelligat an conveniat, vel non, talem dispensationem et misericordiam concedere: itaut dispensationes semper ab ipso fiant cum causae cognitione.

Pater generalis facultas datur aliquibus dispensandi poenitentibus suis

VIII. Servato, ut par est, tenore motu proprio Gregorii XIV, dictus pater generalis non possit dispensare cum illegitimis ad officia prioris, vicarii, aliarumque nostri Ordinis dignitatum, nisi cum generali vel privato capitulo, excepto tamen si capitulum generale aliquas designaverit personas, facultate ipsis concessa ad faciendum simul cum patre generali huiusmodi dispensationem, ut in dicto motu proprio statuitur; declarando insuper, ad quamlibet dignitatem vicarii, prioris, visitoris aut definitoris novam requiri gradatim dispensationem in dictis illegitimis.

Primum est motu proprio Gregorii XIV

IX. Pater generalis liberis omnino relinquat electiones nostrorum monasteriorum, neque impediat a vocalibus eligi quemlibet

Primum est motu proprio Gregorii XIV

monachum habentem conditiones et qualitates a iure et nostris constitutionibus requisitas.

CONSTITUTIO XIV.

Quomodo monachus poterit mutari ad aliud monasterium.

Mutare monachum aliquem invitum ad locum alium, seu monasterium aliud, in perpetuum, nec pater generalis intra triennium, nec etiam definitores in generali capitulo, neque visitatores in sua visitatione valebunt, nisi eius demerita evidentem huiusmodi mutationem exposcant, super quo eorum conscientias oneramus. Verumtamen propter novi monasterii foundationem, aut aliam rationabilem causam, possint dictus pater generalis inter triennium, aut definitores in generali capitulo, una cum dicto generali, talem mutationem facere, dumtaxat usque ad sequens capitulum generale, observato semper, ne sit mutatio monacho, aut domui cuius est professus, maius damnum, quam commodum domui, ad quam mittitur, ex huiusmodi mutatione sequatur. Si autem monachus aliquis voluerit a patre generali licentiam petere ad aliud nostri Ordinis monasterium transeundi, illud suo priori notificet: qui quidem prior informationem vel intentum suum patri generali transmittat: ipse autem pater generalis, tali informatione vel intento praehabito, ex causa legitima quae sibi videbitur, huiusmodi licentiam dare possit.

EXTRAVAGANTES.

Monachi fugitivi ad nova monasteria non mittendi.

I. Pater generalis non mittat monachos fugitivos, vel quibus imposita fuerit poenitentia, ad monasteria nova; et si missi fuerint, non habeant vocem in capitulo.

II. Monachi, qui ire ad alia monasteria ex levitate procurant, disciplinae magistri subsint, neque exeant ab eo monasterio, ad quod mittuntur, usque ad sequens capitulum generale, et servent silentium. Illi vero, qui ob suas culpas mittuntur ad talia monasteria, ultra poenas eis impositas, servent silentium cum omnibus, illis exceptis quos prior eis designaverit.

III. Pater generalis, iusta causa interveniente, et praehabita informatione a monachis religionis zelo morumque honestate optime commendatis, possit, prout ipsi ma-

gis expedire videbitur, transferre cum patentibus simplicibus monachos de uno in aliud monasterium; dummodo tamen, quoad vocem in electione prioris monasterii professionis habendam, serventur statuta Ordinis cum monachis sic translatis; possit vero tam monachus quam illius prior, ante executionem dictae simplicis patentis, patri generali repraesentare rationes seu causas legitimas, si quas habuerint, ut suspendatur executio; quibus auditis, decernat pater generalis, prout ipsi magis expedire videbitur, cui obedire omnino teneantur.

De monachis translatis

IV. Monachi ita translati de uno monasterio ad aliud per simplicem patentem patris generalis, teneantur facere in scriptis coram priore monasterii inventarium omnium suppellectilium et mobilium quae secum transferunt; et pariter, cum ad propria monasteria redierint, omnium rerum et utensilium quae secum portant.

Expensis pro translatione

V. Monacho translato de uno in aliud monasterium cum debita licentia, ut ipsi inserviat in aliquo ministerio, teneatur dictum monasterium omnes itineris expensas tam in transitu quam in reditu ad proprium monasterium facere et persolvere, prout ex consuetudine generalis Ordinis hucusque servatum fuit.

CONSTITUTIO XV.

Si proclinatorias litteras seu denunciatorias de priore suo, vel conventu, aut de aliquo, seu aliquibus singularibus personis illius domus, cuius est professus, aliquis monachorum velit mittere patri generali, prior praedicti mittentis huiusmodi litteras illius monasterii expensis mittere teneatur, dum tamen mittens monachus coram aliquibus dicat priori suo in genere, quomodo super aliquibus visitationem seu aliquod remedium illi domui utile exigentibus patri generali conscribit, quod si differretur, non modicum damnum sine periculum posset contingere. Quod si prior praedictus litteras praefatas non miserit, ad patris generalis sive visitorum arbitrium puniatur. In aliis vero casibus prior huiusmodi monachi litteras mittere non tenetur. Si tamen absque monasterii expensis scribere patri generali ali-

Quando tenentur mittere priores epistolas suorum monachorum transmittenda ad patrem generalem

quis monachus voluerit, dummodo suo priori dicat in genere quod patri generali conscribit, quamvis super quibus scribit, non declarat, scribendi habeat libertatem. In quo casu priori suo litteram clausam ostendat, ut ex eius superscriptione generali constet, ipso sciente, litteram esse missam. Si contra fecerit, suo priori littera remittatur, ut sibi poenitentiam condignam imponat. Nullus etiam prior seu monachus litteras, quas priores vel monachi patri generali, aut quas alicui priori vel monacho pater generalis transmiserit, quovis modo aperiat sive legat. Pater vero generalis super contentis in huiusmodi litteris, cum viderit expedire, incunctanter apponat remedium opportunum et si oportuerit, ad illam domum personas aliquas destinare, illas mittere non retardet cum potestate plenaria super talibus negotiis providendi. Hae autem personae sic missae, vel pater generalis, si monachos, qui eas vocari procurarunt, non iusta causa fuisse motos repererint, graviter eos puniant, ut eorum exemplo alii similia non audeant attentare.

EXTRAVAGANTES.

Litteras apertiones vel impeditas, vocata et passiva ad quadriennium privantur.

I. Nullus monachus aperiat neque impediat malitiose, vel per quamcumque aliam viam, epistolas, missivas aut expeditiones, quas transmiserit pater generalis, neque ad patrem generalem ab aliis transmissas, sub poena privationis vocis activae et passivae, quod est confirmatum per Bullam apostolicam. Huiusmodi insuper vocis activae et passivae privatio durare debeat quadriennio; et si delinquens prior fuerit, statim passiva, et post finitum prioratum activa voce privetur usque ad finitum quadriennium.

Post ostensa memorialia vel litterae nihil addentur.

II. Monachi scribentes epistolas aut memorialia, quin illa ostendant suo priori, aut si post scripta et ostensa aliqua addiderint, ut dicitur in nostra regula, forti iudicio condemnentur.

N. n. ad hunc librum a monachis sine licentia definitorii vel generalis.

III. Nullus monachus nostri Ordinis possit per se vel per alios edere et typis mandare libros, sive aliud quodcumque opus, absque licentia in scriptis nostri definitorii generalis, aut patris generalis inter capitulum et capitulum; quibus stricte iniungitur, quod operis examen personis gravibus et doctis

nostri Ordinis committant, antequam dictam licentiam concedant; quae simul cum censura et approbatione, et cum debitis licentis ante impressionem necessario obtinendis, in principio operis imprimantur.

Tituli cuique post absolutum officium dandi.

IV. Patri generali atque generalibus absolutis detur titulus magistri et paternitatis reverendissimae; patribus autem prioribus actualibus et absolutis regionum monasteriorum S. Bartholomaei de Lupiana, B. Mariae de Guadalupe et S. Laurentii, definitivis generalibus et deputatis capituli privati, dum ea munera exercent, titulus reverendissimae etiam donetur.

Titulus vero paternitatis prioribus actualibus et absolutis monasteriorum electionis, lectoribus iubilatis et actualibus visitoribus et confirmatoribus in actu confirmationis, secretario et procuratori generali, prioribus domorum novarum, et rectoribus collegiorum, ac demum vicariis actualibus monasteriorum S. Bartholomaei, S. Mariae de Guadalupe, S. Laurentii dell'Escorial et abbatis Parracensis tantummodo concedatur.

CONSTITUTIO XVI.

In quibuscumque casibus consensus capituli requiratur de iure prior cuiuslibet monasterii nostri Ordinis consensus huiusmodi habeat, puta in venditionibus, permutationibus, donationibus, seu per longa tempora arrendationibus, aut quibusvis aliis possessionum alienationibus quarumcumque, necnon et rerum mobilium pretiosarum monasteriorum et aliis quibuslibet casibus in iure contentis. Verum si talia sint, in quibus non requiratur de iure consensus capituli, si casus huiusmodi sunt ardui, seu negotii grandia, tunc prior consilium habeat cum monachis constitutis in sacris, ad talia negotia per sui monasterii capitulum sibi specialiter deputatis. Deputentur autem quinque ad plus et tres ad minus monachi in sacris constituti per viam scrutinii, modo quo praedictum consilium priori tribuendum, quoties fuerit opportunum. Postquam vero deputati praedicti per priorem requisiti in huiusmodi negotiis explicaverint quod sibi videbitur, prior faciat quod sibi magis rationabile et

Quando prior debet habere consensum sui capituli et consilium cum deputatis.

proficuum videatur, omni omnino propria affectione atque personarum acceptione remota, exceptis tamen casibus in quibus prior tenetur sequi sui capituli aut sibi deputatorum consilium; qui quidem casus in nostris aliis infrascriptis constitutionibus continentur; alioquin prior debite puniatur. Hoc autem praecipue semperque in nostro Ordine observetur, quod nullus consilium suum, iudicium, seu sententiam, aut alterius, pertinaciter praesumat defendere, ne in loco consilii discordiae oriantur. Ceterum in rebus consuetis et levibus petere consilium ab huiusmodi deputatis nullam priori necessitatem imponimus. Ne autem prior circa temporalia pergruetur, sed spiritualibus frequentius devotiusque intendat, officia domus commendat talibus personis, quae fideliter et utiliter debita cum diligentia illa ministrent.

EXTRAVAGANTES.

De consensu prioris pro actu validitate.

I. Disponentibus nostris constitutionibus quod pro validitate alicuius actus debeant simul concurrere vota maioris partis conventus et consensus prioris, in his casibus, quia sunt duo consensus et capita distincta, etiamsi totus conventus, aut maior pars illius, actum velit, nisi prior consentiat concurratque cum illis, talis actus est invalidus; ita e converso, si prior velit, nisi simul consentiat et concurrat maior pars conventus, sit pariter actus invalidus; veluti in electionibus vicarii, procuratoris, in receptione et professione monachorum, et in alienationibus et aliis similibus.

II. Quando aliquid monachus dixerit in capitulo suo praelato « Quomodo vobis placuerit, vestraque erit voluntas » aliudve aequivalens, suum votum conformare intelligatur et iudicetur sine aliquo dubio cum voto prioris; ille autem qui postea conquestum fuerit aut murmuraverit, arbitrio dicti prioris voce capitulari privetur; et pariter privetur voce capitulari a suo priore monachus, qui revelaverit quae capitulariter tractantur et aguntur inter monachos vocales ordinis sacri, si prior eos hortatus fuerit ut secretum servent.

Vicarius unus ex deputatis in suo monasterio.

III. Vicarius sit unus ex deputatis, qui debent esse in quocumque monasterio; cum

sit secunda persona monasterii, et absente priore eiusdem habeat auctoritatem.

Requisita ad conditiones et contractus faciendos.

IV. In omnibus nostri Ordinis monasteriis serventur de iure servanda circa alienationem, donationem, permutationem, cambium, census quorumcumque bonorum immobilium seu mobilium pretiosorum, eorum ultra triennium locationem, seu alium quemlibet alienationis contractum. Et praecipue observentur requisita infrascripta: quod talis venditio, donatio, census, cambium, vel quilibet alius alienationis contractus, cedat in manifestam et evidentem utilitatem monasterii, informatione de illa praehabita: quod proponatur deinde et tractetur per tres vices in capitulo conventus, capitulumque seu illius maior pars, accedente simul prioris consensu, in dicta alienatione seu contractu conveniat: et quod tandem petatur et obtineatur licentia specialis a patre generali, informatione utilitatis, tractatibusque in capitulo habitis ad illum in forma authentica transmissis, ac specificam factam mentionem rei donandae, mutandae vel alienandae. Item omnino in locatione bonorum immobilium ultra triennium servari debeat, sub poenis a iure statutis.

Procurator et depositarius monasterii in illius deputatos eligi nequeant.

V. Procurator temporalium et depositarius cuiuslibet monasterii in illius deputatos nullatenus eligi possint; priores vero absoluti suorum monasteriorum, licet in deputatos electi non fuerint, ad omnes actus consultivos cum deputatis simul vocentur; non tamen ad eos, in quibus per nostra statuta praedicti deputati votum decisivum habent.

Priores nisi gravi de causa ultra sex dies a suis monasteriis non absint.

VI. Patres priores ultra sex dies a propriis monasteriis non exeant nec absint absque licentia in scriptis patris generalis, nisi magna necessitas, casusve gravis, repente contigerit, quae praedictam licentiam absque monasterii detrimento expectare non permittat: tunc vero priores casum huiusmodi post illorum absentiam quamprimum dicto patri generali notificent; non tamen ad hor teneantur in illis diebus et absentis, quas pro visitandis administrationibus, granciis, aliisque monasteriorum possessionibus dicti priores consumpserint.

CONSTITUTIO XVII.

Quod nullus prior nostri Ordinis eligatur in priorem alterius monasterii, nisi S. Bartholomaei; et quod monachus electus in priorem alterius monasterii, in eo possit remanere perpetuo.

Quicumque monachus nostri Ordinis, qui per electionem assumptus fuerit ut sit prior cuiuscumque alterius monasterii, terminato suo officio possit semper permanere in monasterio in quo fuit prior, aut redire ad monasterium a quo fuit assumptus. Verum si in domo in qua fuit prior elegerit perpetuo remanere, priori eiusdem monasterii, infra mensem post confirmationem novi prioris computandum, suisque successoribus obedientiam repromittere teneatur, alioquin priori monasterio remaneat obligatus. Ceterum nullus prior nostri Ordinis eligatur in priorem alterius monasterii, et, si fuerit electus, talis electio sit nullius roboris; excepto tamen monasterio S. Bartholomaei, in quo alter prior nostri Ordinis eligi poterit, licet ad acceptandum compelli nequibit, nedum ob specialem praerogativam quam alim obtinuit ut caput esset totius Ordinis, sed etiam ob praerogativas quas adhuc retinet ut sit definitor perpetuus cum praecedenti et vicarius generalis totius Ordinis in casu vacationis generalatus.

EXTRAVAGANTES.

In postulacionibus duae partes electorum debent compareri.

i. Quando aliquis prior fuerit postulatus in priorem monasterii suae professionis, pater generalis, si viderit adesse causas legitimas, ei poterit dare licentiam pro acceptanda postulacione. Et declaramus quod in postulacionibus intervenire debent duae partes electorum, prout in Ordine practicum fuit. ii. Prior absolutus nequeat manere in perpetuum in monasterio, ubi explet prioratum, in eoque iterum obedientiam repromittere, nisi praecedat consensus prioris et capituli, seu maioris partis dicti monasterii, infra mensem ab hac constitutione praescriptum; quo praecedente, sine alia licentia patris generalis, aut consensu prioris et capituli monasterii suae professionis, possit in monasterio, ubi fuit prior, perpetuo permanere, priorique et successoribus eius infra dictum mensem obedientiam repromittere. iii. Pater generalis possit nominare aliquos priores actuales pro electione monaste-

rii, ubi residet curia regia, consideratis qualitatibus ad illum prioratum requisitis; et similiter pro electione in aliis monasteriis, quae proxima sunt conspicuis civitatibus, sicut etiam in monasteriis propriae professionis, quatenus tamen huiusmodi indulgentiam ipsa monasteria requisiverint; rector vero collegii Salamantini in priorem monasterii B. Mariae de Guadalupe de speciali religionis concessione eligi valeat.

iv. Priores novarum domorum nequeant promoveri seu eligi in priores aliorum monasteriorum, nisi in propriis suae professionis vel in aliquo casu speciali et valde necessario, et tunc praecedere debeat licentia patris generalis. Sic vero electus a prioratu, quem obtinet, nullatenus vacet, donec fuerit confirmatus in monasterio ubi fuerit electus.

CONSTITUTIO XVIII.

Si monachus unius monasterii per electionem in priorem alterius monasterii assumatur, et eidem priori manenti aliqua donatio, haereditas, aut legatum deveniat, ad prius monasterium pertinebit; nisi antequam ei talia obtineant, vel in brevi obventura verisimiliter crederetur, idem prior declarasset velle se, sui tempore prioratus expleto, monachus eiusdem monasterii remanere; tunc enim ad secundum monasterium pertinebunt: in quo casu, tempore sui prioratus expleto, ibidem manere et propterea cogetur. Si vero ad huiusmodi prioratum non fuit per monachorum electionem assumptus, ad primum monasterium talis omnino haereditas, legatum, sive donatio pertinebit.

Ad quem pertineat haereditas illius, qui est electus in priorem alterius monasterii.

CONSTITUTIO XIX.

Electio de monacho aliquo in vicarium vel sub-priorem in quolibet monasteriorum nostri Ordinis fiat per priorem et monachos illius monasterii in sacris constitutos, seu eorum partem maiorem, vota uniuscuiusque eorum singulatim et in secreto per aliquos de eisdem ad hoc specialiter deputatos, per prius suscipiendo in scriptis, vel per viam compromissi, quomodo maluerint electores. Qui postquam fuerit sic electus, eo ipso sit vicarius, et in absentia prioris a monasterio habeat eandem potestatem,

De officio vicarii et subprioris, et de eorum potestate.

quam prior solet habere, illaque utatur libere, nisi in casibus, in quibus, de iure capituli consensus requiritur; in quibus quidem casibus nullam habeat potestatem, nisi casus illos aut eorum aliquos sibi specialiter prior commiserit. Nec etiam praedictus vicarius habeat aliquam potestatem in aliis casibus, quos ei prior limiterit, seu restrinxerit. Et si forte etiam vicarium a monasterio abesse contingat, tunc regat conventum, et praefatam vicarii exercent potestatem, is qui per priorem pro tali absentia fuerit vice vicarii assignatus. Et si vicarius in suo officio negligentias vel excessus commiserit, prior illum poterit corrigere et punire. Officium quoque vicarii duret quousque sit facta confirmatio electionis proximi futuri prioris. Si tamen priori cum deputatorum consensu, aut in monasterio praesente priore, soli capitulo seu eius parti maiori, etiam renuente priore, videbitur quod vicarii officium debeat ante praedictum tempus cessare, postquam hoc monachi in sacris constituti, seu eorum maior pars, in suo congregati capitulo declaraverint, ipso facto eius expiret officium, et alius in vicarium eligatur. Vacante tamen prioratu vel suspenso priore, nec conventus vicarium remove, nec ipse vicarius officium valeat resignare. Vicarius autem in choro, capitulo, refectorio, ac aliis quibuslibet locis praecedat omnes monachos ad manum sinistram existentes prioris.

EXTRAVAGANTES.

Absente priore a monasterio, ab eo non creetur vicarius.

i. Absente priore a quocumque nostris monasteriis, non exeat vicarius ab eo sine magna et evidenti necessitate; et si dicta necessitate instante exierit, serventur cum subvicario omnes illae caeremoniae et actus qui cum vicario observantur.

Quae tunc temporis eius sunt facultates, quae tunc.

ii. Vicarii, absentibus eorum prioribus, non possint concedere licentias pro suscipiendis ordinibus, nec licentias pro obtinenda facultate ab Ordinariis audiendi confessiones, nec faciant ea, nec dent licentias, quae et quas verisimiliter credent eorum priores non facturos, nec consueverunt nec voluerunt facere, sed curent conservare monasteria eo modo et forma, quibus eorum praelati ea relinquunt, pro eorum pace conservanda.

Electio vicarii sit canonica.

iii. Electio vicarii debeat esse canonica et

per maiorem partem suffragiorum capituli, cui consensus prioris debeat etiam accedere et suffragari. Casu vero, quo maior capituli pars in eligendum in vicarium non consentiat, aut prior cum dicta maiori parte capituli in acceptanda electione non conveniat, factis decem scrutiniis, electio vicarii ad priorem devolvatur, qui in dicto casu monachum, qui ei magis expedire videbitur, eligat in vicarium.

Alia requisita ad hoc, ut quis in vicarium eligi possit.

iv. Monachi eligendi in vicarios, in decimo octavo anno completo ab habitus receptione existere debeant, simulque ab Ordinario dioecesano ad audiendas confessiones licentiam obtineant.

A quibus deponantur.

v. Prior cum consensu maioris partis deputatorum, aut capitulum, seu maior illius pars, absque causae cognitione et quin teneantur illius rationem reddere, possint rationabilibus de causis vicarium ab officio suo remove, ut in hac constitutione ordinatur; non tamen per hoc impediatur recursus, quem vicarius ab officio remotus ad patrem generalem potest habere.

Alia eius facultates ab eo tunc.

vi. Absente priore ab actibus communitatis, vicarius prostrare et elevare possit quemcumque monachum, qui in illis aliquam gravem culpam committat, vel ipsi obedire renuat, aut irreverenter se gerat etiam cum aliis monachis. Teneatur tamen vicarius reddere priori quamprimum de huiusmodi facto et eius causa rationem.

CONSTITUTIO XX.

Extra monasterii metas nullus monachorum erit sine prioris licentia, et si eadem quaerit die non sit ad monasterium reversurus, benedictionem flexis genibus tam cuncto quam redeundo a priore petat et reverenter accipiat.

In quibus opem servare debent, et si in monasterio non fuerint, et si non fuerint, et si non fuerint.

EXTRAVAGANTES.

i. Nullus prior, aut vicarius, aut praesidens vadat, aut aliquem monachorum mittat ad Curiam, ad Cancellarias, nec Compostellam, nec Romam, nec ad aliam peregrinationem, quin consciam faciat patrem generalem tam monachi mittendi, quam casus super quo transmittendus est. Casu vero inopinato urgente, itaut periculum sit in

De mittendis ad Curiam.

morā; qui mittendus erit, de consilio deputatorum mittatur.

Monachi non tenentur interesse publicis processionibus.
II. Monachi aut monasteria nostra conventualiter non concurrant ad processiones seu rogativas publicas, generales vel speciales, in civitatibus aut villis dictis nostris monasteriis finitimis; prioresque monemus, ex indulto apostolico S. Pii V monasteria nostra ad ipsis interessendum nullatenus posse cogi aut compelli. Si vero propter communes necessitates aut calamitates celebrentur in dictis civitatibus aut villis vel in toto regno dictae processiones aut rogativae, in nostris monasteriis eas specialiter celebrari priores faciant et praecipiant, indulti praedicti tenore omnino servato. Nec similiter nostri monachi conventualiter interveniant exequiis, fuferalibus aut festivitibus extra nostra monasteria, neque monachi particulares callentes musicam ad ecclesias extra monasteria cum aliis musicis saecularibus cantatori a prioribus mittantur.

De benedictione accipienda ante exitum et post reditum ad monasterium.
III. Servetur omnino laudabilis Ordinis consuetudo, videlicet, quod monachi egredientes a monasterio vel ad illud revertentes, tam in egressu quam in reditu orationem facturi ad ecclesiam accedant, priusquam a praelato benedictionem accipiant. Quando vero nostri monachi ad villas aut civitates, ubi monasterium vel hospitium nostri Ordinis existat, accedunt, in eis necessario hospitari debeant; nec in domo genitorum, fratrum aut consanguineorum, nisi de licentiā in scriptis patris generalis, pernoctari possint. Si autem a dictis civitatibus et oppidis monasterium per leucam distet, infra duos dies a priore dicti monasterii personaliter praesentato benedictionem accipiant, aliās debite puniantur.

De non vagando per villas, oppida, etc.
IV. Quando nostri monachi, secundum monasteriorum consuetudines, recreationis causā in grancias vel campum egrediuntur, nullatenus ad villas oppidave aut domos circumvicina absque prioris expressā licentiā divertant, minusque in illa ingrediantur; et qui contra fecerint, arbitrio prioris debite corrigantur. In campum vero exeuntes, simul egrediuntur, simul incedant, ad monasteriumque iuxta laudabilem consuetudi-

nem simul revertantur; aliās a prioribus contraficientes dictā recreatione priventur.

CONSTITUTIO XXI.

Post primam salutationem non loquatur aliquis monachorum, sine speciali prioris licentiā, cum quibusvis personis quae eiusdem monasterii non sint monachi. Si tamen intra eandem domum habitant aliqui familiares ipsius monasterii, poterit eis loqui breviter in necessariis, in quantum est opus negotio. Monachi tamen, qui eosdem familiares in curam specialem habuerint, poterunt eis super expedientibus rebus loqui liberius. Praeterea nullus monachorum det, mittat vel recipiat litteras, seu aliquid aliud praedictae personae, vel ab eis aut ab aliquibus aliis, sine prioris licentiā.

Quod non loquantur monachi cum personis quae non sunt ex eorum monasterio, sine licentiā.

Item nullus prior vel monachus loquatur cum aliquo monacho alterius monasterii ad quod declinaverit, post primam salutationem, absque prioris eiusdem domus licentiā. Quae in monasterio ubi residet pater generalis, propter monachorum frequentationem ibidem concurrentium, praemaxime observentur.

CONSTITUTIO XXII.

Inquisitionem, seu discussionem, tam in cellis quam in dormitoriis, et locis aliis ubi monachi existunt seu dormiunt, quilibet prior in suo monasterio per se ipsum vel per alium seu alios, in absentia monachorum, faciat ter in anno; et si quae, per priorem non concessa, fuerint reperta teneri, tollantur ab eis, et in manibus tradantur prioris, qui de rebus ipsis disponat prout viderit expedire, et monachum in hoc culpabilem punire non differat.

De scriptorio quod facere debent priores in cellis monachorum.

EXTRAVAGANTES.

i. Nullus monachus, etiam hospes, ingredi possit in cellam alterius sine licentiā sui praelati, quod auctoritate apostolica est confirmatum. In horis silentii nulla cella sit iubilata, nisi prioris.

Non ingredendum in cellam alterius priore inconsulto.

ii. Prohibetur monachis nostri Ordinis habere in eorum cellis mobilia, quae propter magnum valorem sapiant profanitatem. Si quae autem huiusmodi patres priores aut visitatores invenerint, ea ab ipsis auferantur, et in commune redigant, eisdem tantum

Mobilia profana in cellis non tenenda.

permittendo ornatum, quod nostri status honestati sit consonum.

CONSTITUTIO XXIII.

Officium divinum in quolibet nostro monasterio dicatur vel cantetur per monachos in choro alia vel remissa voce, speciose atque punctatim, occupatione sive necessitate quolibet non obstante.

Quomodo fieri debeat officium divinum.

EXTRAVAGANTES.

i. Die Annunciationis B. M. V. pulsentur organa, si celebretur ante dominicam Passionis.

ii. In omnibus nostris monasteriis oratio mentalis ante vel post vespervas aut completorium, iuxta consuetudines monasteriorum, per dimidiam horam quotidie habeatur. A sabbato vero primo Quadragesimae usque ad hebdomadam sanctam exclusive praecipue dicta oratio mentalis in choro non intermittatur. Ad quam campana primo pulsetur per spatium psalmi *De profundis*, et secundo sex aut septem ictibus. Omnes autem monachi legitime non impediti intervenire teneantur.

iii. Non introducantur cantus neque nova officia, quae non habet Ordo, exceptis officiis sanctorum titularium, quae celebrantur in propriis monasteriis. Praeterea permissum quod in nostris choris cantari possit cantus organi in festis principalibus et solemnioribus de licentiā praelati, et non cum aliis cantoribus saecularibus. Credo vero cum organo nullatenus teneatur.

iv. Omnes religiosi portent candelas in processione Corporis Christi.

v. Absentibus simul priore et vicario, praesit subvicarius tam in refectorio quam in choro, et ab eo petatur licentiā inde exeundi; in subvicarii vero absentia, a primo vel secundo correctore; et illis etiam absentibus, ab hebdomadario.

vi. Festum Conceptionis B. M. V. celebretur et fiat duplex maius.

vii. In omnibus nostris monasteriis, quolibet negotio aut necessitate non obstante, omnes Horae canonicae dicantur vel cantentur in choro horis et temporibus in nostro ordinario distributis et praescriptis, cum tali spatio et gravitate quod in illis persolvere

Non ante dicenda nova officia.

Festum Corporis Christi.

Quis praesit absente priore.

Festum Conceptionis B. M. V.

Horae canonicae quibus horis dicantur.

dis octo ad minus horae quotidie impendantur; pluresque in festivitibus solemnioribus iuxta consuetudinem monasteriorum expendantur. At vero in domibus novis, quae professionis non sunt, etiam Horae canonicae quotidie dicantur in choro per priorem et monachos ibidem residentes sub hac distributione, videlicet: matutinum ad occasum solis, et antea vesperae et completorium; prima, tertia, sexta, nona, statim post ortum solis. Idem praeterea in nostris collegiis observetur sub hac forma, videlicet: prima, tertia, sexta et nona, quando iuxta consuetudinem oratio matutina debet haberi; vesperae vero et completorium cum matutino sequentis diei post solis occasum.

viii. Omnibus sabbatis cantentur post completorium litaniae beatissimae Virginis Mariae, ut in sanctā eius domo Lauretana, congregatis omnibus monachis in ecclesia aut in choro secundum antiquam cuiuslibet monasterii consuetudinem; ad quas et ad antiphonam eiusdem beatissimae Virginis, qua terminatur quotidie officium et completorium, facto campanae signo, omnes monachi, etiam exempti, accedere et interesse teneantur.

ix. In omnibus nostris monasteriis nominetur a priore, prout hactenus, monachus practicus et intelligens in caeremoniarum magistrum; cuius curae incumbat eas docere, et zelare defectus qui in earum praxi accidere possunt in divinis officiis, et tempore opportuno ita praevenire et cavere, ut nullus error aut defectus in officio divino vel missarum celebratione contingat.

CONSTITUTIO XXIV.

Missae conventualis cum nota unā ad minus, in quantum bono modo fieri poterit, omni die in quolibet nostro monasterio celebretur. Sacerdotes autem missas celebrare frequentent, praecipue in diebus dominicis et festivis. Ceteri quoque monachi certis diebus annualim communicent, videlicet in primā dominica de Adventu, die Nativitatis, dominicae Epiphaniae, Purificationis beatissimae Virginis Mariae, prima dominica et tertia Quadragesimae, dominica de Passione, in die Coenae Domini, in qua

De Virgine.

De magistro caeremoniarum.

De celebratione missarum, communicantibus, et quomodo communicanda fuerint, patris a sancto Ildefonso.

etiam omnes sacerdotes communicent, die Resurrectionis dominice, apostolorum Philippi et Iacobi, dominice Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Nativitate S. Ioannis Baptistae, festo S. Iacobi Zebadaei, festivitate Assumptionis beatissimae Dei genitricis Mariae, Nativitate eiusdem, festo patris nostri B. Hieronymi mensis septembris (cuius dies per monachos et donatos familiares et mercenarios nostri Ordinis ab omni servili opere colatur et observetur), die S. Lucae evangelistae, quae quidem die noster Ordo institutus et reformatus extitit et exemptus, festo omnium Sanctorum; in quibus diebus priores debent, si commode poterunt, celebrare.

EXTRAVAGANTES.

- De confessariis. I. Hortantur omnes monachi nostri Ordinis quod saepe confiteantur cum priore, atque prior curet quod plures sint confessarii deputati in monasterio.
- De cultu S. Hieronymi. II. Quodcumque nominatur noster pater S. Hieronymus tam legendo quam loquendo, dicatur noster pater S. Hieronymus, et eius transitus integer et completus legatur in refectorio, donec terminetur.
- De missa conventuali in domibus novis. III. In domibus novis et collegiis cantetur missa conventualis omnibus dominicis et diebus festis; si vero sufficiens numerus monachorum non adsit, ut cantari possit cum notis, cum tono saltem cantetur.
- A monachis qualibet die dominica communicandum. IV. Monachi qui non fuerint sacerdotes, et fratres laici, sacram communionem recipiant omnibus diebus dominicis, nisi in hebdomada occurrat aliquod festum, in quo communicare debent iuxta constitutionem; quia tunc omittetur communio dominicae eidem festo propinquioris.
- Si vero confessarium privatum, qui eos a casibus reservatis absolvat, eligere sibi non queant. V. Obsequendo, ut par est, motu proprio sanctae memoriae Clementis VIII, monachi nostri Ordinis non possint in virtute Bullae Cruciatiae, nec alterius privilegii, eligere confessarios, qui illos a casibus reservatis per eorumdem superiores absolvere valeant.

CONSTITUTIO XXV.

De tempore et loca silentii. Silentium per nostros monachos, debilis necessitate ac utilitate exceptis, summo studio observetur intra septa vel metas cuiuslibet

nostri monasterii, locis et temporibus infra scriptis, videlicet: Omnis tempore post ultimam signum factum completorium usque ad secundam pulsationem primae sequentis diei perfectam; et a Resurrectione Domini usque ad festum Exaltationis S. Crucis, statim post primam refectionem usque ad secundum signum factum ad nonam; in diebus vero ieiunii usque ad signum surgendi de dormitione diurna; in claustro principali et etiam in choro continue; in refectorio tempore refectionis; in dormitorio tempore dormitionis. In praedictis autem locis et temporibus ex causa rationabili breviter et submissa voce loqui licebit.

EXTRAVAGANTES.

- I. Incumbant praesidentes ut in diebus festis evitetur omnis vagatio et negotiatio, serveturque silentium inter monachos.
- Tempora pulsationis campanae. II. A festo sancti patris nostri Hieronymi usque ad Quinquagesimam non fiat campanae signum ad dormiendum post matutinum in nostris monasteriis, nisi hora tertia iam pulsata; reliquo vero tempore statim post terminatum matutinum; et nullus monachus ante signum ad dormiendum accedat sine speciali licentia.
- De horis vacationis a choro. III. Quamquam monachi choro assistant, horis tamen vacationis a choro aliisque communitatibus actibus sese exercent et occupentur in scribendo, aut in aliis exercitiis pro obedientia sibi iniunctis vel iniungendis.

CONSTITUTIO XXVI.

De habitu monachorum, et de eo quem portare debent donati, et de eorum obligationibus. Habitus noster et vestes, iuxta institutionem felicis recordationis domini Gregorii PP. XI institutoris nostri Ordinis, formae ac pretii sint sequentis, videlicet: Tunicae sint clausae et amplae, de panno albo vili et grosso, aut de illo panno qui vulgariter dicitur calcil, cum manicis moderate amplis et clausis, atque decentis longitudinis, ita quod cinctae usque ad talos descendant et terram non tangant. Mantellus et scapulare sint de panno griseo seu burello, similiter grosso et vili, nullo praeter nativum tincto colore; sit quoque mantellus parte anteriore fissus, et unico claudatur eiusdem panni botone. Licet mantellus non sit

de necessitate sed de habitu honestate, illum tamen deferre debemus cum in publicum procedimus. Scapularis autem longitudo brevior sit tunica per manum unam, et eius capuccium in amplo humeros non excedat, ac in longitudine per quatuor saltem digitos distet a zona mantelli, etiam longitudo per quatuor digitos tunicae longitudini non aequetur, ita quod tunica mantello, et mantellus scapulari sit longior. Zona quoque sit de corio nigro, latitudinis duorum digitorum, vel quasi, cum fibula ferrea vel aerea absque aliis laminulis vel clavelis. Calceamenta sint sotulares nigri, qui tribus ad minus laqueis adstringantur. Vestes, quibus subtilis induuntur ad carnem, non sint lineae vel canabinae, sed laneae, femoralibus tamen exceptis; nec in lectis habeant linteamina de lino vel de canabo; poterunt tamen habere pulvinaria sive cervicalia de eisdem; debilibus tamen seu infirmis ad arbitrium prioris, quoties opus fuerit, poterunt linteamina seu indumenta canabina vel linea ministrari. Idem habitus donetur novitiis, hoc superaddito, quod ad scapularis latera iuxta zonam duae de eorum panno ligaturae suantur, traves vulgariter nuncupatae, trium habentes amplitudinem digitorum.

Habitus donatorum. Donatis vero nostris donetur tunica et mantellus et largum capuccium de burello, cum cauda longitudinis palmi unius, vel aliae vestes honestae. Praefati quoque donati dicant quotidie pro omnibus Horis quindecim Pater noster cum Ave Maria, et die qua in donatos recipiuntur, obedientiam plene promittant. Idem etiam de feminis donatis fiat praeter vestes praedictas, dum tamen desuper induantur burello praedicto, cum honestate omnimoda conversantes. Et donati et donatae nostri Ordinis per priorem et capituli maiorem partem recipiantur, et non aliter.

EXTRAVAGANTES.

- Donati per annum probandi. I. Non recipiantur ad obedientiam donati, quin prius per annum probentur. Si vero emisso voto obedientiae reperti fuerint intractabiles, honestatique monasteriorum nostrorum non convenientes, a priore cum deputatorum consensu possint expelli, voto facto non obstante.

II. Donatis nostri Ordinis, quando recipiuntur et antequam votum obedientiae committant, notificetur, quod, nisi fuerint tales quales disponit extravagans, eiiciantur ab Ordine etiam post professionem.

III. Donati qui retinent propria bona, solvant decimas illorum, quia de personalibus non tenentur.

IV. Non recipiantur mulieres donatae in nostro Ordine sine licentia patris generalis.

V. Omnes nostrorum monachorum interiores vestes, caligis comprehensis, debeant esse laneae, ex panno albo vili, aut staminia, seu ex cordellate; et interiores thoraces (vulgo sayos) descendant ultra genua, iuxta laudabilem Ordinis consuetudinem, quae vestes, quotiescumque fiant et monachis distribuendae sint, prius a prioribus examinentur; nec monachis permittantur: quae cum aliqua profanitate, curiositate aut usu saeculari fuerint factae. Transgressores vero, qui aliter vestes facere vel gestare praesumpserint, poenam clausurae sex mensium coerceantur.

VI. Caveant omnino priores ne suis monachis licentiam concedant lineis utendi, femoralibus exceptis, nisi ob gravem et manifestam necessitatem, aut habitalem infirmitatem, medicorum iudicio declarandam, et non aliter. Monachis vero, qui absque dicta licentia lineis utuntur, poena unius anni clausurae pro prima vice imponatur; si autem reinciderint, poenae superiorum arbitrio aggraventur.

CONSTITUTIO XXVII.

De culpis laicis. Levis culpa est, si quis, ultimo signo ad Horas iam facta, non assistat in choro; si quis in choro male legendo sive cantando, solus vel cum alio offendens, non statim se inclinans, pectus suum manu percusserit, genuaque versus altare flexerit, aut si cum aliis recitans vel cantans offenderit, et praedicta poenitentiae signa praeter genuflexionem non fecerit; si quis divino non intentus officio levitatem ostendat, vagis oculis perspicendo, vel motum irreligiosum aliquem faciendo; si quis in ecclesia dormierit, vel alio quovis loco aliquid inquietudinis fecerit; si tempore opportuno le-

attentionem vel cantum non providerit, si quis legerit aut cantaverit aliud, quam commendator anachili cantant vel legunt; si in cameris privatis quicquam fuerit capite non operio; si quis dissolute ridens, sive dicta vel facta ludiora seu irrisoria dicendo aut faciendo, alios ad risum provocaverit; si vagos oculos per vias aut plateas, sive loca alta publica vel privata, hinc inde inhoneste duxerit; si quis benedictionem non receperit a priore, cum extra metas monasterii, illa die non reversurus, egerit, aut quando ab extra ad monasterium venerit; si dormierit in choro dum officium sit divinum; si statutis temporibus audiendae lectioni non adsit; si ornamenta altaris vel ecclesiae negligenter tractaverit; si libros aut aliqua, quae sibi fuerint pro sui necessitate collata, tempore convenienti non reddiderit; si liber in conventu legendus alicuius negligentia ibidem defuerit; si scutellam aut quicquam aliud fregerit seu perdidit; si cibum aut vinum effuderit, aut sine benedictione sumpserit; si ad mensam sedens communem, quicquam cibi seu potus gustaverit, antequam lector legere incipiat et fiat signum ad refectiois initium; si per negligentiam quisquam in principio capituli, communis refectiois vel collationis praesens non fuerit; si quis cum iuramento quicquam affirmaverit seu negaverit; si verba vana vel inhonesta protulerit; si quis in officiis domus sibi commissis negligens reperitur; si quis silentium non servaverit; si propter victum, vel vestitum, aut rem aliam, murmuraverit. Propter culpas praedictas vel similes, committentibus illas prior ad arbitrium suum imponat poenitentiam, sicut viderit expedire.

CONSTITUTIO XXVIII.

De culpa gravibus. Gravis culpa est, si monachus cum monacho vel cum saeculari in praesentia saecularium inhoneste contenderit; si monachus cum monacho iurgia vel rixas quocumque loco habuerit; si monacho vel saeculari inhonestum quid dixerit; si quis deprehendatur scienter mendacium protulisse; si quis monacho praeteritam culpam, pro qua satisfecit, improperaverit; si quemquam increpaverit pro eo quod de ipso increpante in capitulo proclamaverit;

et in consuetudine duxerit non tenere silentium; si in latrinis seu privatis silentium non servaverit; si culpam suam vel alterius cum superbia defenderit; si quis inter monachos discordias seminaverit; si proclamando aliquem, iurgium seu turbationem fecerit; si contra aliquem comminatoria seu opprobriosa vel irreligiosa verba protulerit; si malitiose de suo priore, aut de suis monachis, aliqua mala, quae probare non possit, evomuerit; si in feminam oculos fixerit, et hoc in usum habuerit, aut cum ea solus in loco suspecto loquatur; si sine causa et absque licentia ieiunia per Ecclesiam vel Ordinem statuta solverit; si quis ad aliquem locum missus, ante vel post terminum assignatum, sine rationabili causa, redierit. Pro huiusmodi culpis, et his similibus, veniam petens, et non proclamatus, unam in capitulo substineat disciplinam, prout in proxima sequenti constitutione describitur, ac uno die in pane et aqua ieiunet. Denunciatis vero poenitentia duplicetur, et ultra hoc imponat illis prior psalmos et venias, sicut sibi expedire videbitur.

CONSTITUTIO XXIX.

Gravior culpa est, si quis per contumaciam, vel manifestam rebellionem, aut verbis contumeliosis priori suo per diem integram inobediens extiterit, vel si cum eo intus vel foris proterve persistens in sua duritia saltem per diem, non consentiens veritati, omni reverentia et paterno timore postpositis, quasi de pari contendere ausus fuerit; si habito cum alio vel aliis consilio, sive per coniurationem, aut malitiosam concordiam, se manifeste contra suum priorem erexerit; si peccatum mortale manifeste commiserit; si in Ordine perseverando, sui ipsius exemptionem ab obedientia contra priorem suum procuraverit; si rem sibi collatam scienter celaverit. Qui culpam aliquam de praedictis voluntarius vel accusatus de illa se commisisse confessus fuerit aut convictus, tot diebus, quot priori visum fuerit, poenitentiam substineat subsequentem, videlicet: Exuta superiori tunica, brachio et scapula denudata, percutiatur cum virgis per manum prioris in capitulo vel refectorio post benedictionem mensae in prima refectioe cum

De culpis gravioribus.

psalmo, quem prior voluerit, per eum et monachos ad choros dicendo. Poenitentia quoque durante praedicta, sit in conventu ultimus in loco, ubicumque conventus fuerit congregatus. Insuper in refectorio cum aliis ad mensam non sedeat, sed in terra tam in prandio quam in coena in medio refectorii super tabulam nudam comedat, de pane grossiori pro cibo, et sola aqua pro potu ministretur eidem, nisi prior sibi aliquod aliud misericorditer praecipiat dari. Quod autem de eius cibo et potu superfuerit, non commisceatur cum his quae de mensis remanserint aliorum. Dum vero gratiae post refectioem communem de mane aguntur, iaceat prostratus in terraensus super faciem suam, iunctis manibus ante portam ecclesiae seu chori, donec monachi, ipsum pedibus tangendo, intrent et exeant super eum. Saeculares tamen hoc videre non debent, nisi delictum illis fuerit manifestum; tunc enim, si prior viderit expedire, faciat saeculares esse praesentes, ut qui fuerint de crimine scandalizati, per huiusmodi poenitentiam aedificentur. Nullus insuper audeat ad talem poenitentem accedere, nec sibi quidquam loqui, sine prioris licentia. Sed, ne in profundum desperationis deveniat, mittat ad eum prior monachum seu monachos aliquos discretos, qui illum ad poenitentiam et satisfactionem moveant et inducant. Quod si humilitatem in eo viderint, et etiam alii de conventu, supplices preces pro eo priori porrigant, ut cum illo misericorditer se habere dignetur; quas quidem preces prior libenter acceperit, praefatam poenitentiam, prout sibi videbitur expedire, moderando. Verum si forte ipsum in cordis duritia persistentem invenerint, iterum cum disciplinis modis praefatis per priorem ad eius arbitrium feriat, aut per alium de prioris speciali mandato, si prior fuerit legitime impeditus. Praeterea dum monachus praefatam poenitentiam continuaverit, non communicet, nec cum aliis osculum pacis accipiat, nec vocetur seu scribatur ut in ecclesia vel alibi aliquod officium faciat, nisi officia servitutis; officio tamen divino poterit interesse. Insuper non habitum professorum, sed novitiorum tantummodo portet, quousque plene, prout expedire, ad prioris arbitrium satisfecerit. Et si

forsan talis monachus sacerdos, diaconus vel subdiaconus fuerit, officio huiusmodi non utatur, donec a priore utendi eis licentia illi detur. Ultra praedictas etiam poenas, si quis pravo consilio cum alio seu aliis habito, aut per coniurationem seu malitiosam, concordiam se manifeste contra suum priorem, ut praefertur, erexerit, nullam vocem in capitulo eo ipso habeat, donec prior de consensu capituli illam misericorditer sibi restituat. Necnon qui permanendo in Ordine, exemptionem ab obedientia sui prioris (ut praemittitur) sibi vel aliis procuraverit, praeter poenas iam dictas, communicatio sibi Ordinis denegatur, et talis exemptio, quantum expediens fuerit, impugnetur, seu, ut revocetur, instetur. Ceterum ei qui proclamatus, culpam aliquam de praedictis confessus protinus fuerit, brevi; illi vero qui non accusatus ultro confitebitur, breviori; ei autem, qui de culpa convictus fuerit, longiori tempore supradicta poenitentia imponatur.

EXTRAVAGANTES.

i. Denegare alicui monacho Ordinis participationem, ut in hac constitutione praescribitur, ex antiqua consuetudine Ordinis in eo consistit: quod nec ad choros, nec ad refectorium, nec ad capitulum, nec ad aliquod officium vel beneficium Ordinis admittatur, veluti si membrum religionis non existat.

Quid sit Ordini non participare.

ii. Monachus qui de aliquo falso crimine alium accusaverit, ultra poenas crimini de quo falso accusavit debitas, alias sufferat arbitrio visitorum imponendas.

Poenae contra accusantes de falso crimine.

iii. Caveant monachi, ne cuicumque personae saeculari, aut ecclesiasticae, aut regulari alterius Ordinis, directe vel indirecte, verbo aut scripto, per se aut per alios quomodolibet manifestare aut revelare praesumant culpas graves aut graviores nostrorum monachorum, vel poenitentias graves poenasque propter eas ipsis impositas, unde gravis infamia et manifestum dedecus nostro Ordini subsequi et imminere possit. Qui contrafecerint, si fuerint praelati, suspensionis ab officio per annum poenam multentur; si subditi in sacris constituti,

Monachorum crimina gravia, gravesque poenitentias nemini revelandas.

vocis activae et passivae privatione et clausura intra claustra per annum etiam puniantur; si vero in sacris non constituti, habitum novitiorum per annum similiter portent; si autem fuerit ipse reus, praedictae poenae duplicatae ipsi infligantur.

Contra monachos libellos imprimere, etc.

IV. Nullus nostri Ordinis monachus per se vel per alios scribere, publicare et multo minus imprimere, imprimere aut publicari directe vel indirecte facere audeat libellos, scripta, aut memorialia anonyma, vel sub nomine supposito et ficto, quae in iniuriam dedecus aut infamiam nostri Ordinis, eius regiminis, aut alicuius monasterii vel monachi, maximeque praelatorum, quomodolibet cedant vel cedere possint. Contrafacientes de huiusmodi culpa convicti, carceri per annum mancipentur, et gravioris culpae poenam debitam puniantur. Eis vero monachis, ad quorum manus dicti libelli vel memorialia pervenerint, districte praecipimus, ne aliis ipsa communicent, sed vel statim discerpant, vel prioribus tradant; alias graviter puniantur.

Vel in his profanis ludentes

V. Nullus monachus intra septa cuiuslibet monasterii nostri ludere possit, nec cum aliis monachis nec cum saecularibus, ludis profanis et saecularibus, maxime alearum et taxillorum, aliisque de invito nuncupatis, etiam causa recreationis, infirmitatis, aut alio quovis praetextu, sub poenam culpae gravioris et proprietariorum pro qualibet vice imponenda. Eadem poenam puniatur qui extra monasterium cum saecularibus pecuniam in magna quantitate, aut gravi scandalo subsequuto, publice et manifeste quocumque ludo luserit; super qua poenam nisi per capitulum generale dispensari non possit.

Ante spectacula publica assistentes

VI. Sub poenam unius anni clausurae intra septa monasterii nullus monachus nostri Ordinis agitationi taurorum in plateis et locis publicis intervenire vel assistere possit; sed si contingat agitari in civitatibus vel locis, ubi cum debita licentia nostri monachi existant, huiusmodi diebus, si commode fieri possit, ad monasterium propinquius, si quod fuerit, propter bonum exemplum se conferre teneantur, sub eadem poena.

Comoedias profanas repraesentantes

VII. Sub poenam sex mensium suspensionis ab officio, priores, vicarii et praesidentes

nullatenus permittant quod in ecclesiis, sacristiis vel choris nostrorum monasteriorum comoediae profanae repraesententur; nec etiam permittant monachos suorum monasteriorum comoedias in theatris publicis repraesentatas scandalose videre et audire; sed poenis debitibus in hoc delinquentes puniant et coercent; super quo eorum conscientiae valde onerantur.

sentiantes, permittentes, vel audientes.

VIII. Nullus monachus intra monasteria nostri Ordinis habere possit scilicet, aliave arma offensiva cuiuscumque generis, vel eadem secum scandalose portare itinerando, aut cum illis in civitates seu oppida ingredi, etiam sub motivo naturalis defensionis, sub poenam unius anni clausurae pro prima vice imponenda, et in casu reincidentiae, privationis omnium officiorum, honoris et administrationis. Monachi vero, quibus incumbit extra monasteria bonorum temporalium administratio, arma praedicta in suis administrationibus et grantiis retinere et conservare poterunt propter dictorum bonorum monasterii defensionem, praedonumque incursionem repellendam.

Arma offensiva retinere vel gestare.

CONSTITUTIO XXX.

Gravissima culpa est incorrigibilitas, eius videlicet, qui non timet culpas committere, et post commissas ferre poenas recusat, contra quem in regula nostra dictum est: si ipse non abcesserit, de vestra societate proiciatur, iuxta dictum Apostoli praecipientis, talem hominem ut haereticum evitari. Et quidem postquam talis fuerit tertio monitus ut desistat a crimine, eiusque incorrigibilitas extiterit manifesta, veluti peccans peccatum ad mortem, et quasi qui videtur professionem de sui cordis visceribus abiecisisse, compellendus est habitum professionis dimittere. Quod utique fiat, si usque ad illam expulsionis horam fuerit sanae mentis; nam si mentecaptus existat, non decet nec expedit, ablato sibi professionis habitu occasione praedicta, illum sic de societate proicere fraternam.

De culpa gravissima.

EXTRAVAGANTES.

I. In omnibus monasteriis nostri Ordinis carceres existant, in quibus puniri possint

priores habitum monachos ex-

poliandi facultatem non habeant.

monachi delinquentes; et nullus nostri Ordinis prior expoliare habitu possit monachum, quantumvis gravissimum sit eius delictum: ipsum vero carceratum retineat, usque dum provideatur a capitulo generali sive a patre generali.

II. Monachi, qui crimen aliquod iure civili corporali morte plectendum suae professionis obliti perpetraverint, a capitulo generali aut privato, vel a visitoribus generalibus ad carcerem perpetuum condemnentur.

Monachorum indicium priores generales Ordinis.

III. Ex indultis a sancto Pio V nostro Ordini concessis, pater generalis per se ipsum, seu eius ministros saeculares, vel etiam dicti Ordinis regulares, etiam professos, apostolicam auctoritate punire et corrigere poterit monachos quorumcumque criminum et delictorum reos, quantumvis gravia et enormia fuerint; sed in casibus, in quibus de iure communi poena mortis locum habere potest et debet, eisdem monachis taliter delinquentibus carcerem perpetuum vel ad tempus eadem apostolicam auctoritate dare et assignare, ac illos in carcere huiusmodi detineri facere, aut illos ad triremes etiam perpetuo vel ad tempus condemnare et relegare, prout etiam habitu expoliare poterit tam in generali vel in privato capitulo, quam si solus procedere velit inter capitulum et capitulum, dummodum tamen ad id seniorum gravis et maturi consilii in regimine expertorum accedat assensus, ut latius in Brevibus apostolicis desuper expeditis continetur.

De incorrigibilibus expellendis et expulsione modo.

IV. In sententia expulsionis a nostra religione omnino servetur Breve et decretum felicitis recordationis Urbani VIII, omniaque quae in eo praescripta, videlicet:

Quod nullus nostri Ordinis monachus professus possit in posterum habitu expoliari, ab eoque expelli, quin sit vere incorrigibilis:

Incorrigibilis nullatenus iudicetur monachus, nisi concurrant omnia, quae de iure requiruntur, ut incorrigibilis praesumatur. Et propterea probetur poenitentis et ieiunii per spatium sex mensium in carceribus monasterii, sicut moderando decreta Urbani VIII disposuit Innocentius XII:

Si transacto dicto spatio temporis non resipiscat, induratusque perseveret in sua impenitentia et incorrigibilitate, possit expelli a religione tamquam membrum putridum; sed dumtaxat a patre generali cum consilio et assensu sex patrum graviorum religionis, in singulis capitulis generalibus ad id deputandorum et eligendorum, factoque primum et compilato processu, pleneque probatis causis expulsionis, iuxta canonicas sanctiones, stylum et constitutiones Ordinis:

Expulsus maneat subiectus iurisdictioni et obedientiae Ordinarii dioecesei, incedatque in habitu clericali, donec ad religionem revertatur. Itaque pater generalis teneatur sententiam expulsionis Ordinario notificare in eodem executionis tempore:

Nulli ex praedictis expulsis litterae testimoniales expulsionis concedantur; sed ad sanctam Sedem Apostolicam remittantur, vel ipsos hortentur quod in aliam religionem ingrediantur:

Expulsi maneat suspensi ab exercitio ordinum susceptorum toto tempore quo extra religionem vixerint: sublata episcopis et Ordinariis locorum facultate moderandi vel relaxandi dictam suspensionem, licentiamque illis concedendi ad exercitium dictorum ordinum.

Quae omnia et singula sub poenis privationis omnium officiorum, et vocis activae et passivae, inhabilitatisque perpetuae ad illa et alia imposterum oblinenda, cum reservatione dictarum poenarum Sedi Apostolicae, prout in dicto Breve, imposterum observari decernimus; et irritum ac inane et invalidum omne illud quod contra praedicta fuerit factum, declaramus.

Stylus ergo et praxis in posterum observanda erit, quod visitatores aut iudices in suis sententiis declarent monachum delinquentem ob sua delicta habitu expoliandum esse et a religione expellendum: atque sententiae executionem remittant ad patrem generalem, qui, viso et examinato processu, habitoque consilio et consensu dictorum sex patrum a capitulo generali assignandorum, confirmet vel infirmet sententiam, prout iustum videbitur.

Quibuscum de commissis gravibus culpis non sit dispensandum.

v. Nec pater generalis nec definitorium capituli generalis dispensare possint ad obtinenda aliqua officia electionis, aut magistri novitiorum, confessoris aut praedicatoris, monachos qui commiserint aliquod delictum ex infrascriptis, vel ipsis maius, vel simile, videlicet: peccatum carnale, furtum de rebus ecclesiae vel sacristiae, aut triginta ducatorum, ex aliis rebus monasterii, solemne periurium, falsum testimonium contra aliquem in iudicio;

Qui duabus vicibus fugitivus fuerit, qui aliquem notabili aut enormi percussione vulneraverit, qui confessiones manifestaverit, qui crimen laesae maiestatis commiserit, aut huiusmodi criminis fautor fuerit, qui condemnatus fuerit a sancto inquisitionis Officio in rebus fidem concernentibus, qui in aliqua electione pro se ipso votaverit. Quorum et similium dispensatio ad capitulum generale solummodo et in solidum pertineat. Quoad vero delicta sensualia et carnalia etiam post sententiam poterit pater generalis dispensare, quando ipsi constiterit per relationem suorum priorum aut visitorum quod reus cum vita religiosa et exemplari per aliquot annos sit emendatus.

CONSTITUTIO XXXI.

Quando prior in correctionibus sequi debet consilium deputatorum, aut sui capituli.

Execui possit quilibet prior per se ipsum poenas in dictis constitutionibus de gravibus et gravioribus culpis taxatas, quando manifeste apparuerit in eis monachum aliquem incurrisse. Si tamen monachus, cui huiusmodi culpa impingitur, affirmat, illam gravem seu gravio-rem non esse, aut de hoc dubitatur per monachos aliquos de conventu, prior consilium habeat super hoc cum monachis sibi per suum capitulum ad habenda consilia deputatis. Verum in iudicando culpas graves et graviores, quae in praelibatis constitutionibus non sunt expressae, sequatur prior consilium a deputatis praedictis. Ceterum in imponenda, seu remittenda, mutanda, laxanda vel gravanda poena gravissimae culpa, prior sequi consilium sui capituli teneatur. Si tamen priori videatur, quod poenam culpae gravis aut gravioris in constitutionibus suprascriptis taxatam oporteat aggravari contra illum de quo constet culpam

huiusmodi incurrisse, ad hoc iudicandum deputatorum sequatur consilium.

CONSTITUTIO XXXII.

Dispensare in poena culpae gravis, et eam mutare vel laxare, solus prior possit, quando cumque sibi rationabile videatur; sed super culpa graviore consilium ad praemissa cum deputatis debet habere. Oneramus etiam conscientias prioris et deputatorum, ut in poenis huiusmodi iudicandis, dispensandis, commutandis, laxandis ac imponendis se discrete exhibeant, prae oculis solum Deum habentes; amore, odio, favore, timore et quolibet alio impedimento postpositis, quatenus iustitia compleatur et fructus correctionis et emendationis accrescat. Potius tamen in praemissis poenis ad misericordiam, quam ad crudelitatem intendant.

CONSTITUTIO XXXIII.

Graviorum culparum poenas coram omnibus in capitulo prior imponat, nisi in culpis occultis aliter sibi videatur cum deputatorum consilio faciendum. Si vero culpa non occulta sit talis, quae merito sit illico puniendum, et videatur mora nociva, si spectatur culparum capitulum, congreget statim prior suum capitulum pro iudicanda et imponenda poena huiusmodi gravioris culpa. Verum pro gravi culpa poterit poena extra capitulum iudicari, si priori cum deputatorum consilio videatur.

CONSTITUTIO XXXIV.

Pancem in grano, vinum, monetam, aut res alias quascumque magni valoris in elemosynam seu alias gratiose prior non donet, nisi quantum consideratis facultatibus monasterii per eum et monachos in sacris constitutos fuerit praetaxatum, quod prior solus vel cum deputatorum consilio dare possit. Poterit tamen de rebus monasterii mutuare vel commodare, moderate tamen et sic discrete, videlicet: sub talibus pignoribus aliisque idoneis cautionibus, in convenienti custodia reponendis, id faciat, quod sine difficultate monasterium mutuata sive commodata recuperet. Si tamen res commodandae, attentis monasterii facultatibus, magni valoris extiterint, deputatorum consilium habere debet.

EXTRAVAGANS UNICA.

Monachis vero non liceat bona monasterii absque licentia prioris commodare.

I. Nullus monachus, administrationi bonorum temporalium nostrorum monasteriorum praepositus ea commodare vel in mutuum dare possit absque expressa licentia priorum; aliis in poenas proprietarii debitas, iuxta quantitatem rei commodatae vel in mutuum datae, incurrat.

CONSTITUTIO XXXV.

Quomodo debeat se habere prior in operibus et in aedificiis.

Reparanda necessario, tam in monasterio quam in eius haereditatibus, quilibet prior, prout viderit expedire, faciat reparari. Si tamen reparatio huiusmodi magnas requirat expensas, monasteriis facultatibus super hoc attentis, habeat in hoc deputatorum consilium. Praeterea si aliqua sint de novo aedificanda, quae magnas expensas requirunt, non fiant sine consensu capituli.

EXTRAVAGANS UNICA.

Pro domibus novis, capituli generalis requisita approbatio.

Priores novarum domorum non possint in eis nova aedificia quoquomodo construere, quia prius planta ad nostrum capitulum generale, vel ad patrem generalem infra capitulum et capitulum transmittatur, ut aedificii utilitas, convenientia et expensae ab illis examinentur, et sine ipsorum licentia et approbatione nullatenus executioni mandentur; quae vero in capitulo generali vel a patre generali ordinata fuerint in constructione aedificiorum, omnino priores observare teneantur.

CONSTITUTIO XXXVI.

De electione et officio procuratoris inter temporalibus, et de eius obligatione reddendi rationem.

Eligatur seu assumatur in procuratorem cuiuslibet monasterii per priorem et capitulum, seu eius partem maiorem, unus de monachis professis constitutus in sacris, qui ad prioris consilium et mandatum bona temporalia monasterii recipiat et fideliter administret. Si tamen videatur expediens, poterit unus de fratribus laicis in procuratorem assumi. Quod si unus procurator non sufficit, possunt modo praedicto duo aut plures constitui. Procurator autem seu procuratores huiusmodi teneantur quater in anno, priori et per eum ad hoc assignatis, in praesentia claves arcae tenentium,

de administratis reddere rationem, et in una de istis quatuor vicibus sint deputati praesentes. Officium vero procuratoris non de facili sibi tollatur, ex causa tamen legitima poterit illum prior cum deputatorum consilio et consensu, vel maior et sanior pars capituli, etiam nolente priore, ab huiusmodi officio remove.

EXTRAVAGANTES.

I. Quilibet religiosus habens officium dandi et recipiendi pecunias, aut administrandi fructus reddituum, possessionum et granciarum, aut capellaniarum et missarum, quae celebrantur, teneantur reddere rationem et computa semel in anno, praesentibus priore, deputatis, depositariis et procuratoribus.

Rationem quoque reddere teneatur, qui pecunias administrat.

II. In quocumque nostrorum monasteriorum habeatur liber, in quo scribantur omnes et singulae possessiones, haereditates, fundae et redditus monasterii; a quonam et quibus conditionibus et oneribus donata sunt; simulque spiritualia beneficia quae pro ipsis in monasterio aguntur.

Libri proveniunt onerum quoque quilibet in monasterio habendi.

III. Praesidens procurator aut custos absque scrupulo conscientiae possint moderate et prudenter corrigere verbis vel facto pro eorum arbitrio famulos, servientes et commensales intra monasterium.

Praesidens et custos in famulis auctoritatem.

IV. Quilibet monachus in reddendis rationibus et computis deficiens, atque debitor resultans, ipso facto voce activa et passiva privetur, et clausurae intra claustra poenam substineat absque aliqua dispensatione, donec debitum solvat et satisfaciatur. Si vero communitas ob iustas causas sibi benevisis dicto monacho debitum, servatis servandis, condonet vel remittat; nihilominus tamen voce activa et passiva, ut prius, privatus remaneat, donec et quousque per capitulum generale aut privatum, ac praehabita de casu informatione, ab huiusmodi privationis poena absolvatur. — Supradicta extravagantes quarta, inopinanter ab amanuense praetermissa, superadiuncta fuit sciente eminentissimo cardinali Petra ponente. In quorum fidem, etc.

Poenam contra deficientes in computis.

A. archiep. Petrensis secretarius.

V. In electione procuratoris temporalium concurrere debeat consensus prioris et consensus capituli, seu maioris illius partis.

De circumstantiis electionis procuratoris.

Si tamen casus discordiae contingat, nempe vel quod maior pars in procuratore eligendo non concordet, vel prior dictae maiori parti capitali non assensuerit seu consentiat; decem scribitis infra duos dies perficiendis, sine electione procuratoris transcurris, praedicta electio ad priorem devolvatur; qui tunc procuratorem eligat monachum, qui sibi videbitur magis expedire.

Prioris auctoritas in monachos temporariam administratorem.

VI. Omnes monachi administrationi bonorum temporalium a prioribus praepositi, ad priorum nutum sint amovibiles. At vero procurator temporalium amoveri non possit nisi ex causa legitima, vel a priore cum consensu deputatorum aut maioris partis illorum, vel a maiori parte capituli, ut in hac constitutione disponitur.

Tabella benefactorum quolibet in monasterio apponenda.

VII. In quolibet nostrorum monasteriorum adsit in loco publico tabella, in qua referantur benefactores monasterii, obligationesque Deum pro illis orandi; necnon alia tabella, in qua benefactores totius nostri Ordinis in communi pariter describantur.

CONSTITUTIO XXXVII.

Quod in quocumque ex nostris monasteriis adsit arca communitatis cum duabus clavibus; de electione caperit et arca depositorum et depositario.

Arca communitatis sub duplici clave in quolibet nostri Ordinis monasterio teneatur, in qua moneta cuiusvis materiae, sive alia quaecumque, in auro, argento, seu rebus pretiosis consistens, reponantur. Quarum clavium unam prior seu monachus deputatus ab eo, alteram teneat alius monachus ad id per capitulum assignatus. Poterit tamen, si velit, capitulum duas claves habere, et pro eis tenendis duos de monachis assignare.

EXTRAVAGANTES.

Deposita non recipienda cum obligatione.

I. In nostro Ordine non recipiantur deposita, nisi simpliciter, absque aliqua cautione neque obligatione. Stricteque defendimus et prohibemus, quod nullus prior nec vicarius, neque aliquis alius in eorum absentia, audeat assumere aliquid ex tali deposito, sine deponentium licentia et consensu; qui vero contrarium fecerit, a nostris visitatoribus generalibus gravissime puniatur.

Monachorum pecunia in arca conventus servanda.

II. Si in aliquo necessitatis casu aut eventu, vel ad aliquam piam causam, cuilibet monacho data fuerit pecunia, eam in

arca conventus deponat, exindeque non extrahatur sine prioris licentia. Et reprehendimus monachos impertinens inquietantes priores suos pro elemosynis aut missis, licentisque frequentibus ad sua loca et terras eundi, causarum piarum quaesito colore vel praetextu. Insuper monachi, qui transmittuntur de uno ad aliud monasterium, pecunias ex itinere superstites deponant in arca monasterii ad quod accedunt, ut monasterio, ad quod pertinent, consignentur.

Provisiones ecclesiasticae, etc. sine generalis licentia a monachis non accipiendae.

III. Nullus monachus procuret praestimonia, aut aliam provisionem ecclesiasticam, neque acquirat redditus regios, vulgo *ivros*, absque patris generalis licentia; quia, si secus fiat, scandalum maximum oritur, malumque exemplum saecularibus donatur.

Depositarius per priorem amovibilis.

IV. Prior est confirmator electionis depositarii, seu claves arcae tenentis; quare secundum suam conscientiam potest acceptare vel non acceptare depositarium pro clavibus arcae tenendis a capitulo electum. Si tamen vel maior pars in eligendo non concordet et conveniat, vel prior electionem dictae maioris partis non acceptet, decem scrutiniis biduo factis, devolvatur electio ad priorem, qui in tali casu eligat in depositarium, exclusis vicario et deputatis, monachum qui ipsi conveniens visus fuerit; qui tamen, prout reliqui officiales honorum monasterii, semper ad eius nutum maneat amovibilis.

Acceptio ab administratoribus pecuniae continuo in arca reponendae.

V. Monachi quibus incumbit administratio temporalis honorum monasteriorum, et exigentia reddituum ad illa pertinentium, teneantur intra vigintiquatuor horas, ab eorum accessu ad monasteria computandas, omnem pecuniam, quam secum adduxerint, in arca communitatis reponere et consignare; et insuper prohibemus prioribus, vicariis, praesidentibus et depositariis, sub poena suspensionis ab officio per sex menses, aliisque nostrorum visitatorum arbitrio infligendis, pecuniam quovis titulo ad monasteria pertinentem extra dictam arcam communitatis habere, seu in cellis vel officinis sub eorum potestate, quovis quaesito colore, ullatenus retinere. Si qua vero pecunia propter necessitates monasterii in mutuum vel com-

modatum accipiatur, etiam in arca communitatis reponatur, et a depositario claves arcae tenente registretur, atque in computis generalibus illius ratio reddi omnino debeat.

In quolibet monasterio alla arca servanda pro pecuniis monachorum sine superioris licentia non extrahendis.

VI. In omnibus monasteriis praeter arcam communitatis, in qua monasterii communis pecunia deponitur, alia etiam existat specialis pro monachorum pecuniis, cum duabus etiam clavibus, quarum unam prior, alteram monachus, ab ipso cum deputatis vel cum suo capitulo secundum consuetudinem monasteriorum designandus, habeat, in qua teneantur singuli monachi omnem pecuniam ipsis ad usum pro suis necessitatibus permissam, seu quomodolibet pertinentem, consignare et deponere; inque nullam quantitatem extrahere possint, nisi de superioris licentia. Praeterea nullus monachus dictam pecuniam sibi ad usum concessam, excepta ea parva quantitate, cuius consumendae licentiam a superiore habeat, vel pecunia aliorum monachorum apud se retinere, vel aliis quibuscumque personis custodiendam tradere audeat; sed in praedicta arca peculiariorum praecise deponi debeat, sub poena privationis vocis activae et passivae per triennium.

A monachis manufacta non vendenda.

VII. Nullus monachus possit opera per se ipsum manufacta vendere, sed si quae ab aliquo facta fuerint, prioribus exhibeantur, ut eorum arbitrio de ipsis disponatur; quod si monachus opera ab ipso manufacta absque licentia prioris vendiderit, poenam proprietarii iuxta qualitatem culpae debite puniatur.

CONSTITUTIO XXXVIII.

Quod non recipiantur plures monachi, quam illi, qui sustentari possunt cum redditibus monasterii.

Non recipiantur monachi in maiori numero quam possint de monasterii facultatibus commode sustentari, ne egestatis praetextu mendicantes vagari extra monasterium compellantur, quod non est nostri Ordinis, immo potius Ordinum mendicantium. Insuper, quatenus commode fieri poterit, observetur quod monachorum recipiendorum duae partes ad minus divino deputentur officio; alii vero ad domus servitia recipiantur in fratres laicos apud nos vulgariter nuncupatos. Alioquin receptores debite puniantur.

EXTRAVAGANTES.

De successione in bona et haereditatibus.

I. Nullatenus possint acquiri bona, nec stabilia nec mobilia, vel redditus per viam successione aut haereditatis ab intestato, quae pertineat ad aliquem religiosum in his monasteriis, in quibus viget consuetudo non succedendi ad intestato in haereditatibus. In aliis vero monasteriis, in quibus consuetudo est succedendi ex persona monachorum, non prohibentur huiusmodi iure successione uti; semper tamen attendant ad bonum nostri Ordinis nomen, et cum religiosam consideratione ad qualitatem et possibilitatem illarum personarum, ex quibus provenit haereditas, et ad paupertatem, necessitatem et debita consanguineorum; et quatenus expediens iudicaverint, in his casibus consilio maioris partis capituli ab hoc iure succedendo poterunt laudabiliter abstinere, ut declaravit noster Ordo ex facultate sanctae memoriae Pauli III, et usu est confirmatum. Si vero aliquis monachus sive monasterium fuerit institutum haeres, aut ipsi relictum aliquod legatum vel donatio, tam in testamento quam alio quocumque modo, monasteria indistincte et unumquodque illorum poterunt acceptare tales institutiones, legata et donationes, et retinere talia bona, etiamsi sint bona stabilia et redditus.

Bona immobilia etc. non emenda, nisi parca, et de patris generalis licentia.

II. Nullum nostrum monasterium emere possit aliqua bona immobilia, redditus, iura et alia similia absque licentia patris generalis, cui commendatur ne huiusmodi licentiam faciliter concedat. Ut autem monasteria in suis redditibus et possessionibus, ut par est, conserventur, illud monasterium, quod a suis redditibus et possessionibus temporum calamitate defecerit, vel quolibet eventum propria bona perdidit, compensari et integrari valeat de praedictis bonis et redditibus perditis, acquirendo alia bona et redditus tantae saltem existimationis, quantae erant bona et redditus a quibus defecit. Illa vero monasteria, quae dotem et redditus sufficientes non habent, pro decenti et congrua sustentatione monachorum ipsis designatorum, facultatem habeant acquirendi

bona quaecumque mobilia vel immobilia et redditus, quocumque iure aut titulo ad ipsa quomodolibet pertinentia, usque in quantitatem illis a capitulo generali iuxta numerum monachorum taxatam vel taxandam.

Receptantur monasteria monachalium.

III. Sub dispositione praecedentium extravaganantium non comprehendantur monasteria nostrarum monialium.

Capellanias vero accipiendae.

IV. Nostra monasteria possint acceptare et acceptent quaecumque capellanias, quas fideles pro eorum devotione voluerint instituere, cum licentia Ordinis vel patris generalis inter capitulum et capitulum, cum quocumque numero missarum aut aliorum bonorum spiritualium, et retinere bona et redditus ipsis pro omnibus supradictis donata vel relictis. Si vero pro supradictis elemosyna, aliquave dotatio desuper facta aut facienda, in numerata pecunia monasterii data fuerit, cum tali pecunia nedum possint, verum debeant et teneantur emere bona stabilia et redditus, illaque retinere et possidere, ut a sacra Congregatione Concilii decretum et inviolabiliter observari mandatum fuit.

CONSTITUTIO XXXIX.

De examine quod fieri debet illorum qui recipi debent pro monachia, et de eo quod praecedere debet pro professione.

Recipiendus ad habitum nostri Ordinis, antequam ad illum admittatur, diligenter examinetur per priorem, si velit, aut per aliquos per eum ad id assignatos, utrum pro statu clericali an laicali sit aptus, et in eo statu, quo sibi visum fuerit, recipiatur. Et si fuerit receptus in clericum, fiat ei rasura eiusdem quantitatis, quae fieri consuevit constitutis in sacris, etiamsi non extiterit ad clericalem tonsuram promotus; cuius coronae capillorum longitudo quantitatem duorum in latitudine digitorum non excedat, nec auris summitatem attingat. Fratres autem pro laicali statu recepti coronam non deferant; et monachus et ordinamus, quod non possit super hoc dispensari absque capituli generalis vel patris generalis inter capitulum et capitulum licentia speciali.

EXTRAVAGANTES.

Quisque in ea vocatione qua

1. Fratres in statu laicali recepti, semper et perpetuo, absque aliqua dispensatione,

permaneat in ea vocatione et statu in quo a Deo in religionem vocati sunt; et cum sero ad chorum accesserint, ponantur ad signum poenitentiae sicut choristae. Insuper chorista qui in ordine sacro constitui procuraverit, ipso facto graviter puniatur.

cum in religionem ingressus est maneat.

II. Non recipiantur ad nostrum habitum religiosi alterius Ordinis, sine licentia patris generalis, exceptis canonicis regularibus aut religiosis Ordinum militarium.

Religiosi alterius Ordinis non recipiendi.

III. Nullus possit recipi in monachum vel fratrem laicum nostri Ordinis, qui ex neophytis, seu noviter ad nostram sanctam fidem conversis, aut a iudaeis, intra quartum gradum, ortum vel originem ducat aut descendat, sub poena excommunicationis maioris ipso facto incurrendae tam ab eo qui professus fuerit scienter tegens hunc defectum, quam ab illis qui scientes ipsum receperint; et ulterius sit nulla et invalida professio. Quod confirmatum est per Bullam apostolicam.

Neophyti et rasceni conversi non recipiendi.

IV. Sub eisdem poenis non recipiantur in nostri Ordinis monachos vel fratres, qui descendunt et originem ducunt a stirpe maurorum et saracenorum, usque ad dictum quartum gradum; quod pariter est confirmatum per Bullam apostolicam.

Nec oriundi a Mauris vel Saracenis.

V. Ex inviolabili praxi et consuetudine antiquissima nostrae religionis, quae iam vim legis obtinuit, quodcumque aliquis in nostro Ordine recipi ad habitum desiderat et petit, infrascripta omnino serventur:

Examen pro recipiendis.

Recipiendus ad habitum a priore cum deputatis omni cura et diligentia de vocatione et intentione, quibus ad nostram religionem accedit, prudenter examinetur, et in dicto examine discrete et caute spiritum, quo movetur et in religione recipi petit, intelligere et detegere dictus prior et deputati sollicito conentur.

Si bono spiritu perfectaue vocatione moveatur, iterum examinetur de aetate, nomine tam proprio quam genitorum avorumque utriusque lineae, de patria, ubi vivunt aut quandoque vixerunt, de officiis quae exercent vel antea exercuerunt; si haheant redditus et facultates ad congruam et decentem vitae sustentationem; si sint

veteres christiani, mundi ab omni macula et infectione iudaeorum, saracenorum, recenteve conversorum, aut alterius cuiuscumque sectae reprobatae; si sint vel fuerint liberi aut servi; si recipiendus, sit natus ex matrimonio legitimo; si matrimonio sit ligatus, illudve contrahere promiserit, aut alterius Ordinis sit religiosus.

Si est maior sexdecim annorum, iterum examinetur: si aliquid obtinuit officium vel munus publicae seu particularis administrationis, cuius computa reddere teneatur; si aere alieno et debitis gravetur, quae suis facultatibus persolvere omnino non possit; si aliqua gravia et enormia delicta commiserit, de quibus ab aliquo iudice sit processatus, vel processari et damnari timeatur; si sanus sit corpore, vel habet aliquam infirmitatem actualem vel habitualement occultam, qua impediri possit a vita communi monastica et regulari, eiusque asperitatibus tolerandis.

Si hoc examine constiterit recipiendum habere aliquem defectum ex relatis in praedictis interrogationibus, omnino debeat a priore, prudenter tamen et discrete, repelli, nec conventui proponi, sub poena privationis vocis activae et passivae, omnium officiorum, graduum, honorum et dignitatum, et inhabilitatis perpetuae ad haec et alia imposterum obtinenda; et si fuerit facta propositio, easdem poenas incurrant scienter recipientes, iuxta constitutionem Sixti V et moderatorias Gregorii XIV et Clementis VIII, quae pro recipiendis in qualibet religione emanarunt, postquam praedicta omnia ex nostra diuturna consuetudine iam observantur.

Sin vero recipiendus nullum ex his se habere defectum dixerit, responsa illius in sumuario scribantur, moneaturque et certificetur ipse recipiendus, quod ante professionem de omnibus supradictis sumi debet plenaria informatio, qua si constiterit ipsum suis responsis veritatem celasse, prorsus a nostra religione debet expelli.

Si recipiendus fateatur, vel aliis constet ex legitimo matrimonio natum non esse, antequam recipiatur, omnino fieri debeat

iuxta tenorem constitutionis Gregorii XV et anterferem praxim nostri Ordinis informatio plenaria de vita, moribus, indole, ingenio et virtute recipiendi, quibus defectus natalium suppleri possit et valet, spereturque fore valde proficuum utilemque religioni. Quo casu poterit ad nostrum habitum recipi, profiteri, sacris ordinibus initiari, voceque activa et passiva suo tempore gaudere; nisi forte illegitimus alicuius religiosi fuerit filius, quo casu dictus illegitimus nullatenus possit vivente patre recipi in religione eadem.

Cum autem recipiendus fuerit naturalis villae aut oppidi per sex leucas a monasterio in quo recipi debet non distantis, non proponatur conventui absque licentia patris generalis, qui ipsam non concedat nisi iustis de causis quae in utilitatem monasteriorum cedant, nisi forte in aliquibus monasteriis adsit contraria consuetudo eos absque dicta licentia recipiendi, quae toleratur.

Praeterea diligenter attendant prior et deputati, ne genitores, avi vel fratres recipiendi exercent aut antea exercuerint officia aliqua quae in aestimatione communi vilia aut infamiam inducentia reputentur, videlicet: si sint vel fuerint histriones, gladiatores, seu cum hominibus vel bestiis luctatores; scenici vel citharedi in locis publicis ob lucrum, publici lusores, carnifices, laniones, tibicines, baiuli, caupones publici; olei, aceti, comestibiliumque venditores; sutores, lanifices, calceatores, coriarii, hospitatores, machinatores, muliones; filii publicarum meretricum et illarum genitores, omnesque complices in earum lucro et exercitio; usurarii, falsarii, proditores, latrones, assassini; qui peccatum contra naturam commiserint, aliaque similia quae in opinione prudentium in villis et oppidis vilia et infamia reputantur; a quibus omnibus nisi fratres, genitores et ascendentes ad habitum recipiendi sint prorsus liberi et immunes, non admittantur, et admissus novitius expellatur, caute tamen et prudenter, ne ipsi infamia oriatur.

Caveant insuper, quod similiter reiiciantur

tur, si in quocumque gradu, etiam repositiori, constiterit descendere ex stirpe manrorum, iudeorum, aut noviter conversorum ad nostram fidem, vel in eâ suspectorum, seu illorum qui publice poenitentiam seu reconciliati quandoque fuerint a S. Officio laquisitionis, seu ab alio quocumque iudice publice etiam puniti fuerint poenâ infamiam inducente; quia huiusmodi ad professionem non possunt in nostro Ordine admitti, sub poenis extravagantis III.

Postquam in praedicto sine aliquo defectu repertus fuerit recipiendus, procedatur ad examen de sufficientiâ in grammaticâ et latinitate, de voce, visus integritate, et cautu firmo, per dictos priorem et deputatos simul cum magistro novitiorum et correctore cantus; quorum omnium si eorum iudicio omnino capax et idoneus non fuerit, reiiciatur. Sin vero aliquam magnam habilitatem in nostris choris necessariam obtineat, ut puta, si organista, musicae compositor, vel alicuius instrumenti peritus extiterit, defectus latinitatis eorum arbitrio et prudentiâ suppleri possit et valeat.

De scrutatio-
et suffragio.

Peracto examine, approbatoque a priore et deputatis, seu illorum maiori parte, recipiendus proponatur monasterii capitulo, in quo examinatores praedicti, antequam ad suffragia procedatur, de sufficientiâ reliquisque partibus et qualitatibus huiusmodi recipiendi in examine expertis plene et fideliter informant. Dum fit haec informatio, a capitulo egrediantur consanguinei recipiendi, et eiusdem patriae naturales, si qui in capitulo adfuerint, ad suffragandum tamen cum ceteris vocalibus, informatione peractâ, reversuri.

Postea procedatur ad receptionem per suffragia secreta, quae debet esse canonica, et a toto capitulo, vel saltem a maiori illius parte, et simul a priore novitius debet admitti, ut praescribitur extravaganti I ad constitutionem XVI. Sin vero suffragia fuerint aequalia, votum prioris non sufficit ut admittatur, sed necessario expelli debeat ob defectum maioris partis capituli. Huic vero et aliis huiusmodi receptionibus cum priore assistant, tamquam scrutatores, novitiorum

magister et vicarius, seu, absente vicario, alius ex capitulo senioribus.

Praeterea, dictâ formâ servatâ, currente novitatus et probationis anno, aliis tribus vicibus (prout hactenus ex inviolabili nostri Ordinis consuetudine observatum fuit) novitius capitulo proponatur, ut ab ipso recipiatur, videlicet, primâ post quatuor menses ad habitus receptione completos; secundâ post octo, tertiâ denique post decem, prout priori videbitur tempus requiri et sufficere, ut ante expletum probationis annum fieri possit informatio plenaria de moribus et vitâ, stirpis et sanguinis puritate novitii, secundum nostra statuta et privilegia, et facta informatio examinari approbarique possit a priore et deputatis; ne aliter ultra annum probationis expletum professio novitio protrahatur. Omnibus tribus dictis propositionibus, novitiorum magister capitulum informet secundum Deum et suam conscientiam, praehabitamque de novitio experientiam, de indole, moribus, humilitate, aliisque qualitatibus novitii; pariter egredientibus a capitulo, dum fit haec informatio, ut in primâ praemissum est, novitii consanguineis et eiusdem patriae naturalibus, et post illam completam ad suffragandum cum ceteris similiter revertentibus. Informatione peractâ, recipiantur suffragia et regulentur ut supra, ita quod ab omnibus vocalibus, vel eorum maiori parte, et simul a priore, novitius admitti debeat, ut supra in primâ praemittitur; sin vero a maiori parte capituli non admittatur, reiici novitius omnino debeat, nec iterum capitulo proponi possit.

Quo vere receptiones maturius et liberius fiant, teneantur priores diem, quo singulae novitiorum propositiones fient, per suas litteras notificare vocalibus absentibus, qui commode illis assistere possint si velint. Primae vero et ultimae huiusmodi propositionum dies omnibus vocalibus intra sex leucas a monasterio distantibus prius necessario notificent tempore opportuno, ut, si velint, dictis receptionibus adsint, et cum reliquis suffragentur; et si notificatio huiusmodi fuerit omissa, receptio sit nulla,

De requirendis
ad professio-
nem.

quatenus illi, qui notificati non fuerint, reclamant. Praeterea si aliqui vocales, infirmitate impediti, capitulo singularum dictarum receptionum interesse non possint, praedicti scrutatores cum buxulâ clausâ ad id praeventâ ad recipienda eorum suffragia a priore transmittantur; quibus reversis, dictorum infirmorum vota cum reliquis in capitulo buxulis misceantur et incorporentur, antequam omnium fiat regulatio et scrutinium.

De informatio-
nibus antea per-
quirendis.

Tempore tandem opportuno, novitioque iam ultimo, ut praedictum est, a capitulo admissio, prior cum deputatorum consilio nominet et mittat monachum eiusdem monasterii professum, vel, si valde distet a monasterio patriae novitii, alterum ex professis monasterii dictae patriae proximioris, prudentem, discretum, maturae aetatis, atque peritum, pro faciendâ plenariâ informatione de moribus et vitâ, sanguinis puritate, officiorumque vilium exemptione, quae, iuxta Bullas apostolicas tam communes quam speciales nostro Ordini concessas, professionem cuiuslibet novitii praecedere debet, impositâ poenâ privationis vocis activae et passivae, omniumque officiorum, graduum, honorumque et dignitatum quae habuerint, et inhabilitatis perpetuae ad haec et alia imposterum obtinenda, tam prioribus quam monachis novitium ad professionem recipientibus, nisi dicta informatio praecedat.

Monachus iste sic nominandus nequeat esse consanguineus, affinis, aut aliquoties propinquus novitii, nec eiusdem patriae oriundus aut naturalis; sitque praeterea liber ab omni suspitione et praesumptione puritatis (?) sanguinis, aut cuiusvis affectionis, amoris vel odii, amicitiae vel inimicitiae, tam cum novitio quam cum suis genitoribus et consanguineis; omninoque teneatur in eius executione servare formam in nostro ordinario descriptam, sub poenâ privationis omnium officiorum Ordinis, inhabilitatisque imposterum ad illa obtinenda.

Prior dare debeat suum mandatum et commissionem ad faciendam praedictam informationem simul cum regio privilegio nostro Ordini concesso ut testes ad testificandum compelli possint, et insuper tradat

notulam nominum et cognominum tam novitii quam suorum genitorum et avorum, villarumque ubi vivunt vel vixerunt, et officiorum quae exercent vel exercuerunt, fideliter extractam ex responsis novitii in summano notatis, dum examinatus est ad primam receptionem. Iuret insuper dictus monachus, antequam exeat a monasterio, coram priore et deputatis in verbo sacerdotis, se dictam informationem recte et fideliter facturum secundum nostri Ordinis statuta et instructionem. Et cum redierit ad monasterium ita a se factam informationem coram ipsis priore et deputatis similiter iuret; vel secundum stylum et instructionem completâ informatione ad pedes illius iuramentum huiusmodi faciat et subscribat.

Caveat diligenter monachus deputatus, quod in huiusmodi informatione faciendâ instructionem solitam et usu receptam ad unguem prorsus servet; et antequam ad publicam procedatur, fiat omnino secreta inter personas antianas et integrae fidei, nulliusque suspicionis, ut in instructione, praescribitur, omni adhibitâ curâ et indagine pro comperiendâ veritate ab illis sub sigillo secreti promissione. Si in hac informatione secretâ aliquem defectum substantialem repererit, sive in novitio sive in eius descendentes, duorum testium omni exceptione maiorum iuramento comprobatur, ratione cuius novitius ad professionem admitti non possit, ad informationem publicam nullatenus procedat, sed secreto ab oppido vel villa discedens, illum defectum priori quamprimum notificet. Prior vero cum cautela possibili et secreto servato novitium habitu expoliari et a monasterio expelli prudenter curet, ne eius familia expulsionem diffametur.

Sin vero nullus defectus in secretâ informatione a dicto monacho inventus fuerit, statim procedat ad publicam coram iudice et notario fideli et legali; quam factam et peractam a iudice, petat sibi originaliter consignari, iuxta regium privilegium ad hoc specialiter religioni concessum, ne aliquod damnum testibus imminet, cuius timore a deponendâ veritate retrahantur. Consigna-

tam informationem in formam authenticam vel secum adducat, vel priori cum certo nuntio statim ad monasterium remittat, ubi a priore et deputatis diligenter examinatur; et, quatenus de illius legitimitate constet, ab iisdem approbetur subscribiturque ab omnibus approbationis decretum, et ante professionem novitii prior capitulo notificet, qualiter facta, examinata et approbata fuerit eius informatio; postea in archivo conventus custodienda reponatur, ut in constitutione gregorianâ ordinatur.

Protestatio faciendâ ante professionem.

Postquam omnia praedicta fuerint absoluta, annusque probationis terminatus, novitius ad professionem solemnem, ut in nostro ordinario, cap. xi, § 4, sine dilatione admittatur; et ad maiorem cautelam, prout hucusque inviolabiliter observatum fuit, in litteris suae professionis a novitio illam emittente fiat sequens protestatio: « Ego frater N. N. attestor et profiteor, quod sum christianus vetus ex omnibus quatuor lineis, et quod semper ac constiterit contrarium, et me habere aliquam maculam seu infectionem iudaeorum, maurorum, saracenorum, seu quodvis aliud impedimentum contra Bullas apostolicas Ordini sancti patris nostri Hieronymi concessas, expelli volo a dicto Ordine, expoliarique illius habitu, et quod haec professio a me facta invalida sit et nullius effectus. » Subscribatursque a novitio coram testibus.

De magistro novitiorum.

Insuper quilibet prior cum deputatorum consilio eligat in magistrum novitiorum monachum prudentem, expertum, quindecim saltem annos a receptione habitus habentem, qui de religionis zelo, morum honestate, vitâ exemplari, spiritualiumque discretionem sit optime commendatus, cuius directioni, correctioni et disciplinae tam novitii quam professi usque ad expletos septem habitus annos omnino subiiciant; prioresque dicto magistro omnem auctoritatem necessariam concedant et committant, ut ab omnibus sub disciplinâ eius existentibus obediatur, veneretur et simul timeatur, eosque omnino instruere, educare et in spiritualibus iuxta statuta Ordinis dirigere possit.

Eius privilegia.

Nullus praeterea monachus, ad huius-

modi magistri novitiorum munus electus, sine legitimâ causâ a priore approbandâ se excusare et eximere possit; et si aliquis sine dictâ causâ se excusaverit, et acceptare renuerit officium huiusmodi, ad prioris arbitrium puniatur. Praedicto etiam magistro nullum detur officium cum proprio munere impossibile, quodque sive in novitiatu, sive in choro, sive in refectorio a suo munere impedire aut divertere aliquammodo possit; nec ad aliud in tabellis deputetur communibus, quam ad hebdomadam, lectionem, pluvialeque pro celebranti comitando; totumque tempus quo dicti magistri munus exercuerit supra annos a receptione habitus completos, ad lucrandam exemptionem triginta annorum ipsi pariter computetur.

Officium magistri novitiorum

Caveat autem praedictus magister, ut in educatione novitiorum et sub eius disciplinâ existentium, illorumque correctionem, instructionem in nostro ordinario cap. xi praescriptam et laudabiles monasteriorum consuetudines omnino servet. Attendat etiam, ne, qui sunt in novitiatu, ullum commercium, conversationem seu communicationem, nisi praecise in necessariis breviter expediendis, cum monachis extra existentibus habeant; et si qui in hoc fuerint delinquentes, graviter puniat. Super quo maxime etiam invigilent priores, vicarii et praesidentes, monachos extra novitiatum, qui in praedictis defecerint, tale commercium vel communicationem habentes, pariter corrigendo. Eorum nullus ad novitiatum accedere vel ingredi valeat, nisi de magistro vel prioris licentiâ; idemque observetur in communi dormitorio, ubi et quando novitii dormiunt, seu in quolibet alio loco, ubi sub disciplinâ magistri existentes fuerint congregati.

Curet proinde, ne in novitiatu existentibus aliquod consignetur officium, in quantum commode fieri possit, quod illis distractionis seu diversionis occasio sit, seu causa esse possit commercii et communicationis cum monachis extra disciplinam existentibus, multoque minus cum saecularibus; et, cum recreationis causâ in hortos vel in campum sub disciplinâ eius existentes egrediuntur, cum ipso magistro, vel, eo impe-

dito, cum alio monacho, de prioris licentiâ, simul procedant et permaneant, nec ullus monachus extra disciplinam ipsis associetur.

Inviolabiliter praeterea observet laudabilem diuturnam consuetudinem Ordinis, videlicet, quod singulis feriis sextis anni cum omnibus, qui sub eius disciplinâ existant, faciat disciplinam sive in dormitorio communi sive in alio loco opportuno, ut alii etiam monachi, si ex devotione velint, huiusmodi exercitio assistere valeant.

De fratribus laicis eorumque munere.

Modo et formâ praedictis fratres laici etiam ad habitum et professionem recipiantur; sub disciplinâ magistri per septem annos existant, quibus in observantiis Ordinis et officiis servitutis, ob quae recepti fuerint, a magistro instruantur, prorsusque perseverent in statu suae vocationis. In singulis vero monasteriis in tali competenti numero admittantur, ut ab officiis servitutis et temporalibus monachi omnino liberi cum maiori mentis tranquillitate divinis possint vacare.

Quod nec legere, nec grammaticam possint ediscere.

Priores vero et magistri maximopere caveant, ne aliquis frater laicus post receptionem habitus legere, et multo minus grammaticam discat, nec illum aliquis monachus sive frater legere vel grammaticam docere audeat; et qui secus fecerint, novitiorum habitum per annum portent, nisi qui ipsum docuerit monachus in sacris constitutus existat; quo casu per dictum annum voce capitulari privetur: in qua poenâ nullus prior dispensare possit.

De eorum officio.

Denique fratres laici singulis diebus post prandium et coenam cum his, qui sub disciplinâ magistri existunt, ad mensas refectorii extergendas intervenire teneantur, donec viginti annos habitus compleverint; prioresque non permittant sacerdotibus eos nimiam reverentiâ et honore tractare, nec alio nomine vocari quam fratrum: quod ipsum servetur cum aliis, qui presbyteri non existant.

CONSTITUTIO XL.

De tempore, quo durare debet novitiatus et dispositio bonorum novitii.

Nullus novitius admittatur ad professionem, nisi de rebus suis antea disponat, iuxta dispositionem Concilii Tridentini, cap. xvi, sess. xxv De regular., donando inter vivos monasterio

vel aliis personis aut locis ad placitum, nihil sibi omnino reservans, ut spiritus eius Christum sequatur liberius, a terrenis oneribus et eorum fiduciâ expeditus. Nec recipiatur cuiusquam professio ante annum probationis expletum.

EXTRAVAGANTES.

I. Non recipiantur ad habitum illi, qui non habuerint decem et octo annos completos, quia in aetate minori non possunt cognoscere adeo perfecte statum quem assumunt. Cum personis tamen, quae speciale meritum habent, poterit prior cum suo capitulo dispensare, ut ipsae ad habitum admittantur ante dictam aetatem, dummodo tamen professio non recipiatur ante decimum sextum annum expletum, iuxta sacri Concilii Tridentini dispositionem cap. xv, sess. xxv De regul.

De aetate requirendâ in recipiendis.

II. Noviter professi, saltem per septem annos ab habitus receptione completos, sub disciplinâ magistri novitiorum subiecti perseverent, ut ex inviolabili praxi Ordinis in nostro ordinario statuitur. Si autem in aliquibus monasteriis vigeat consuetudo, ut longiori tempore magistri disciplinae subiiciantur, penitus observetur. Neque expleto dicto tempore a dictâ disciplinâ liberentur, donec priores de consilio suorum magistrorum (absque tamen illorum aliquâ huiusmodi liberationis praetensione) ipsis libertas concedatur. Si qui vero a dictâ disciplinâ absolvi directe aut indirecte procuraverint, subiectio sub magistro illis ipsomet facto ulterius prolongetur.

De tempore novitatus

CONSTITUTIO XLI.

Praecedant monachi in sacris constituti in quibuscumque locis ceteros monachos suos. Verumtamen inter praedictos constitutos in sacris ordo praecedendi minime observetur. Idem quoque inter ceteros monachos clericos et laicos observetur.

De praecedentiâ et ordine existimatum inter monachos.

EXTRAVAGANTES.

I. Quando corrector mensae fuerit hebdomadarius, in loco correctoris sedeat, et aliunde corrigere aut emendare non valeat.

De officio correctoris.

Servandis co-
nstitutionibus ab an-
tiquitate habi-
tu ordinandis.

ii. Ubicumque conventus se congregaverit, iuxta antiquam religionis nostrae consuetudinem monachi sedent et ordinantur secundum singulorum antiquitatem ab habitu recepto, ita tamen ut sacerdotes semper diaconos, et isti subdiaconos, licet habitu antiquiores, praecedant, subdiaconi choristas, choristaeque fratres laicos, et novitii sint omnium novissimi; sin vero aliquis monachus, postquam alii iam fuerint ordinati, adveniat, in loco quem invenerit vacuum, constitui et sedere debeat.

Praecedentia
prioris et offi-
cialium.

iii. Priores absoluti monasteriorum professionis omnes alios monachos praecedant, etiam antiquiores, qui priores non extiterint; quos pariter praecedere debeant secretarius et procurator generalis Ordinis actuales, quandocumque in nostris monasteriis interveniant, non vero dictos priores absolutos.

CONSTITUTIO XLII.

Quando mo-
nachi habeant
votum in eorum
capitulo.

Ad capitulares actus non recipiantur nisi monachi professi in sacris ordinibus constituti.

EXTRAVAGANS.

Votum novitii
in electionibus
pro monasterio
professionis va-
lidum.

i. Monachi propter eorum demerita transmissi ad alia monasteria, necnon qui sunt priores in monasteriis quae non sunt eorum professionis, quamvis sint intra viginti quinque leucas, non habeant vocem in electionibus monasteriorum, ubi sunt professi, nec monachus, qui est vicarius monasterii cuius non est professus, habeat votum in electione prioris illius. Votum tamen habebit in electione prioris monasterii suae professionis, et si fuerit intra viginti quinque leucas, etiam ad electionem citari debeat. Itidem monachi, qui sunt in monasteriis novis, habeant votum in electione prioris sui proprii monasterii, ad eamque citari debeant, si existant intra viginti quinque leucas, nisi forte fuerint poenitentii.

ii. Monachi, qui in aliis monasteriis obedientiam perpetuam repromittunt, non habeant votum in capitulo ante quatuor annos completos a die repromissae obedientiae: exceptis prioribus, qui terminato prioratu remanent perpetuo in aliis monasteriis ubi priores extiterunt, atque monachis illis qui

in domibus novis permanenti obedientiam perpetuam pariter repromittunt.

iii. In posterum nullus monachus habeat vocem in capitulo, donec decem annos ab habitu recepto compleverit, atque in ordine sacro constitutus extiterit. Collegiales tamen in collegiis existentes, si sint in sacris constituti, in dictis collegiis votum habeant post sex annos ab habitu receptionis completos.

Vocem in ca-
pitulo nemo ha-
beat, nisi post
decem annos
habitus.

iv. Monachi illi qui habitu etiam retento, et cum legitima facultate assistunt eorum genitoribus, aut alicui episcopo, sive ex alia quacumque causa, habitu retento, permanent extra monasterium, non habeant votum activum neque passivum, etiamsi tempore electionis sint praesentes in proprio monasterio.

Monachi ex-
tra monaste-
rium manentes
votum fruatur
vocem.

v. Monachi, ultra viginti quinque leucas a propriis monasteriis cum simplici patente patris generalis commorantes, nisi exiliati aut legitime poenitentii existant, votum habeant, tamquam vocales legitimi, in electione prioris proprii monasterii; ad quam concurrendi atque accedendi licentia ipsis minime denegetur, neque ullatenus impediatur, habitus vacationis notitia. Ad praedictam tamen electionem citari non debeant nisi vocales intra viginti quinque leucas existentes, ut in constitutione LXX ordinatur, exceptis tamen patribus secretario et procuratore generalibus, atque monachis assistentiae patris generalis, praedicatoribus regiae maiestatis, lectoribus et passantibus, qui in quolibet distantia prorsus citari debent.

Qui vocari de-
beant ad ele-
ctionem prioris
sui monasterii.

vi. Monachi propter eorum demerita et culpas ad carcerem seu reclusionem in cella horis vacativis etiam in propriis monasteriis per sententiam definitivam condemnati, nullam vocem in capitulo habeant, etsi ad actus communitatis ex reclusionem egrediantur. Monachi vero inquisiti de aliquo crimine, atque dum compilatur processus carcerem custoditi, vocem activam in capitulo habere debeant, donec, illis auditis, causa definitive terminetur; nisi inquisitio fuerit de aliquo delicto facinoroso, vel culpa graviori publica et manifesta, seu alia, cui in nostris constitutionibus et extravagantibus privatio vocis capitularis ipso facto fuerit

Qui vero vocem
habere neque-
ant in capitulo.

imposita: quibus casibus omni voce capituli prorsus careant.

Monachi extra
monasteria
commorantes
non habeant
votum nisi in
electione prio-
ris.

vii. Monachi extra propria monasteria in aliis commorantes, ad electionemque prioris suorum monasteriorum accedentes, peracta electione et confirmatione prioris, redeant ad monasteria ubi prius morabantur, nec vocem habeant in aliorum officiorum electione, sicut iamdiu in nostra religione observatum fuit.

CONSTITUTIO XLIII.

Quod fugitivi
quaerantur a
suis prioribus
de facultate il-
los deprehendi
at de poenis
pro illis puni-
endis.

Fugitivi monachi per suos priores quamcivis commode feri poterit perquirantur, et per censuram ecclesiasticam, vel alias, prout expedire videbitur, ad propria monasteria redire cogantur, ac eis iuxta suorum qualitatem excessuum secundum constitutiones nostras poenitentia imponatur, nisi forsitan per generale capitulum de aliquo monacho in speciali fuerit aliter ordinatum. Ad haec: fugitivos censemus quoslibet monachos, qui sine suorum praelatorum licentia ultra metas monasterii, quas sine licentia huiusmodi exire non debent, cum voluntate fugiendi, seu aliquod maleficium committendi abcesserint: vel qui ad loca aliqua de suorum priorum licentia missi, exinde sua auctoritate cum intentione ad monasterium non revertendi recesserint. Ceterum universis et singulis prioribus ac monachis nostri Ordinis omnes et singulos fugitivos professos, cuiuscumque nostri sint monasterii, capiendi, et ad monasteria, quorum sunt professi, reducendi, plenariam concedimus facultatem; vel saltem fugitivorum prioribus, expensis illarum domorum, quarum illi fugitivi capti professi extiterint, notificent de huiusmodi captione, quatenus ad reducendum eosdem captos ad sua monasteria certos nuntios mittant: verum, si alias apparuerit aut verosimiliter praesumatur, quod monachi cum sui prioris licentia a suo monasterio discesserint, non procedatur via aliqua contra eos. Praeterea omnes ecclesiarum praelatos, necnon et quascumque alias personas iurisdictionem aliquam ecclesiasticam quomodolibet obtinentes, aut alias quae sequuntur exercere valentes, quam affectuose possumus deprecamur in Domino, quatenus, ad instantiam seu requisitionem cuiuscumque prioris vel

monachi nostri Ordinis, fugitivos huiusmodi capiant seu capi faciant, et eos monacho vel priori requirenti captos tradant, seu illos ad loca vel personas, quas vel quas monachus vel prior requirens eisdem captivibus explicaverit, expensis monasteriorum, quorum professi sunt, mittant, implorato etiam auxilio super praedictis brachii saecularis, quatenus opus sit. Etiam praelatis et personis supradictis iurisdictionem habentibus, vel aliis praemissa exercere valentibus, auctoritate apostolica nostro generali capitulo concessa, qua fungimur in hac parte, ad universa et singula supradicta specialem potestatem atque licentiam impartimus. Praeterea si ad sacrum ordinem quis, dum fuerit fugitivus, promotus extiterit, ad executionem huiusmodi ordinis aut ad aliquos actus capitulares sine capitulo generalis licentia nullatenus admittatur. Fugitivorum autem monachorum poena haec erit: fugitivus, qui intra quinque dies, a sui recessu numerandos, redierit, per quinque dies statim sequentes poena gravioris culpa cum disciplina in refectorio tempore prandii post benedictionem mensae mulctetur, eisdem diebus in carcere retrudendus. Si autem post quinque dies, ante diem tamen quadragesimum, redeat, ultra praedictam culpa gravioris poenam, decem diebus carceri mancipetur. Si vero post quadraginta, dum tamen ante annum, reverens fuerit, praeter iam dictam poenam per dies undecim carcerali reclusioni subiaceat; in quorum singula sexta feria unam in capitulo culparum sustineat disciplinam. Sed si post annum, quandocumque redierit, ultra praefatam poenam, carcerem semestri spatio sustinebit; in quo singulis sextis feriis in pane et aqua abstineat, et disciplinam in capitulo culparum accipiat: necnon in actibus omnibus tamquam novitius habeatur, donec per priorem cum sui consensu capituli in statum pristinum fuerit restitutus. Circa poenas autem praedictas, gravandi illas praesertim contra illos qui revertuntur invitati, et super eisdem dispensandi, praemaxime circa illos qui voluntarie revertuntur, habeat prior cum deputationum consilio, prout eis rationabilis visum fuerit, plenariam potestatem. Verum, si quisque fuerit secundo fugitivus post debitam reconciliationem per

perferat et capitulum eius ipse formam, ultra poenas in hac constitutione et praemissis designatas, et semper ultimas omnium monachorum sui status clericalis vel laicalis, quae tempore sui regressus in monasterio suo repererit, nec ad confessoris, vicarii seu prioratus officia possit eligi vel assumi, nisi cum eo per generale capitulum, et tunc etiam post tres annos a suae reconciliationis tempore computandos, super dictis officiis fuerit dispensatus. Praeterea, si tertio fuerit fugitivus, adhuc per suum priorem et capitulum, prout praemittitur, reconciliari valebit. Verumtamen, praeter poenas supradictas, voce capituli perpetuo sit privatus. Insuper ad praedicta confessoris, vicarii et prioratus officia sit ineligibleis ipso facto. Quoad vocem autem capituli obtinendam, poterit cum eo per generale capitulum faciliter dispensari. Ceterum si quarto fugitivus extiterit, eius reconciliatio ad generale capitulum solummodo pertinebit quoad habilitationem, quam tamen idem capitulum non debet facere, nisi prius sui prioris et conventus bonam informationem habuerit super negotio huiusmodi fugitivi; et tunc generale capitulum praedictas poenas, aut etiam alias, prout sibi videbitur, eidem fugitivo imponat, vel eundem ad monasterium suum remittat, illas passurum ibidem; quod decentius et expeditius estimatur. Poterit etiam pater generalis ipsum ad ordinem recipere, poenarum dispensatione generali capitulo reservata. Porro, qui ultra vicem quartam aufugerit, perpetuo et indispensabiliter poenas inhabilitatis praedictas, et nihilominus poenas alias, si quae illi fuerint in perpetuum vel ad tempus impositae, sustinebit. Fugitivus pro prima vice a voce capituli sit ipso facto suspensus; tamen possit eadem vox illi restitui per suum priorem cum consensu capituli: pro secunda autem vice similiter sit suspensus a voce capituli, quae quidem non possit ei restitui nisi per patrem generalem; pro tertia vero vice sit quoque ab eadem voce capituli suspensus, quae non valeat sibi restitui nisi dumtaxat per generale capitulum.

EXTRAVAGANTES.

1. Fugitivi, qui ad monasterium residentiae

poena generalis occurrerint et redierint, disciplina in refectorio statim sustineant et in terra panem cum aqua comedant, iterum tertio et amplius, prout culpe postulaverit; reliquas vero poenas in eorum proprio monasterio, vel in alio, ad quod fuerint transmissi, adimpleant et sustineant. Insuper fugitivus, qui quater ab Ordine discesserit, in carceribus per sex annos recludatur; inde temen poterit illum prior ad chori et refectorii assistentiam extrahere; reliquo vero tempore iterum carceri mancipetur.

ii. Quilibet prior nostri Ordinis, aut vicarius in prioris absentia, quemcumque monachum fugitivum ab illis comprehensum, seu quolibet modo ad suum monasterium reversum et accedentem, ab excommunicationis censura, quam habitum derelinquens incurrit, et a quibusvis aliis censuris, si quas incurrerit, absolvere, eidemque per se aut per suos confessarios omnia sacramenta libere administrare possint et valeant.

iii. Fugitivis, ad nostra monasteria sine habitu redeuntibus aut venientibus, non possit habitus noster restitui nisi a suo priore vel a patre generali.

iv. Quotiescumque monachus in sacris constitutus secundum nostrarum constitutionum et extravaganantium dispositionem vocem capitularem amittit, videlicet propter tractatus illicitos de electione habitos et ob fugam, in his casibus monacho delinquenti in sacris non constituto auferatur corona: fratri vero laico nexus ad utrumque scapularis latus in poenam annectantur: atque huiusmodi poenae eodem tempore durabunt, quo privatio vocis capitularis monacho in sacris imposita durare debet.

v. Inviolabiliter observetur consuetudo nostri Ordinis, videlicet quod monachis primo fugitivis non computetur in habitus antiquitate, neque ad vocem in capitulo habendam, neque ad praecedentiam, neque ad aliquid aliud, totum tempus, quo extra Ordinem fugitivi existant: in quo nullatenus dispensari possint. At vero semel et iterum fugitivi aut a nostra religione expulsi, sen voluntarie licentia debita egressi, cum ad illam reversi fuerint, aliam antiquitatem non sortiantur,

qui ad monasterium residentiae patris generalis accesserint, poena.

Prioris facultas datur fugitivos comprehensos vel redeuntes a censuris absolventi.

Habitusque restituendi.

Poenae contra propria culpa capitularem vocem amittentes.

Fugitivis tempus fugae ad habitus antiquitatem et vocem non computandum.

nisi a tempore, quo ad monasterium revertentur: sicut aint novissimi omnium monachorum, quos tempore sui reditus in monasterio invenerint. Praeterea secundo fugitivi, nisi post duodecim annos a tempore sui regressus ad monasterium completos ordinari non possint; et si ordinati iam fuerint, ab exercitio ordinum dicto tempore sint suspensi. Tertio vero fugitivi in perpetuum non ordinentur, vel ab exercitio ordinum susceptorum perpetuo suspendantur. Sin vero fuerint fratres laici, pro secunda fuga duodecim annis; pro tertia vero perpetuo sub disciplina magistri novitiorum indispensabiliter existant.

vi. Monachi fugitivi, qui aliquid pretii aut valoris a monasterio ablatum secum portaverint, seu fugam durante illud abstulerint a propriis monasteriis, perpetuo a capitulo generali, si expediens videbitur, eliminari possint, atque in monasteriis, ad quae missi fuerint, poenam gravioris culpa per annum indispensabiliter puniantur.

vii. Monachi, qui habitu dimisso ultra quinque vices fugitivi fuerint, incorrigibilium poenam puniri debeant. Si vero fugitivi quicumque, antequam a monasterii septis egressi fuerint, capiantur, in poenas huius constitutionis fugitivis impositas non incurrant, priorum tamen arbitrio puniri possint.

viii. Si, praetextu litterarum apostolicarum ab illo obtentarum, ad villas vel oppida monasteriis circumvicinia aliquis monachus nostri Ordinis fugitivus cum habitu nostri vel alterius religionis aut saeculari pervenerit, aut in illis vagare et manere quomodolibet praesumpserit, priores, vicarii sive praesidentes, statim ad Ordinarium dictorum locorum accedant, et, nostris privilegiis utentes, ab eo petant ut fugitivo praecipiat quod litteras apostolicas coram illo praesentet, praesentatasque examinari curent. Et si in examine legitimas ipse Ordinarius non invenerit, sibi ipsis curent fugitivum consignari. Consignatus vero, carceri mancipetur, donec pater generalis de illo conscius provideat quod ipsi magis expediens videatur. Sin autem litterae apostolicae legitima re-

partae fuerint, a dicto Ordinario poenam ad dicto fugitivo praecipiat a circuitu nostrorum monasteriorum, villisque et oppidis ipsis conviciis, recedere, sicut in privilegiis nostrae religionis disponitur.

CONSTITUTIO XLIV.

Novitios fugitivos et quascumque alias personas, quae, nostri Ordinis non existentes, habitum nostrum portant, quilibet noster prior vel monachus nostro habitu, quo indigne leguntur, expoliare vel expoliari facere possit.

CONSTITUTIO XLV.

Fundari monasterium aliquod de novo non valeat per ullam personam nostri Ordinis abaque capituli generalis vel definitorum omnium licentia speciali et mandato. Et tunc tale monasterium sufficientem ad minus pro priore et duodecim monachis debet habere dotem, quoniam in minori numero nequit religio decenter et commode observari. Hanc fundandi licentiam pater generalis una cum privato capitulo intra triennium possunt dare. Sed destitutionem et unionem quorumcumque monasteriorum nostrorum solummodo generali capitulo reservamus.

EXTRAVAGANTES.

i. Cum valde expediat quod domus novae, quae redditus sufficientes et commodam habitationem pro duodecim monachis et priore habent, in monasteria formalia erigantur; sacra Congregatio S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praeposita patrem generalem et capitulum generale serio monet, ipsisque iniungit, quod invigilent super dicta erectione, visitoribus generalibus committant ut de statu praedictarum novarum domorum informationes capiant, erectionem promoveant, et, quando requisita sufficientia concurrant, ipsum capitulum generale, servatis servandis, praedictam erectionem faciat, vel etiam, mediante unione unius cum altera novarum domorum, prout sibi expedire videbitur, provideat: ad quem effectum redditus et proventus dictarum novarum domorum extra easdem domus in alias quascumque causas non distrahantur,

Quod epoliatur habitus nostri Ordinis qui non fuerit monachus illius.

De fundatione et destitutione monasteriorum nostri Ordinis.

Quae requirantur ad fundandas novas domus.

Non recipienda alio monasterio monachum.

Priores iurisdictionem habeant in monasteriis suis de quibus propriis.

In ea vero ingrediendi licentiam dare nequeant, ipsique nisi gravi de causa non ingrediantur.

Quid de monasterii dotibus.

Moniales triennio sub disciplina magistratuum novitiarum.

Quid de educatione vel instructione.

quod non ingrediantur monasteria.

CONSTITUTIO XLVI.

Nulla femina stare per magnum spatium ad ianuam cuiuslibet monasterii nostri, et multo minus intrare in monasterium nec intra eius septa permittatur; toleramus tamen consuetudinem nonnullorum monasteriorum, ubi feminae ecclesiam seu claustrum principale, dum sunt processiones, consueverunt intrare, et non aliter: et in hoc dispensare non possit pater generalis.

CONSTITUTIO XLVII.

Non incedat monachus equitans in via secularibus ornamentis, sed honestam deferat sellam stapedinis ligni et habenis canapeis, quas ad adaquandum ferreas habeant catenulas; sed si casus evenerit opportunus et utilis, in quo praedictum observari non poterit, priori relinquitur secum et cum monacho itinerante dispensatio; et absente priore, ipse idem monachus hoc exercere valebit; super quod conscientias tam priorum quam monachorum oneramus.

EXTRAVAGANS UNICA.

Observetur consuetudo inviolabilis Ordinis, videlicet ut nullus monachus eat in curiam regiam, vel in cancellarias, sine licentia in scriptis patris generalis, et dumtaxat ad negotia propria, vel ad sua monasteria pertinentia; et monachi ita euntes in monasteriis residere teneantur, et assistere missae et vespers diebus dominicis et festis, et in principalioribus a priore celebrandis, etiam matutino. Pariter omnibus dictis diebus a monasterio non exeant sine expressa licentia prioris, quae nullatenus concedatur quando celebratur agitatio taurorum.

CONSTITUTIO XLVIII.

Missus de uno monasteriorum nostrorum ad aliud propter sua demerita, durante tempore poenitentiae sibi iniunctae, ad capitulum gene-

Quomodo se habere debeant monachi, quando itinerantur.

Quod nullus monachus eat alne licentia ad capitulum ge-

nerale, aut ad patrem generalem.

raile aut intra triennium ad patrem generalem sine mittenda licentia venire nullatenus permittatur; tamen circa eius negotium, si fuerit patri generali aut capitulo generali propositum, intimetur eidem monacho voluntas eiusdem capituli, sive patris generalis. Si autem venerit, huiusmodi licentia non obtenta, graviter puniatur, necnon ad monasterium de quo discesserit remittatur. Similiter etiam est graviter puniendus et ad suum monasterium remittendus quicumque monachorum qui sine debita licentia ad capitulum generale, seu intra triennium ad praedictum patrem generalem, venire praesumpserit.

CONSTITUTIO XLIX.

Transeundi licentiam de suo monasterio ad aliud nostri Ordinis, vel ad alium Ordinem strictiorem ob frugem vitae melioris, cuicumque monacho sui conventus quilibet noster prior cum sui consensu capituli, causa rationabili apparente, possit conferre cum licentia patris generalis et non aliter. Si vero iusta causa monachum huiusmodi licentiam petentem non moveat, ipsum suus prior detineat, et a proposito suae levitatis, illud debite puniendo, compescat.

EXTRAVAGANTES.

Solus pater generalis licentiam in scriptis dare possit transeundi ad aliud monasterium vel Ordinem.

I. Iuxta tenorem apostolicorum privilegiorum, nullus religiosus Ordinis nostri professus ad Minorum et alium quemcumque Ordinem strictiorem, etiam Carthusiensium, etsi bona intentione ductus, sub praetextu quorumcumque privilegiorum dictis Ordinibus concessorum, et quarumcumque litterarum apostolicarum, quasumque clausulas etiam derogatorias derogatarum in se continentium, nisi in litteris ipsis expressus consensus patris generalis accesserit, et nisi de licentia eiusdem patris generalis, petita et obtenta, se transferri possit; alioquin tam recipientes quam recepti excommunicationis sententiam, a qua nisi a Romano Pontifice vel patre generali, praeterquam in mortis articulo, absolvi non possunt, eo ipso incurrant. Monacho vero cum debita licentia ad nostrum revertenti (quod omnino spiritus

et animi levitas videtur) imponantur poenitentiae, quae patri generali videbuntur debitae, habita informatione sui prioris et conventus; praeterea ad omnia officia honorifica Ordinis inhabilis maneat; quod si illorum sit incapax, per annum clausuram servet. Qui autem monachus post professionem emissam in alio Ordine, ad nostrum redire voluerit, nullatenus recipiatur.

II. Monachus qui, cum iusta causa et debita licentia, in alio nostri Ordinis monasterio iterum obedientiam promittit, possit ad usum retinere, et ad secundum monasterium transportare libros, ceteraque suppellectilia, quae vel adduxit secum a saeculo vel acquisivit in primo monasterio; cui dominium et proprietas illorum omnino reservatur, et post dicti monachi mortem restitui debent. Ut autem dicta restitutio fideliter et sine damno neutrius monasterii fiat, inventarium de omnibus, quae de primo ad secundum monasterium transfert, ante huiusmodi transitum conficiatur, et in utroque monasterio illius copia conservetur.

III. Si contingat aliquem monachum exemptionem ab obedientia nostri Ordinis obtinere, et post illius usum ad Ordinem et suum monasterium iterum redire, et in eo recipi velle, pater generalis nequeat eum admittere sine novo consensu prioris et capituli monasterii suae professionis. Sic autem receptus in dicto monasterio iterum professionem renovet, aliaque antiquitate non gaudeat, quam a die sui regressus et secundae receptionis in dicto monasterio, neque vocem capitularem habeat nisi post decem annos completos, a dicta secunda receptione praecise computandos.

CONSTITUTIO L.

Quicumque de suo monasterio ad aliud nostri Ordinis per quoscumque mittendi potentem habentes qualibet ex causa missus, debet, tempore quo ibidem manserit, sub obedientia et correctione prioris illius monasterii, ad quod mittitur, permanere, exceptis casibus permittentem expressis. Verum si perpetuo missus fuerit, praedicto priori suisque successoribus perpetuam obedientiam repromittat.

Monachi licite ad aliud transeunt monasterium, sua suppellectilia possit transferre.

Uno pacto cum revertentibus a seculum.

EXTRAVAGANTES.

Monachi commo-
rantes subordi-
nati S. Hiero-
nymi.

I. Praedictos reges maiestatis aliquid
monachi nostri Ordinis residentis Matriti
cum patente aut ordine patris generalis,
etiam exgenerales, sint subiecti priori mo-
nasterii S. Hieronymi Matriti; et pariter vi-
carii, procuratores seu economi monaste-
riorum monachum sint subiecti patri priori
cui subdantur monasteria quorum sunt vi-
carii aut procuratores seu economi.

Quid de vestitu
etiamque impen-
sis.

II. Monachis existentibus in domibus no-
vis et collegiis, inclusis prioribus et lectori-
bus, quolibet mense octo regales monetae
Castellae pro vestiario solvantur; monachi
vero aliis monasteriis cum aliquo ministe-
rio inservientes, aut in illis aliter commo-
rantes sive cum patente sive in exilio, vel
a dictis monasteriis vestiantur, prout proprii
filii, vel loco vestiarii dictos octo regales
quolibet mense ipsis persolvi debeant; si
tamen fuerint carceribus mancipati, aut ita
impediti ut vitam communem cum aliis se-
qui non valeant, propria monasteria illi,
in quo commorantur, quod a definitorio ge-
nerali vel a patre generali inter capitulum
et capitulum, taxatum fuerit, solvere tenean-
tur. Monachi denique in monasteriis regiae
curiae aut cancellarium, negotiorum causa,
residentes, ipsis qualibet die persolvant iuxta
taxam dicti definitorii generalis aut patris
generalis inter capitulum et capitulum.

CONSTITUTIO LI.

Quomodo se
habere debeant
monachi quan-
do liberantur
pro recipiendis
sacramentis.

Quilibet monachus nostri Ordinis, cum de-
bita licentia per aliquod ipsius Ordinis mo-
nasterium transiens, possit a priore vel vicario
ipsius monasterii, seu aliis monachis ad au-
diendum confessiones inibi deputatis, sive ab
eo, qui ad hoc sibi fuerit specialiter designa-
tus, etiamsi huiusmodi designatus eiusdem mo-
nasterii professus non fuerit, ecclesiastica re-
cipere sacramenta. Itinerantes quoque priores
et monachi presbyteri, cum debita licentia in-
cedentes, possint aliis Ordinis monachis ac
sibi invicem ministrare sacramenta ecclesiasti-
ca. Presbyteris autem alterius Ordinis aut
saecularibus monachis absque speciali debita
que licentia confiteri non debet, nisi huiusmodi

licentiam potest fuerit oblitus. Habens etiam
licentiam, si monachum Ordinis
licentiam, cui confiteretur, nequaquam confiteri
valeat alterius Ordinis religiosi vel saeculari.

CONSTITUTIO LII.

Non promoveatur ad ordinem sacrum aliquis
monachorum nostrorum, nisi aequaliter Scri-
pturas sacras, quas legit, intelligat ad exami-
nationem sui prioris cum deputatorum consi-
lio; nec monachi extra monasteria Ordinis ad
discendum mittantur: circa hoc tamen pater
generalis poterit ex causa rationabili, prout
sibi videbitur, dispensare.

De examina-
tione quod praecedere
debet pro
ordinandis mo-
nachis.

EXTRAVAGANTES.

I. Pater generalis monacho monasteriorum
nostri Ordinis ad recipiendos ordines licen-
tiam non concedat, quin prius habeat infor-
mationem a priore et deputatis monasterii,
cuius dictus monachus est professus, de
causa vel causis; quare ipsi ad ordines
suscipiendos licentiam non concedunt.

Non ordinan-
di, nisi praevia
prioris infor-
matione.

II. Monachi non promoveantur ad sacros
ordines, donec quartum annum ab habitu
recepto compleverint, nisi aliter ex gravi
causa, priori cum consilio deputatorum vi-
deatur faciendum; ita tamen ad ordines
promoveantur, quod post primam missam
cantatam sub disciplina magistri perseve-
rent, aliquo tempore in rebus ad tantum
ministerium necessariis instruendi. Quando
vero pro ordinibus suscipiendis extra mo-
nasterium missi fuerint, cum novitiorum
magistro, vel eo impedito, cum altero mo-
nacho gravi, a priore designando, cui in iti-
nere subsint, praecise transmittantur.

Nec ante quar-
tum ab ingressu
in Ordinem an-
num.

III. In singulis nostris monasteriis lectio
sacrae Scripturae, aut casuum conscientiae,
iuxta antiquam nostri Ordinis consuetudi-
nem praescriptumque sacrosancti Concilii
Tridentini, habeatur, cui assistere debeant
omnes monachi non impediti, viginti annos
a receptione habitus completos non habentes;
alias, nisi interveniant, culpam in refe-
ctorio vel capitulo dicere teneantur; stricte-
que iniungimus prioribus et nostris visita-
toribus, quod lectionem huiusmodi in mo-
nasteriis sedulo teneri diligenter procurant,

In singulis mo-
nasteriis lectio
S. Scripturae
et casuum con-
scientiae ha-
benda.

eamque omittentes vel negligentis priores
aut lectores debite coerceant. Prior vero cum
deputatorum consilio pro hac lectione te-
nenda monachum habitum designet, et qui
saltem per tres annos in nostris collegiis
sacrae theologiae vacaverit, qui lector sacrae
Scripturae nominetur, et a festo sancti pa-
tris nostri Hieronymi usque ad natalium (?)
S. Ioannis singulis diebus non impeditis le-
gere teneatur; ipsique conceditur exemptio
a choro, exceptis diebus quibus celebrat
prior, vacationibus, aliisque functionibus,
iuxta monasteriorum consuetudines et no-
stras constitutiones.

De collegialium
electione.

IV. In nostris collegiis et electione collegia-
lium omnino serventur sequentia, videlicet:
Collegiales nullatenus eligantur aut mit-
tantur per favorem, preces aut supplica-
tionem saecularium, sed attentis dumtaxat
sufficiencia, ingenio et meritis monachorum;
Non eligantur in collegiales, qui quatuor
annos ab habitu recepto non compleverint;
in quo pater generalis absque magna et ur-
genti necessitate non dispenset;

Qui non eli-
gendi.

Pater generalis nullum monachum mittat
in collegium in casu, quo eius consanguine-
i, genitores aut propinqui expensas stu-
dii tempore in collegio faciendas persolvere
velint, nisi praehabita informatione a priore
et deputatis, si sit habilis et sufficiens,
qualitatibusque ad collegium requisitis sit
ornatus;

Monasteria secundum uniuscuiusque pos-
sibilitatem ad collegia monachos habiles eli-
gere et mittere procurant; alias pater pro-
vincialis, prout sibi expediens visum fuerit,
super hoc provideat;

Primo exami-
nandi.

Statim ac collegiales electi ad collegium
accesserint, ad dispositionem et mandatum
patris generalis examinentur, et nisi de eo-
rum sufficiencia, habilitate et virtute in ex-
amine constiterit, non recipiantur, ad suaque
monasteria remittantur.

Toto studiorum tempore collegiales in
collegiis perseverent, quin ex illis ad pas-
santias in vacationibus egrediantur; et pro
victu totius anni monasteria propriae pro-
fessionis nonaginta ducatos monetae Castellae
pro singulis collegialibus collegio solvere

teneantur, et insuper collegialibus vestimenta
et calcamenta necessaria subministrare ex-
pensasque itinerum sive ad ordines susci-
piendos sive transitus de uno in aliud colle-
gium ipsis persolvere debeant.

Si contingat genitores vel consanguineos
collegialis expensas tempore studii factas
vel faciendas collegio persolvere, monaste-
rium, cuius dictus collegialis est professus,
quadraginta ducatos monetae Castellae rati-
one passantiae ipsi vel collegio persolvere
et satisfacere teneatur, nisi aliter conven-
tum fuerit.

Quolibet anno
examine subi-
ciendi.

Collegiales singulis annis ab examinatori-
bus in cuiuslibet collegii constitutionibus
designatis examinentur et approbentur, ex-
ceptis actuantibus universitatis Salamanti-
nae; et haec examina a die sequenti festum
sancti patris nostri Hieronymi, usque ad fe-
stum S. Lucae fiant et compleantur: quique
in illis insufficientes et inhabiles reperti
fuerint, seu inquieti aut in moribus incom-
positi, a dictis examinitoribus non appro-
bentur.

Poenae expul-
torum.

Qui propter eorum demerita a collegio
expelluntur, eoque in examine privantur, seu
qui iusta causa vel necessitate non interve-
niente collegium renuntiaverint, ad eundem
statum in quo erant, quando ad colle-
gia missi sunt, revertantur et redigantur,
ita ut si tunc erant sub disciplina magistri,
ad eandem redire debeant, tempore residen-
tiae in collegii minime computato ut ab illa
liberentur.

Novitiorum
subdandi ma-
gistro.

In quolibet collegio designetur a priore
vel rectore novitiorum magister sub cuius
disciplina omnes collegiales tam philosophi
quam theologi per sex annos ab habitu re-
cepto subesse debeant: praedictus vero ma-
gister collegiales ita in actibus religionis et
mortificationis exercent; ut, quatenus fieri
possit, observantia regularis in collegiis con-
servetur.

In omnibus
scholis Ordinis
legendum in-
ta doctrinam
S. Thomae.

In omnibus nostris collegiis et studiis ex
antiqua et inviolabili consuetudine nostri Or-
dinis tam in philosophia quam in theologia
doctrina S. Thomae Aquinatis, prout huc
usque laudabiliter actum fuit, imposterum
omnino doceatur et teneatur, neque lectores

defendere, subscribere aut typis mandare conclusiones, quas dictae doctrinae non sint conformes aliquo modo audent, alibi a patre generali puniuntur.

De tempore
lectionum.

In dictis collegiis (excepto collegio S. Laurentii regalis) incipiat cursus et lectura a die immediate sequenti festum S. Lucae, termineturque in immediate praecedenti dominicam Pentecostes. Ab hac vero die usque ad festum S. Laurentii quotidie, festivis et feriatis diebus exceptis, ab hora nona usque ad decimam matutinam collegiales ad invicem in argumentis et repetitione lectionum se exercent, et a dicta hora decima usque ad undecimam conferentiam habeant; cui patres lectores theologiae, quilibet in propria materia, alternative praesidere teneantur; philosophiae vero lectores similiter cum suis unusquisque discipulis. Sin vero ex aliqua iusta causa huiusmodi exercitia de mane habere non possint, vespere peragere teneantur hora assignanda a patre lectore, qui praesidere tenetur.

Cursus philo-
sophicus quolibet
consummandus
anno.

Dies feriales, sicut et vacationes ab exercitiis litterariis, a die S. Laurentii usque ad festum S. Lucae, in Natali Domini et bacchanalibus, iuxta uniuscuiusque collegii constitutiones, collegialibus concedantur.

In nostro collegio Abulensi legatur cursus artium dumtaxat per triennium, et in ipso existant et conserventur tres philosophiae lectores; itaut singulis annis cursus philosophicus incipiat et terminetur, atque collegiales, qui cursum huiusmodi triennalem peregerint, ad collegium Salmantinum theologiam audituri pertranseant. Pariter lector theologiae in collegio Seguntino superadditus conservetur, in quo etiam unus existat monachus passans, et duo sint in Abulensi collegio, quibus duobus lectoribus monasteria professionis de vestiario et necessariis providere teneantur.

Quomodo ca-
thedras lectu-
risque et qui-
bus de mona-
chia providen-
dam.

Ad lecturas et cathedras nostrorum collegiorum providendas haec forma servetur, videlicet: per oppositiones provideantur, quae praecedere debeant tam ad lecturam et cathedram artium, quam ad transitum ad lecturam et cathedram theologiae; qui vero cathedram theologiae iam ascenderint, abs-

que alteriari oppositione superioribus gradibus provideantur et gaudeant.

Huiusmodi oppositiones fieri debeant coram patre generali, quibus duo lectores theologiae vel actuales vel iubilati, ab eo designandi, assistant, qui oppositoribus materiam ad lectionem de more praeparare teneantur hac forma, nimirum: ad lecturam philosophiae, ex logica, physica aut metaphysica: ad lecturam vero theologiae, ex Magistro sententiarum. Oppositionis lectio per horam duret, et per alteram argumententur duo ex oppositoribus, quilibet per dimidiam horam. Sin vero oppositores non adsint in competenti numero, pater generalis pro sui arbitrio argumenta provideat. Oppositionibusque completis, digniores ad cathedras eligi debeant.

Pro eligendis etiam actuantibus in nostro collegio Salmantino servetur hic ordo, nempe ut patres lectores proponant rectori dicti collegii tres aut quatuor collegiales, ad actus collegii tenendos habiliores et digniores, ex quibus pater rector necessario actuantes eligere debeat: pro actibus vero publicis in universitate tenendis dictus pater rector et lectores ad electionem singulorum actuantium procedant per suffragia secreta; et qui maiorem suffragiorum numerum obtineat, electus in actuantem declaretur; sin vero praedicti electores in aequales partes dividantur, devolvatur electio ad patrem generalem, qui, attentis informationibus, secundum eius conscientiam habiliores et digniores eligat in actuantes.

De electione
actuantium in
collegio Sal-
mantino.

Expleto tempore studii et collegii, collegiales tam in propriis monasteriis quam in alienis eximantur a Laudibus, omnibusque Horis canonicis dicendis ante prandium, exceptis missa et vespere festivitatum maiorum in Quadragesima, per tres annos sequentes egressum a collegio; intra quod tempus, vel saltem infra annum immediate sequentem, coram Ordinario dioeceseo secum sui prioris licentia praesentare et ad audiendas confessiones ab eo licentiam obtinere teneantur; dicto vero tempore transacto, nullam aliam gaudeant exemptione, nisi

Exemptiones
istae, qui studii
tempus exple-
verint, conce-
dendae.

dierum octo pro quolibet sermone ab ipsis praedicando concessa.

Recente a collegiis et studiis egressi non possint eligi in priores, nisi completo sexennio; nec in vicarios, procuratores temporalium, aut magistros novitiorum, nisi elapso quatriennio; nec in procuratores capituli generalis, nisi transacto etiam triennio, postquam, completo studio, a collegio egressi fuerint. Caveat denique pater generalis, ut sine gravissimis urgentibusque causis super his non dispensetur.

Collegialium
electio a priore
per vota secre-
ta faciendae.

v. Electio collegialium fiat a priore et deputatis per vota decisiva et secreta de personis habilibus et benemeritis et canonicè concludatur per maiorem saltem partem suffragiorum; quod si vota aequalia fuerint, prior nominet unum ex antiquioribus monachis monasterii, qui cum voto suo electionem faciat.

Collegiales
studiorum tem-
pore voto suis
in monasteriis
careant.

vi. Collegiales, durante tempore suorum studiorum in collegiis, non habeant votum in suis monasteriis, etsi intra viginti quinque leucas commorentur, et ad maiorem abundantiam votum renunciare debeant et teneantur, antequam ad collegium proficiantur.

Lectores et
passantes post
tres aut quatuor
annos vacent.

vii. Lectores philosophiae postquam legerint per tres aut quatuor annos iuxta consuetudinem collegiorum, ipso facto vacent a sua lectura, prout etiam passantes. Ut vero transeant ad lecturam et cathedram theologiae, faciant oppositiones, ut supra ordinatur.

viii. Collegiales nostri collegii Salmanticensis per quatuor annos studio theologiae vacent in dicto collegio.

Collegialibus
praedicandi ubi-
bique non dan-
da licentia nisi
post tres annos
ab egressu a
collegio.

ix. Collegialibus non dentur licentiae praedicandi ubique, nisi transactis tribus annis postquam exierint a collegiis, id petentibus suis conventibus, qui prius hoc decernent per suffragia secreta, et praecedente examine de ordine patris generalis.

CONSTITUTIO LIII.

Quomodo et
quando pote-
runt monachi
nostri Ordinis
praedicare et
audire confes-
siones.

Extra monasteria et parochias Ordinis nostri nullus monachorum audeat absque capituli generalis aut patris generalis licentia praedicare; nec detur talis licentia nisi illis, qui

per patrem generalem vel per deputatos ab eo aut a generali capitulo examinati fuerint diligenter. Et nihilominus cum tales velint praedicare, debent ad id suorum priorum licentiam obtinere. Praeterea prior vel monachus, qui personarum extra nostrum Ordinem cum legitima facultate confessiones audierint, debent circa eas taliter se habere, quod animarum salus et Dei servitium augeatur.

EXTRAVAGANTES.

i. Nostri monachi ad praedicandum in ecclesiis, quae nostri Ordinis non sunt, ultra licentiam suorum superiorum a constitutione praescriptam, iuxta sacrosancti Concilii Tridentini dispositionem etiam, episcopi licentiam habere teneantur; sine qua in praedictis ecclesiis, quae non sunt nostri Ordinis, nullatenus praedicare possint; ad praedicandum vero in ecclesiis nostri Ordinis, cum sui prioris licentia, personaliter se coram episcopis praesentare, ab eisque benedictionem petere teneantur, antequam praedicare incipiant.

Et post habi-
tam ab Ordina-
rio licentiam.

ii. Pro quolibet sermone praedicando singulis praedicatoribus concedatur, prout hactenus fuit continua praxis nostri Ordinis, exemptio a choro per octo dies praecedentes: exceptis festis, quibus ad missam et vespere, et in solemnioribus celebrandis a priore, ad matutinum accedere teneantur, nisi eadem die sint praedicaturi, necnon ad processiones pro defunctis, antiphonam B. Mariae post completorium et litaniam in sabbatis.

Pro sermone
praedicando oc-
to dierum ex-
emptio.

iii. Nullus monachus possit audire confessiones aliorum monachorum nostri Ordinis absque licentia et facultate prioris monasterii, ubi residet, exercereque confessio debet, etiamsi alterius prioris licentiam ad audiendas confessiones suorum monachorum obtineat; priusquam vero dicta licentia monacho concedatur, examinetur diligenter per priorem et deputatos seu per alios a priore deputandos, et nisi post eorum approbationem tam in scientia quam in virtute et prudentia ad huiusmodi ministerium requisitis, nullatenus concedatur; possitque dictum examen, quoties priori visum fuerit,

De examine
confessorum.

religiosi, et monachi, qui idonei non reputantur...

visitationes generales vel speciales in acta visitationis suorum monasteriorum existant...

Nullus monachus in culparum capitulo proclamare, aut zelare aliquid possit, nisi post quindecim aut viginti annos a receptione habitus completos...

CONSTITUTIO LV.

Gratiam aliquam seu rescriptum contra nostras ordinationes seu constitutiones nullus prior vel monachus seu conventus nostri Ordinis...

CONSTITUTIO LVI.

Quando scandalum, sive dissensiones, vel quaelibet querelae inter monasteria vel personas nostri Ordinis oriuntur, extra Ordinem nunquam exeant...

EXTRAVAGANTES.

1. Negotia et lites nostrorum monasteriorum per saeculares procuratores tractentur et agantur...

Monachus praesentare se non debet...

Monachi non gaudent privilegio cruciatae...

Quando haberi debet capitulum culparum...

EXTRAVAGANTES.

1. Priores culparum capitulum, prout ipsis expediens videatur, habere possint, quam-

quoniam causa et occasio magnae distractionis existit si secus factum fuerit. n. Monachi nostri Ordinis non admittant mandata procurae saecularium...

CONSTITUTIO LVII.

De poenis impositis illis, qui appellant a iudicibus Ordinis.

Firmiter inhibemus, ne quis conventus aut persona nostri Ordinis ab ordinatione sive mandato generalis capituli vel privati, patris generalis, confirmatorum electionum, visitorum, sive proprii prioris, aut eius vicarii appellari praesumat...

EXTRAVAGANTES.

1. Declaramus licitam esse nostris monachis appellationem, dummodo non sit a correctione et disciplina regulari, iuxta regulam et constitutiones...

2. Non adsint iudices appellationum: sed omnes recursus fiant ad patrem generalem, ut paternitas sua sententiam ferat cum consilio aliquorum monachorum discretiorum...

CONSTITUTIO LVIII.

Qui pro prioris electione vel aliqua monasterii ordinatione potentes adeunt, et eorum auxilia implorant, a domibus propriis eliminantur, nonnisi per generale capitulum reversuri...

EXTRAVAGANS UNICA.

Nullus monachus nostri Ordinis audeat procurare favorem, intercessionem aut auxilium a personis potentibus, nec ab aliquibus aliis extra Ordinem, directe vel indirecte...

CONSTITUTIO LIX.

Nullus Ordinis nostri conventus, aut singularis persona, contra priorem, monachum aut monachos suae vel alterius domus, in derogationem...

Quomodo monachus appellatur...

Recursus ad patrem generalem faciendi.

De poenis contra illos, qui obtinent favorem a personis potentibus...

De poenis impositis contra illos, qui obtinent gratiam aut favorem contra statuta Ordinis.

De poenis contra illos, qui extrahunt negotia et lites Ordinis extra illum.

Monasteriorum negotia per saeculares procuratores tractanda.

In domum Ordinis.

hunc eisdem ordinis, qui quodvis impedi-
mentum alienius nostrae generalis constituti-
onis, seu ordinationis, seu mandati generalis
capituli vel privati, patris generalis, visitato-
rum generalium, vel specialium, vel eorum
cuiuslibet, vel ad impetrandum vel impedi-
endum in Ordine nostro prioratus, vicariatus,
vel aliud quodvis officium a personis ecclesia-
sticis vel saecularibus, quas de Ordine nostro
non existant, litteras, preces, minas, defensionem,
auxilium vel favorem per se vel per alium,
quocumque quaesito colore, audeat impetrare.
Qui contravenerit, si sit conventus, eo ipso
monasterium ecclesiastico subiaceat interdicto;
si sit singularis persona, eo ipso facto excom-
municationis; et si sit in sacris, etiam ab ordi-
nibus et officiis suspensionis sententiam se-
noverit incurrere; quorum absolutionem, dis-
pensationem et habilitationem nostris generali-
sive privato capitulis, vel patri generali in eo-
rum absentia, reservamus. Si persona, cui
monachus exponit negotium suum, non est talis
conditionis, de qua praesumatur evenire ali-
quod damnum vel molestiam domui vel Or-
dini, aut aliis personis eiusdem, in tali casu
possit absolvi per priorem cum consensu de-
putatorum, vel maioris partis eorum. Prior
autem in casu praedicto per vicarium; vica-
rius vero, absente priore, per confessorem a
se electum, cum praedictorum assensu vel ma-
ioris partis eorum, absolvi possit. Absentibus
autem deputatis poterit prior vel vicarius ad
praedicta aliquos de discretioribus domus as-
sumere. Cum autem, ut diximus, monasterium
fuerit interdictum, poterunt hi, qui culpabiles
non fuerint, extra monasterium celebrare vel
audire divina.

CONSTITUTIO LX.

Ultra ieiunia per Ecclesiam statuta, celebretur
ieiunium in Ordine nostro temporibus in-
frascriptis, videlicet: in Adventu Domini, in
secunda et tertia feria post Quinquagesimam
immediate sequentibus, in omni sexta feria;
et si Nativitas Domini occurrat in sexta feria,
ab esu carniis abstinere debemus: et in lita-
niis ante Ascensionem secunda et quarta feria
ieiunemus; possumus autem in praedicta se-
cunda feria secundum communem consuetudi-

De ieiuniis et abstinentiis Ordinis.

nem ova et lacticia manducare; quarta vero
feria supradictis cibis quinquagesimalibus refici-
amur. Similiter in vigiliis Nativitatis et Pu-
rificationis B. Virginis ieiunamus. Possit ta-
men quilibet prior circa huiusmodi abstinen-
tias, ex causa quae sibi rationalis videatur,
cum personis debilibus vel infirmis suo arbi-
trio dispensare; itinerantes autem, cum sibi
visum fuerit expedire, ad horum ieiuniorum
observantiam non ardentur.

EXTRAVAGANTES.

- i. Vigilia nostri patris S. Hieronymi ieiunetur, in vigilia S. Michaelis Arcangeli, nisi dictum festum S. Michaelis feria sexta occurrat.
- ii. Iuxta inviolabilem consuetudinem nostri Ordinis, feria sexta in Parasceve in pane et aqua ieiunetur; praeterea vigilia Corporis Domini ob devotionem et magnitudinem tantae festivitatis inter ieiunia nostri Ordinis computetur et observetur: prout etiam vigilia Conceptionis B. Virginis. Ex eadem etiam consuetudine quarta feria iisdem cibis, quibus sabbato, et consuetudine Hispaniae vesci possumus; et similiter die Natalis Domini, cum occurrat feria sexta.
- iii. Monachi non comedant carnes feria quarta sine gravi necessitate, aut de licentia prioris, quod strictissime monemus servari extra monasteria ob bonum exemplum saecularibus exhibendum.

Alii ieiunii dies.

CONSTITUTIO LXI.

Ad comedendum in refectorio cum nostris
monachis non recipiantur saeculares personae,
in quantum commode poterit observari. Ad hoc
tamen monasterium de Guadalupe non plus
arctetur quam arctari solebat.

Quod saecula-
rem non man-
ducent in re-
fectoriis.

EXTRAVAGANTES.

- i. Non recipiatur aliquis saecularis intra claustra ad dormiendum, neque ad comedendum, salvo tamen in refectorio.
- ii. Nullus prior aut vicarius, nec aliquis alius deducat ad recreationem in grangiis aliquem saecularem, nisi cum consilio deputatorum ob aliquam causam valde iustam videatur aliter esse faciendum.

Neque for-
miant.

Nec recrea-
tionem adint.

CONSTITUTIO LXII.

De anniversariis, quae celebrari debent in quolibet anno.

Pro cunctis monachis nostris defunctis qua-
libet de requiem conventualis, cum vigilia
trium lectionum in die praecedenti, in singu-
lis nostris monasteriis celebratur quolibet anno
prima die post octavam natalis beati patris
nostri Hieronymi; eadem quoque prima die,
vel quancito commode poterunt, omnes prie-
res et monachi presbyteri celebrent singulas
missas de requiem, ceteri autem monachi cle-
rici dicant semel perfecte Horas defunctorum,
fratres vero laici dicant quilibet centies Pater
noster et Ave Maria cum Requiem aeternam
in fine cuiuslibet Ave Maria. Si tamen fra-
tres laici sciverint, sufficiet eis Horas defun-
ctorum dicere.

CONSTITUTIO LXIII.

De officio, quod fieri debet pro religiosi defunctis.

Officium autem defunctorum priorum et mo-
nachorum nostri Ordinis in singulis nostris
monasteriis fiat modo sequenti, videlicet: die
sui transitus et sepulturae fiat officium et
recommendationes, ac singula alia ut in nostro
romano breviario continetur. Item die septima,
trigesima et fine anni statim post vespervas
diei praecedentis cantetur vigilia trium lectio-
num cum psalmis assignatis pro die sequenti,
in quo quidem die illico post Primam celebretur
conventualis missa de requiem. A die vero sepulturae usque ad diem septimum in-
clusive tam post conventualem missam quam
post vespervas cantetur per conventum unum
responsorium defunctorum cum orationibus
competentibus, eundo cum cruce et aqua be-
nedicta super sepulchrum defuncti, exceptis
diebus festis colendis, in quibus post primas
vespervas et missam non cantetur. In die autem
trigesima et in fine anni unum dumtaxat re-
sponsorium post missam cantetur cum oratio-
nibus competentibus super eius tumulum, ut
praemittitur, exeundo. Ceterum monachi pres-
byteri dicant singulas missas de requiem in
quolibet dictorum quatuor dierum. Dicant
etiam infra praedictum annum alias quatuor
missas ad placitum cum competenti collecta
defunctorum. Monachi autem clerici, qui non
sunt presbyteri, singulis praedictis quatuor
diebus dicant unum nocturnum defunctorum

cum eius versibus et laudibus. Praedictum
etiam nocturnum cum versibus et laudibus di-
cant quater infra eundem annum, quando
sibi placuerit. Laici vero in die sepulturae
dicant quinquaginta Pater noster; dum in
quolibet die praedictorum, quae celebratur
missa conventualis praedicta, viginti Pater
noster dicant; item in singulis diebus vigi-
liarum suprascriptis dicant quindecim Pater
noster; item loco cuiuslibet dictarum octo
missarum per monachos presbyteros dicenda-
rum dicant viginti Pater noster. Praeterea
in fine cuiuslibet Pater noster omnium praedi-
ctorum dicant Ave Maria cum Requiem
aeternam. Sane omnia et singula supra-
dicta singulis praedictis diebus, aut quancito
commodius poterunt, omnes et singuli monachi
dicant. Verumtamen si fratres laici sciverint
et voluerint potius Horas defunctorum quam
praedicta Pater noster et Ave Maria dicere,
dicant eas quemadmodum monachi clerici, ut
praemittitur, dicere illas debent. Cum vero
aliquis pater generalis fuerit defunctus, in
quolibet monasterio nostri Ordinis dicatur pro
eo vigilia trium lectionum et missa conventu-
alis, et quilibet presbyter celebret octo mis-
sas. Monachi autem clerici pro qualibet octo
missarum dicant unum nocturnum defunctorum
cum suis vespervis et laudibus. Laici vero di-
cant pro vigilia conventuali quindecim, et pro
missa conventuali vicesies Pater noster cum
Ave Maria et Requiem aeternam; item pro
quolibet novitio vel donato defuncto Ordinis
nostri fiat ad dispositionem prioris.

EXTRAVAGANTES.

- i. In quolibet ex nostris monasteriis assignetur locus specialis, in quo solum religiosi et nullae aliae personae sepeliantur.
- ii. Quando aliquis prior, professus alterius monasterii, durante suo prioratu, mortuus fuerit, celebrentur pro eo missae et alia suffragia, quae celebrantur pro professis eiusdem monasterii, cuius est prior; per hoc tamen non amittat sui proprii monasterii missas et suffragia, sicuti mandat constitutio.
- iii. Iuxta usum Ordinis monachi hospites in aliis monasteriis nostri Ordinis extra

Sepultura pro
monachis lan-
tum assignanda.

Quid de priore
obente qui sit
monasterii alterius
professus.

Quid pro mo-
nachis hospitibus.

prohibita degenere. celebrare teneantur. Si-
cuti etiam pro dignitate monachorum
habetur, ut a vita seculari, et
conversis pariter singulis monachi ditorum
monasteriorum, vel hospitio commorantur,
singulis missas celebrare teneantur pro hu-
iusmodi monachis hospitibus, quando in
dictis monasteriis a vita migraverint; si
vero non fuerint sacerdotes ad missae a-
equivalentiam dicendam monachi teneantur,
praeterea in omnibus monasteriis dicantur
omnes missae confraternitatum quas ha-
bent tam cum suis monachis quam cum
aliis monasteriis pro monachis praesentibus
et absentibus; iteum monachi absentes ad
nullam missam celebrandam teneantur, sed
a monasteriis pro dictis absentibus et im-
peditis suppleantur et celebrentur, iuxta
monasteriorum consuetudines; ne autem
huiusmodi suffragia detineantur, cum mo-
nachus aliquis ex hac vita migraverit, vi-
carius alterve monachus de hoc curam ge-
rens, iuxta dictam consuetudinem, intra
tres dies monasteriis confraternitatem ha-
bentibus per certum nuncium obitum dicti
monachi notificare teneantur.

A monachis
ante visitati-
onem tota-
litate re-
ferta ab-
negatio.

IV. Quilibet monachus, sanctissimum via-
ticum in extremis recepturus, omnium eo-
rum, quae ad proprium usum sibi conce-
duntur, totalem prius faciat abnegationem
isidiam in nostro Ordine consuetam, cla-
vibus cellae priori, vel, eo absente, vicario
consignatis; si vero, absente priore, mona-
chus a vita migraverit, vicarius, nisi de
licentia prioris, de his, quae habuerit, nul-
latenus disponere valeat; ea vero secundum
consuetudinem singulorum monasteriorum
distribuantur.

CONSTITUTIO LXIV.

Quod non ac-
ceptetur sine
quatuor
mensi sine
oculis.

Quisquam prior seu monachus aliquis Or-
dinis nostri nullatenus possit acceptare execu-
tionem aliquam cuiuslibet testamenti, vel ulti-
mae voluntatis, absque speciali generalis capi-
tuli aut patris generalis licentia. Quam quidem
licentiam si contingat eundem patrem gene-
ralem importunitate petentium, seu alia ra-
tione, alicui priori vel monacho concedere,
nihilominus talis prior vel monachus execu-

tionem huiusmodi non exceptet, nisi verisimi-
liter crediderit, quod ex huiusmodi excepta-
tione poterit obsequium Dei praestare, huius-
que dare exemplum fidelibus de se ipso. Ipse
etiam pater generalis similiter executionem
huiusmodi non exceptet sine speciali licentia
generalis capituli vel privati, seu alicuius de
pro privato capitulo assignatis; super quo eo-
rum conscientias oneramus.

CONSTITUTIO LXV.

Aliquis prior vel monachus Ordinis nostri
commissionem aliquam a quocumque praefato
vel principe emanatam, excepto dumtaxat
domino nostro Papa, non valeat acceptare.
Similiter nec arbitria per compromissum vel
aliis sine speciali licentia patris generalis,
nisi talia sint, quae faciliter et in brevi, at-
que sine iuris aliqua disceptatione, valeant
terminari. Illa praesertim valeat absque licen-
tia acceptare, quae inter pauperes et misera-
biles personas fore contigerit, nec ultra decem
dies extra sua claustra propter huiusmodi ar-
bitria vel arbitrationes aliquatenus demoretur.
Idem quoque pater generalis huiusmodi com-
missiones vel arbitria non acceptet sine spe-
ciali licentia generalis capituli, vel alicuius
de illis pro privato capitulo assignatis, nisi
in casibus superius exceptis.

Quod non ac-
ceptetur com-
missio, nisi fue-
rit apostolica.
neque arbitra-
tio inter partes,
sine licentia.

CONSTITUTIO LXVI.

Quilibet prior vel conventus Ordinis nostri,
qui monachos nostros aliquos fugitivos coepe-
rint seu capi fecerint, eos detineant sub dili-
genti custodia in monasteriis suis, et quam-
cito potuerint, id notificent per certum nun-
tium eorum prioribus, sumptibus et expensis
monasteriorum quorum fugitivi huiusmodi sunt
professi. Ipsi quoque priores sine aliqua dila-
tione mittant pro eis, et faciant illos captos
ad monasterium sua redire. Interim vero in eis-
dem monasteriis, ubi sunt carceri mancipati,
sub custodia diligenti, ut praemittitur, tenean-
tur, usque dum mittant pro eis, et ad propria
monasteria reducantur. Expensas quoque, quas
iidem capientes fecerint in captione praedi-
ctorum, iam dicti priores et domus fugitivo-
rum capientibus eisdem una cum sumptibus
nunciorum solvere teneantur.

Cuius sumpti-
bus tenent et
custodiri debe-
ant monachi fu-
gitivi.

CONSTITUTIO LXVII.

De posita con-
tra illos, qui di-
serint verba ini-
uriosam mini-
stris Ordinis.

Nullus monachus Ordinis nostri in electione
seu confirmatione cuiuscumque prioratus cu-
iuslibet monasterii contra confirmatores seu
scrutatores electionis eiusdem audeat verba
comminatoria vel irreligiosa proferre, ut iidem
confirmatores vel scrutatores potestatem sibi
commissam aut officium minus libere valeant
exercere. Qui contrafecerit, ipso facto careat
voce capituli, donec per generale capitulum
restituatur, et nihilominus ad confirmatorum
arbitrium puniatur. Eadem quoque poena pu-
niatur quilibet scrutator vel confirmator, qui
in praedictis verbis contra quemlibet eligentium
excesserit.

CONSTITUTIO LXVIII.

De forma vi-
sitationis gene-
ralis nostrorum
monasteriorum.

Ob statum nostri Ordinis in sancta religione
salubriter conservandum omnia nostra monaste-
ria semel infra quodlibet triennium genera-
liter volumus visitari. Porro quia ex eo, quod
visitationes nec studiose fiunt, nec bene obser-
vantur, magna Ordinis dissolutio sequitur,
visitatoribus districte iniungimus, ut in visita-
tionibus solliciti sint et studiosi, et formam
sibi de faciendâ visitatione traditam nullâ
transgrediantur ex parte; alioquin, prout culpa
exegerit, per generale capitulum legitime pu-
nientur. Priore igitur et monachis visitandi
monasterii ad cymbali signum in capitulo con-
gregatis, praemissâ oratione, quae in formâ
seu capitulo electionis inferius annotatur, unus
visitatorum aliquam de observantiâ religionis
et de obedientiâ proprii pastoris atque reve-
rentiâ, prout Dominus dederit, exhortationem
proponat: lectâ deinde praesenti formâ visita-
tionis, ipsi visitatores priori ac monachis Dei
ac capituli generalis auctoritate praecipiant,
ut eorum singuli de priore et de se ipsis ad
invicem, ac de statu domus, quicquid, super
his de quibus interrogati fuerint, accusatione
dignum vel emendatione cognoverint, sincere
sibi notificent: nullatenus amore vel odio seu
timore cuiusquam, aliâve qualicumque occasio-
ne, veritate suppressâ; ne, si secus egerint,
cum grandi etiam suarum periculo animarum
gravem incurrant Ordinis disciplinam. Verum-
tamen in conventu seu palam nulli crimen

imponeant, quâ probari non possit, ne poena,
qua teneretur solutus si convincatur de crimi-
ne, in probatione deficienter involvat. Eadem
quoque prior eorum sui auctoritate eis praeci-
piat. Sciendum vero, quod, cum fiunt visita-
tiones per Ordinem, in inquisitione sine pro-
batione culparum praecipuum obedientiae pro
iuramento habetur. Possunt tamen visitatores,
si eis videbitur, in gravibus casibus pro reve-
landâ certius et plenius veritate, sub poena
excommunicationis praecipere ac etiam exigere
iuramentum. Praecipiant quoque ipsi, ne
conventicula, congregationes, sive confabulatio-
nes super visitationis facto faciant vel pertra-
cent; se videlicet invicem inducendo, quod in
ipsius visitationis negotio falsum proferant, aut
veritatem subliceant. Deinde cartâ proximè
visitatorum praecedentium allatâ, et coram
omnibus lectâ, prior et monachi ad ea quae
unicuique imminent faciendâ secedant. Porro
in visitatione, de monachis clericis et fratri-
bus conversis per monachos clericos et fratres
conversos inquisitio fiat. Possunt tamen sae-
culares etiam, si sint idonei, in testimonium
recipi, si quid probatione indiget, et per no-
stros probari non potest. At vero visitatores
non facile credant omni spiritui, nec aliquem
ex solâ suspitione seu praesumptione conde-
mnet. Summâ vero cum diligentia in primis
super pactionibus vel promissionibus, quas
priores vel monachi, visitationem timentes, a
fratribus suis interdum extorquent, secreto
singulos perscrutentur; quas factas repererint,
solvant, et prior vel monachus in tali culpa
deprehensus ad ipsorum arbitrium graviter
puniat. Attente quoque inquirant, si visitatio
proximè praeterita bene fuerit observata, et
quem culpabilem in non servando invenerint,
sive sit praelatus sive subditus, gravi animad-
versione castigent. Attente etiam et sollicite,
non obstante aliqua benevolentia quae in sub-
versionem Ordinis aliquando exhibetur, dili-
genter de negligentia priorum inquirant, vi-
delicet: si sine personarum acceptione puniunt
negligentias et excessus; si sint carnales vel
nimium saeculares; si dant exemplum subdi-
tis in frequentando ecclesiam, in abstinentiis
et aliis observantiis Ordinis; si statuta capi-
tuli generalis faciunt observari, per ipsos enim

in monasteriis viget Ordo vel defect; et ubi monasteria saltem frequenter videntur, si in regibus domus sua in spiritualibus quam in temporalibus sint solliciti et discreti, et ea quae correctione digna perpendunt, in sua scriptura secretis conscribunt.

Postea Interrogent de pace domus, videlicet prioris cum monachis, et monachorum ad invicem: si pacem non esse invenerint, cum omni studio causam inquirent, eaque cognita, qui fuerint in culpa legitime puniantur. Exinde ipsorum quilibet Interrogetur, qualiter se monachi in observantiis Ordinis habent, scilicet: in non habendo proprium, in continentia et in propriis pastoris obedientia, in eiusdem suaeque ad invicem reverentia, in servando silentio horis et temporibus constitutis, in debitis abstinentiis, in veniendo ad ecclesiam; si presbyteri crebro celebrant; si sine murmure, quae sibi de domu ministrantur, accipiunt, eis contenti; si a petendo inordinatas licentias sibi cavent; si in mutuis colloquiis aut cum hospitibus seu saecularibus vel aliis personis quibuslibet religioni debitam custodiunt honestatem. Demum si curiositatem vitant, si laudabiliter culpas in capitulo vel alibi confitentur, si in reprehensione sunt humiles et in emendatione tractabiles, est sollicite perquirendum. Pro temporalium quoque statum cognoscendo; an domus gravata sit debilis et quantum; non tamen cui vel quibus specialiter debeat, nec si quid quantumve in depositis habeat, aut a quibus deposita suscepit, est diligentius inquirendum. Si igitur domus debilis invenitur gravata, nullam causam rationabili apparente quae priorem excuset, in ipsum culpa redundet. Super omnibus praemissis singillatim a singulis monachis, tam de priore quam de se ipsis ad invicem, est cum omni studio facienda inquisitio. Sed et si quis monachorum in priore vel in aliquo alio de Congregatione crimen, vel aliquid aliud quod dignum sit emendatione vel accusatione cognoverit, etiam non interrogatus illud visitatoribus insinuare tenetur; non tamen in conventu seu palam, nisi probari queat, et super eo publicam laboret infamia. Ceterum ea quae sibi insinuatur, nec probari possunt, diligenter a remotis inquirent, non nominatam personam, sed de vitio inquirendo; si

forte quod credebatur occultum, possit in publicum propagari; casus tamen, ut ex huiusmodi inquisitionibus non surgat infamia ubi prius non erat, vel, si aliquis erat, vitium augeatur, tenet illud quod nostrum cavetur in regula: Si possint forte secretis correctus non innotescere veteris. Quae inquisitione facta, si quid de priore vel de aliquo alio dicitur, quod emendatione aut poena sit dignum, interrogetur qui dictus est reus, an sit verum quod obiicitur ei. Qui confessione sua, vel, si negaverit, facta per testes inquisitione convictus, arbitrio visitatorum ordinare vel emendatur vel puniatur. Nullus tamen, licet intractabilis seu perversus invenitur, nec post multas comminationes sibi factas se corrigens, extra domum suam pro disciplina mittatur, nisi prope suum monasterium capitales habeat inimicos; aut propter permanentiam eius in ipsa domo, grave ibi scandalum generetur, sed ibidem taliter castigetur, quod alii perpetrare similia pertimescant. Discordes tamen et ad pacem redire nolentes, a suis monasteriis segregentur et dividantur sub congrua disciplina; nec domus, ad quas mittentur, eos valeant recusare. Cum igitur visitatores, quae noverint notanda, praescripserint et expedire viderint aliqua eorum occultari debere, monachis ipsorum factorum consensu districte monitis vel praecceptis, iuramento, excommunicationis sententia, sive corporalium impositione poenarum iniungant, ne illa alicui revelare praesumat. Scribant autem in suis scriptis secretis universa et singula quae per suam inquisitionem correctione ac emendatione indigere perspexerint. Quibus ita conscriptis, illis quos propria confessione aut legitima probatione reatum occultorum culpabiles esse constiterit, singillatim et secreta vocatis, ac de suis negligentibus et excessibus specialiter reprehensis, debitam poenitentiam et correctionem imponant. Post haec, considerata diligenter cartam visitatorum praecedentium, quidquid contentorum in ea repererint non fuisse, ut debuit, observatum, in sua cartam illic dimittenda una cum aliis quae ipsi de novo viderint emendanda sive facienda conscribant, et praecedens littera deleatur. Et super omnia visitatores diligenter attendant, quod in ipsa cartam non scribant culpas, negli-

gentias vel excessus publicos vel occultos, graves aut leves, ullam personam in singulari notando, praeterquam illorum, qui reperi fuerint incorrigibiles de negligentibus vel excessibus non occultis, de quibus scandalum, turbatio aut malum exemplum monachis sit exortum. Possunt etiam in eadem cartam in genere reprehendere culpas leves, non nominando personas quae talia commiserunt, ut verbi gratia: reprehendimus quod aliqui frangunt silentium; aliqui non sequuntur chorum ut debent, quod monemus, ut de cetero se emendent, et sic de similibus; et maxime negligentias et excessus in non servando nostri Ordinis consuetudines et statuta, quamvis non omnes in hoc deliquerint, debent modo praemisso in ipsa cartam notare. Possunt tamen in ea priorem de negligentibus et excessibus manifestis, praesertim si cedunt in sui regiminis damnum seu detrimentum, arguere: et de his, quibus circa suum regimen invigilare debet, in posterum exhortari. Scribant praeterea in cartam omnia illa quae ad conservationem communis status et regiminis domus eiusdem et socrae religionis observantiam pertinere cognoverint. Culpas vero graves, quas per aliquos commissas invenerint, poterunt, si expedire videbitur, in quadam alia littera secretam conscribere, notando in ea singillatim personas quae culpas huiusmodi commiserunt, et poenitentias ipsis iniungas; ut sic sequentibus visitatoribus constet facilius, an monachi ipsi prius reperi culpabiles poenitentias praedictas impleverint, et de huiusmodi sint in moribus emendati. Quam utique secretam cartam clausam et sigillatam priori vel vicario aut sacristae commendent, praecceptum in eius dorso scribentes, ne quis praeter visitatores sequentes litteram ipsam audeat aperire vel legere; et quod per illum, cui custodienda committitur, visitatoribus tradatur sequentibus. Demum post haec priore ac monachis simul in capitulo congregatis, ante omnia verbo tenus personas culpabiles in casibus seu culpis gravibus et manifestis nominatim in publico reprehendant, eis ad sui arbitrium poenitentias imponendo. Hoc idem possint facere, si expedire viderint, in casibus seu culpis levibus, quas communiter de facili solent monachi committere, etiamsi

casus huiusmodi sint occulti. Insuper tam priori quam monachis, praeter quoscumque illorum tanget negotium, districta praecipiant, quatenus nullus unquam publicus vel occultus, directe vel indirecte, de quocumque alio, quem sciverit aut praesumpserit aliquid contra eum in eadem visitatione dixisse, vindictam assumpat, humanitatem seu consolationem in communi solitam ceteris exhiberi, vel pro infirmitatibus debilitate sive languore debitam, subtrahendo; nec sibi unquam ob hoc verbis vel factis molestus existat; ex opposito enim facile sequeretur celatio veritatis, et remaneret excessus et negligentias impuniti: statimque coram ipsis praedictam suam cartam publicam legant seu legi faciant, suisque nominibus roborant, et aliquo sigillo noto communiant; et ipsam priori vel sacristae tradant, primis sequentibus visitatoribus exhibendam. Quae quidem carta in omnium monachorum praesentia bis in anno legatur, videlicet, infra octavas Nativitatis et dominicae Resurrectionis. Summopere vero visitatores provideant, ut in monasteriis visitatis pacem, salva Ordinis disciplina, pro suo posse relinquunt; nec questiones, quas suo poterunt terminare iudicio, patri generali aut capitulo generali reservent. Deinde monachis valedicturi, quoniam in multiloquio non deest peccatum, totus conventus dicat Confiteor Deo, etc., et unus visitatorum absolutionem faciat et statim recedant. Si tamen post haec aliqua forsitan emendanda perspexerint, ante suum recessum illa corrigant et emendent. Adhuc sciendum, visitatores, durante suae visitationis tempore, triennio videlicet in quo sunt deputati, exercendam per se (quam aliis delegare non valent) habere in corrigendis excessibus et reformandis, quae reformatione indigent, plenam potestatem; qua potestate in suae visitationis domibus uti possunt, nedum cum eas semel infra dictum triennium visitant, sed etiam dum per aliquam earum, de aliquibus domibus visitatis ad alias visitandas eundo, aut ad sua monasteria revertendo, transierint: tunc enim domos illas, quamvis visitatas, possunt intrare, et per priorem aut aliquem ipsius domus monachum requisiti, si expediens sibi videbitur, poterunt se super his quae in sua cartam mandaverant, an debite observentur,

et si non super his, quae post suam visitationem admodum necessaria sunt, per capitulum conventus in personam alicuius vel capituli procedere. Possunt adhibere etiam huiusmodi penitentiam, si tamen durante praedicto, quandocumque per priorem aut maiorem partem conventus alicuius monasterii super aliquibus negotiis, sive ante incipiam suam generalem visitationem, sive post eam finitam, fuerint evocati; quomodo in monasteriis suorum habitationum resident; dum tamen personaliter accedent ad domum, ad quam, ut praemittitur, convocantur. Alioquin, postquam domum a se visitatam exierint, de ipsius visitatione, vel circa illam, se nullatenus intromittant. Poterunt tamen, quamquam absentes a monasterio visitato, dubis, si qua super dispositis per eos in sua visitatione occurrerint, declarare. Expensas vero, quas visitatores faciunt, a monasteriis recipiant visitatis, earum scilicet omnia inter dicta monasteria partiendo; ita quod unumquodque monasterium, secundum quod remotius fuerit, amplius in ratione conferat expensarum; nisi aliquorum monasteriorum paupertas et aliorum abundantia aliter suadeat, servata tamen modestia, disponendum. Quod utique intelligimus de illis expensis, quas pro victualibus suis, et servientium et iumentorum, ac pro calceamentorum et ferramentorum similiter reparatione, se fecisse in itinere dixerint, vel esse facturos; modestiam tamen et honestatem ubique servata. Possunt quoque, si velint, pro unoquoque iumento unum florenum de Aragonia in quolibet mense recipere, in recompensatione damni, quod sustinet domus sua propter iumentum carentiam. Ceterum vestimenta, equitaturas, atque iumentorum stramenta non debent de sumptibus visitationis haberi, nisi contingat casu sine culpa visitorum aliquid ex vestibus, iumentis, vel rebus aliis, quas secum de domibus suis adduxerant, amissum esse vel factum inutile. Tunc enim emendo rem aliam tanti pretii, quanti res erat amissa, eodem pretio a dictis monasteriis, ut praefertur, exacto, damnum passus servare se valebit indemnem. Caveant autem ne ipsi aut servitores eorum munera sive munuscula cuiuscumque quantitate aut pretii oblata recipiant, vel exigant non oblata per se interpo-

si quae quocumque diminutione personam; quibuslibet aliam beneficia exigere non praesumant. Attendant quoque visitatores, quod quales cartas oportet in quocumque domo visitata dimittant, talem, quem cito commode poterunt, patri generali expensis monasterii visitati transmittant. Certas vero visitationum, quas pater generalis receperit, ut praefertur, diligenter conservet, ut si oportuerit definitivis capituli generalis illas ostendat. Postquam vero alias novas cartas sequentis visitationis receperit, primas cartas praecedentis visitationis decerpant, ita quod ultimae tantum visitationis cartas retineat. Rursus visitatores scripturas secretas visitationum suarum clausas et sigillatas in locis secretis atque securis caute custodiant, quas deferant ad capitulum generale, non utique ut definitivis ipsas ostendant, sed ut, quantum necesse fuerit, plenam eis faciant relationem de his quae ad faciendas misericordias cum prioribus, aut ad provisionem sive remedia domorum aut personarum suae visitationis tantummodo pertinebunt. Teneanturque nihilominus tam pater generalis quam definitores ac visitatores praefati sub secreto sigillo clausa tenere perpetuo cuncta quae praetextu suarum definitionis, inquisitionis aut visitationis agnoverint, quae utilitas exigit, honestasque suadet aliis minime revelare.

Denique, finito generali capitulo, teneantur iidem visitatores sub obedientiae praeepto, quo eos adstringimus in hoc casu, praedictas scripturas comburere, vel penitus rescare; nec amplius super his, quae in sua visitatione fecerunt, a quoquam proclamari valeant, aut quomodolibet molestari.

EXTRAVAGANTES.

I. Monemus nostros visitatores generales aut speciales, quod in officio suae visitationis discrete se habeant hac forma, videlicet: quod diligenter animadvertant, ut quando aliquis monachus de suo priore aut de suo fratre aliquid tale dixerit quod correctionem fraternam servandam praerequirat, ab ipsis interrogetur, an id prius suo priori charitative manifestaverit, fratremque suum fraternam correctione emendatum

forma iacenda visitationis.

monuerit? Si frater suus taliter charitative munus et correctas se emendare neglexerit, an illum praelato corrigendum et puniendum denunciaverit? Et similiter, an si talem culpam in altera visitatione seu in capitulo proclamavit aut accusavit, illamque committens poenitentiam debitam subierit? An etiam potuerit (?) illam culpam in alia priori visitatione dixisse aut proclamasse? Quibus interrogationibus, earumque responsis visitatores animadvertere poterunt, quo spiritu moveatur et ducatur talem culpam dicens et proclamans, et si praedictam correctionem fraternam debite servaverit. Eos vero, qui hanc correctionis fraternae formam servandam omiserint, visitatores praedicti debite puniant. Et notificamus dictis visitoribus, quod nisi ita ut praedicitur ab illis servatum fuerit, per generale capitulum graviter plectentur. Id ipsum etiam omnino servetur a prioribus in suorum subditorum culpis corrigendis et puniendis.

Ea quae visitorum facultatem excedunt.

II. Nostri visitatores generales, etsi aliquos officiales ab eorum officiis rationabilibus de causis in monasteriis quae visitaverint amovere possint, eorum tamen provisionem prioribus dictorum monasteriorum liberam relinquant; neque aliqua aedificia in monasteriis suae visitationis de novo fieri praecipiant. Praeterea caveant, ne multa mandata imponant, ex quibus plus sequitur damni quam utilitatis. Quando vero inhabilitaverint, aut carceri mancipaverint vel exulaverint aliquem monachum, huiusmodi causam patri generali notificare non differant; simulque prioribus monasteriorum, ad quae tales monachos transmittunt, ut sciant, quomodo cum ipsis se gerere debeant.

III. Visitatores in suae visitationis monasteriis nec ordinent nec mutent aliqua ad totum conventum seu statum eius communem pertinentia, quin prius cum priore et deputatis ordinanda vel mutanda consulant; et tali consultatione praehabita, quod eis opportunius videbitur, facere et ordinare possint.

IV. Visitatores monasteriorum Aragoniae ultra duos dies sumptibus monasteriorum in civitate Valentiae aut Barchinonae non per-

manceant vel detineantur, nisi propter infirmitatem, et insuper visitatores particulares in domo propria monasterii visitandi vel visitati hospitio recipiantur et commorentur.

V. Nullus religiosus recipiat aliquid sub obligatione secreti, quod in damnum vel praedictam sui prioris aut communitatis, alteriusve vergere possit. Sciunt vero, et monentur nostri monachi, quod huiusmodi praedicta secreta omnino suo praelato revelare tenentur; alia vero secreta, quae in communitatis vel prioris proximae detrimentum et damnum non redundant, revelare nullatenus teneantur.

Nihil recipiendum sub secreto, quod alicuius damno sit.

VI. Nostri visitatores non possint eligi in priores monasteriorum, ubi privaverunt aliquem priorem; prout nec eligi possunt confirmatores in monasterio suae confirmationis.

Monachi voto non privandi.

VII. Non priventur voto monachi nisi in casibus expressis in iure et nostris constitutionibus, aut in casibus facinorosis; et insuper in illis, in quibus poenitentia culpae graviore imponitur.

VIII. In posterum observetur inviolabilis consuetudo nostri Ordinis, nimirum quod patres visitatores generales statim post factam in quolibet monasterio praesentationem, tabernaculum, ubi venerabile et sanctissimum Eucharistiae sacramentum in ecclesia servatur, sanctos oleos, reliquias, reliquaque ecclesiae et sacristiae ornamenta et suppellectilia visitare teneantur: necnon patronatus, cappellanas, memorias, aliaque pia opera in monasteriis fundata visitent; eorumque rationes et computa diligenter exigant et assumant; monachosque, circa illorum administrationem negligentes vel delinquentes inventos rigore puniant.

Visitatio ab ornamentis ecclesiae incipienda.

IX. Observetur pariter nostri Ordinis praxis, nempe quod patres visitatores generales in monasteriis habentibus iurisdictionem temporalem aut spiritualem in subditos aut vassallos saeculares, in eorum causis seu querelis audiendis nullatenus se immisceant vel intromittant; sed dumtaxat visitationi regulari dictorum monasteriorum et monachorum suorum vacent et incumbant; dictasque quaerelas seu gravamina, si quae

Visitatores in temporalibus monasteriis se non immisceant.

ad dictos visitatores adducta fuerint, tribu-
nalia, ad quae de iure pertinent, prorsus
relinquantur.

X. Quod expensas visitorum generalium,
servetur praxis et consuetudo nostri Ordinis;
nempe quod singula monasteria illam quo-
tam et quantitatem, quam in consuetudine
praxique habent, visitoribus contribuant.
Sin vero aliquae expensae extraordinariae a
visitoribus factae fuerint, puta in longa in-
firmitate, sive morte alicuius iumentii, aliisve
similibus, omnia monasteria suae visitationis
solvere teneantur iuxta distributionem in
capitulo generali sequenti secundum singu-
lorum possibilitatem inter illa faciendam.

XI. Moneantur visitatores generales, quod
in monasteriis eorum visitationis tam ad
prandium quem ad coenam, atque ad alios
communitatis actus, quo melius poterunt et
eorum officium permittat, accedant: intra
claustra dormiant, ut silentii custodiam ze-
lent, et unus saltem illorum matutino inter-
veniet. Curent insuper, ne extra monasteria
discurrant, nisi ex rationabili causa, ut cito
visitatio expediatur; atque ea completa, in
monasteriis vel granciis non se detineant,
ne graves ipsi monasteriis fiant.

CONSTITUTIO LXIX.

Est et alia species visitationis, quae fit,
quando, pro necessitate aliqua post generale
capitulum emergente, maior pars alicuius mo-
nasterii conventus, vel aliquis monachus eius,
quia periculosum sibi videtur aut nimis da-
mosum usque ad capitulum generale differre
quod gravat, duos de Ordine, quam ob causam
eos petat insinuans, a patre generali eidem
monasterio postulat destinari. Qui quidem pa-
ter generalis unam aut duas Ordinis personas
idoneas, vel, si sibi commodius videatur, visita-
tores generales per proxime praecedens capitu-
lum assignatos eis destinare non differat, sua,
prout expedire viderit, provisuros sollicitudine.
Et idem possit facere dictus pater generalis ex
suo proprio officio, ut viderit necessarium seu
opportunitatem, etiam non petatur a conventu
seu ab aliquo eius personae: super quo dicti
patris generalis conscientiam oneramus. Missi
autem debent eo proficiendi necesse, nisi iusta

De modo vi-
sitationis spe-
cialis.

causa impediantur, quam eidem patri generali
notificent, qui alios ad id ipsorum loco assignet.
Si vero huiusmodi destinati, abaque legitima
excusatione, quae iubentur, non ierint, ad
saepo dicti patris generalis arbitrium punian-
tur. Pari quoque forma per eundem patrem
generalem puniri decernimus quoscumque prio-
res vel monachos, qui ab ipso, pro negotiis
quae Ordini aut propriis monasteriis labiter
vocatorum expedire iudicaverit, accersiti, sive
aliquo ire iussi, ad ipsum venire, seu quod
mittuntur ire neglexerint, nisi causa legitima,
ut praemittitur, excusentur. Huiusmodi autem
speciales visitatores eam potestatem habeant,
quae generalibus visitoribus concessa est a
capitulo generali; et eam in negotiis, ob quae
vocati sunt, irrefragabiliter poterunt exercere:
nulla tamen transgredientes ex parte formam
quam generalibus visitoribus supra descripsi-
mus esse tenendam. Ceterum si conventus
S. Bartholomaei, aut aliquis eius monachus,
de suo priore, quando vicarius generalis Or-
dinis existit, iustam se credat habere quere-
lam, possit ad eiusdem monasterii visitatores
eundem habere recursum, quem cetera mo-
nasteria Ordinis possunt ad patrem generalem
habere; in quo casu visitatores praedicti mo-
nasterii S. Bartholomaei, cum per conventum,
aut aliquem monachum eiusdem fuerint evo-
cati, venire non differant, et in eo casu pro-
videant, sicuti in ceteris suae visitationis do-
mibus in casu simili providerent. Quod si hu-
iusmodi visitatores facta inquisitione reperiant
(quod absit) eundem priorem vicarium gene-
ralem Ordinis a prioratus officio fore merito
absolvendum, vocent illos qui per generale
capitulum fuerunt ad tenendum privatum ca-
pitulum assignati, et illi absolutionem illam
facere poterunt, si viderint expedire. Rursus,
si aliqua monasteria nostri Ordinis inter se
contingat habere discordiam, monasterium, quod
iniuriam patitur, patri generali significet; qui
destinabit ei unum vel duos discretos de Or-
dine, qui plane et sine magna iuris solemnitate
discordiam terminabunt. Quod si aliquis
vel aliqui priorum aut monachorum discordan-
tium fuerint contumaces in non servando quod
fuerit definitum, ad ipsorum destinatarum ar-
bitrium animadversione debita castigentur.

EXTRAVAGANS UNICA.

Facultas capi-
tuli privati su-
pra personam
patris genera-
lis.

Declaramus disposita in hac constitutione
§ Ceterum comprehendere etiam facultatem
capituli privati supra personam patris ge-
neralis in simili casu.

CONSTITUTIO LXX.

De electionibus
et confirmatio-
nibus.

Quandocumque aliquem prioratum nostri Or-
dinis vacare contigerit, omnes monachos illius
domus, cuius prioratus vacaverit, constitutos
in sacris, qui tunc in ea praesentes extiterint,
vicarius eiusdem domus faciat capitulariter
congregari, quibus obnixè commendet, quatenus
devotissime Deum exorent, ut eis iuxta suae
beneplacitum voluntatis de bono dignetur pro-
videre pastore. Ad electiones priorum nostro-
rum, personae, quae de nostro Ordine non exi-
stunt, nequaquam vocentur; et, si personae
huiusmodi vacationis tempore in aliqua domo
nostra, cuius prioratus est vacans, praesentes
existant, non debemus cum eis habere consi-
lium, quas personas, videlicet, eligamus. Cete-
rum electiones fiant omnino infra dies qua-
draginta immediate a vacationis tempore com-
putandos. Si qui vero in hoc negligentes vel
inobedientes extiterint legitimo impedimento
cessante, in primo generali capitulo iuxta
suum demeritum punientur. Praeterea prius-
quam celebretur electio conventus cuiuslibet
domus regni Castellae, vacationem huiusmodi,
quacumque poterit, patri generali notificet, pe-
tendo ab eo, ut duas ad vacantem prioratum
personas discretos et sufficientes transmittat,
quae suae futurae electioni praesentes inter-
sint, illique domui provideant de priore; quod
idem pater generalis executare non differat.
Quae quidem personae postquam ad illam do-
mum accesserint, illico vicarium et monachos
eiusdem domus faciant congregari, litteras di-
cti patris generalis, quibus potestatem ad
huiusmodi electionis, confirmationis negotium
exequendum sibi concessit, publice ostendentes.
Quos quidem vicarium et monachos statim
commoneant, quatenus talem personam de eo-
dem conventu, aut de Ordine nostro eligant,
quae sit aetatis legitimae, honestae vitae, ac
scientiae competentis; quique nedum eidem
eligentibus, imo et quibuslibet aliis esse valeat

sanctae conversationis exemplum. Nec ab ead-
dem domo recedant, donec sit electio facta et
canonice confirmata. Verum si a domo, cuius
est vacans prioratus, longe distet electus, et
confirmatores id viderint expedire, poterunt
se per dies aliquot absentare; dum tamen
tempore opportuno ad confirmandam electionem
huiusmodi revertantur. Ex decreto autem sa-
erae Congregationis S. R. E. cardinalium ne-
gotiis episcoporum et regularium praepositae,
cum prioratus monasterii S. Bartholomaei per
lapsum triennii speretur vacare, quando prior
ipsius monasterii, vacante generalatu, munus
vicarii generalis exercet, tunc prior existens,
si autem alias contingat vacatio, tunc vicarius
eiusdem monasterii, assignatis ad privatum
capitulum faciendum huiusmodi vacationem
notificet; eosdemque assignatos, ut ad provi-
dendum eidem monasterio de futuro priore
veniant, convocare non tardet. Praefati quoque
assignati, sic vocati, ad monasterium praedi-
ctum accedant, electioni futuri praedicti prio-
ris, qui munus vicarii generalis exercere
debet, intersint, et illam confirmet vel infr-
ment, sicuti expedire perspexerint; ita quod
de eodem monasterio non discedant, donec ibi-
dem provideant de priore. Quod si quatuor
huiusmodi assignatorum, duo pro confirmatio-
ne, alii vero duo pro infirmatione steterint,
in paritate suffragiorum prior electus pro
confirmato ipso iure habeatur. Si vero aliquis
vel aliqui eorum fuerint impediti, vel rebus
humanis exempti, ille vel illi qui venerint,
possit vel possint alios vel alium loco eorum
vel eius eligere. Quod si casu quocumque ne-
minem eorum venire contingat, prior Villae
deliciasae, aut, eo absente, vicarius cum sui
monasterii deputatis alios eorum loco possit
eligere, et per suas litteras convocare. Verum
cum prioratus praedicti monasterii S. Bartho-
lomaei, generalatu non vacante, quomodolibet
vacare contingat, tunc monasterium praedictum
ad patrem generalem, ut futurae electionis
confirmatores designet, prout in ceteris nostri
Ordinis monasteriis disponitur, pari modo
recurrat. Ceterum cum prioratus alicuius do-
mus nostrae vacaverit, protinus vicarius et
monachi in sacris constituti verbo concorditer
que assignent certum terminum competentem

cum continuatione dierum sequentium ad electionem celebrandam futuri prioris. Qui terminus sit ita competens, quod absentes, qui vocem habent in electionem, ultra viginti quinque leucas ab ipso monasterio non distantes, citari et venire commode valeant, considerata personarum et temporis qualitate. Dictos vero absentes congruo tempore de ipsa vacatione, ac ad celebrandam electionem termini praefixione, vicarius et alii electores praesentes per suas litteras patentes certificent atque citent, ut die horaque praefixis cum eis collectari conveniant; certificantes illos, quod si non venerint, ipsorum absentiam non obstante, ac eis ulterius non vocatis, etiamsi ad alium terminum fuerit electio prorogata, praesentes procedent ad electionem, et inde ad omnes actus consecutivos, quousque sit electio canonice confirmata. Habita vero relatione fide digna, qualiter huiusmodi litterae fuerint praedictis absentibus publicatae et lectae, dictoque termino transacto, et praesentibus confirmatoribus supradictis, antequam ad tractandum de ipsa electione procedant, missa sollemnis de Spiritu Sancto conventualiter celebretur; in qua quidem missa, et dum celebratur ipsa, omnes ac singuli praesentes monachi Deum humiliter deprecantur, quatenus secundum magnam misericordiam suam sic eos dignetur illuminare, atque taliter concordare, quod talem sibi pastorem eligant, qui in omnibus teneat viam Dei. Praedicti itaque missa, ut praemittitur, celebrata, et in suo capitulo vel alio decenti loco universis monachis constitutis in sacris capitulariter congregatis, ac praesentibus confirmatoribus saepedictis, unus confirmatorum ante omnia incipiat psalmum Ad te levavi, quem omnes monachi ad choros perficiant cum Gloria Patri, Kyrie eleyson, Christe eleyson, Pater noster; deinde praedictus confirmator dicat, Et ne nos; monachi, Sed libera. ✠. Salvos fac servos. ✠. Deus meus. ✠. Mitte nobis, Domine. ✠. Et de Sion. ✠. Nihil proficiat. ✠. Et filius iniquitatis. ✠. Domine, exaudi. Dominus vobiscum. Oremus. Praetende, Domine, famulis tuis dexteram celestis auxilii, ut te toto corde perquirant, et quae digne postulant consequi mereantur. Per Christum dominum nostrum.

Et illico unus de confirmatoribus, si sibi placuerit, aut viderit expedire, faciat aliquam exhortationem salutarem; interserendo quomodo electio fieri potest et debet ut canonice celebretur, et in eius celebratione ab electoribus procedatur. Moxque iidem confirmatores praedictos electores hortentur in Domino; et etiam, si oportuerit, eisdem auctoritate capituli generalis praecipiant, ut secundum Deum talem personam eligant in priorem, quae, iuxta fragilitatem humanam, vita, scientiam et aetate apud omnes digna et idonea reputetur ad prioratum huiusmodi gubernandum. Serventque omnino electores de necessitate unam de formis infra in constitutione sequenti notatis. Talem etiam personam de se ipsis, aut de Ordine nostro in priorem eligant, quae sit sacerdos vel in brevi esse possit, et quae iam in nostro Ordine per triennium ad minus professus extiterit.

Porro si electores per viam scrutinii, sive per viam mixtam ex compromisso et scrutinio velint in electione procedere, volumus, quod in inquisitione votorum confirmatores simul cum scrutatoribus sint praesentes. Quod si iidem confirmatores viderint, quod electio non debito modo procedit, possint ei libere contradicere, electoribusque mandare, ut electione illa omissa aliam canonicam celebrent, sicut debent. Celebrata vero electione canonice, mox ex parte monachorum coram confirmatoribus electo, si praesens fuerit, supplicetur, ut electioni praedictae consentiat. Habito autem in capitulo ad hoc congregato electi consensu, statim electus ad chorum monachis Te Deum laudamus alternatim cantantibus, solemniter pluviali indutus deducatur et intronizetur in sede prioris. Quod si forsitan electus renuat consentire, si quidem domus ipsius professus extiterit, confirmatores per aliquem vel aliquos deputatos, eligentium nomine requisiti, possint, si expedire viderint, per obedientiae praecipitum, aut excommunicationis sententiam, aut alia remedia opportuna electum compellere, ut suum praestet electioni consensum. Si tamen electus alterius monasterii sit professus, possunt confirmatores huiusmodi electo consentiendi et transeundi liberam tribuere facultatem, nisi talis electus in monasterio, ubi re-

Confirmatorum facultates.

sidet pater generalis, professus existat vel resideat; quia tunc solus dictus pater generalis huiusmodi licentiam dare valet. Porro, habito electi consensu, et facta, si electus praesens fuerit, inthronizatione praedicta, confestim confirmatores illis, qui huiusmodi electioni specialiter se opponunt et generaliter aliis quibuscumque, quos ipsum tanget negotium, aut qui sua putaverint interesse, per suas edicti litteras persignent peremptorium terminum competentem ad comparandum coram eis, et opponendum, si volent, contra electionis formam aut personas eligentium vel electi, monentes eos, quod si non comparuerit (ut praefertur) ad examinationem electionis, et confirmationem seu infirmationem procedent, in quantum de iure poterunt et debebunt. Quae utique litterae in praesentia monachorum, tam in sacris constitutorum quam etiam laicorum eiusdem monasterii praelegantur, et nihilominus in praesentia illorum, qui eidem electioni specialiter se opponunt: deinde in valvis ecclesiae seu claustris ex parte ipsius ecclesiae affigantur, ibique affixae permanent temporis spatio, ad confirmatorum arbitrium moderando. Sane, termino taliter assignato decurso, si quidem contradictores speciales appareant, ipsos praefati confirmatores audiant simpliciter et de plano, dilationes superfluas repellendo et malignantium calumniis obvian-do; et omni casu, sive speciales oppositores compareant, sive non, electionis merita diligenter examinent, omni odio, favore, amore inordinato, seu quolibet alio iustitiae impedimento semotis, eandemque confirmant aut infirmant, prout secundum Deum viderint faciendum. Summa vero cum diligentia confirmatores attendant, ne electionem insufficientis personae ad prioratum regendum quoquomodo confirmant, super quo eorum conscientias oneramus. Et si forte viderint, quod ex culpa sive negligentia electorum potestas eligendi ad generale sit capitulum devoluta, se de confirmando nullatenus intromittant; sed ipsam devolutionem statim generali capitulo vel patri generali notificent; in quo casu pater generalis provideat illi domui de competenti priore, nisi de proximo immineat tenendum capitulum generale, quia tunc capitulum providebit. Tunc

autem ad capitulum generale seu patrem generalem potestas devolvitur eligendi, cum electores aut eligunt scienter indignum, aut infra tres menses a die vacationis non eligunt. Caveat autem quicumque confirmatorum, ne aliquo modo directe vel indirecte ad illum se procuret eligi prioratum, cuius electionis confirmator fuerit deputatus: alioquin talis electio per suum collegam aut collegas omnino cassetur, et nihilominus confirmator sic electus graviter puniatur. Praeter haec autem pater generalis, si viderit expedire, potest per se electiones priorum nostri Ordinis confirmando perducere ad effectum, aut eas infirmare, sicut viderit expedire. Attendat tamen, quod in huiusmodi Ordinis statuta custodiat. Tandem quicquid de expensis solvendis et damnis resarciendis, ac donis seu beneficiis non petendis, supra in capitulo visitationis visitatoribus descripsimus esse tenendum, suo modo a confirmatoribus volumus observari.

EXTRAVAGANTES.

i. Ut electiones fiant magis conformes voluntati divinae, nostri confirmatores, ante quamlibet electionem, inquisitionem faciant secretam subornationum et concordationum quae aliquando in casu electionis intervenire solent, severeque puniant quos delinquentes invenerint. Attamen confirmatores, aliorum delictorum, quae electionem non concernant, nullam cognitionem et informationem assument. Praeterea tam praedictorum confirmatorum quam scrutatorum et electorum conscientiae valde onerantur, ut secretissime se habeant in toto negotio electionis.

ii. Quando aliquis monachus fuerit assumptus in priorem alterius monasterii, in futura vacatione eiusdem ab illo non discedat usque ad confirmationem novi prioris, ut iste possit ab illo informari de his quae pertinent ad regimen, amboque simul uniti cum deputatis et depositariis tam de novo electis quam absolutis relinquunt propria manu subscriptum statum monasterii. Postea vero dicto priori absoluto detur socius; omniaque necessaria, ut ad suum monasterium redire possit, provideantur; et nimium sunt reprehendendi, qui non bene tractant

Ante electionem secreta romana ad electionem spectantium informatio a confirmatoribus acceptanda.

Prior non discedat nisi post electionem novi prioris.

CONSTITUTIO LXXI.

praelatos, postquam terminaverint suum officium.

In electionibus monasteriorum quatuor personas a generali nominandas.

III. In electionibus monasteriorum nominet pater generalis saltem quatuor personas Ordinis extra monasterium ad effectum faciendi electionem; sed huiusmodi nominatio non intelligatur coactiva sed tantum directiva.

Pro qualibet electione decem tantummodo dies inveniendi.

IV. Ut citius peragatur electionis negotium, et monachi diu non distraherentur a religiosa quiete, sacra approbante Congregatione episcoporum et regularium negotiis praeposita, quadraginta dies assignati pro electione restringantur, et reducti imposterum censeantur ad terminum et numerum praecisum decem dumtaxat dierum a primo quo fieri scrutinia incipiunt computandorum: in quo termino decem dierum fieri debeat electio. Et si per quadraginta scrutinia, in dicto termino celebrata, electores vel maior eorum pars non concordaverint, vel electio canonica non successerit, ipso iure devoluta pertineat ad patrem generalem.

Regulanda ad hoc ut quis in priorem eligi possit.

V. Nullus monachus possit eligi in priorem monasteriorum nostri Ordinis, nisi qui viginti annos ab habitus receptione compleverit, et qui praeterea scientiam necessariam et sufficientem ad subditorum et monasteriorum regimen et gubernium in utroque foro praeditus existat. Eam autem sufficientem ad id scientiam iudicari decrevit sacra Congregatio episcoporum et regularium negotiis episcoporum et regularium negotiis praeposita, si monachus ad ubique praedicandum a patre generali et ad confessiones audiendas ab Ordinario dioecesano licentiam iam obtineat.

Qui regularem cum aliis vitam sequi nequeant in priorem eligi possunt.

VI. Monachi, qui propter infirmitates sive actuales sive habituales a matutino media nocte dispensationem obtinent, et qui propter easdem vitam communem et regularem cum aliis sequi non possunt, in priores monasteriorum nullatenus eligi valeant. Sin vero, postquam aliquis vel aliqui electi fuerint, diuturna aliqua infirmitate ab exequendis proprii officii muneribus diu impediuntur, prioratum praedictum renuntiare debeant; quod si renuerint, a patre generali vel a visitatoribus generalibus ad praedictam renunciationem compelli possint.

Forma electionis canonice in antiquis constitutionibus diserte tradebatur, videlicet: per inspirationem, scrutinium, compromissum, et scrutinium cum compromisso mixtum. Sedulo autem et prudenter ab antiquis patribus in ipsis constitutionibus animadvertebatur formam electionis per inspirationem, seu per Spiritum Sanctum, ob nostra peccata vix aut ne vix quidem absque periculo nullitatis succedere, providumque consilium esse nunquam ad praxim reducere: formam scrutini ex pluribus substantialibus, quae concurrere debent, esse plurimum difficilem, sed necessariam, uno electorum illam volente, quo in casu alia forma teneri non potest: formam compromissi raro reduci posse ad usum, cum difficiliter omnes et singuli capitulares in ipsa consentiant: formam vero compromissi cum scrutinio mixti, ut ceteris faciliorem et tutiorem assumi posse utiliter.

De electionis forma.

Quoniam vero ex sacrosancti Concilii Tridentini decreto districte praecipitur in electione superiorum aliorumque officialium regularium quorumcumque, quo omnia recte et sine ulli fraude fiant, per vota secreta procedi debere, ita ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur, quibuscumque facultatibus in contrarium abrogatis; hinc huiusmodi sacri Concilii dispositioni obtemperando, formis eligendi per communem inspirationem et per compromissum absolutum prorsus abrogatis et exclusis, in nostris electionibus vel forma scrutini secreti penitus observetur, vel, quatenus nemo electorum contradicat, per formam compromissi cum secreto scrutinio mixto saltem procedatur. Ut autem secretum adeo a sacro Concilio iniunctum strictius servetur, atque omnes et singuli electores, omni humano respectu postposito, secundum Deum et suam conscientiam sua suffragia conferant, nullatenus singuli explicent verbaliter, licet secrete, vota sua scrutatoribus et confirmatoribus electionis, sed unice et dumtaxat per secretas schedulas omnes capitulares suffragentur; aliter vero factae electiones irritae et nullius roboris ipso iure prorsus existant.

Electiones per vota secreta faciendae.

Forma igitur secreti scrutini cum his requisitis celebrari debet: I. Peractis ad ele-

Forma in scrupulis servanda.

ctionem praeparatoris, sicuti in praecedenti constitutione disponitur, et in aula capituli convocatis omnibus capitularibus qui vocem in electione habent, per omnes electores aut eorum partem maiorem cum schedulis secretis certi deputentur scrutatores votorum, qui, ut magis convenit, sint tres, et de ipsismet electoribus. II. Scrutatores electi confirmatoribus iuncti, et ab aliis separati, in loco opportuno aulae capitularis congregentur; ita quod ab omnibus electoribus videantur, sed ab eorum nemine audiantur, et ibidem prius sua, deinde singulorum vota electorum singillatim per schedulas secretas in buzulam sive urnam ad id paratam mittant et respective recipiant. III. Votum cuiuslibet electoris, ut praemittitur, in schedula secreta scriptum, non sit conditionatum, nec alternativum, neque incertum, sed prorsus certum et determinatum de certa persona, verbi gratia: Nomino et eligo N. N. in priorem huius monasterii N. Caveant vero electores, ne propria nomina subscribant, vel in eadem schedula quocumque modo manifesta faciant, ne electio sit nulli. IV. Postquam vota omnium et singulorum electorum fuerint in urna recepta, coram omnibus a praedictis scrutatoribus simul cum confirmatoribus praesentibus numerentur; et quatenus unum vel plura vota comparative ad numerum electorum desint vel exuberent, scrutinium ab ipsis declaretur nullum, et ad aliud iuxta formam praedictam procedatur. V. Correspondentibus votis ad electorum numerum, si duo vel plures fuerint ad prioratum nominati, fiat collatio a scrutatoribus simul cum confirmatoribus, numeri dumtaxat ad numerum votorum; et si aliquis nominatorum maiorem partem votorum respective ad totum capitulum, nempe ad numerum omnium electorum non habuerit, electio non est facta, et ad alterum procedi debet scrutinium. Si vero aliquis nominatorum vota maioris partis capituli, ut supra, reportaverit, electio est perfecta et absoluta. VI. Facta huiusmodi collatione, nisi manifeste apparuerit de insufficientia et inhabilitate nominati a maiori parte capituli, ita ut debeat eius electio infirmari, tunc antiquior tantum scrutatorum, vel alter cui a capitulo data est huiusmodi potestas, necessario pronunciare debet electio-

nem illius, in quem maior pars capituli consentit, sub his vel similibus verbis: Ego N. vice et nomine meo et totius capituli huc congregati, cum potestate mihi a dicto capitulo data, nomino et eligo N. N. in priorem huius monasterii N. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. VII. Convenit tandem, quod electio in scriptis redigatur, ut perpetuis temporibus de ipsa constet, hoc modo: In nomine Domini. Amen. Ego N. N. vice et nomine meo, et totius capituli huc congregati, etc., ut supra. Sedulo igitur advertant electores, ut in gravi electionis negotio procedant iuxta praedictam formam secretam in scrutinio, ne electio sit nulla.

Consentientibus autem omnibus electoribus, ut in electione procedatur iuxta formam compromissi cum scrutinio secreto mixti, ita procedendum est: Omnes electores, sive eorum maior pars, secreto eligant non unam, sed duas vel tres, ut convenit, personas de capitulo, in quas electionem compromittunt, dantes illis plenariam potestatem recipiendi et scrutandi singillatim et secreto vota eligentium singulorum; ita quod illum, in quem maior pars electorum concordaverit, eligere et electum publicare omnino teneantur. Compromissarii igitur in hac forma electionis loco scrutatorum sunt, et omnia adamussim servare debent in scrutinio et collatione votorum, quae supra praescripta sunt de ipsis scrutatoribus, neque alium eligere et electum publicare possunt, nisi illum, in quem maior pars totius capituli consenserit. Quae quidem electio et eius publicatio fieri debet per unum solum compromissarium, vel antiquiorem, vel alterum, cui a sociis compromissariis specialiter haec sit data facultas et potestas; convenitque et debet fieri in scriptis hac forma, videlicet: Ego N., compromissarius, vice et nomine meo et sociorum compromissariorum meorum, virtute compromissi in me et socios meos a toto capitulo facti, et potestate mihi a dictis sociis compromissariis ad id specialiter concessae, nomino et eligo N. N. in priorem huius monasterii N. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. Differentia itaque inter formam simplicis scrutini et formam compromissi cum scrutinio mixti ea exi-

De modo procedendi iuxta formam compromissi cum scrutinio secreto mixti.

stis, quod in electione per simplex scrutatum electio ipse a scrutatore sit voce et proprio nomine et totius capituli, iuxta formam supra praemissam. In electione vero per compromissum scrutinio mixtum electio et publicatio fit nomine proprio et compromissariorum tantum, iuxta formam immediate expressam.

EXTRAVAGANTES.

De secretario, vel schedulario.

1. In omnibus electionibus tam priorum quam aliorum officiorum electivorum suffragetur per schedulas secretas, ut disponitur in constitutione. Secretarius vero aut schedularius sit ex professis eiusdem monasterii qui non habent votum; eligaturque vocaliter a conventu coram confirmatoribus pro electione prioris, et pro aliis officiis coram priore et duobus antianis, quorum alter sit vicarius.

Quid in castris, vel in castris aequalitate.

Si contingat in electione scrutatorum aequaliter dividi electorum suffragia in diversas personas, confirmatores praedictae electionis secundum suam conscientiam alterum aut duos eorum, qui pares suffragiis extiterint, scrutatores eligant et nominent. Sin vero confirmatores in eligendo aut eligendis huiusmodi inter se non conveniant, sed discordent, ille vel illi declarentur electi, qui in loco et sessione ceteros capitulares antecedant. In nullo tamen casu vicarius monasterii in scrutatorem eligi possit.

CONSTITUTIO LXXII.

De poenis illorum qui tractant de electionibus.

Monachi, qui inter se tractaverint de electione futura prioris, antequam vacet prioratus officium, vel post, suspendantur a voce capituli per priorem, aut per vicarium vacante prioratu, vel per confirmatores eiusdem electionis. Si vero non fuerint ordinis sacri, iniungatur eis, ne deferant tonsuram.

EXTRAVAGANTES.

Alii poenis illorum qui tractant de electionibus.

1. Monachi privati vocibus capitularibus non restituantur ad voces sex mensibus immediate praecedentibus electionem priorum.

Quas in poenas incurrere debeant, qui de electionibus officiorum tractant.

II. Indebite tractans de electionibus quorumcumque officiorum nostri Ordinis, scilicet vicarii, procuratoris temporalium et capituli generalis, deputatorum aut deposi-

tariorum, in poenas huius constitutionis incurrat, quas omnino exequi visitatores et priores curent.

III. In materia subornationum sufficiant tres testes singulares ad privationem vocis subornanti imponendam.

In subornationibus tres testes sufficiant.

IV. Monachus, qui subornaverit pactis vel promissionibus, donis aut minis, sive alio quocumque modo illicito, publice vel secrete, per se vel per alium, pro generalis, definitorum aut priorum electionibus; privetur voce activa et passiva: quod est confirmatum per Bullam Apostolicam. Huiusmodi vero privatio per quadriennium durare debeat. Quod si delinquens fuerit prior, statim ipso facto sit privatus voce passiva, sed activa a prioratu terminato usque ad quadriennium, ut supra.

Contra subornatores poenae.

V. Nullus monachus incurrat in poenas huius constitutionis et extravagantis, nisi per tractatus illicitos et a iure prohibitos, electioni prioris et officiorum quomodolibet praecedentes, aut per licitos et consultivos habitos ante bimestre immediatum electioni prioris, et ante biduum praecedens aliorum officiorum electionem.

Declaratio huius constitutionis, nisi per tractatus illicitos et a iure prohibitos, electioni prioris, et ante biduum praecedens aliorum officiorum electionem.

CONSTITUTIO LXXIII.

Legantur omnes hae nostrae constitutiones et ordinationes in singulis nostris monasteriis in omnium monachorum praesentia bis in anno, videlicet in mensibus martii et septembris. Decimano autem constitutio, cum undecim statim sequentibus inclusive, sex vicibus in anno, semel videlicet in singulis duobus mensibus, praeflegantur.

De tempore, quo legi debent nostrae constitutiones.

EXTRAVAGANTES.

1. Extravagantes legantur bis quolibet anno, quando leguntur constitutiones. Et nostrum ordinarium legatur semel quolibet anno in mense septembris. Prior vero commendet uni religioso curam zelandi constitutiones et extravagantes, ac ordinarium, et omnia alia stabilita et mandata ab Ordine.

Partim 15 extravagantes.

II. Imposterum observetur continuata praxis Ordinis nostri, videlicet: ut rotulus capituli generalis immediate elapsi, tam communis toti Ordini, quam particularis respe-

Rotulus quoque immediate elapsi capituli generalis.

ctive cuiuslibet monasterii, bis in quolibet anno legatur coram omnibus monachis: nempe infra octavas Natalis et Resurrectionis Domini.

Huiusmodi constitutiones confirmantur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, supradictus Petrus praemissa, quo firmiter subsistant ac serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiti plurimum desideret: nos, eiusdem Petri votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus ipsius Petri nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de memoratorum cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui relationem eiusdem Vincentii cardinalis, a Congregatione dictorum cardinalium ad hoc negotium examinandum et opus eiusmodi compilandum, ut praefertur, deputati, sibi factam audiverunt, consilio, constitutiones ac leges praesentis, cum illorum prologo, et in eis disposita et contenta quaecumque, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Capituloque generali notas condendi leges facultas adiungitur.

§ 3. Ceterum capitulo generali eiusdem Ordinis, ne constitutiones ac leges eum earum prologo, aliave in eiusmodi compilatione disposita vel contenta, mutare, alterare, corrigere, eisve de-

rogare valeat seu praesumat, harum serie interdicens; permittentes dumtaxat, quod, si et quando ex usu et observantia comperiantur aliqua ex praemissis in praxim minus conducibilia ad bonum statum dicti Ordinis, vel reformatione indigere, tunc illa in tertio capitulo generali dicti Ordinis, suis loco et tempore celebrando, proponantur, atque, cum voto ipsius capituli generalis, iterum referantur in praedicta Congregatione cardinalium pro opportuna provisione obtinenda; sin autem nulla in dicto tertio capitulo generali facta fuerit propositio huiusmodi, illa deinceps nullo modo fieri possit; ac interim, et donec ab ipsa Congregatione cardinalium fuerit aliter provisum, omnia et singula in hac compilatione contenta omnino et adamussim serventur.

Litteras in praesentium validato.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quocumque spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sedis Apostolicae nuntios, aliosve quoslibet quacumque praesentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Mandatum pro executione.

§ 5. Quocirca venerabili fratri archiepiscopo Toletano et dilectis filiis causarum curiae Camerae Apostolicae auditori generali et Apostolicae Sedis praedictae in regnis Hispaniarum nuntio, necnon officiali eiusdem archiepiscopi Male edit. Male legit illa pro illa (R. T.).

scopi Toletani, nunc et pro tempore existentibus, per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quoties illorum aliquis aut aliqui pro parte in praemissis interesse habentium seu alicuius eorum desuper fuerint requisiti, easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, solemniter publicantes, faciant auctoritate nostrâ ipsas praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi ab illis, ad quos spectat et spectabit quovis modo in futurum, in omnibus et per omnia inconcusse et exacte, ut praefertur, observari, et executioni demandari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo; legitimisque super bis habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Contrarium derogatio.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et monasteriorum praedictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque et indultis, et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 7. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu

exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi octobris mcccxxx, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 11 octobris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XII.

Moderatio quarumdam litterarum Benedicti XIII pro Ordine fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ.

Clemens Papa XII, ad futuram rei memoriam.

Circumspecta Romani Pontificis providentia, christifidelium, qui e fluctibus saeculi in portum vitae religiosae confugerunt, quieti et prosperae directioni iugiter invigilans, ea, quae certis rationabilibus ex causis a praedecessoribus suis constituta fuerunt, si quid inde exoriri deprehendit incommodi, interdum moderatur ac immutat, sicut aequitatis et iustitiae rationi consentaneum esse in Domino arbitratur.

Prooemium.

§ 1. Aliâs siquidem a pia memoriae Benedicti PP. XIII praedecessore nostro emanarunt pro universo Ordine fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

Benedicti XIII Papae litterae.

BENEDICTUS PP. XIII, ad perpetuam rei memoriam. Universalis Ecclesiae regimini, etc.¹

¹ Cetera legere est in tomo praecedenti huius editionis pag. 111, const. num. xxxix, quae, brevitati consulentes, omittenda censuimus.

Huiusmodi litterae a Benedicto PP. datae, ut regulari disciplinae, eiusque observantiae provideret.

§ 2. Cum autem ex ipso litterarum praeinsertarum tenore satis superque constet, eundem Benedictum praedecessorem nihil aliud per litteras huiusmodi ac in eis disposita intendisse quam exactae regularis disciplinae in Ordine praedicto observantiae felicique illius gubernio prospicere; verum, sicut experientia postmodum docuit, non modo exinde, et praesertim in eâ parte in qua dictae litterae statutis seu constitutionibus generalibus pro utrâque familiâ, cismontanâ scilicet et ultramontanâ, eiusdem Ordinis editis adversantur vel minime consonant, optatus ille et laudabilis finis, quem idem Benedictus praedecessor sibi proposuerat, nusquam consecutus fuerit; sed maiora quam antea praedicto Ordini obvenerint incommoda atque perturbationes; quod non solum nobis, qui dum cardinalatus honore dictique Ordinis apud hanc Sanctam Sedem protectoris munere fungebamur, non semel reipsâ perspectum exploratumque fuit, at ipsimet quoque Benedicto praedecessori causam et occasionem praebuit litteras sic a se conditas quandoque ex parte moderandi, necnon eis derogandi, nonnullisque fratribus Ordinis praedicti vota perpetua contra expressam earum dispositionem concedendi;

Hinc ex decreto capituli generalis anni mcccxxxix et supplementum. Et easdem litteras iuxta Ordinis constitutionem servari mandavit.

§ 3. Quamobrem in capitulo generali eiusdem Ordinis anno novissimo elapso mcccxxxix in civitate Mediolanensi celebrato, post actas memorato Benedicto praedecessori humiles gratias quod inter cetera singularis suae in dictum Ordinem beneficentiae monumenta regularem in eo disciplinam per litteras suas praeinsertas egregie invisisset, prodiit decretum, quo pro parte praefati capituli generalis eidem Benedicto praedecessori supplicabatur, quatenus enarratas litteras iuxta dicti Or-

dinis constitutiones ab illius fratribus servari vellet; quae tamen instantia obsecutum paulo post ipsius Benedicti praedecessoris obitum coram illo deferri ac promoveri nequivit:

§ 4. Hinc est quod nos, Ordinî et fratrum praedictorum, quos peculiari paternae charitatis semper complexi fuimus ac etiam num complectimur affectu, salubri regimini ac religiosae tranquillitati, quantum cum Domino possumus, providere cupientes, dictique nuperi capituli generalis votis benigne in praemissis annuere volentes, motu, scientiâ, deliberatione, deque apostolicae potestatis plenitudine paribus, praeinsertas Benedicti praedecessoris litteras, ac in eis sancita, ordinata et disposita quaecumque, ad formam statutorum seu constitutionum generalium eiusdem Ordinis quoad utramque illius familiam praedictam servari, harum serie praecipimus et mandamus, ac respective moderamus et reducimus.

Quod a sanctissimo D. N. statuitur.

§ 5. Decernentes pariter, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quancumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime saffragari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis praefatae nuncios, aliosve quoslibet quacumque praecminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstanti-

Præsentium litterarum observantia.

bus, quoad ea, quae praesentibus ad-versantur, praeinsertis Benedicti prae-decessoris litteris, necnon omnibus et singulis quae in eis concessa sunt non ob stare, ceterisque contrariis quibus-cumque.

Earumque transumptis praestanda fides.

§ 6. Volumus quoque, ut harum litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius ex secretariis ministri seu commissarii generalis dicti Ordinis aut notarii publici subscriptis, et sigillo officii eiusdem ministri seu commissarii aut procuratoris generalis ipsius Ordinis vel alterius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV octobris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 14 octobris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XIII.

Declaratio, quod collegium de Ozzier fratrum missionariorum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia in regno Sardiniae remaneat sub iurisdictione superioris generalis totius Ordinis, etc.

Clemens Papa XII, ad futuram rei memoriam.

Seminarium huiusmodi prima sui institutione ministro generali Ordinis immediata subiectum.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Bernardinus a Sanna, presbyter expresse professus conventus Castri de Ozzier in provincia Sardiniae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum ac eiusdem conventus in Curia Romana procurator, quod, erecto ante quadraginta

annos dicto conventu in collegium sive seminarium missionum sub immediata subiectione, dispositione et regimine tunc et pro tempore existentis ministri generalis Ordinis praefati, cum facultate eligendi guardianum et recipiendi novitios, ac cum regulis, constitutionibus et ordinationibus ad praescriptum quarundam litterarum felicitis recordationis Innocentii PP. XI praedecessoris nostri incipientium Catholicae Ecclesiae, etc.:

§ 2. Novissime, nempe die VI septembris MDCCXXVIII, prodiit a Congregatione tunc existentium S. R. E. cardinalium, negotiis Propagandae Fidei praepositorum, decretum subinde a venerabile memoriae Benedicto PP. XIII praedecessore etiam nostro per suas in simili forma Brevis litteras confirmatum, per quod, exceptis collegiis seu seminariis fratrum missionariorum huiusmodi tam erectis quam erigendis in regnis Mexicano et Peruano aliisque Indiarum provinciis pro conversione infidelium, ac demptis duobus in regno Lusitaniae existentibus, cetera, quae in provinciis Hispaniarum sub dominio regis catholici erecta sunt, reducuntur sub obedientia et regimine ministrorum provincialium cum iisdem conditionibus praescriptis in alio decreto Congregationis tunc quoque existentium ipsius S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum die XXIV Ianuarii MDCCXXVII emanato et per memoratum Benedictum praedecessorem etiam approbato; et alias, prout in decreto primodictae Congregationis cardinalium ac Benedicti praedecessoris litteris praedictis, quorum tenores praesentibus pro expressis et ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositione subiungebat, licet dictum collegium

Decretum Sacrae Congregationis de Propaganda Fide, singula seminaria vel conventus, etc. omnibus exceptis, ministro provinciali subiectis.

Quibus de canis hocce seminarium in ba

iusmodi decretis non comprehenditur.

Castri de Ozzier provinciae Sardiniae in istiusmodi decreto ac litteris comprehensum non videatur, quia, ultra quod in provinciis Hispaniarum sub dominio regis catholici situm non reperitur, rationum momenta, quae causam praebuerunt enarratae reductioni, locum sibi non vindicant in collegio praedicto, utpote in eius regimine et gubernio superiores Ordinis praedicti nullam experti sunt difficultatem, neque ulla inconvenientia enata fuerunt in detrimentum salutaris instituti quod illius fratres profitentur, aut debitae et promissae obedientiae aliquid vel minimum detractum aut imminutum extitit; quinimo cum ingenti regularis observantiae incremento collegium ac fratres praefati uberrimos fructus in sacris missionibus quotannis obeundis, vitia extirpando, mores reformando, catechismum et catholicae fidei rudimenta edocendo, peccatores ad poenitentiam, dissidentes ad pacem et concordiam revocando, pietatem in Deum augendo, non sine magna christifidelium universi regni Sardiniae aedificatione, in vineae dominicae cultura protulerunt, prout plures venerabiles fratres episcopi ac dilecti filii locorum Ordinarii eiusdem regni contestantur;

Proventibus proventus Sancti-lati Suae praesentis pro huiusmodi subiectione

§ 4. Nihilominus dictus Bernardinus ad omnem dubitationis ac quaestionis occasionem, quae suboriri posset, submovendum, collegium praefatum in primodictae Congregationis decreto ac Benedicti praedecessoris litteris eiusmodi nequaquam comprehendi, sed sub dispositione priorum litterarum Innocentii praedecessoris remanere in omnibus et per omnia, non minus ac regni Lusitaniae et alia Indiarum Occidentalium collegia, sicut praemittitur, excepta, per nos declarari, et ad maiorem cautelam, ac quatenus opus sit,

illud in pristinum, ac eum in quo antequam huiusmodi decretum ac litterae Benedicti praedecessoris emanarent erat statum, restitui et reintegrari summo opere desideret; quum aequi bonique ratio postulet, ea quae ab initio provide constituta fuerunt, ubi nihil postmodum contigerit, quod contrarium suadeat, minime immutari: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§ 5. Nos igitur, ipsius Bernardini votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere cupientes, eumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium praedictis negotiis Propagandae Fidei praepositorum, qui relationem dilecti filii nostri Nicolai ipsius S. R. E. cardinalis Spinulae nuncupati sibi desuper factam audiverunt, nemque mature perpenderit, consilio, praefatum collegium sive seminarium Castri de Ozzier sub iurisdictione, obedientia et regimine superioris generalis Ordinis praedicti iuxta formam litterarum ipsius Innocentii praedecessoris continuandum esse, auctoritate apostolica, tenore praesentium, statuimus et declaramus: salva tamen semper in praemissis auctoritate primodictae Congregationis cardinalium.

Quod sanctissimus Dominus noster de consilio eiusdem Sacrae Congregationis de Propaganda Fide indulget, hocce seminarium auctoritate generali Ordinis subiectum declarat.

§ 6. Decernentes, easdem praesentes

Præsentium

litterarum
servantia.

litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectos sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis, provinciae et conventus huiusmodi, iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI octobris MDCCLXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 16 octobris 1730, pontif. anno I

F. card. OLIVERIUS.

XIV.

Moderno et pro tempore existentibus Aretinis episcopis pallii usus et crucis praelatio perpetuâ conceduntur.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Insignes ecclesias, quas beneficiis amplioribus divina clementia cumulavit, nec temporalis modo honoris titulis, sed religionis potissimum et sanctitatis splendore voluit eminere, par est ut apostolica etiam Romani Pontificis liberalitas ad sacrae dignitatis incrementum praecipuis favoribus et privilegiis ornet et augeat.

§ 1. Cum itaque venerabilis frater Ioannes Antonius modernus episcopus Aretinus, nostrae secundum carnem sororis filius, ex Ordine fratrum B. Mariae de Monte Carmelo Excalceatorum, ob praeclaras eius virtutes ad ecclesiae Aretinae regimen evocatus, et commissae sibi sponsae merita, prout providum decet sponsum, promovere cupiens, nobis exposuerit, ecclesiam Aretinam huiusmodi tam conspicuis sacrae antiquitatis illibataeque religionis ornamentis, tantâque dioecesis amplitudine, cleri populique et vassallorum frequentia celebrari, ut inter primarias Etruriae non immerito numeretur: eam nimirum nobis et Sedi Apostolicae immediate subiectam, et fide incorruptâ, perpetuoque communionis foedere coniunctam, beati Satyri primi eiusdem ecclesiae Aretinae antistitis, successoris eius Donati, aliorumque sex sanctorum episcoporum meritis et virtutibus illustrari; martyres etiam caelo dedisse complures, eorumque duo millia et sexcentos unâ die fuisse pro Christo immolatos, quorum reliquiis etiam nunc cathedralis aliaeque ecclesiae locupletantur; dioecesim quoque tam late undique patere atque diffundi, ut undecim finitimis dioecesibus terminetur, ingentique animarum numero frequentari, in parochias tercentas et sexaginta distri-

Exordium.

Causae concessio-
nis.

buto; tum, praeter pagos et vicos supra centum, sinu suo complecti oppida duodecim sacris ecclesiis conspicua, quarum nonnullae insignes collegiatae sunt, nitore et cultu praestantes; idque etiam postquam ex ipsius Aretinae ecclesiae territorio quatuor dioeceses deductae, sive dismembratae sunt, aliaeque tres non exigua accessione ex eiusdem territorii partibus accreverunt; ad eundem etiam ecclesiae splendorem dignitatemque pertinere, quod e sua dioecesi tres Romanos Pontifices praedecessores nostros, Pium II, Iulium III, Marcellum itidem II, ad universalis Ecclesiae regimen eduxerit; inter celebres praeterea Aretinos episcopos recenseri Theobaldum fratrem Bonifacii, olim marchionis Tusciae, patris comitissae Matildis, egregie de Romanâ Ecclesiâ ac de Aretinâ etiam merita, in cuius dioecesi tres per amplas et ad nostra usque tempora superstites aere suo excitavit opibusque instruxit ecclesias; plures itidem magni nominis bonae memoriae S. R. E. cardinales, dum vixerunt, Riarium, Ermellinum, Bonuscium nuncupatos, nec ita multo pridem ex nostrâ gente Nereum Corsinum patruum nostrum eidem ecclesiae laudabiliter praefuisse; suam denique dioecesim gemino sanctuario ob beatorum virorum secessum longe celeberrimo mirifice insigniri, montis videlicet Alverniae, ubi Franciscus Ordinis fratrum Minorum institutor sacris stigmatibus mirâ Dei gratiâ impressus est, necnon Camaldulensium, in quo Romualdus aliquandiu vitam eremiticam duxit, et in quo etiam nunc Aretini episcopi, oblata fundia iam pridem a suis antecessoribus liberaliter illi concessa, praecipientias et iura patronatus honorifica servant et retinent; quin etiam in eiusdem dioecesis sinu olim fuisse conclu-

sam et comprehensam sacram Acconae eremum, ubi beatus Bernardus Ptolomeus fundamenta iecit Congregationis Olivetanae, cuius regulam Guido episcopus Aretinus ex apostolica facultate probavit, et cui candidum habitum cum religionis insignibus impertivit; ad haec autem spiritualia eiusdem ecclesiae decora accedere non obscuras temporalis iuris praerogativas, cum episcopi Aretini pro tempore existentes comitatus Cesae domini etiam in temporalibus existant, ac olim Romani Imperii cancellarii fuerint in Tusciâ, totiusque amplissimae dioecesis temporale etiam dominium habuerint:

§ 2. Quapropter memoratus Ioannes Antonius episcopus, tot tantisque ecclesiae suae Aretinae meritis subnixus, plurimum cupiat ut a nobis per apostolica munera nostra ut infra elargienda tanto meritorum huiusmodi decori claritas augeatur et honor: nos, propterea, ad eximias eiusdem ecclesiae dotes animum nostrum advertentes, considerantesque quod Sedes Apostolica aequa munerum suorum dispensatrix nullas ecclesias, etsi primatiali vel patriarchali aut metropolitico minime decoratas titulo, multiplici tamen singularium praerogativarum cumulo, celebrique suorum et ex eis nonnullorum qui pro tempore fuerunt beatorum praesulum illustratas sanctitate, metropolitice in eorundem suorum pro tempore existentium praesulum personâ decorare consuevit insignibus, proindeque divinam gloriam in dictâ ecclesiâ Aretinâ amplificare, et beatorum cultum, quorum ibi sacra corpora religiosissime asservantur, praesertim praefati beati Donati et Gregorii Papae X praedecessoris nostri, quos praecipuos habet et colit ecclesia illa patronos, augere,

1 Videtur legendum nonnullas (R. r.).

Sacratissima
dominus noster
privilegia huius
confirmat eccle-
siae, ut in ru-
brica.

necnon ipsius venerabilis fratris Ioannis Antonii episcopi votis obsecundare, eximioque amori, quo antedictus cardinalis Nereus patruus noster ecclesiam suam Aretinam complectebatur, respondere, et nostri pariter perenne aliquod momentum extare volentes, ipsumque Ioannem Antonium episcopum a quibusvis, etc., censentes, necnon omnia et singula privilegia et indulta apostolica, seu quavis aliâ auctoritate eidem ecclesiae Aretinae, illiusque praesuli pro tempore existenti, si quae sint quomodolibet concessa¹, praesentibus pro expressis habentes, motu proprio et ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, eidem Ioanni Antonio episcopo et successoribus eius Aretinis episcopis pro tempore existentibus, ut ipsi imposterum perpetuis futuris temporibus pallio, insigni videlicet plenitudinis pontificalis officii, ex eorum parte a nobis et pro tempore existente Romano Pontifice per eorum proprium nuncium ab eis destinandum cum eâ qua decet instantiâ postulando, et de corpore beati Petri sumendo, sumptumque per unum et alterum archiepiscopos seu episcopos eis, sub formâ a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente assignandâ, eodemque pallio intra dictam ecclesiam Aretinam diebus a nobis, ut infra assignandis, uti; necnon crucem in dioecesi Aretinâ ferre ad instar Picinensis et Bambergensis episcoporum libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate perpetuo ex gratia² speciali, quae minime transeat in exemplum, concedimus et indulgemus.

Assignatio dierum ad huiusmodi pallii usum.

§ 3. Dies autem, quibus pallio praefato uti possunt, hi sunt, videlicet: Nativitatis Domini Nostri Iesu Christi, beatorum Stephani Protomartyris et Io-

¹ Male edit. Main. legit *concessae* (R. T.).

² Edit. Main. legit *gratiae* (R. T.).

annis Evangelistae, Circumcisionis, et Epiphaniae Domini festi dies, dominica Palmarum, feria quinta maioris hebdomadae, sabbatum sanctum, Pascha, feria secunda post Pascha, Ascensio Domini, Pentecostes, ac etiam tria vel quatuor Deiparae Virginis, Nativitatis S. Ioannis Baptistae, ac omnium apostolorum, et Commemorationis Omnium Sanctorum, Dicationis et anniversarii Consecrationis, aliaque ecclesiae Aretinae praefatae principalia festa, dies quoque quibus clericorum ordinatio habetur.

§ 4. Ut autem signum, a nobis, sicut praefertur, concessum et indultum, non discrepet assignato, sed quod geritur exterius, interius servetur in mente, Ioannem Antonium episcopum et successores suos Aretinos episcopos pro tempore existentes praefatos monemus, et hortamur attente, quatenus humilitatem et iustitiam, dante Domino qui dat praemia et munera elargitur, servare studeant, quae earum servant et promovent servatores; ac eandem ecclesiam Aretinam eorum sponsam curent sollicite, auctore Domino, spiritualiter et temporaliter augmentare; et ut concessione et indulto praefatis pacifice frui valeant, quibusvis primatibus, patriarchis, archiepiscopis et episcopis, usu pallii et crucis praelatione praefatis ex Apostolicae Sedis benignitate gaudentibus, districtius inhibemus in virtute sanctae obedientiae, ne Ioannem Antonium et successores suos episcopos Aretinos pro tempore existentes praefatos quovis modo seu praetextu super praemissis audeant quomodolibet molestare, ac usum pallii huiusmodi crucisque praelationem quoquo modo impedire praesumant. Praesentes quoque nostras litteras ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel quopiam alio de-

Episcopos ad sollicitam ecclesiae gregisque curam adhortatur.

fectu, etiam ex eo quod ad id interesse habentes seu habere praetendentes vocati, et causae, propter quas eadem praesentes desuper emanaverint, verificatae non fuerint, notari, in ius vel controversiam seu aliâ revocari non posse, nec per subreptionem vel obreptionem aut intentionis nostrae huiusmodi defectum obtentas praesumi, et ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, et aliis contrariis dispositionibus, quantumvis generalibus ac fortissimis clausulis et decretis irritantibus roboratis, comprehendi; sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et eum, in quo antea quomodolibet erant, statum, etiam sub datâ per Ioannem Antonium episcopum et successores suos Aretinos episcopos pro tempore existentes praefatos eligendâ, plenarie restitutas esse; sicque et non aliâs per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praefatae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi ac definiendi formâ, iudicari et definiendi debere; irritum quoque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, motu simili decernimus et declaramus.

Exemptio praesentium com. mittitur.

§ 5. Quocirca dilectis filiis nostro et Sedis Apostolicae nuncio in Etruriâ commoranti ac causarum curiae Camerae Apostolicae auditori generali, motu pari, per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, easdem praesentes, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte

Ioannis Antonii episcopi praefati seu successorum suorum episcoporum Aretinorum pro tempore existentium huiusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, sibi in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant easdem praesentes, et in eis contenta quaecumque, omnibus, quos illae concernunt, inviolabiliter observari; non permittentes eos vel eorum aliquem super usu pallii et crucis praelatione huiusmodi quomodolibet molestari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia appellatione postpositâ, compescendo; legitimisque super iis habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam, si opus fuerit, ad hoc auxilio brachii saecularis.

§ 6. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII similiter praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis vigore praesentium ad iudicium non trabatur, ac aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis et, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de non tollendo iure quaesito, ac quibusvis aliis apostolicis, necnon in provincialibus et synodalibus conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quibusvis quarumcumque primatium, patriarchalium, archiepiscopalium et episcopalium, indulto et concessione similibus respective suffultarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogato-

Contrariarum derogatio.

riis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio et scientiâ similibus, ac aliis quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi de illis ac totis eorum tenoribus specialis, specifica, individua et expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; seu si aliquibus communiter aut divisim ab eadem sit Sede indultum quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transumptorum.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ea ubique fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Ac privilegia huiusmodi servanda dignitas.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutio- nis, concessionis, indulti, decreti, declarationis, mandati et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum apostolorum eius Petri et Pauli se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCLXXXVII, kalendas novembris, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 28 octobris 1780, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

Concessio privilegiorum pro nonnullis suis familiaribus¹.

Clemens Papa XII.

Venerabilibus fratribus Sinibaldo de Auria Patrocoensi, cubiculi nostri praefecto, Carolo Maiella Emesseno, litterarum nostrarum in formâ Brevis quae ad principes scribuntur secretario, ac Francisco Antonio de Valentibus Theodosiensi, archiepiscopo, datario; Nicolao Augustino de Abbatibus Oliverio Porphyriensi, secretarii nostri praefecto, et Nicolao Albini Leucensi, episcopo, eleemosynario secreto; ac dilectis filiis Marcello Passari Arianensi, auditori, Paulo Folli Foroliviensi, pincernae, Gregorio Aurelio Perusino, Iacobo Leoni Romano, vestiaro, Dominico Palazzi Mediolanensi, Gaetano Lemel Romano, Gaspari Mecoa Pampilonensi, Iosepho Lavizzani Mutinensi, notarum arcanarum secretario, Francisco Landi Placentino, provinciae Bononiensis Petro Ludovico Jacquet Leodiensi, Dominico Volpi Barensi, Antonio Leprotti Mutinensi, medico secreto, cubiculariis intimis seu secretis; et Donato Mariae Antinori Florentino, fratri militi magnae crucis ac balilivo hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani, marchionibus Alexandro Gregorio Capponi, forerio maiori, Philippo Astalli et Andreae Maidalchini, Romanis, itidem cubiculariis secretis; Francisco Mariae Spannocchi Senensi, subdatario; Angelo Belli Camerinensi, architriclino; Petro Valerii Romano, Laurentio Sbatti Sablnensi, Gaetano Panicci Ugentino, Francisco Gaetano Diversini Romano, Iohanni Barba Neapolitano, Thomae Alexio de Rubis Neritonensi, et Venantio Philippo Piersanti Camerinensi, capellani secretis; Gaetano Cardoni Romano, et Horatio Antonio Battari Veliternensi, clericis secretis; et Iosepho Mariae Cardoni Lucensi, Antonio Civile, Carolo Sciam-pagna, Iohanni Glandotti, Petro Pozzi, Romanis, et Iohanni Orbicciani Lucensi, cubiculi nostri adiutoribus; necnon Donato

¹ Similia privilegia legenda sunt, ab antecessoribus quoque Pontificibus suis concessa familiaribus.

Antonio Civitella Beneventanense, magistro domus nostrae, et Antonio Durani Montis-falconensis respective civitatum vel dioecesium clericis seu presbyteris vel laicis, palatii nostri apostolici ratiocinatori, familiaribus continuis commensalibus nostris, salutem et apostolicam benedictionem.

Exortiam.

Circumspecta Romani Pontificis gratiarum dispensatoris providentia devotos et fideles suos, illos praesertim, qui grata familiaritatis obsequia iugiter ei impendunt, ac quos ad id aliis propria virtutum merita commendant, honoris et famae amplioribus praeconiis ac praeclaris dignitatum titulis decorare et ornare, necnon specialis benevolentiae favoribus amplecti solet, prout personarum qualitatibus conspicit convenire.

Familiares suos nonnulli- exornat privi- legiis.

§ 1. Hinc est quod nos, ad grata familiaritatis obsequia, quae vos, qui etiam continui commensales nostri existitis, et quilibet vestrum nobis hactenus impendistis, et adhuc sollicitis studiis impendere non desistitis, necnon ad vitae ac morum honestatem, aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus personas vestras etiam familiari experientia iuvare percepimus, condignam rationem habentes, ac propterea easdem personas vestras peculiaris favore gratiae, ac specialis honoris et excellentiae dignitatis titulo sublimare volentes, vosque et quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, motu proprio, non ad vestram vel alterius pro vobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera liberalitate et certa scientia nostris, ac de apostolicae

potestatis plenitudine, vos et quemlibet vestrum respective in nostros et Sedis Apostolicae notarios (sine tamen praeiudicio dilectorum filiorum notariorum de numero participantium) apostolicâ auctoritate tenore praesentium recipimus, ac sacri palatii et aulae Lateranensis comites, necnon auratae militiae equites, ac nobiles Romanos, et urbis Romae, ac civitatum Avenionensis, Bononiensis, Ferrariensis et Beneventanae, omniumque et singularum aliarum civitatum, terrarum et locorum Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectorum cives, cum omnibus iuribus, iurisdictionibus, praerogativis et insignibus debitis et consuetis creamus et constituimus; ac in numerum et consortium aliorum nostrorum et eiusdem Sedis notariorum, necnon palatii et aulae huiusmodi comitum, equitum et nobilium romanorum, aliorumque civium civitatum et terrarum praedictarum, referimus et conscribimus; vobisque, etiamsi habitum et rochetum notariorum dictae Sedis iuxta decreta Lateranensis Concilii novissime celebrati non deferatis, aut civitates huiusmodi non incolueritis, nec unquam in eisdem civitatibus domicilium habueritis, ut omnibus et quibuscumque privilegiis et facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis et indultis, quibus ceteri omnes notarii nostri etiam de numero participantium, ac comites, equites et nobiles, (citra tamen exemptiones a sacro Concilio Tridentino sublatae, itaut nedum quoad criminalia, sed etiam quoad civilia subiaceatis Ordinarii, ac citra facultates legitimandi, ad gradus promovendi, notarios seu tabelliones creandi, aliaque huiusmodi privilegia a notariis et comitibus praefatis praetensa, itaut illis nullibi uti valeatis, ac irritum et inane existat quidquid secus per vos